

לאומי | דוחות כספיים 30.06.2023

הדוח על הסיכונים ותיאור המאפיינים העיקריים של מכשירי הון פיקוחיים שהונפקו נכללים באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: www.leumi.co.il < אודות < מידע כספי < גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים ובאתר מגנ"א של רשות ניירות ערך: www.magna.isa.gov.il

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מוחזקות שלו
תמצית דוח כספי ליום 30 ביוני 2023
תוכן העניינים

עמוד	
5	דין וחשבון של הדירקטוריון והנהלה
א. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה	
9	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים
12	מידע צופה פני עתיד בדוח הדירקטוריון והנהלה
ב. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי	
13	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
13	שינויים עיקריים בתקופה החולפת
15	שינויים מהותיים בסעיפים בדוחות הכספיים
17	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר
27	המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
40	מגזרי פעילות - גישת הנהלה
45	מגזרי פעילות פיקוחיים
52	חברות מוחזקות עיקריות
ג. סקירת הסיכונים	
53	החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם
53	סיכוני אשראי
80	סיכוני שוק
85	סיכון הנזילות וסיכון המימון
87	סיכונים תפעוליים
88	סיכון אקלים וסביבה
89	סיכונים אחרים
ד. מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקורות ונהלים	
91	מדיניות חשבונאית ואומדנים בנושאים קריטיים
94	בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי
95	דירקטוריון

דוחות כספיים

98	דוח סקירת רואי החשבון המבקרים המשותפים
99	דוח רווח והפסד מאוחד
100	דוח מאוחד על הרווח הכולל
101	מאזן מאוחד
102	דוח על השינויים בהון מאוחד
108	דוח על תזרימי מזומנים מאוחד
111	פירוט הביאורים

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

א. ממשל תאגידי

238	שינויים בדירקטוריון
238	המבקרת הפנימית

ב. פרטים נוספים

238	השליטה בבנק
239	מינויים ופרישות
239	מבנה ארגוני
239	הסכמים מהותיים
240	חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית
243	דירוג אשראי

ג. נספחים

244	שיעורי הכנסות והוצאות וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית
251	מילון מונחים
262	אינדקס

דין וחשבון של הדיסקטוריון וההנהלה

דוח הדיסקטוריון נערך בהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. הכללים שיושמו בעריכת דוחות הביניים הינם עקביים לכללים ששימשו בעריכת הדוח השנתי ליום 31 בדצמבר 2022, למעט כמפורט [בביאור 1](#) לדוחות הכספיים. יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם [הדוח השנתי של 2022](#).

התפתחויות עיקריות במשק¹

המשק העולמי

ב-25 ביולי 2023, עדכנה קרן המטבע הבינלאומית (IMF) את תחזיותיה לשנת 2023. ביחס לתחזית קודמת מחודש אפריל 2023, לא חל שינוי משמעותי בהערכות הצמיחה העולמית של הקרן. אמנם תחזיות הצמיחה עודכנו מעט כלפי מעלה אך הן נותרו נמוכות. קרן המטבע צופה האטה בקצב התרחבות הפעילות העולמית במהלך שנת 2023. תחזית זו משקפת את ההשפעה הממתנת על הצמיחה של תהליך העלאת הריבית בקרב מרבית הבנקים המרכזיים ברחבי העולם, שעשו זאת במטרה להתמודד עם האצת האינפלציה, כמו גם המשך השפעות שליליות של המלחמה בין רוסיה לאוקראינה. כמו כן, קרן המטבע התייחסה לכך שמספר בנקים בעולם (ארה"ב, שווייץ) חוו קשיים ניכרים במהלך המחצית הראשונה של שנת 2023, עד כדי התמוטטות, והרשויות התערבו על מנת לייצב את השווקים. אם כי, לעת עתה נראה שמדובר באירועים ספציפיים ולא באירוע כלל מערכתי. עוד במסגרת ההערכות העדכניות של קרן המטבע, ישנה התייחסות למגמת הירידה באינפלציה הכללית במדינות רבות, במהלך תקופת הדוח, אם כי, אינפלציית הליבה (ללא מזון ואנרגיה) נותרה גבוהה.

לפי תחזיות הצמיחה הנוכחיות, תוצר המשק העולמי צפוי להתרחב בכ-3.0% בשנת 2023. באשר למשקים המערביים הגדולים בעולם, המשק האמריקאי, צפוי לצמוח בכ-1.8% (עדכון של 0.2 נקודת האחוז כלפי מעלה ביחס לתחזית מחודש אפריל 2023) ואילו אזור האירו בכ-0.9%, תחזית המשקפת עדכון של 0.1 נקודת האחוז כלפי מעלה. באשר למשק הישראלי, קרן המטבע צופה צמיחה של 2.5% בשנת 2023.

צמיחה עולמית/שיעור שינוי ריאלי

מקור: IMF – World economic outlook/July 2023

2022	2023	
3.5%	3.0%	עולם
2.1%	1.8%	ארה"ב
3.5%	0.9%	אזור האירו
1.0%	1.4%	יפן
4.1%	0.4%	בריטניה
3.0%	5.2%	סין

האינפלציה עלתה במהלך שנת 2022 במדינות רבות, לשיעורים שלא נצפו שנים ארוכות, בין היתר, עקב עודף בביקוש המצרפי, על רקע התאוששות הפעילות הכלכלית בעקבות מגפת הקורונה ובתמיכת הממשלות ולאור המגבלות אשר חרפו על צד ההיצע, בהן השפעות משמעותיות של המלחמה בין רוסיה ואוקראינה על מחירי הסחורות. במהלך המחצית השנייה של 2022, עם הפחתת ההשפעה של הגורמים שצוינו, ועל רקע תהליך הצמצום המוניטרי ברחבי העולם, החלה האינפלציה להתמתן, תהליך אשר נמשך גם במהלך המחצית הראשונה של שנת 2023. בארה"ב, קצב עליית המחירים השנתי עמד ביוני 2023 על כ-3.0%, לעומת כ-6.5% בדצמבר 2022, וכ-9.1% בחודש יוני אשתקד. באזור האירו האינפלציה הגיעה לשיא של 10.6% בחודש אוקטובר 2022, ועמדה ביוני 2023 על כ-5.5%, ובבריטניה האינפלציה עמדה על כ-7.9% ביוני 2023, לאחר שהגיעה לשיא של 11.1% בחודש אוקטובר 2022. מנגד, שיעור אינפלציית הליבה (ללא מזון ואנרגיה) ירד בארה"ב במידה מתונה יותר ובאזור האירו ובבריטניה הינו גבוה בהשוואה לרבעון הרביעי של 2022.

¹ מקורות הנתונים: פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בנק ישראל, משרד האוצר, הבורסה לניירות ערך, IMF.

בנקים מרכזיים רבים המשיכו בתהליך העלאות הריבית. הבנק המרכזי של ארה"ב עצר זמנית את תהליך העלאות בישיבה מחודש יוני 2023, זאת לאחר עשר ישיבות רצופות בהן הוחלט להעלות את הריבית, אך שב והעלה את הריבית בישיבה מחודש יולי. ועדת השוק הפתוח של הבנק המרכזי של ארה"ב החליטה החל בחודש מרס 2022, ובכל הישיבות מאז ועד מאי 2023, על העלאת הריבית לטווח קצר. בהחלטת הריבית של חודש מאי 2023, הועלתה הריבית ב-0.25%, חלף העלאות של 0.50%-0.75% במרבית הישיבות הקודמות, אשר בעקבותיה הריבית עלתה לטווח 5.00%-5.25%. בישיבה מחודש יולי 2023 הוחלט להעלות את הריבית ב-0.25% לטווח 5.25%-5.50%. כמו כן, נציין כי ב-1 באוגוסט 2023 חברת דירוג האשראי Fitch הפחיתה את הדירוג של ארה"ב מ-AAA ל-AA+, על רקע עלייה בגירעון התקציבי.

הבנק המרכזי של אזור האירו המשיך בתהליך העלאת הריבית, ובהחלטה של חודש יולי 2023 הריבית הועלתה ב-0.25% נוספים לרמה של 4.25%, והבנק המרכזי של אנגליה העלה בחודש אוגוסט השנה את הריבית ב-0.25% נוספים לרמה של 5.25%. כמוהם עשו בנקים מרכזיים רבים, כולל בנק ישראל, אשר החל בהעלאת הריבית בחודש אפריל 2022.

בסוף חודש פברואר 2022, פרצה מלחמה בין רוסיה לאוקראינה ובעת הנוכחית היא נמשכת. נראה שלאור מאפייני קשרי הסחר בין מדינות אלה לבין ישראל, הרי שתתכן השפעה ישירה על המשק הישראלי רק בענפים בודדים, שיש להם תהליכי ייצור באוקראינה וברוסיה ו/או שיש להם לקוחות עיקריים במדינות אלו. ההשפעות העקיפות המתמשות כבר כעת כתוצאה מתהליכים גלובליים, הינן ההשלכות של פגיעה בצמיחה העולמית, כפי שחזוה קרן המטבע הבינלאומית גם לשנת 2023, לצד השפעות של העלייה החדה במחירי הסחורות המיובאות לישראל (לדוגמא, בתחום המזון) והעלייה החדה במחירי האנרגיה בעולם המשפיעות על המחירים בארץ. עם זאת, יש לציין שההשפעות על המחירים פחתו במידה ניכרת. מעבר לכך, אי הוודאות הגוברת המשפיעה לרעה על השווקים הפיננסיים בעולם ובישראל, משפיעה על שווי הנכסים וכפועל יוצא גם על מצבם של משקי בית ועסקים בישראל.

הצמיחה במשק הישראלי

המדד המשולב לבחינת מצב המשק המתפרסם על ידי בנק ישראל ומשמש כאינדיקטור חודשי לפעילות הכלכלית (נתוני הצמיחה לרבעון השני צפויים להתפרסם לאחר סגירת הדוחות הכספיים) עלה במחצית הראשונה של השנה בכ-0.4%. זאת, לאחר עלייה מהירה יותר של כ-1.9% במחצית הראשונה אשתקד.

שוק העבודה המשיך לשקף פעילות כלכלית איתנה, ועל פי הערכת בנק ישראל שוק העבודה מוסיף להיות הדוק ומצוי בסביבת תעסוקה מלאה. שיעור האבטלה בהגדרה הרגילה (בלתי מועסקים בגילאי 15 ומעלה) היה בחודש יוני 2023 ברמה של 3.6%, זאת לעומת רמה של 4.2% בדצמבר 2022, ורמה של 3.4% ביוני 2022.

בנק ישראל העריך, בתחזית מה-10 ביולי 2023, כי הצמיחה בשנת 2023 צפויה להסתכם בכ-3.0%, שיעור המשקף עדכון קל כלפי מעלה בעקבות השפעת נתוני הקצה של הרבעון הראשון. הבנק המרכזי מעריך כי רמת התוצר צפויה לרדת בהמשך אל מעט מתחת למגמה ארוכת הטווח. ההאטה הצפויה בצמיחה נובעת מהצפי להתמתנות בצמיחת הסחר העולמי וכן מעליות הריבית הריאלית בישראל בטווח התחזית.

תקציב המדינה ומימון

במחצית הראשונה של השנה (ינואר-יוני) הסתכמה פעילות הממשלה במצטבר בעודף תקציבי של כ-6.7 מיליארד ש"ח לעומת עודף של כ-31.9 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה בשנת 2022. הירידה בעודף מקורה בירידה בהכנסות המדינה, בעיקר מגביית מיסים ישירים, ובעלייה בהוצאות.

בחודש מאי 2023 תקציב המדינה לשנים 2023-2024 אושר במליאת הכנסת.

חומרת גורמי הסיכון במשק

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2023 החלו אירועים ציבוריים - חקיקתיים וחברתיים, אשר קיימת אי וודאות לגבי אופן התפתחותם ומידת השפעתם על הכלכלה הישראלית בטווח הבינוני והארוך, וכנגזרת מכך על תוצאות הבנק. כמפורט, בין היתר, בהערכה שפרסמה חטיבת המחקר של בנק ישראל ביום 3 לאפריל 2023, אשר הודגשה שוב בהערכה של בנק ישראל מיום 10 ביולי 2023, לאירועים כאמור צפויה להיות השפעה שלילית על הכלכלה הישראלית, וכפועל יוצא מכך על ביצועיו של הבנק.

בנק ישראל ממשיך להדגיש שהסיכון המרכזי לתחזית הצמיחה הוא התממשות תרחיש בו שינויים חקיקתיים ומוסדיים ילוו בעלייה נוספת בפרמיית הסיכון של המדינה וזאת תוך כדי המשך הפיחות של השקל, פגיעה ביצוא כתוצאה מירידת מידת האטרקטיביות של ישראל כשותפת סחר, ובירידות בהשקעות המקומיות ובביקוש לצריכה פרטית.

ביום 14 לאפריל 2023, הודיעה חברת הדירוג Moody's על שינוי צפי דירוג האשראי של מדינת ישראל מחיובי ליציב, תוך השארת הדירוג ברמה של A1. בדוח של Moody's צוין שהשינוי משקף את ההערכות לגבי ההשפעות הכלכליות של האירועים הציבוריים - חקיקתיים וחברתיים בישראל.

חברת S&P פרסמה במהלך מאי 2023 דוח על דירוג האשראי של מדינת ישראל. החברה הותירה את דירוג האשראי ואופק הדירוג ללא שינוי, ברמה של AA- עם אופק יציב. הדוח כולל התייחסות לסיכונים הפוליטיים, חברתיים וביטחוניים שעלולים להשפיע על אופק הדירוג ואו דירוג האשראי בעתיד.

לקראת סוף חודש יולי 2023 פרסמו החברות Moody's ו-S&P דוחות מיוחדים בתגובה להעברת החוק לביטול עילת הסבירות, בו הודגשו הסיכונים לכלכלת ישראל מהמשך תהליך חקיקה חד צדדי. עם זאת, לא חל שינוי בדירוג המדינה ואו בתחזית הדירוג של ישראל.

בראשית חודש אוגוסט 2023 בנק ישראל פרסם את דוח היציבות הפיננסית. במסגרת זו, רמת הפגיעות של ערוץ החשיפה של הסביבה המאקרו כלכלית הועלתה מבינוני-נמוך במחצית השנייה של 2022 לבינוני-גבוה במחצית הראשונה של 2023.

סחר חוץ ונתוני יצוא השירותים

הגירעון המסחרי של ישראל, הסתכם במחצית הראשונה של השנה בכ-16 מיליארד דולר, בהשוואה לכ-21.4 מיליארד דולר בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בגירעון מקורו בירידה מהירה יותר של היבוא לעומת היצוא. ירידת היבוא מקורה בעיקר בירידה של יבוא חומרי גלם וירידה מתונה יותר בקבוצת היבוא של מוצרי צריכה. זאת, ברקע הירידה במחירי הסחורות בעולם במחצית הראשונה של השנה, לצד היחלשות הביקושים הגלובאליים.

נתוני יצוא השירותים לחמשת החודשים הראשונים של השנה (ינואר-מאי) מצביעים על ירידה, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. זאת, עקב ירידה ביצוא של שירותי תחבורה, ומנגד, יצוא השירותים העסקיים, שמרביתם של ענפי ההייטק, רשם עלייה מתונה.

שער החליפין ויתרות המט"ח

בששת החודשים הראשונים של שנת 2023, פוחת השקל ביחס לדולר בשיעור של כ-5.1%, ביחס לאירו פוחת השקל בשיעור של כ-7.1% ואילו ביחס לסל המטבעות נרשם פיחות של כ-3.5%.

הודעת בנק ישראל מחודש יולי 2023, ובפרט דברי הנגיד עם פרסום החלטת הריבית, עסקו בפיחות השקל הנובע מהתפתחויות מקומיות, ובפרט התגברות ניכרת של מידת אי-השקט החברתי וירידת מידת האטרקטיביות של המשק והשוק הישראלי. פיחות עודף זה תרם כתוספת של 1.0%-1.5% לאינפלציה וככל שהפיחות יימשך, הדבר יגרור תגובת ריבית מצד בנק ישראל.

יתרות מטבע החוץ בבנק ישראל עמדו בסוף חודש יוני 2023, על כ-201.9 מיליארד דולר, בהשוואה לכ-194.2 מיליארד דולר בסוף חודש דצמבר 2022. העלייה ביתרות מוסברת בעיקר בשערוך. בתקופה זו בנק ישראל לא התערב בשוק המט"ח.

אינפלציה ומדיניות מוניטרית

מדד המחירים לצרכן (המדד "בגין") עלה במחצית הראשונה של שנת 2023, ב-2.2%, ואילו ב-12 החודשים אשר הסתיימו בחודש יוני 2023, הסתכמה עלייתו ב-4.2%, קצב החורג מתחום יעד יציבות המחירים (1%-3%), אך נמוך מהשיא שנרשם בחודש ינואר 2023 (5.4%). המדד ללא מחירי האנרגיה עלה ב-2.2% ו-4.5%, בהתאמה. העלייה של מדד המחירים לצרכן במחצית הראשונה של השנה הייתה מתונה יותר בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, אשר במהלכה עלה המדד ב-3.2%, בהובלת הסעיפים: תחבורה ותקשורת, ריהוט וציוד לבית והלבשה והנעלה. החרגה המתמשכת של האינפלציה מתחום היעד משקפת התייקרויות בחלק ניכר מסעיפי המדד, בדגש על רכיבי השירותים במדד, זאת בדומה למצב הנוכחי במדינות מערביות אחרות. ההסברים העיקריים לעלייה המהירה באינפלציה, הם התאמות מחירים רוחביות לעלייה בסביבת האינפלציה, וגורמים נוספים אשר השפעתם התמתנה במידה ניכרת בחודשים האחרונים, בהם: התרחבות הביקושים במשק (אשר בחלקם היו "כבושים") לאור פתיחתו המלאה והשיפור בשוק העבודה הבא לידי ביטוי בעלויות שכר בחלק מענפי המשק, לצד התגברות המגמות העולמיות של התייקרות חומרי גלם ותובלה ("השפעות היצע"), בפרט מחירי מזון ואנרגיה, בהשפעת המלחמה בין רוסיה ואוקראינה אך גם בשל צווארי בקבוק בשרשראות האספקה בעולם ובפרט בסין.

מדד המחירים לצרכן ("הידוע") עלה במחצית הראשונה של שנת 2023, ב-2.5%.

ברבעון השני של שנת 2023 ריבית בנק ישראל הועלתה ב-0.50% והיא עמדה בסוף הרבעון על 4.75%, הרמה הגבוהה ביותר מאז סוף שנת 2006.

בהחלטת הוועדה המוניטרית מיום 10 ביולי 2023, לראשונה לאחר עשר ישיבות רצופות בהן העלה בנק ישראל את הריבית בשיעור מצטבר של 4.65%, הריבית נותרה ללא שינוי ברמה של 4.75%. בישיבה זו ציינה הוועדה המוניטרית כי הפעילות הכלכלית במשק הישראלי מצויה ברמה גבוהה ומלווה בשוק עבודה הדוק, אם כי ישנה התמתנות מסוימת במספר אינדיקטורים. האינפלציה עודנה רוחבית ומצויה ברמה גבוהה. עם זאת, בחודשים האחרונים מסתמנת האטה באינפלציה.

לכן, הוועדה החליטה להותיר את הריבית על כנה, אך רואה היתכנות לא מבוטלת להמשך העלאה של הריבית בהחלטותיה הבאות, ככל שסביבת האינפלציה לא תמשיך להתמתן בהתאם למצופה. תוואי הריבית יקבע בהתאם לנתוני הפעילות והתפתחות האינפלציה, זאת על מנת להמשיך ולתמוך בהשגת יעדי המדיניות.

שוק ההון הישראלי

מדד המניות וניירות הערך הניתנים להמרה ירד במחצית הראשונה של שנת 2023 בכ-0.9% בהמשך לירידה של כ-15.5% בשנת 2022. שוק המניות הושפע בתקופת הדוח מהשלכות האינפלציה, שנותרה גבוהה מיעד יציבות המחירים בישראל ובמדינות רבות בעולם המפותח, שהביאה להימשכות תהליך העלאת ריבית על ידי בנקים מרכזיים בעולם, כולל בישראל. כמו כן, חוסר הוודאות הפוליטי בישראל, ברקע האירועים הציבוריים - חקיקתיים וחברתיים, תרם, כפי שנראה, אף הוא לחולשת שוק המניות.

מחזור המסחר היומי הממוצע של המניות וניירות הערך הניתנים להמרה, הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2023 בכ-2.102 מיליארד ש"ח, ירידה של כ-8.4% ביחס לרמתו הממוצעת בשנת 2022.

מדד אגרות החוב הממשלתיות צמודות המדד עלה במחצית הראשונה של שנת 2023 בכ-1.7% ומדד אגרות החוב הממשלתיות הלא-צמודות עלה בשיעור של כ-0.4%.

מדד אגרות החוב הלא-ממשלתיות (אג"ח חברות) צמודות המדד, עלה במחצית הראשונה של שנת 2023, בכ-3.2%.

מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים

בהמשך למפורט [בביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#) באשר להסכם המיזוג בין Bank Leumi Corporation עם "Valley" ("Valley") National Bancorp. מספרי ההשוואה לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022 ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 המוצגים בדוח דירקטוריון זה כוללים את תוצאות הרבעון הראשון של שנת 2022 של בנק לאומי ארה"ב בסעיפים השונים, אלא אם צוין מפורשות אחרת. כאמור, החל מרבעון שני 2022 רושם הבנק רווחי אקוויטי בגין ההשקעה ב-Valley.

לפרטים נוספים ראה [ביאור 16.א.](#)

להלן מדדי ביצוע עיקריים (ב-%)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2022	2022	2023	2022	2023	
17.0 ^(ט)	17.1	13.6	18.5	19.4	תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק להון ^(א)
1.2	1.1	1.0	1.2	1.5	תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק לנכסים ממוצעים ^{(ה)(א)}
2.72	2.62	3.11	2.88	3.29	יחס הכנסות ^(א) לנכסים ממוצעים ^{(ה)(א)}
37.5	40.3	31.0	35.0	29.5	יחס יעילות
1.97	1.85	2.39	1.92	2.48	יחס הכנסות ריבית, נטו לנכסים ממוצעים ^{(ה)(א)}
0.53	0.55	0.53	0.54	0.51	יחס עמלות לנכסים ממוצעים ^{(ה)(א)}
32.7	29.7	33.8	34.5	36.9	שיעור הפרשה למס מהרווח לפני מיסים
2.21	2.05	2.69	2.15	2.79	הכנסות ריבית נטו, ליתרה ממוצעת של נכסים נושאי ריבית (NIM) ^(א)
0.89	0.81	1.08	0.91	1.15	סך כל ההכנסות לסך כל הנכסים הממוצעים בניהול הקבוצה ^{(ב)(ג)(ד)}
0.33	0.33	0.34	0.32	0.34	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות לסך כל הנכסים הממוצעים בניהול הקבוצה ^{(א)(ד)}

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
2022	2022	2023	
11.46	11.25	11.23	יחס הון עצמי רובד ^(א)
14.29	14.00	14.44	ההון הכולל לרכיבי סיכון ^{(א)(ט)}
6.36	6.25	6.69	יחס מינוף ^(ט)
131	122	128	יחס כיסוי נזילות ^(ט)
128	127	121	יחס מימון יציב נטו (NSFR)
7.1	7.0	7.5	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק למאזן

[ראה הערות בעמוד הבא.](#)

להלן מדדי איכות אשראי עיקריים (ב-%)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	2022	2023	2023 ^(א)
הוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור ^(א)	0.14	0.36	0.13	0.31	0.05
הוצאות בגין הפרשה להפסדי אשראי קבוצתית מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור ^(א)	0.26	0.34	0.25	0.29	0.20
שיעור יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין האשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור	1.32	1.32	1.28	1.32	1.32
שיעור האשראי לציבור לא צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור	0.78	0.62	0.52	0.62	0.78
שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור ^(א)	0.07	0.11	0.07	0.14	0.04

- (א) הון - בתוספת זכויות שאינן מקנות שליטה והתאמות שונות.
 (ב) סך כל ההכנסות - הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית.
 (ג) על בסיס שנתי.
 (ד) כולל פעילות חוץ מאזנית.

(ה) הנכסים הממוצעים הינם סך הנכסים המאזניים המניבים והאחרים. למידע נוסף ראה נספח 1 - [שיעורי הכנסות והוצאות וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית](#).

- (ו) למידע נוסף בנוגע ליחס כיסוי נזילות ראה פרק [חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם](#).
 (ז) למידע נוסף בנוגע ליחס המינוף ראה פרק המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימון ההון, סעיף [ההון והלימות ההון](#).
 (ח) לפרטים נוספים, ראה פרק [הון והלימות ההון](#).
 (ט) תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק להון בנטרול הרווח מעסקת המיזוג עם Valley הנה כ-15.6%.
 (י) כולל יתרות שסוגו כנכסים והתחייבויות מוחזקים למכירה.

להלן נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2022	2022	2023	2022	2023	
במיליוני ש"ח					
7,709	3,601	3,434	1,992	2,453	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
13,211	6,024	8,212	3,125	4,284	הכנסות ריבית, נטו
498	86	724	126	318	הוצאות בגין הפסדי אשראי
5,018	2,507	2,483	1,557	1,412	הכנסות שאינן מריבית
3,535	1,802	1,838	872	890	מזה: עמלות
6,835	3,435	3,312	1,641	1,683	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
3,935	1,966	1,760	961	915	מזה: משכורות והוצאות נלוות
<u>רווח נקי למניה המיוחס לבעלי מניות הבנק (בשקלים חדשים):</u>					
5.14	2.47	2.23	1.36	1.59	רווח נקי בסיסי ומדולל

להלן נתונים עיקריים מהמאזן

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
2022	2022	2023	
במיליוני ש"ח			
699,166	667,680	686,857	סך כל הנכסים
186,569	171,948	116,678	מזה: מזומנים ופיקדונות בבנקים
82,950	87,168	118,040	ניירות ערך
384,782	364,924	409,565	אשראי לציבור, נטו
649,723	620,615	635,081	סך כל התחייבויות
557,084	532,737	533,977	מזה: פיקדונות הציבור
22,306	23,701	19,793	פיקדונות מבנקים
27,805	23,678	31,585	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
49,438	47,060	51,771	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
<u>נתונים נוספים:</u>			
29.3	31.1	27.6	מחיר למניה (בשקלים חדשים)
111.52	62.62	64.30	דיבידנד למניה (באגרות) ^{(א)(ב)}

(א) על פי מועד ההכרזה.
(ב) נתון מצטבר לתקופה.

מידע צופה פני עתיד בדוח הדירקטוריון וההנהלה

דוח הדירקטוריון וההנהלה כולל, בנוסף לנתונים המתייחסים לעבר, גם מידע והערכות המתייחסים לעתיד, המוגדרים בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 (להלן – החוק) כ"מידע צופה פני עתיד". מידע צופה פני עתיד מתייחס לאירוע או לעניין עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינה בשליטתו של הבנק בלבד.

מידע צופה פני עתיד מנוסח בדרך כלל באמצעות מילים או ביטויים כגון "הבנק מאמין", "הבנק צופה", "הבנק מצפה", "הבנק מתכוון", "הבנק מתכנן", "הבנק מעריך", "מדיניות הבנק", "תכניות הבנק", "תחזית הבנק", "צפוי", "אסטרטגיה", "יעדים", "עלול להשפיע", "אומדן", "תרחיש", "עשוי", "יכול", "והיה", "אופטימי", "פסימי" וביטויים נוספים המעידים על כך שמדובר בתחזית לעתיד ולא בעובדות עבר.

מידע צופה פני עתיד הנכלל בדוח הדירקטוריון וההנהלה ונסמך, בין השאר, על תחזיות לעתיד בנושאים שונים הקשורים להתפתחות הכלכלית בארץ ובעולם ובמיוחד לשוקי המטבע ושוקי ההון, לחקיקה, להוראות גורמי פיקוח, להתנהגות המתחרים, להתפתחויות טכנולוגיות ולנושאי כח אדם.

כתוצאה מאי היכולת לחזות בוודאות את התממשותן של תחזיות אלה ומכך שבפועל האירועים יכולים להיות שונים מאלו שנחזו, קוראי הדוח צריכים להתייחס בזהירות למידע המוגדר כ"צופה פני עתיד", שכן הסתמכות על מידע כאמור כרוכה בסיכונים ובאי וודאות והתוצאות הכספיות והעסקיות העתידיות של קבוצת לאומי עשויות להיות שונות באופן מהותי.

הבנק אינו מתחייב לפרסם עדכון למידע צופה פני עתיד הכלול בדוחות אלה. האמור אינו גורע מחובות הדיווח של הבנק על פי כל דין.

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים שינויים עיקריים בתקופה החולפת

ירידת ערך ההשקעה במניות Valley

ביום 23 בספטמבר 2021 התקשר "BLC", תאגיד אמריקאי (המוחזק בשיעור של 85% בידי הבנק) המחזיק בשליטה מלאה ב-BLUSA, בהסכם מיזוג עם "Valley". ביום 1 באפריל 2022 הושלמה עסקת המיזוג. כתוצאה מהמיזוג נרשם במחצית הראשונה של שנת 2022 רווח נטו ממס בסך של כ-645 מיליון ש"ח. השקעת הבנק ב-Valley רשומה בדוחות הכספיים לפי שיטת השווי המאזני.

למידע בדבר העסקה ראה פרק [חברות מוחזקות עיקריות בדוח הדירקטוריון והתנהלה לשנת 2022](#).

לאור ירידות משמעותיות במחיר מניות מגזר הבנקאות בארה"ב בכלל, והבנקים הבינוניים ובכללם Valley בפרט, הבנק בחן ברבעון הראשון של שנת 2023 את הצורך בהפחתת שווי מניות Valley הרשומות כהשקעה בספרי הבנק. בהתאם לכך, רשם הבנק ברבעון הראשון של 2023 ירידת ערך בגין שווי ההשקעה ב-Valley נכון ל-31 במרס 2023 בסך של כ-1.1 מיליארד ש"ח לאחר השפעת המס. ההפסד מירידת הערך נזקף לדוח רווח והפסד לסעיף "חלקו של הבנק ברווחים (הפסדים) של חברות כלולות". ירידת הערך הוקצתה בהתאם לשווי ההוגן של הנכסים המזוהים נטו הנובעים מהשקעת הבנק ב-Valley.

להפחתת השווי לא היתה השפעה משמעותית על הלימות ההון הרגולטורית של הבנק.

לפרטים נוספים ראה [ביאור 16.א](#).

הבנק ממשיך לראות ב-Valley השקעה אסטרטגית ארוכת טווח, שהינה נדבך באסטרטגיה הכוללת של הבנק. בסמוך למועד פרסום הדוח, שווי השוק של מניות Valley שמוחזקות על ידי הבנק עומד על כ-2.6 מיליארד ש"ח.

להלן דוח רווח והפסד מאוחד המציג את תוצאות בנק לאומי ארה"ב^(א) בשורה נפרדת במספרי ההשוואה

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
	2022	2022	2023	2022	2023
	במיליוני ש"ח				
הכנסות ריבית	18,590	7,182	16,235	4,026	8,663
הוצאות ריבית	5,579	1,358	8,023	901	4,379
הכנסות ריבית, נטו	13,011	5,824	8,212	3,125	4,284
הוצאות בגין הפסדי אשראי	483	71	724	126	318
הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי	12,528	5,753	7,488	2,999	3,966
הכנסות שאינן מריבית					
הכנסות מימון שאינן מריבית	1,388	682	508	688	483
עמלות	3,487	1,754	1,838	872	890
הכנסות (הוצאות) אחרות	74	2	137	(3)	39
סך כל ההכנסות שאינן מריבית	4,949	2,438	2,483	1,557	1,412
הוצאות תפעוליות ואחרות					
משכורות והוצאות נלוות	3,842	1,873	1,760	961	915
אחזקה ופחת בניינים וציוד	1,323	645	702	315	361
הוצאות אחרות	1,512	759	850	365	407
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	6,677	3,277	3,312	1,641	1,683
רווח לפני מיסים	10,800	4,914	6,659	2,915	3,695
הפרשה למיסים על הרווח	3,537	1,463	2,253	1,007	1,364
רווח לאחר מיסים	7,263	3,451	4,406	1,908	2,331
חלקו של הבנק ברווחים (הפסדים) של חברות כלולות לאחר מיסים*	446	150	(972)	84	122
רווח המיוחס לבעלי מניות הבנק	7,709	3,601	3,434	1,992	2,453
*מזה: חלקו של הבנק ברווחים של בנק לאומי ארה"ב^(א)	59	59	-	-	-

(א) לא כולל קיזוז עסקאות בינחברתיות בין הבנק ללאומי ארה"ב.
(ב) בנק לאומי ארה"ב כולל את תוצאות פעילות BLC ו-BLUSA.

מכירת "בית לין"

ביום 28 במרס 2023 התקשר הבנק (באמצעות חברה בת בבעלותו המלאה) בהסכם עם ג'. טי. אל. וי 3 (בית לין) שותפות מוגבלת ("הרוכשת") למכירה של 50% מזכויותיו במגדל משרדים ברחוב יהודה הלוי 35 ו-37 תל אביב, הידוע כ-"בית לין" המשמש כיום את הבנק ("הנכס") לפי שווי כולל לנכס (100%) של 650 מיליון ש"ח. התמורה שתשולם לבנק הינה 325 מיליון ש"ח בתוספת מע"מ ("התמורה"; "הסכם המכר"). במקביל התקשרו הצדדים בהסכם להסדרת יחסי שיתוף בנכס לשם השבחתו.

אם וככל שהעסקה תושלם, צפוי הבנק לרשום בגינה רווח (לפני מס) בסך של כ-265 מיליון ש"ח, שיירשמו בדוחות הכספיים שצפויים להתפרסם בסמוך למועד מסירת הנכס, שצפוי להיות ברבעון הרביעי של שנת 2023, עם השלמת מעבר יחידות המטה וההנהלה הראשית של הבנק ללוד, או במועד נדחה, עד לא יאוחר מ-24 במרס 2024, לפי שיקול דעת הבנק.

המידעים בדבר השלמת העסקה, השפעותיה על הדוחות הכספיים של הבנק ומועד פינוי הנכס והמעבר של ההנהלה הראשית ויחידות המטה הינם בבחינת מידע צופה פני עתיד, שעלול שלא להתממש במלואו או בחלקו או במועדים האמורים לעיל, בנסיבות שאינן בשליטת הבנק, ובכלל זאת אי קיומו של הסכם המכר על ידי הרוכשת או שינויים בנתונים הסופיים הרלוונטים לחישוב רווח הבנק.

שינויים מהותיים בסעיפים בדוחות הכספיים

במהלך החודשים אפריל 2022 ומרס 2023 התקשר הבנק בהסכמים למכירת שני בנייני המטה בתל אביב. שתי המכירות האמורות צפויות להניב לבנק רווח הון לפני מס של כ-524 מיליון ש"ח וכ-265 מיליון ש"ח, בהתאמה, רווחי ההון יירשמו בספרי הבנק בסמוך למועד מסירת הנכס שצפוי להיות ברבעון האחרון של שנת 2023 עם השלמת מעבר יחידות המטה וההנהלה הראשית של הבנק ללוד, או במועד נדחה, עד לא יאוחר מיום 24 במרס 2024.

לפרטים נוספים ראה פרק [שינויים עיקריים בתקופה החולפת ובאור 16.ב.](#)

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2023 החלו אירועים ציבוריים - חקיקתיים וחברתיים, אשר קיימת אי וודאות לגבי אופן התפתחותם ומידת השפעתם על הכלכלה הישראלית בטווח הבינוני והארוך, ונגזרת מכך על תוצאות הבנק. בנק ישראל ממשיך להדגיש שהסיכון המרכזי לתחזית הצמיחה הוא התממשות תרחיש בו שינויים חקיקתיים ומוסדיים ילוו בעלייה נוספת בפרמיית הסיכון של המדינה וזאת תוך כדי המשך הפיחות של השקל, פגיעה ביצוא כתוצאה מירידת מידת האטרקטיביות של ישראל כשותפת סחר, ובירידות בהשקעות המקומיות ובביקוש לצריכה פרטית.

לפרטים נוספים ראה פרק [התפתחויות עיקריות במשק.](#)

ביום 16 באפריל 2023 חתם הבנק עם ארגון העובדים על הסכם קיבוצי מיוחד לשנים 2023-2026.

לפרטים נוספים ראה [ביאור 8.א.](#)

להלן ניתוח התוצאות לרבעון השני של שנת 2023

הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות (להלן - "הרווח הנקי") בשישה החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 (להלן - "התקופה המדווחת") הסתכם לסך של כ-3,434 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח בסך של כ-3,601 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הנקי ברבעון השני של שנת 2023 הסתכם לסך של כ-2,453 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח בסך של כ-1,992 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

התשואה להון בתקופה המדווחת עמדה על שיעור של כ-13.6% בהשוואה לשיעור של כ-17.1% בתקופה המקבילה אשתקד. התשואה להון ברבעון השני של שנת 2023 עמדה על שיעור של כ-19.4% בהשוואה לשיעור של כ-18.5% ברבעון המקביל אשתקד.

הכנסות הריבית נטו בתקופה המדווחת הסתכמו לסך של כ-8,212 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של כ-5,824 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד (בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב), גידול של כ-41%. הגידול בהכנסות הריבית הינו תוצאה של הצמיחה בתיק האשראי, עליית הריבית וגידול במרווחי הפיקדונות. עלייה זו קוזזה בחלקה משחיקה במרווחי האשראי. בתקופה המדווחת המדד היה חיובי ועמד על שיעור של כ-2.5% למול מדד חיובי בשיעור של כ-3.1% בתקופה המקבילה אשתקד. המדד לרבעון השני של השנה עמד על שיעור של כ-1.4% בהשוואה למדד בשיעור של כ-1.9% ברבעון המקביל אשתקד.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי בתקופה המדווחת משקפות הוצאה בשיעור של כ-0.36% מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור של האשראי לציבור לעומת הוצאה בשיעור של כ-0.04% בתקופה המקבילה אשתקד בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב. ההוצאה בתקופה המדווחת נובעת בעיקרה מההפרשה הקבוצתית. שיעור ההוצאה הפרטנית להפסדי אשראי עמד על כ-0.02%. שיעור הוצאה הקבוצתית בגין הפסדי אשראי עמד בתקופה המדווחת על שיעור של כ-0.34%. שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ביחס ליתרת האשראי ליום 30 ביוני 2023 הינו כ-1.32%.

הכנסות מימון שאינן מריבית בתקופה המדווחת הסתכמו להכנסה בסך של כ-508 מיליון ש"ח בהשוואה להכנסה בסך של כ-682 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב. הפער בין התקופות מקורו בעיקר מהרווח שנרשם בחציון הראשון של שנת 2022 בגין המיזוג עם "Valley" אשר קוזז בחלקו מהשפעת נגזרים והפרשי שער.

העמלות התפעוליות והאחרות עלו בתקופה המדווחת בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב בסך של כ-84 מיליון ש"ח. עיקר העלייה מקורה בעמלות מהפרשי המרה, עמלות מעסקי מימון ועמלות ניהול חשבון. עלייה זו קוזזה בחלקה מירידה בעמלות מניירות ערך.

ההוצאות התפעוליות והאחרות עלו בתקופה המדווחת בסך של כ-35 מיליון ש"ח בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב. הגידול בהוצאות נובע בעיקרו מגידול בהוצאות אחזקה והוצאות הפנסיה על ההתחייבויות האקטואריות. גידול זה קוזז בחלקו מירידה שמקורה בהוצאות השכר, בעיקר על רקע הפרשות למענקים.

יחס היעילות לתקופה המדווחת עומד על כ-31.0% בהשוואה ל-39.7% בתקופה המקבילה אשתקד בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב. יחס היעילות ברבעון השני של שנת 2023 עמד על כ-29.5% בהשוואה ל-35.0% ברבעון המקביל אשתקד. השיפור ביחס היעילות נבע בעיקר מהצמיחה בפעילות העסקית של הבנק וכן כתוצאה מעליות הריבית.

הרווח הבסיסי הנקי למניה המיוחס לבעלי המניות בתקופה המדווחת הסתכם לרווח של כ-2.23 ש"ח לעומת רווח של כ-2.47 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון עמד ליום 30 ביוני 2023 על שיעור של 11.23% בהשוואה ל-11.25% בתקופה המקבילה אשתקד.

יחס ההון הכולל ליום 30 ביוני 2023 עמד על שיעור של 14.44% בהשוואה ל-14.00% בתקופה המקבילה אשתקד.

לפרטים נוספים, לרבות שינויים רגולטוריים צפויים בנוגע למדידת הלימות ההון, ראה פרק [הון והלימות ההון](#).

ביום 22 במאי 2023 אישר דירקטוריון הבנק תכנית לרכישה עצמית של מניות הבנק בהיקף שלא יעלה על 800 מיליון ש"ח. עד למועד פרסום הדוחות בוצעה רכישה עצמית של מניות בהיקף של כ-300 מיליון ש"ח.

ביום 14 באוגוסט 2023 אישר דירקטוריון הבנק חלוקת דיבידנד בסך של 736 מיליון ש"ח, המהווים כ-30% מהרווח לרבעון השני של שנת 2023.

לפרטים ראה פרק [הון והלימות ההון](#).

התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר

בהמשך למפורט [בביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#) באשר להסכם המיזוג בין ("BLC") עם Valley. מספרי ההשוואה לשישה החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022 ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 המוצגים בדוח דירקטוריון זה כוללים את תוצאות הרבעון הראשון של שנת 2022 של בנק לאומי ארה"ב בסעיפים השונים, אלא אם צוין מפורשות אחרת. כאמור החל מרבעון שני 2022 רושם הבנק רווחי אקוויטי בגין ההשקעה ב-Valley.

לפרטים נוספים בדבר ההשקעה ב-Valley ראה [ביאור 16.א.](#)

הלך השינויים ברווח הנקי ברבעון השני לשנת 2023 ובתקופה המדווחת לעומת הרבעון המקביל אשתקד והתקופה המדווחת המקבילה אשתקד

		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
		2022	2023	השינוי
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	באחוזים
הכנסות ריבית, נטו	4,284	3,125	1,159	37.1
הוצאות בגין הפסדי אשראי	318	126	192	+
הכנסות שאינן מריבית	1,412	1,557	(145)	(9.3)
הוצאות תפעוליות ואחרות	1,683	1,641	42	2.6
רווח לפני מיסים	3,695	2,915	780	26.8
הפרשה למס	1,364	1,007	357	35.5
רווח לאחר מס	2,331	1,908	423	22.2
חלק הבנק ברווחי חברות כלולות	122	84	38	45.2
רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	-	-	-	-
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	2,453	1,992	461	23.1
תשואה להון (באחוזים)	19.4	18.5		
רווח בסיסי למניה (בשקלים חדשים)	1.59	1.36		

		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
		2022	2023	השינוי
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	באחוזים
הכנסות ריבית, נטו	8,212	6,024	2,188	36.3
הוצאות בגין הפסדי אשראי	724	86	638	+
הכנסות שאינן מריבית	2,483	2,507	(24)	(1.0)
הוצאות תפעוליות ואחרות	3,312	3,435	(123)	(3.6)
רווח לפני מיסים	6,659	5,010	1,649	32.9
הפרשה למס	2,253	1,490	763	51.2
רווח לאחר מס	4,406	3,520	886	25.2
חלק הבנק ב (הפסדי) רווחי חברות כלולות ^(א)	(972)	91	(1,063)	-
רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	-	(10)	10	100.0
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	3,434	3,601	(167)	(4.6)
תשואה להון (באחוזים)	13.6	17.1		
רווח בסיסי למניה (בשקלים חדשים)	2.23	2.47		

(א) בתוצאות הרבעון הראשון של שנת 2023 נכללה ירידת ערך בגין השקעה בחברה כלולה Valley בסכום של כ-1.1 מיליארד ש"ח. למידע נוסף ראה [ביאור 16.א.](#)

להלן התפתחות הרווח הנקי לפי רבעונים

		2022			2023	
	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני
במיליוני ש"ח						
הכנסות ריבית, נטו	2,899	3,125	3,414	3,773	3,928	4,284
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	(40)	126	99	313	406	318
הכנסות שאינן מריבית	950	1,557	855	1,656	1,071	1,412
הוצאות תפעוליות ואחרות	1,794	1,641	1,671	1,729	1,629	1,683
רווח לפני מיסים	2,095	2,915	2,499	3,387	2,964	3,695
הפרשה למס	483	1,007	908	1,166	889	1,364
רווח לאחר מס	1,612	1,908	1,591	2,221	2,075	2,331
חלק הבנק ב (הפסדי) רווחי חברות כלולות	7	84	191	105	(1,094) ^(א)	122
רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	(10)	-	-	-	-	-
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	1,609	1,992	1,782	2,326	981	2,453
תשואה להון (באחוזים)	15.6	18.5	14.9	19.0	7.8	19.4
רווח בסיסי למניה (בשקלים חדשים)	1.11	1.36	1.15	1.51	0.64	1.59

(א) בתוצאות הרבעון הראשון של שנת 2023 נכללה ירידת ערך בגין השקעה בחברה כלולה Valley בסכום של כ-1.1 מיליארד ש"ח. למידע נוסף ראה [ביאור 16.א](#).

הכנסות ריבית, נטו

		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
	2022 ^(א)	2023	2022	2023	2023
	הכנסות (הוצאות) ריבית	הכנסות (הוצאות) ריבית	הכנסות (הוצאות) ריבית	הכנסות (הוצאות) ריבית	הכנסות (הוצאות) ריבית
במיליוני ש"ח באחוזים					
הכנסות ריבית	7,182	5.31	16,235	2.77	4,026
הוצאות ריבית	(1,358)	(3.84)	(8,023)	(1.17)	(901)
הכנסות ריבית, נטו	5,824	1.47	8,212	1.60	3,125
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית (NIM)	2.03	2.69	2.15	2.79	
מידע נוסף^(ה):					
מרווח ^(א) אשראי	3,785	4,411	1,850	2,254	
מרווח ^(ב) פיקדונות	536	3,865	410	1,976	
אחר ^(ג)	1,703	(64)	865	54	

- (א) בנטרול יתרות ותוצאות בנק לאומי ארה"ב אשר החל מיום 1 באפריל 2022 אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).
- (ב) במהלך הרבעון הראשון של 2023 בוצע שינוי סיווג בין פיקדונות נושאי ריבית ואלו שאינם נושאי ריבית. מטעמי השוואתיות, ביצע הבנק התאמה לא מהותית במספרי השוואה. לפרטים נוספים ראה [ביאור 7](#).
- (ג) מרווח מפעילות מתן אשראי הינו הפער בין הריבית המתקבלת מהאשראי לבין עלות גיוס המקורות ששימשו להעמדת האשראי (להלן- "מחירי מעבר"). מחירי מעבר אלו הינם פונקציה של תקופה, מטבע וסוג הריבית של העסקה. מחירי מעבר הינם כלי לתמחור פנימי של הבנק המבוססים על מודלים פנימיים ושיקול דעתו של הבנק. מרווח מפעילות קבלת פיקדונות הינו הפער בין מחירי המעבר לריבית המשולמת ללקוחות עבור אותם הפיקדונות.
- (ד) אחר מיוחס למגזר ניהול פיננסי וכולל הכנסות והוצאות ריבית של המגזר המועברות לחטיבות הבנק בגין המקורות.
- (ה) הנתונים מוצגים כולל תוצאות בנק לאומי ארה"ב.

הכנסות הריבית נטו בתקופה המדווחת הסתכמו לסך של כ-8,212 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של כ-5,824 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד (בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב), גידול של כ-41%. הגידול בהכנסות הריבית נטו נבע בעיקר מהצמיחה בתיק האשראי ומעלייה במרווחי הפיקדונות, על רקע עליית הריביות, עלייה זו קוזזה בחלקה מקיטון בהכנסות ריבית נטו של מגזר ניהול פיננסי.

במהלך שנת 2022 וכן במחצית הראשונה של 2023, עלתה ריבית הפריים בחדות משיעור ממוצע של 1.6% ברבעון הראשון של 2022 לשיעור ממוצע ברבעון השני לשנת 2023 של 6.1%. עלייה זו, שמתנה על ידי מעבר של פיקדונות שאינם נושאי ריבית לפיקדונות נושאי ריבית, הביאה לעלייה במרווח הפיקדונות.

מרווח הפיקדונות מושפע כאמור מתמהיל הפיקדונות נושאי ריבית ושאנם נושאי ריבית, ולכן ככל שתימשך מגמת המעבר לפיקדונות נושאי ריבית מרווח הפיקדונות צפוי להשחק.

המדד בתקופה המדווחת עמד על שיעור חיובי של כ-2.5% בהשוואה למדד חיובי בשיעור של כ-3.1% בתקופה המקבילה אשתקד. הכנסות הריבית נטו בתקופה המדווחת הושפעו לטובה מהמדד החיובי בסך של כ-846 מיליון ש"ח, בעוד שבתקופה מקבילה אשתקד התוצאות הושפעו לטובה מהמדד החיובי בסך של כ-1,007 מיליון ש"ח.

שיעור ההכנסה עלה ב-2.81% בין התקופות, בעיקר לאור עליית הריביות אשר קוזזה בחלקה משחיקת מרווחי האשראי וממדד חיובי נמוך יותר בתקופה המדווחת ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

שיעור ההוצאה עלה ב-2.93% בין התקופות, בעיקר לאור השפעת עליית הריביות והמעבר מעו"ש לפיקדונות. עלייה זו קוזזה ממדד חיובי נמוך יותר בתקופה המדווחת ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

הגידול בתשואה נטו על נכסים נושאי ריבית (NIM) בתקופה המדווחת נובע, כאמור, בעיקר מהצמיחה בתיק האשראי והגידול בהכנסות הריבית.

פער הריבית הכולל בתקופה המדווחת הינו של כ-1.47% לעומת פער של כ-1.59% בתקופה המקבילה אשתקד בנטרול יתרות בנק לאומי ארה"ב.

להלן נתונים על פערי הריבית מפעילות בישראל בחלוקה למגזרי הצמדה בתקופה המדווחת ובנטרול יתרות בנק לאומי ארה"ב בתקופה המקבילה אשתקד:

במגזר השקלי הלא צמוד פער הריבית הינו 1.97% לעומת 1.66% בתקופה המקבילה אשתקד. במגזר המדדי פער הריבית הינו 1.80% לעומת 1.66% בתקופה המקבילה אשתקד. במגזר המט"ח פער הריבית הינו (0.69%) לעומת 0.42% בתקופה המקבילה אשתקד.

למידע נוסף בנוגע למרווחי אשראי ומרווחי פיקדונות לפי מגזרי פעילות ראה [ביאור נא](#).

למידע נוסף בנוגע להכנסות והוצאות ריבית ראה נספח 1 - [שיעורי הכנסות והוצאות וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית](#).

לפרטים בדבר חשיפות לסיכון ריבית ראה פרק [סיכוני שוק](#) להלן.

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביולי		
		2022 ^(ב)	2023	
באחוזים	השינוי במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח
+	335	(299)	36	הוצאה (הכנסה) פרטנית בגין הפסדי אשראי
85.9	318	370	688	הוצאה קבוצתית בגין הפסדי אשראי
+	653	71	724	סך כל ההוצאה בגין הפסדי אשראי
מזה:				
+	434	29	463	הוצאות להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי מסחרי
+	38	6	44	הוצאות להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לדיור
+	233	15	248	הוצאות להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי פרטי אחר
-	(52)	21	(31)	הוצאות (הכנסות) להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לבנקים, ממשלות ואגרות חוב
+	653	71	724	סך כל ההוצאות בגין הפסדי אשראי
יחסים באחוזים^(א):				
+	0.19	(0.17)	0.02	שיעור ההוצאה (הכנסה) הפרטנית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
61.9	0.13	0.21	0.34	שיעור ההוצאה הקבוצתית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
+	0.32	0.04	0.36	שיעור ההוצאה להפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
+	0.10	0.01	0.11	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
+	7.38	0.94	8.32	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

(א) על בסיס שנתי.

(ב) בנטרול יתרות ותוצאות בנק לאומי ארה"ב אשר החל מיום 1 באפריל 2022 אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

התפתחות הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי לפי רבעונים

		2022			2023	
רבעון ראשון ^(ב)	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
(164)	(111)	(134)	(21)	17	19	הוצאה (הכנסה) פרטנית בגין הפסדי אשראי
124	237	233	334	389	299	הוצאה קבוצתית בגין הפסדי אשראי
(40)	126	99	313	406	318	סך כל ההוצאה (הכנסה) בגין הפסדי אשראי
מזה:						
1	42	(21)	218	351	112	הוצאות (הכנסות) להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי מסחרי
(7)	14	47	58	13	31	הוצאות (הכנסות) להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לדיוור
(48)	63	70	27	74	174	הוצאות (הכנסות) להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי פרטי אחר
14	7	3	10	(32)	1	הוצאות (הכנסות) להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לבנקים, ממשלות ואגרות חוב
(40)	126	99	313	406	318	סך כל ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
יחסים באחוזים:^(א)						
(0.18)	(0.12)	(0.14)	(0.02)	0.02	0.02	שיעור ההוצאה (הכנסה) הפרטנית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
0.14	0.26	0.25	0.34	0.39	0.29	שיעור ההוצאה הקבוצתית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
(0.04)	0.14	0.11	0.32	0.41	0.31	שיעור ההוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
-	0.07	0.03	0.18	0.08	0.14	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
0.16	5.07	2.29	13.80	6.24	10.58	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

(א) על בסיס שנתי.

(ב) כולל יתרות ותוצאות בנק לאומי ארה"ב אשר החל מיום 1 באפריל 2022 אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

למידע נוסף בנוגע להוצאות הפסדי אשראי ראה [ביאור 6 וביאור 13](#).

הכנסות שאינן מריבית

		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
	השנתי	2022	2023
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
הכנסות מימון שאינן מריבית ^(א)	(27.6)	702	508
עמלות ^(ב)	2.0	1,802	1,838
הכנסות אחרות ^(ג)	+	3	137
סך הכל	(1.0)	2,507	2,483

(א) בהתייחס לתוצאות ללא בנק לאומי ארה"ב במספרי ההשוואה, ירדו הכנסות המימון שאינן מריבית בסך של כ-174 ש"ח ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

(ב) בהתייחס לתוצאות ללא בנק לאומי ארה"ב במספרי ההשוואה, עלו העמלות בסך של כ-84 מיליון ש"ח ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

(ג) תוצאות בנק לאומי ארה"ב מתוך סעיף זה אינן מהותיות במספרי ההשוואה.

משקל ההכנסות שאינן מריבית מסך כל ההכנסות (קרי, הכנסות מריבית, נטו והכנסות שאינן מריבית) עמד על שיעור של 23.2% לעומת 29.5% בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השני של שנת 2023 עמד על שיעור של 24.8% לעומת 33.3% ברבעון המקביל אשתקד ו-27.6% בכל שנת 2022 בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב.

התפתחות הכנסות שאינן מריבית לפי רבעונים

		2022			2023	
	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני
במיליוני ש"ח						
הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית	14	688	(56)	762	25	483
עמלות	930	872	872	861	948	890
הכנסות (הוצאות) אחרות	6	(3)	39	33	98	39
סך הכל	950	1,557	855	1,656	1,071	1,412

להלן פירוט הכנסות מימון שאינן מריבית

		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
	השינוי	2022	2023
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים והפרשי שער, נטו בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר	+	471	(52)
הפסדים ממכירת אג"ח זמינות למכירה, נטו ^(א)	-	(137)	(83)
רווחים שמומשו ושטרם מומשו, נטו ^(א) ודיבידנד ממניות שאינן למסחר		23	181
רווחים ממכירת מניות של חברות מוחזקות ^(ד)		(830)	-
רווחים בגין הלוואות שנמכרו, נטו		(15)	15
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים בגין פעילויות למטרות מסחר ^(ג)	+	168	(89)
רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח ומניות למסחר, נטו ^(א) ודיבידנד ממניות למסחר	+	126	(100)
סך הכל		(194)	508

(א) רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח ומניות למסחר ושאין למסחר, נטו כוללים גם השפעת הפרשי שער וירידות ערך.

(ב) בהתייחס לתוצאות ללא בנק לאומי ארה"ב במספרי ההשוואה, גדלו ההפסדים ממכירת אג"ח זמינות למכירה נטו בסך של כ-127 מיליון ש"ח ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

(ג) בהתייחס לתוצאות ללא בנק לאומי ארה"ב במספרי ההשוואה, גדלו הוצאות נטו בגין מכשירים נגזרים בגין פעילויות למטרות מסחר בסך של כ-178 מיליון ש"ח ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

(ד) ביום 1 באפריל 2022 הושלמה עסקת המיזוג ונרשמה השקעה ב-Valley לפי שיטת השווי המאזני. כתוצאה מהמיזוג במחצית הראשונה של שנת 2022 נרשם רווח ברוטו ממש בסך של כ-782 מיליון ש"ח, מתוכם 30 מיליון ש"ח מהכנסות מפעילות במכשירים נגזרים כתוצאה מגידור כלכלי של העסקה האמורה. לפרטים אודות ירידת ערך שנרשמה ברבעון הראשון של 2023 בגין ההשקעה ב-Valley ראה [ביאור 16.א](#).

להלן פירוט הכנסות מימון שאינן מריבית לפי רבעונים

2023		2022			
רבעון שני	רבעון ראשון	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון ראשון
במיליוני ש"ח					
289	130	364	(76)	3	(55)
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים והפרשי שער, נטו בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר					
(51)	(169)	(15)	(80)	(76)	(7)
הפסדים ממכירת אג"ח זמינות למכירה, נטו					
108	96	158	34	166	15
רווחים שמומשו ושטרם מומשו, נטו ^(א) ודיבידנד ממניות שאינן למסחר					
-	-	-	-	752	78
רווחים ממכירת מניות של חברות מוחזקות ^(ב)					
-	-	42	-	-	15
רווחים בגין הלוואות שנמכרו, נטו					
85	(6)	221	122	(113)	24
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים בגין פעילויות למטרות מסחר					
52	(26)	(8)	(56)	(44)	(56)
רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח ומניות למסחר, נטו ^(א) ודיבידנד ממניות למסחר					
483	25	762	(56)	688	14
סך הכל					

(א) רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח ומניות למסחר ושאין למסחר, נטו כוללים גם השפעת הפרשי שער וירידות ערך.
 (ב) ביום 1 באפריל 2022 הושלמה עסקת המיזוג ונרשמה השקעה ב-Valley לפי שיטת השווי המאזני. כתוצאה מהמיזוג במחצית הראשונה של שנת 2022 נרשם רווח ברוטו ממס בסך של כ-782 מיליון ש"ח, מתוכם 30 מיליון ש"ח מהכנסות מפעילות במכשירים נגזרים כתוצאה מגידור כלכלי של העסקה האמורה. לפרטים אודות ירידת ערך שנרשמה ברבעון הראשון של 2023 בגין ההשקעה ב-Valley ראה [ביאור 16.א.](#)

להלן פירוט העמלות

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		2023		2022 ^(א)	
		במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
ניהול חשבון	337	313	24	7.7	
פעילות בניירות ערך ובמכשירים נגזרים מסוימים	291	346	(55)	(15.9)	
כרטיסי אשראי	202	186	16	8.6	
טיפול באשראי	121	110	11	10.0	
עמלות הפצת מוצרים פיננסיים	112	128	(16)	(12.5)	
הפרשי המרה	261	242	19	7.9	
עמלות מעסקי מימון	327	262	65	24.8	
עמלות אחרות	187	167	20	12.0	
סך כל העמלות	1,838	1,754	84	4.8	

(א) בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב אשר החל מיום 1 באפריל 2022 אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

העלייה בעמלות בשיעור של 4.8% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב מקורה בעיקר בעמלות מהפרשי המרה, עמלות מעסקי מימון ומעמלות ניהול חשבון. עלייה זו קוזזה מירידה בעמלות מניירות ערך.

להלן פירוט העמלות לפי רבעונים

2022			2023		
רבעון ראשון ^(א)	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון ^(א)	רבעון שני
במיליוני ש"ח					
150	163	159	167	171	166
ניהול חשבון					
185	161	157	147	155	136
פעילות בניירות ערך ובמכשירים נגזרים מסוימים					
92	94	102	94	98	104
כרטיסי אשראי					
57	53	49	46	68	53
טיפול באשראי					
65	63	61	61	56	56
עמלות הפצת מוצרים פיננסיים					
120	122	124	111	143	118
הפרשי המרה					
130	132	137	148	162	165
עמלות מעסקי מימון					
83	84	83	87	95	92
עמלות אחרות					
882	872	872	861	948	890
סך כל העמלות					

(א) בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב אשר החל מיום 1 באפריל 2022 אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

להלן פירוט ההכנסות האחרות

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני			לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2022 ^(א)		2023			
השינוי	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
	8	(7)	1	+	רווחים (הפסדים) מיעודה לפיצויים
	126	10	136	+	הכנסות אחרות כולל מכירת בניינים וציוד ^(ב)
	134	3	137	+	סך הכל

(א) תוצאות בנק לאומי ארה"ב אינן מהותיות.
 (ב) הגידול נובע בעיקר מהכנסות ממענקים מארגונים בינלאומיים וחברות כרטיסי אשראי וממכירת סניפים.

להלן פירוט ההכנסות האחרות לפי רבעונים

2022			2023		
רבעון ראשון ^(א)	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון ^(א)	רבעון שני
במיליוני ש"ח					
(3)	(4)	(6)	1	(3)	4
רווחים (הפסדים) מיעודה לפיצויים					
9	1	45	32	101	35
הכנסות אחרות כולל מכירת בניינים וציוד					
6	(3)	39	33	98	39
סך הכל					

(א) תוצאות בנק לאומי ארה"ב אינן מהותיות.
 (ב) הגידול נובע בעיקר מהכנסות ממענקים מארגונים בינלאומיים וחברות כרטיסי אשראי.

הוצאות תפעוליות ואחרות

		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
		2023	2022 ^(א)	השינוי
		במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	באחוזים
משכורות והוצאות נלוות		1,760	1,873	(113)
פחת והפחתות		292	294	(2)
הוצאות אחזקת בניינים וציוד		410	351	59
הוצאות אחרות		850	759	91
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות		3,312	3,277	35

(א) בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב אשר החל מיום 1 באפריל 2022 אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

בתקופה המדווחת חל גידול בסך של כ-35 מיליון ש"ח בהוצאות התפעוליות ואחרות לעומת התקופה המקבילה אשתקד בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב, העלייה בהוצאות התפעוליות נובעת בעיקרה מעלייה בהוצאות פרסום, הוצאות אחזקת בניינים וציוד ומעלייה בעלות הריבית בגין ההתחייבויות הפנסיוניות כתוצאה מעליית הריבית. עלייה זו קוזזה בחלקה מירידה בהוצאות המענקים.

יחס היעילות לתקופה המדווחת עומד על כ-31.0% בהשוואה ל-39.7% בתקופה המקבילה אשתקד בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב. השיפור ביחס היעילות נבע בעיקר מגידול בהכנסות, בין היתר כתוצאה מעליות הריבית.

סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות (במונחים שנתיים) מהווה 0.96% מסך כל המאזן, לעומת 0.98% בתקופה המקבילה אשתקד בנטרול יתרות ותוצאות בנק לאומי ארה"ב.

הוצאות תפעוליות ואחרות לפי רבעונים

		2022			2023	
		רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון ראשון	רבעון שני
		במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
משכורות והוצאות נלוות		845	971	998	961	912
פחת והפחתות		147	161	138	137	157
הוצאות אחזקת בניינים וציוד		194	194	185	178	173
הוצאות אחרות		443	403	350	365	394
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות		1,629	1,729	1,671	1,641	1,636

(א) בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב אשר החל מיום 1 באפריל 2022 אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

הוצאות שכר

		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
		2023	2022 ^(א)	השינוי
		במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	באחוזים
שכר ונלוות		1,585	1,711	(126)
הוצאות פנסיה, פיצויים ופרישה		175	162	13
סך הכל הוצאות שכר		1,760	1,873	(113)

(א) בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב אשר החל מיום 1 באפריל 2022 אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

למידע נוסף אודות ההסכם הקיבוצי החדש שנחתם ראה [ביאור 8.א.](#)

הוצאות שכר לפי רבעונים

2022		2023			
רבעון ראשון ^(א)	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני
במיליוני ש"ח					
829	882	918	882	754	831
83	79	80	89	91	84
912	961	998	971	845	915

(א) בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב אשר החל מיום 1 באפריל 2022 אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

להלן תמצית דוח על הרווח הכולל

הרווח הכולל לתקופה המדווחת הסתכם לסך של 3,502 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של 4,103 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

בתקופה המדווחת נרשמו התאמות חיוביות בגין אגרות חוב זמינות למכירה בסך של 116 מיליון ש"ח לפני מס חלק מהתאמות חיוביות אלו קוזזו מהתאמות שליליות של ההתחייבויות בגין הטבות לעובדים בסך של 28 מיליון ש"ח לפני מס אשר נובעות בעיקרן משינויים אקטואריים אשר קוזזו בחלקם מעלייה בריבית ההיוון. התאמות אלה נזקפות ישירות לרווח כולל אחר.

יצוין כי הירידה בשווי אגרות החוב נזקפת מיידית להון הפיקוחי. לגבי אופן מדידת ההתחייבויות הפנסיוניות והנכסים שיועדו מראש לגידור לצורכי ההון הפיקוחי החל מיום 1 ביולי 2022 ראה פרק [ההון והלימות ההון](#).

לתקופה של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 ו-2022 ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2022	2023
2022	2022	2023	2022	2023
במיליוני ש"ח				
7,709	3,601	3,434	1,992	2,453
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק				
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר, המיוחס לבעלי המניות של הבנק				
(4,265)	(3,208)	116	(1,202)	(137)
התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן, נטו				
3,133	3,573	(28)	1,139	148
התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים				
417	437	41	503	20
התאמות אחרות ^(א)				
335	(204)	(61)	(102)	(32)
השפעת המס המתייחס				
96	96	-	117	-
בניכוי רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה				
(476)	502	68	221	(1)
רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מיסים				
7,233	4,103	3,502	2,213	2,452
רווח כולל המיוחס לבעלי מניות הבנק				

(א) להרכב ההתאמות האחרות ראה [ביאור 4](#).

המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

המאזן של קבוצת לאומי הסתכם ב-30 ביוני 2023 ב-686.9 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-699.2 מיליארד ש"ח לסוף 2022 - קיטון של 1.8%, ובהשוואה ליוני 2022 גידול של 2.9%.

ערך הנכסים הכספיים הנקובים במטבע חוץ והצמודים למטבע חוץ מסך המאזן של הקבוצה ב-30 ביוני 2023 הינו כ-117.6 מיליארד ש"ח, כ-17.1% מסך הנכסים. במחצית הראשונה של 2023 פוחת השקל ביחס לדולר של ארה"ב ב-5.1%, פוחת ביחס לאירו ב-7.1% ופוחת ביחס לליש"ט ב-10.2%. השינוי בשערי החליפין של השקל מול כלל מטבעות החוץ בתקופה המדווחת תרם לעלייה בשיעור של כ-0.5% בסך כל המאזן המאוחד של הקבוצה.

סך כל הנכסים בניהול הקבוצה, סך כל המאזן וכן תיקי ניירות ערך של הלקוחות וקופות גמל וקרנות השתלמות לגביהם ניתנים שירותי ניהול תפעולי וניהול פיקדון, מסתכמים בכ-2,001 מיליארד ש"ח ב-30 ביוני 2023, בהשוואה לסך של כ-1,969 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2022.

1. להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים

	30 ביוני 2023		31 בדצמבר 2022		השינוי
	מיוני 2022	מיוני 2022	מיוני 2022	מיוני 2022	מיוני 2022
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		באחוזים
סך כל המאזן	686,857	699,166	(1.8)	2.9	
מזומנים ופיקדונות בבנקים	116,678	186,569	(37.5)	(32.1)	
ניירות ערך	118,040	82,950	42.3	35.4	
אשראי לציבור, נטו	409,565	384,782	6.4	12.2	
בניינים וציוד	2,792	2,735	2.1	4.3	
פיקדונות הציבור	533,977	557,084	(4.1)	0.2	
פיקדונות מבנקים	19,793	22,306	(11.3)	(16.5)	
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים ^(א)	31,585	27,805	13.6	33.4	
הון המיוחס לבעלי מניות הבנק	51,771	49,438	4.7	10.0	

(א) למידע נוסף ראה פרק אגרות חוב, שטרי הון וכתבי התחייבות נדחים.

2. להלן התפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים

	30 ביוני 2023		31 בדצמבר 2022		השינוי
	מיוני 2022	מיוני 2022	מיוני 2022	מיוני 2022	מיוני 2022
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		באחוזים
אשראי תעודות, נטו	1,049	1,150	(8.8)	(7.3)	
ערבויות והתחייבויות אחרות, נטו	71,957	69,003	4.3	15.6	
מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו, נטו	11,262	8,377	34.4	26.3	
מסגרות חו"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה, שלא נוצלו, נטו	18,267	16,420	11.2	16.1	
התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן והתחייבויות להוצאת ערבויות, נטו	83,203	75,291	10.5	13.2	
מכשירים נגזרים ^{(א)(ב)}	1,175,298	1,076,372	9.2	11.2	
אופציות מכל הסוגים ^(ב)	163,507	170,427	(4.1)	6.8	

(א) כולל עסקאות "פורוורד", חוזי החלפות פיננסיות, swaps, futures ונגזרי אשראי.
(ב) למידע נוסף ראה [ביאור 10](#).

האשראי לציבור, נטו

יתרת האשראי לציבור נטו בקבוצת לאומי נכון ליום 30 ביוני 2023 הסתכמה לסך של כ-409.6 מיליארד ש"ח בהשוואה לסך של כ-384.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022, גידול בשיעור של כ-6.4% ובהשוואה ליוני 2022 גידול בשיעור של כ-12.2%. יתרת הפרשה להפסדי אשראי בקבוצת לאומי נכון ליום 30 ביוני 2023 הסתכמה לסך של כ-5.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לסך של כ-5.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022.

בנוסף לאשראי לציבור משקיעה הקבוצה בניירות ערך, המגלמים גם הם סיכוני אשראי של חברות, אשר נכון ליום 30 ביוני 2023 הסתכמו לסך של כ-25,809 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של כ-22,315 מיליון ש"ח בסוף 2022.

להלן התפתחות האשראי לציבור, לאחר הפרשה להפסדי אשראי לפי ענפי משק עיקריים

	31 בדצמבר		30 ביוני		
	השינוי	2022	2023	2023	
	במיליוני ש"ח				
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	3.6	4,256	119,302	123,558	
אנשים פרטיים - אחר	0.6	189	29,724	29,913	
בינוי ונדל"ן	13.4	13,146	98,368	111,514	
מסחרי	5.2	1,641	31,856	33,497	
תעשייה	7.2	1,659	22,969	24,628	
אחר	4.7	3,892	82,563	86,455	
סך הכל	6.4	24,783	384,782	409,565	

למידע נוסף בנוגע להתפתחות האשראי וסיכוני האשראי לפי ענפי משק ראה פרק [סיכוני אשראי](#).

סיכון אשראי בעייתי

להלן סיכון אשראי בעייתי לאחר הפרשות פרטניות וקבוצתיות

	31 בדצמבר		30 ביוני		
	2022	2023	2022	2023	
	חץ מאזני	חץ מאזני	סך הכל	חץ מאזני	סך הכל
	במיליוני ש"ח				
סיכון אשראי לא צובר, נטו	1,559	93	1,466	1,985	83
סיכון אשראי צובר, נטו	3,812	621	3,191	4,196	633
סך הכל	5,371	714	4,657	6,181	716

	31 בדצמבר		30 ביוני		
	2022	2023	2022	2023	
	במיליוני ש"ח				
סיכון אשראי בעייתי מסחרי	5,435	6,429			
סיכון אשראי בעייתי קמעונאי	1,395	1,507			
סך הכל	6,830	7,936			
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	1,459	1,755			
אשראי בעייתי לאחר הפרשה להפסדי אשראי	5,371	6,181			

למידע נוסף בנוגע לאשראי בעייתי ראה פרק [סיכוני אשראי וביאור 13](#).

ניירות ערך

השקעות קבוצת לאומי בניירות ערך ב-30 ביוני 2023 הסתכמו ב-118.0 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-83.0 מיליארד ש"ח בסוף 2022, גידול של כ-42%.

ניירות הערך בקבוצה מסווגים לארבע קטגוריות: ניירות ערך למסחר, מניות וקרנות שאינן למסחר, אגרות חוב זמינות למכירה ואגרות חוב מוחזקות לפדיון.

אופן חישוב השווי ההוגן

השווי ההוגן של ניירות ערך ישראליים מתבסס בעיקרו על מחירים מצוטטים מהבורסה לניירות ערך בתל אביב ובניירות ערך זרים על מחירים המתקבלים ממקורות חיצוניים. מניות וקרנות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין מוצגות לפי עלות בניכוי ירידת ערך, מותאמת מעלה או מטה למחירים נצפים בעסקאות דומות או זהות של אותו מנפיק.

אגרות החוב בישראל הנקובות בשקלים ואינן סחירות משוערכות באמצעות מודל, מכיוון שאין שוק פעיל לאגרות החוב הללו.

הלן סיווג וניתוח סעיף ניירות הערך במאזן המאוחד

		31 בדצמבר 2022				30 ביוני 2023			
		מניות וקרנות	אגרות חוב זמינות למכירה ^(א)	אגרות חוב מוחזקות לפדיון ^(ב)	סך הכל	מניות וקרנות לא למסחר ^(ב)	אגרות חוב זמינות למכירה ^(א)	אגרות חוב מוחזקות לפדיון ^(ב)	סך הכל
במיליוני ש"ח									
אגרות חוב									
	של ממשלת ישראל	1,263	21,842	9,631	64,656	6,262	50,515	7,879	7,879
	של ממשלות זרות ^(ד)	-	16,995	-	16,538	184	16,354	-	16,354
	של מוסדות פיננסיים בישראל	580	46	-	566	519	47	-	47
	של מוסדות פיננסיים זרים ^(ד)	53	9,627	1,321	10,560	16	9,142	1,402	1,402
	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	33	7,710	3,256	15,333	28	9,870	5,435	5,435
	של אחרים בישראל	257	670	-	914	227	687	-	687
	של אחרים זרים	71	4,919	320	5,092	66	4,688	338	338
	מניות וקרנות	3	4,353	-	4,381	21	4,360	-	4,360
	סך כל ניירות הערך	2,260	61,809	14,528	118,040	7,323	91,303	15,054	15,054

(א) כולל הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן בסך 3,656 מיליון ש"ח שנרשמו ברווח כולל אחר (31 בדצמבר 2022 - הפסדים בסך (3,812) מיליון ש"ח).

(ב) כולל רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן בסך 363 מיליון ש"ח שנרשמו ברווח והפסד (31 בדצמבר 2022 - רווחים בסך 256 מיליון ש"ח).

(ג) כולל הפסדים, נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן בסך 74 מיליון ש"ח שנרשמו ברווח והפסד (31 בדצמבר 2022 - הפסדים, נטו בסך (103) מיליון ש"ח).

(ד) מזה: ממשלת ארה"ב בסך 13.0 מיליארד ש"ח (31 בדצמבר 2022 - 12.5 מיליארד ש"ח).

(ה) יתרות אגרות חוב לפדיון מוצגות בניכוי הפרשה להפסדי אשראי בסך 3.0 מיליון ש"ח. יתרות אגרות חוב זמינות למכירה מוצגות בניכוי הפרשה להפסדי אשראי בסך 0.0 מיליון ש"ח.

(ו) מרבית אגרות החוב של מוסדות פיננסיים זרים הינם מסוג Super-nationals, Sovereign and Agencies (SSA) או עם גיבוי מדינות.

ליום 30 ביוני 2023 כ-77.3% מתיק הנוסטרו של הקבוצה סווג כזמין למכירה, כ-6.2% כתיק למסחר, כ-3.7% כמניות וקרנות שאינן למסחר וכ-12.8% כתיק לפדיון. כ-3.7% משווי ניירות הערך הינן השקעות במניות של חברות או קרנות שאינן מוצגות על בסיס השווי המאזני, אלא לפי עלות או שווי שוק של המניות והקרנות הנסחרות בבורסה.

למידע בנוגע לשווי ניירות ערך לפי אופן המדידה ראה [ביאור 15א](#).

התיק הזמין למכירה

1. בתקופה המדווחת חל גידול ברווח כולל אחר בגין אגרות חוב זמינות למכירה בסך של כ-116 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס) בהשוואה לקיטון בסך של 3,484 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס) בתקופה המקבילה אשתקד.
 2. בתקופה המדווחת נזקפו לרווח והפסד הפסדים נטו ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה בסך של כ-220 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס) בהשוואה להפסדים נטו בסך 93 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס) ברבעון המקביל אשתקד.
- היתרה המצטברת נטו של התאמות לשווי הוגן של אגרות חוב המוחזקות בתיק הזמין למכירה ליום 30 ביוני 2023 מסתכמת בסכום שלילי של כ-1,871 מיליון ש"ח (לאחר השפעת המס), המייצג הפסד נטו שטרם מומש לתאריך הדוח, לעומת סכום שלילי של כ-1,944 מיליון ש"ח בסוף 2022 (לאחר השפעת המס), המייצג הפסד נטו שטרם מומש לתאריך הדוח.
- למידע בנוגע להתאמות לשווי הוגן של ניירות זמינים למכירה שנזקפו להון ראה [ביאור 5](#).

התיק למסחר

נכון ליום 30 ביוני 2023, בתיק למסחר יש כ-7.3 מיליארד ש"ח אגרות חוב, לעומת 2.3 מיליארד ש"ח אגרות חוב ב-31 בדצמבר 2022. נכון ליום 30 ביוני 2023 התיק למסחר מהווה כ-6.2% מסך תיק הנוסטרו של הקבוצה לעומת 2.7% ב-31 בדצמבר 2022.

בגין אגרות חוב למסחר נרשמו בתקופה המדווחת בדוח רווח והפסד, הפסדים בנטו שמומשו וטרם מומשו בסך של 26 מיליון ש"ח בהשוואה להפסדים בנטו בסך 102 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

השקעות במניות ובקרנות

סך כל ההשקעות במניות ובקרנות מסתכמות ליום 30 ביוני 2023 בכ-4,381 מיליון ש"ח, מזה מניות וקרנות סחירות בסך של כ-1,834 מיליון ש"ח ושאינן סחירות בסך של כ-2,547 מיליון ש"ח.

ההון הפיקוחי הנדרש בגין השקעות אלה עומד ליום 30 ביוני 2023 על סך של כ-365 מיליון ש"ח.

בגין המניות והקרנות נרשמו בתקופה המדווחת בדוח רווח והפסד, רווחים בנטו שמומשו וטרם מומשו (כולל דיבידנד) על סך של כ-204 מיליון ש"ח בהשוואה לרווחים בנטו בסך 183 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

למידע נוסף בנוגע להרכב התיק ראה [ביאור 5](#).

השקעות בניירות ערך שהונפקו בחו"ל

א. השקעות בניירות ערך מגובי נכסים שהונפקו בחו"ל

תיק ניירות ערך מגובי נכסים של הקבוצה (משכנתאות ושאינם משכנתאות), שמדורג בדרוג השקעה (Investment Grade), מסתכם בכ-15.3 מיליארד ש"ח (כ-4.1 מיליארד דולר) ליום 30 ביוני 2023 לעומת 11.0 מיליארד ש"ח בסוף 2022. מתוך התיק הנ"ל ליום 30 ביוני 2023 כ-9.9 מיליארד ש"ח (כ-2.7 מיליארד דולר) מסווג בתיק הזמין למכירה והיתרה בתיק למסחר ובתיק לפדיון.

התיק הזמין למכירה של השקעות באגרות חוב מגובי נכסים בחו"ל ליום 30 ביוני 2023 כולל השקעה באגרות חוב מגובות משכנתאות בסכום של כ-5.4 מיליארד ש"ח. 94.6% מסך אגרות החוב המגובות משכנתאות שבתיק הזמין הונפקו על ידי סוכנויות פדראליות בארה"ב (FNMA, FHLMC, GNMA) ומדורגות, נכון למועד הדוח, בדירוג AAA.

נכון ליום 30 ביוני 2023 הסתכמה ירידת הערך המצטברת נטו שנזקפה להון עצמי הנובעת מתיק אגרות החוב המגובות משכנתאות בכ-551 מיליון ש"ח.

סך אגרות החוב המגובות משכנתאות שאינן בערבות מדינה (ארה"ב) ואינן בחסות מוסדות פדראליים אמריקאים, מסתכם בכ-330 מיליון ש"ח.

התקופה החזויה לפדיון של כל תיק אגרות החוב המגובות משכנתאות היא כ-5.22 שנים בממוצע (מח"מ). בנוסף לאגרות החוב המגובות משכנתאות, כולל התיק הזמין למכירה של הקבוצה גם אגרות חוב אחרות מגובות נכסים שאינם משכנתאות בסך של 4.4 מיליארד ש"ח, מתוכן אגרות חוב מסוג CLO בסך של כ-3.0 מיליארד ש"ח. התקופה החזויה לפדיון של תיק אגרות החוב המגובות נכסים שאינם משכנתאות היא כ-5 שנים בממוצע.

למידע נוסף בנוגע להשקעות באגרות חוב מגובות נכסים ראה [ביאור 5](#).

ב.

השקעות בניירות ערך שאינם מגובי נכסים שהונפקו בחו"ל

בתיק ניירות הערך של הקבוצה ב-30 ביוני 2023 כ-43.1 מיליארד ש"ח (11.6 מיליארד דולר) ניירות ערך שאינם מגובי נכסים שהונפקו בחו"ל. 35.4 מיליארד ש"ח (9.6 מיליארד דולר) הינן מאגרות החוב המסווגות בתיק הזמין למכירה והיתרה בתיק למסחר ובתיק לפדיון. 98.2% מסך ניירות הערך הינם בדירוג השקעה והם כוללים בעיקר ניירות ערך של ממשלת ארה"ב, בנקים ומוסדות פיננסיים, אגרות חוב של חברות בדרוג השקעה והיתר בעיקר ניירות ערך של ממשלת ישראל.

למידע נוסף בנוגע לחשיפה מוסדות פיננסיים זרים ראה פרק [סיכוני אשראי](#).

ליום 30 ביוני 2023 הסתכמה יתרת ירידת הערך המצטברת בהון העצמי בגין אגרות חוב שאינם מגובות נכסים שהונפקו בחו"ל, ושהם בתיק הזמין למכירה ב-1,912 מיליון ש"ח (1,258 מיליון ש"ח לאחר מס).

כאמור, בנוסף לתיק הזמין למכירה קיימים ניירות ערך שאינם מגובים בנכסים גם בתיק למסחר ובתיק לפדיון. התיק למסחר כולל בעיקר ניירות ערך של מדינות, בנקים ומוסדות פיננסיים. 97.3% מניירות הערך שבתיק למסחר הינם בדירוג השקעה (Investment Grade).

שווי התיק למסחר שאינו מגובה בנכסים ב-30 ביוני 2023 הסתכם ב-340.0 מיליון ש"ח (כ-91.9 מיליון דולר).

השקעות באגרות חוב - שהונפקו בישראל

ההשקעות באגרות חוב שהונפקו בישראל הסתכמו ב-30 ביוני 2023 ב-58.2 מיליארד ש"ח, מזה סך של 56.8 מיליארד ש"ח אגרות חוב שהונפקו על ידי ממשלת ישראל בשקלים, והיתר אגרות חוב שהונפקו על ידי חברות. כ-49.6% מההשקעות באגרות חוב חברות שהם כ-0.7 מיליארד ש"ח נכללו בתיק הזמין למכירה, והיתר בתיק למסחר.

תיק אגרות החוב של חברות, שבתיק הזמין למכירה בהיקף של 0.7 מיליארד ש"ח כולל קרן הון שלילית בסך של (50) מיליון ש"ח.

כל אגרות החוב של החברות שבתיק למסחר רשומות למסחר וסחירות בבורסה.

למידע נוסף ראה [ביאור 5](#).

פיקדונות הציבור

להלן יתרות פיקדונות הציבור

	ליום 30 ביוני	ליום 31 בדצמבר	
	2023	2022	השינוי
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	באחוזים
לפי דרישה			
אינם נושאים ריבית ^(א)	166,303	197,264	(15.7)
נושאים ריבית ^(א)	99,590	121,969	(18.3)
סך הכל לפי דרישה	265,893	319,233	(16.7)
לזמן קצוב	268,084	237,851	12.7
סך כל פיקדונות הציבור	533,977	557,084	(4.1)

(א) סווג מחדש, במהלך הרבעון הראשון של 2023 בוצע שינוי סיווג בין פיקדונות נושאי ריבית ואלו שאינם נושאי ריבית. מטעמי השוואתיות, ביצע הבנק התאמה לא מהותית במספרי השוואה. השפעת ההתאמה לימים 30 ביוני 2022 ו-31 בדצמבר 2022 הסתכמה בפיקדונות בסך של כ-82.2 מיליארד ש"ח וכ-62.7 מיליארד ש"ח, בהתאמה מנושא ריבית לאינו נושא ריבית. לאמור לא הייתה כל השפעה על הרווח והפסד וההון של הבנק. ראה [ביאור 7](#).

הקיטון ביתרת הפיקדונות במהלך התקופה המדווחת נבע בעיקר מירידה בפיקדונות של לקוחות עסקיים ולקוחות שוק ההון. קיטון זה קוזז בחלקו מגידול בפיקדונות הפרטיים.

פעילות חוץ-מאזנית בניירות ערך המוחזקים על ידי הציבור

	30 ביוני	31 בדצמבר	
	2023	2022	השינוי
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	באחוזים
תיקי ניירות ערך ^(א)	943,718	907,086	36,632
נכסים בגינם ניתנים שירותי תפעול: ^{(א)(ב)(ג)}			
קופות גמל ופנסיה	203,165	198,329	4,836
קרנות השתלמות	167,640	164,214	3,426

(א) לרבות שינוי בשווי השוק של ניירות ערך ושווי הניירות שבמשמרת (custody) של קרנות נאמנות וקופות גמל, לגביהם ניתנים שירותי ניהול תפעולי ומשמורת.

(ב) הקבוצה בארץ אינה מנהלת קרנות נאמנות, קופות גמל וקרנות השתלמות.

(ג) נכסי לקוחות לגביהם מעניקה הקבוצה שירותי ניהול תפעולי, כולל יתרות הקופות של לקוחות מיועצים בלאומי.

אגרות חוב, ניירות ערך מסחריים, שטרי הון וכתבי התחייבות נדחים

תשקיף מדף והנפקת אגרות חוב וניירות ערך מסחריים

ביום 27 במאי 2021 פרסם הבנק תשקיף מדף בהתאם להיתר שהתקבל מהרשות לניירות ערך. ביום 18 במאי 2023 החליטה הרשות לניירות ערך להאריך את התקופה להצעת ניירות ערך על פי תשקיף המדף עד ליום 26 במאי 2024.

ביום 18 בינואר 2023, הנפיק הבנק סך של 500 מיליון דולר ארה"ב ערך נקוב כתבי התחייבות נדחים "ורוקים" סדרה לאומי \$ 2033 רמ. הסדרה נרשמה למסחר ברצף מוסדיים בבורסה בתל אביב.

כתבי ההתחייבות הנדחים סדרה לאומי \$ 2033 רמ עומדים לפדיון בתשלום אחד, לאחר 10 שנים ושישה חודשים ממועד הנפקתם, כאשר לבנק עומדת האפשרות לבצע פדיון מוקדם בתקופה שבין 5 שנים ושלושה חודשים לבין 5 שנים ושישה חודשים ממועד הנפקתם, בכפוף לתנאים מסוימים.

כתבי ההתחייבות הנדחים סדרה לאומי \$ 2033 רמ נושאים ריבית שנתית קבועה בשיעור של 7.129% לשנה אשר תשולם בתשלומים חצי שנתיים עד ליום 18 ביולי 2028. במועד זה וכל שלא בוצע פדיון מוקדם, יעודכן שיעור הריבית בהתאם לתשואה הממשלתית בארה"ב באותו מועד בתוספת המרווח שהוסכם בהנפקה, כמפורט במסמכי ההנפקה.

בהתקיים נסיבות לאירוע מכונן (אירוע מכונן לאי קיימות או אירוע מכונן לספיגת הפסדי קרן, המוקדם מביניהם), יומרו כתבי ההתחייבות הנדחים סדרה לאומי \$ 2033 רמ למניות על פי ממוצע שערי הסגירה שנקבעו למניות הבנק בבורסה ב-14 ימי המסחר העוקבים האחרונים לפני היום בו נמסרה הודעת ההמרה (מתורגם לדולר ארה"ב לפי השער באותו מועד), או על פי שער הרצפה שנקבע (4.21053 דולר ארה"ב, כפוף להתאמות), כגבוה מביניהם.

כתבי התחייבות לאומי \$ 2033 רמ כשירים להכלל בהון רוברד 2 החל ממועדי הנפקתם.

למידע נוסף ראה דיווח מידי מיום 11 בינואר 2023 ומיום 18 בינואר 2023.

ביום 30 במאי 2023 הנפיק הבנק סך של כ-1.492 מיליארד ש"ח ע.נ. אגרות חוב בדרך של הרחבת סדרה 183 בתמורה לכ-1.419 מיליארד ש"ח, וכן סך של כ-2.428 מיליארד ש"ח ע.נ. ניירות ערך מסחריים (נע"מ סדרה 4).

קרן הנע"מ והריבית בגינה יעמדו לפירעון בתשלום אחד ביום 28 במאי 2024, היא אינה צמודה למדד המחירים לצרכן ונושאת מרווח בשיעור של 0.19% מעל לריבית בנק ישראל.

למידע נוסף ראה דיווח מידי מיום 30 במאי 2023.

ביום 7 באוגוסט 2023 הנפיק הבנק סך של כ-0.5 מיליארד ש"ח ערך נקוב אגרות חוב צמודות אשראי לאומי אג"ח 1 ר"מ.

קרן אגרות החוב תעמוד לפירעון בתשלום אחד ביום 24 בדצמבר 2026, ככל שלא יבוצע פדיון מוקדם על ידי הבנק, כמפורט בתנאי ההנפקה. היתרה הבלתי מסולקת של קרן אגרות החוב תישא ריבית שנתית בשיעור ריבית בנק ישראל בתוספת 2.3% אשר תשולם ב-40 תשלומים חודשיים, החל מיום 24 בספטמבר 2023 עד ליום 24 בדצמבר 2026, מועד הפירעון הסופי של קרן אגרות החוב. אגרות החוב (קרן וריבית) לא תהיינה צמודות לבסיס הצמדה כלשהו.

אגרות חוב בסדרה 183, אגרות חוב לאומי אג"ח 1 ר"מ וניירות ערך מסחריים (נע"מ סדרה 4) אינם מוכרים לצורך הון פיקוחי.

למידע נוסף ראה דיווח מידי מיום 6 באוגוסט 2023.

פדיון מוקדם של כתבי התחייבות נדחים

ביום 5 ביולי 2023 החליט דירקטוריון הבנק לפדות בפדיון מוקדם מלא כתבי התחייבות נדחים סדרה 401 אשר הונפקו לציבור ביולי 2018. בהתאם לכך, ביום 31 ביולי 2023 נפדו כתבי התחייבות בסך כולל של כ-681 מיליון ש"ח (כולל הפרשי הצמדה).

למידע נוסף ראה דיווחים מידי מיום 5 ביולי 2023, מיום 16 ביולי 2023 ומיום 1 באוגוסט 2023.

הון והלימות ההון

ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ב-30 ביוני 2023 ב-51,771 מיליון ש"ח, לעומת 49,438 מיליון ש"ח בסוף 2022. הון זה מהווה בסיס לחישוב ההון הפיקוחי המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק בתוספת מכשירים הוניים והתאמות פיקוחיות כפי שנקבע בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 של הפיקוח על הבנקים. יחס הון למאזן ב-30 ביוני 2023 הינו 7.5%.

מבנה הלימות ההון^(א)

30 ביוני		31 בדצמבר	
2023		2022	
במיליוני ש"ח			
הון לצורך חישוב יחס ההון			
הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים ^(א)	51,373	44,910	48,797
הון רובד 2, לאחר ניכויים	14,667	10,980	12,020
סך הכל הון כולל	66,040	55,890	60,817
יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
סיכון אשראי ^{(א)(ד)(ה)}	422,968	367,975	392,658
סיכונים שוק	5,956	7,059	6,610
סיכון תפעולי	28,441	24,135	26,375
סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון	457,365	399,169	425,643
יחס ההון לרכיבי סיכון			
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון	11.23%	11.25%	11.46%
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	14.44%	14.00%	14.29%
יחס הון עצמי רובד 1 והמזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים ^(א)	10.20%	10.20%	10.21%
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים ^(א)	13.50%	13.50%	13.50%

- (א) למידע נוסף בגין מבנה הלימות ההון ראה [ביאור א9](#).
- (ב) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ויחס ההון הכולל המזערי הנדרש ליום 30 ביוני 2023 הינם 10%-13.5% בהתאמה. ליחס הון עצמי רובד 1 התוספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיור למעט הלוואות לדיור שניתנו בתקופת הוראת השעה. לפירוט נוסף על הוראת השעה להתמודדות עם משבר הקורונה, ראה [ביאור א9](#).
- (ג) נתונים אלה כוללים התאמות בגין השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים, אשר פוחתות בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2024. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1. כד.1 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).
- (ד) סיכון אשראי חושב לאחר יישום העדכונים להוראות ניהול בנקאי תקין 203 ו-203A בנושא "מדידה והלימות ההון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי". מספרי ההשוואה ל-30 ביוני 2022 לא הוצגו מחדש. לפרטים נוספים ראה [הוראות הנוגעות להקצאת הון בגין מכשירים פיננסיים נגזרים](#) בפרק זה.
- (ה) נתונים אלה כוללים התאמות בגין השפעת הלוואות בסיכון מוגבר לרכישת קרקע. לפרטים נוספים ראה סעיף [שינויים רגולטוריים ונוספים במדידת דרישות ההון](#) בפרק זה.

יחסי הלימות ההון במחצית הראשונה של שנת 2023 הושפעו בעיקר מהרווח הנקי לתקופה, בניכוי הדיבידנד והרכישה העצמית, מהגידול בתיק האשראי ומהנפקת כתיבת התחייבות נדחים "ירוקים" בתחילת הרבעון הראשון. ירידת הערך שנרשמה ברבעון הראשון של שנת 2023 בגין ההשקעה במניית Valley השפיעה באופן לא מהותי על יחסי ההון של הבנק.

להרחבה ופרטים בגין [שינויים רגולטוריים נוספים בתקופת הדיווח ושינויים צפויים בנוגע למדידת הלימות ההון](#) ראה להלן בהמשך הפרק.

מבנה ההון הפיקוחי

במאי 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים את ההוראות הסופיות ליישום באזל 3 בישראל, וזאת על ידי תיקון הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 210-201 (להלן בפרק זה: "ההוראות"). הוראות אלה נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2014 בכפוף להוראות המעבר שנכללו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 של הפיקוח על הבנקים.

על פי הוראות אלו, רכיבי ההון בקבוצה לצורך חישוב הלימות ההון משויכים לשני רבדים:

1. הון רובד 1, הכולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף.
2. הון רובד 2.

סיכום הרבדים האלו מכונה "בסיס ההון לצורך הלימות ההון" או "ההון הפיקוחי" או "ההון הכולל".

הון עצמי רובד 1

הון עצמי רובד 1 (Common Equity Tier 1) כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מזכויות המיעוט (זכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו) ובניכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים, והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים.

בנוסף לאלו, נכללות התאמות להון עצמי רובד 1, אשר נובעות מיישום תכניות התייעלות תפעולית, מדידת ההתחייבות הפנסיונית והנכסים שיועדו מראש לגידור לצורכי ההון הפיקוחי החל מיום 1 ביולי 2022, כאמור לעיל, וכן מיישומן של הוראות רגולטוריות שונות המפורטות בהמשך.

פירוט לגבי הדרישה הרגולטורית ליחס הון עצמי רובד 1 ומזערי מופיע להלן בפסקת [הלימות ההון](#).

הון רובד 1

על פי הוראות הפיקוח על הבנקים, הון רובד 1 יכלול, בנוסף להון עצמי רובד 1, גם הון רובד 1 נוסף (Additional Tier 1), אשר מורכב ממכשירי הון העומדים בקריטריונים שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202.

עד כה לא נקבעה בישראל דרישה רגולטורית ליחס הון רובד 1 נוסף מזערי, ובקבוצת לאומי לא קיימים מכשירי הון רובד 1 נוסף.

הון רובד 2

הון רובד 2 (Tier 2) כולל מכשירי הון ויתרת הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בכפוף לתקרה שנקבעה בהוראות.

מכשירי הון נדרשים לעמוד בקריטריונים המפורטים בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 לצורך הכללתם בהון. הקריטריונים העיקריים שעל המכשיר לכלול הינם: (1) מנגנון לספיגת הפסדי קרן על ידי המרה למניות רגילות או הפחתת המכשיר כאשר יחס הון עצמי רובד 1 של התאגיד הבנקאי יורד מ-5%; (2) סעיף הקובע שבהתרחש האירוע המכונן לאו-קיימות (כמוגדר בנספח ה' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202), יומר המכשיר באופן מיידי למניות רגילות או יימחק.

תיאור המאפיינים העיקריים של מכשירי הון פיקוחי שהונפקו מוצג באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: www.leumi.co.il בפרק אודות > מידע כספי > גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים.

הלימות ההון

יחסי ההון מחושבים כיחס שבין ההון לנכסי המשוקללים. יחס הון עצמי רובד 1 מחושב כיחס שבין סכום הון עצמי רובד 1 לנכסי הסיכון המשוקללים, ויחס ההון הכולל מחושב כיחס שבין סכום ההון הכולל לנכסי הסיכון המשוקללים.

יעדי הלימות ההון שנקבעו על ידי בנק ישראל

לפי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 201 "מדידה והלימות הון - מבוא, תחולה וחישוב דרישות", תאגיד בנקאי גדול, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, נדרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי בשיעור של 10%, וביחס הון כולל מזערי בשיעור של 13.5%. דרישה זו חלה על לאומי.

ליחס הון עצמי רובד 1 מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור לתאריכי הדוחות הכספיים, למעט הלוואות לדיור לגביהן ניתנה הקלה במסגרת הוראת השעה להתמודדות עם משבר הקורונה.

חוזר להתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה) - הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250

בהתאם לחוזר שפרסם הפיקוח על הבנקים ביום 30 בספטמבר 2021, החל מיום 1 באוקטובר 2021, נותרה ההקלה כאמור רק בהתייחס לדרישת ההון בגין הלוואות לדיור שלא לצורך רכישת זכות במקרקעין (הלוואות לכל מטרה). ליום 30 ביוני 2023, דרישת ההון הנוספת בגין יתרת הלוואות לדיור, הינה 0.20% במונחי יחס הון עצמי רובד 1.

בהתאם, דרישות ההון המזעריות שחלו על הבנק ליום 30 ביוני 2023 הינן 10.20% ליחס הון עצמי רובד 1 (כולל דרישת ההון בגין יתרת הלוואות לדיור) ו-13.50% ליחס ההון הכולל.

בנוגע ליחס המינוף, בהוראת השעה להתמודדות עם משבר הקורונה נקבע שתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא 24% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5.5% (חלף 6% קודם לכן). ביום 15 במאי 2022 פורסם חוזר לתיקון הוראת השעה, ולפיו תוקף ההקלה יוארך עד ליום 31 בדצמבר 2023. תאגיד שינצל את ההקלה עד למועד זה יידרש לשוב ולעמוד ביחס המינוף הנדרש טרום הוראת השעה תוך שני רבעונים, עד ליום 30 ביוני 2024. עוד נקבע כי ניצול ההקלה לא יהווה חסם לחלוקת דיבידנד בכפוף לתכנון הון הכולל חזרה ליחס המינוף הנדרש.

תכנון ההון ויעדי הלימות ההון שנקבעו על ידי הבנק

תכנון ההון בקבוצת לאומי משקף ראייה צופה פני עתיד של תיאבון ופרופיל הסיכון, האסטרטגיה העסקית והלימות ההון הנדרשת כתוצאה מכך. תכנון ההון מאושר על ידי ההנהלה ודירקטוריון הבנק ולוקח בחשבון את הצמיחה בפעילות של מרכזי הרווח השונים בקבוצה וגורמים נוספים המשפיעים על עמידת הבנק בדרישות ההון, כגון: תחזיות רווח, שינויים ברווח כולל אחר, התאמות פיקוחיות, השפעת הוראות מעבר ושיעור הגידול בנכסי הסיכון. תחזית יחסי ההון נבחנת גם תחת מבחני רגישות ותרחישי קיצון שונים.

מדיניות הקבוצה שאושרה על ידי הדירקטוריון, הינה להחזיק רמת הלימות הון הגבוהה מהסף המזערי שיוגדר מעת לעת על ידי בנק ישראל ואשר לא תפחת משיעור ההון הנדרש לכיסוי הסיכונים כפי שהם מוערכים בתהליך ה-ICAAP. בנוסף, הוגדרו יעדי הון לעת אירוע תרחיש קיצון. לפירוט תהליך ה-ICAAP השימוש במבחני קיצון, ראה [דוח על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

במסגרת הליך הסקירה הפיקוחי, הנחה הפיקוח על הבנקים על קביעת יעדי הון פנימיים אשר יהלמו את פרופיל הסיכון של הבנק. בהמשך לכך, דירקטוריון הבנק אישר להגדיל את יעד ההון העצמי רוברד 1 הפנימי של הבנק באופן שמיום 31 בדצמבר 2017 יעמוד על 10.5%.

למידע אודות ההקלה ביעד הון עצמי רוברד 1 הפנימי בהמשך להוראות השעה לצורך התמודדות עם משבר הקורונה ראה פרק [הון והלימות ההון בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2022](#).

מדיניות חלוקת דיבידנד

מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק, שאושרה על ידי דירקטוריון הבנק ביום 6 במרס 2019, קובעת כי מדי רבעון יחולק דיבידנד בגובה של עד 50% מהרווח הנקי של הבנק, בהתאם לדוחות הכספיים של הבנק לרבעון שחלף. זאת בכפוף, בין היתר, לכך שהבנק יעמוד ביעדי הלימות ההון שלו גם לאחר חלוקת הדיבידנד. חלוקת הדיבידנד בפועל כפופה להחלטות פרטניות של הדירקטוריון בטרם כל חלוקה, ובכפוף להוראות הדין שחלות על חלוקת דיבידנד ובכלל זה הוראות חוק החברות והוראות בנק ישראל.

ביום 14 באוגוסט 2023 אישר הדירקטוריון חלוקת דיבידנד בסך של כ-736 מיליון ש"ח, המהווים כ-30% מהרווח הנקי לרבעון השני של שנת 2023. סכום הדיבידנד שאושר לכל מניה בת 1 ש"ח ע.נ. הינו כ-48.00 אגורות. סכום הדיבידנד הסופי למניה כפוף לשינויים עקב רכישה עצמית של מניות. הדירקטוריון קבע את יום 28 באוגוסט 2023 כיום הקובע לעניין תשלום דיבידנד ואת יום 7 בספטמבר 2023 כיום התשלום.

פרטים בדבר דיבידנד ששולם

מועד ההכרזה	מועד תשלום	דיבידנד למניה	דיבידנד ששולם במזומן
		באגורות	במיליוני ש"ח
12 באוגוסט 2021	2 בספטמבר 2021	43.36	630
15 בנובמבר 2021	12 בדצמבר 2021	94.11	1,367
9 במרס 2022	6 באפריל 2022	40.48	588
24 במאי 2022	15 ביוני 2022	22.14	322
16 באוגוסט 2022	6 בספטמבר 2022	25.82	399
29 בנובמבר 2022	19 בדצמבר 2022	23.08	356
14 במרס 2023	4 באפריל 2023	45.20	698
23 במאי 2023	15 ביוני 2023	19.10 ¹	294

¹ בהתאם לדיווח המשלים מיום 7 ביוני 2023.

תכנית לרכישה עצמית של מניות הבנק

ביום 22 במאי 2023 אישר דירקטוריון הבנק תכנית לרכישה עצמית של מניות הבנק בהיקף שלא יעלה על 800 מיליון ש"ח, החל מיום 24 במאי 2023 ועד ליום 15 במאי 2024 או עד לרכישת כל סכום התכנית, כמוקדם ביניהם.

תכנית הרכישה תבוצע במסגרת המסחר בבורסה ו/או בעסקאות מחוץ לבורסה, באמצעות חבר בורסה חיצוני ובלתי תלוי שיפעל על פי ייפוי כח בלתי חוזר, בהתאם למנגנון הגנת נמל מבטחים שפרסמה רשות ניירות ערך. תכנית הרכישה תתבצע בשלושה שלבים נפרדים, שכל אחד מהם יהיה בלתי הדיר, בהתאם לתנאי מנגנון נמל מבטחים (להלן: "שלב א'" ו-"שלב ב'" ו-"שלב ג'").

ביצוע שלב א' החל ביום 24 במאי 2023, והסתיים ביום 1 באוגוסט 2023, במסגרתו רכש הבנק (באמצעות חבר בורסה בלתי תלוי עמו התקשר) 10,740,308 מניות בהיקף של כ-300 מיליון ש"ח מכוח התכנית האמורה. נכון למועד פרסום הדוח, בבעלות הבנק 82,564,566 מניות רדומות.

ערב פרסום הדוח החליט הבנק לבצע את שלב ב' ונתן לחבר הבורסה הוראה בלתי הדירה להתחיל בביצוע שלב ב' ביום 16 באוגוסט 2023. שלב ב' יסתיים במוקדם מביין: (א) יום 2 בנובמבר 2023; או (ב) השלמת רכישת מניות הבנק בהיקף של 300 מיליון ש"ח. לאחר סיום שלב ב', אם יחליט הבנק לבצע את שלב ג', ייתן הבנק לחבר הבורסה הוראה בלתי הדירה להתחיל בביצוע שלב ג' ביום המסחר השני ממועד פרסום הדוח הכספי הראשון שלאחר מועד קבלת ההחלטה בדבר ביצוע שלב ג'. במקרה כזה, יסתיים שלב ג' במוקדם מביין: (א) יום 15 במאי 2024; או (ב) השלמת רכישת מניות הבנק בהיקף של 800 מיליון ש"ח, בניכוי סך הרכישות שבוצעו בפועל במסגרת שלב א' ושלב ב'. אם לאחר סיום שלב ב', תתקבל החלטה שלא לבצע את שלב ג', יפרסם על כך הבנק דיווח מיידי.

אישור הפיקוח על הבנקים לביצוע תכנית הרכישה, כנדרש בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 332, התקבל ביום 17 במאי 2023, בכפוף לעמידה במגבלות וביעדי ההון, ובכלל זאת התנאי לפיו התכנית תופסק לאלתר אם במהלך תקופת התכנית יתברר כי על פי הדוחות הכספיים האחרונים שפורסמו הבנק אינו עומד ביחס הון עצמי רובר 1 של 10.9% לפחות.

התאמות להון עצמי רובר 1

מדידת ההתייבויות בגין זכויות עובדים ונכסים מגדרים

החל מיום 1 ביולי 2022 מדידת ההתייבויות הפנסיוניות לצורכי ההון הפיקוחי מבוצעת כדלקמן: בכל רבעון הבנק מחשב את השינוי בהתייבויות לפנסיה כתוצאה משינויים בריבית ההיוון בניכוי השינוי בשווי הנכסים שיועדו מראש לגידור התייבויות אלו. השינוי בהתייבויות לפנסיה נטו, לאחר השפעת המס, נפרס באופן לינארי על פני ארבעה רבעונים, החל מהרבעון עבורו בוצע החישוב. שיטה זו הינה בתוקף עד המוקדם מביין השניים: א) דוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2029 (כולל או ב) מועד הדוח הכספי בו הממוצע לאורך ארבעה רבעונים האחרונים של סכום ההתייבויות הפנסיוניות יהיה נמוך מסך של 10 מיליארד ש"ח, צמוד למדד (מהמדד הידוע ביום 1 ביולי 2022 ועד למדד הידוע בתאריך הדוח הכספי הרלוונטי).

למידע בנוגע למתודולוגית ההיוון ראה פרק [מדיניות חשבונאית ואומדנים בנושאים קריטיים](#).

הקלה בגין תכניות התייעלות תפעולית

בשנים 2016 ו-2017 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתבים בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" בכח אדם ובתחום הנדל"ן. על פי המכתבים, תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאים שהוגדרו, יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעתן של תכניות התייעלות על ההון הפיקוחי על פני חמש שנים בקו ישר.

במסגרת ההבנות הנוגעות להסכם הקיבוצי המיוחד שנחתם עם ארגון העובדים ביולי 2019, אישר דירקטוריון הבנק תכנית פרישה מרצון, שעלותה הסתכמה בכ-167 מיליון ש"ח (לאחר מס). נכון ליום 30 ביוני 2023 מיוחסים להון הפיקוחי 80% מעלויות תכנית זו.

שינויים רגולטוריים ונוספים במדידת דרישות ההון

התפתחויות בהוראות ועדת באזל לפיקוח על הבנקים בנוגע למדידת הלימות ההון

בשנת 2017 סיימה ועדת באזל לפיקוח על הבנקים את עבודתה לעדכון המסגרת הכוללת של "באזל 3" להלימות ההון. במסגרת העדכונים, אשר לעתים מקבלים את הכינוי "באזל 4", נקבעו עדכונים משמעותיים בנוגע לאופן החישוב של נכסי סיכון שבגינם נדרש לחשב את דרישות ההון בנדבך הראשון. היישום של הסטנדרטים השונים הכלולים במסגרת העדכון הכוללת, כפי שנקבע על ידי ועדת באזל, היה 1 בינואר 2023, אולם באיחוד האירופי היישום צפוי להתחיל בשנת 2025.

בהתאם למדיניות האימוץ של סטנדרטים בינלאומיים מקובלים, הפיקוח על הבנקים מאמץ את הוראות ועדת באזל משנת 2017 בנושא חישוב דרישות הון בגין סיכון תפעולי. ביום 29 בדצמבר 2022 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 206 "מדידה והלימות הון - סיכון תפעולי" במסגרת הטיטה נקבעה הגדרה מעודכנת של חישוב הקצאת ההון בגין סיכון תפעולי כך שהיא מבוססת, בין השאר, על רכיבי האינדיקטור העסקי המפורטים בטיטה ועל מכפיל ההפסד הפנימי שמבוסס על ממוצע ההפסדים ההיסטוריים של התאגיד הבנקאי. יישום ההוראה יחול ביום 1 בינואר 2026. עם זאת, בהתאם לטיטת עדכון ההוראה מיום 13 במרס 2023, עד ליום 31 בדצמבר 2027 מכפיל ההפסד הפנימי יקבע על אחד.

הוראות הנוגעות להקצאת הון בגין מכשירים פיננסיים נגזרים

ביום 1 בדצמבר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לעדכון הוראות הנוגעות להקצאת הון בגין מכשירים פיננסיים נגזרים (יישום הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 203A ו-208A) במטרה להתאים את הוראות בנק ישראל לעדכון הוראות ועדת באזל בכל הקשור לסיכון אשראי צד נגדי.

החל מיום 1 ביולי 2022 מיישם הבנק את הוראה 203A "טיפול בסיכון אשראי של צד נגדי".

תאריך היישום של הוראה 208A "התאמת שווי בגין סיכון אשראי (CVA)" יחול ב-1 בינואר 2025.

חוזר בנושא "הון פיקוחי - השפעת יישום כללי חשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים" לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299, וחוזר בנושא "הפסדי אשראי צפויים ממכשירים פיננסיים"

החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק את הוראות המעבר שפרסם הפיקוח על הבנקים בנושא "הון פיקוחי - השפעת יישום כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים" מיום 1 בדצמבר 2020 וכן עדכונים נוספים במסגרת התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין נוספות שהותאמו לכללים החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים. בין היתר, מיישם הבנק החל מיום 1 בינואר 2022 את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 בנושא "מדידה והלימות הון - הון פיקוחי", ומנכה מהון עצמי רוברד 1 סכומים בגין הלוואות לדיור שמסווגות לאורך זמן כהלוואות שאינן צוברות.

בהתאם להוראות המעבר שפרסם הפיקוח על הבנקים, מאחר וכתוצאה מהיישום לראשונה חל קיטון בהון עצמי רוברד 1 של הבנק ל-1 בינואר 2022, הוסיף הבנק באופן חלקי בהון עצמי רוברד 1 75% מהקיטון בהון העצמי רוברד 1 שבמועד היישום לראשונה (בהתאם לכך, כל תחילת שנה ממועד היישום לראשונה יחול קיטון של 25% בתוספת להון עצמי רוברד 1, עד לתוספת של 0% ב-1 בינואר של שנת היישום הרביעית). בהתאם, ביום 1 בינואר 2023 50% מהקיטון בהון עצמי רוברד 1 שבמועד היישום לראשונה התווסף להון עצמי רוברד 1.

למידע נוסף אודות השפעת היישום על דוחותיו הכספיים של הבנק ועל יחסי ההון של הבנק ראה [ביאור נ.כד.1 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203 - הגישה הסטנדרטית - סיכונים אשראי

הבנק יישם לראשונה בדוחותיו הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022 את החוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203 "הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי", לפיו הועלה ל-150% משקל הסיכון המיוחס לאשראי הניתן לרכישת קרקע למטרות פיתוח או בנייה בשיעור העולה על 80% משווי הנכס הנרכש (LTV). השפעת היישום לראשונה על יחס הון עצמי רוברד 1 היתה קיטון בשיעור של 0.15%. על פי הבהרת הפיקוח על הבנקים, פריסת היישום נעשתה מהרבעון השלישי של שנת 2022, על פני 4 רבעונים, כך שברבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2023 דרישת ההון באה לידי ביטוי באופן מלא.

למידע נוסף ראה פרק [הון והלימות ההון בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2022](#).

להלן ניתוח רגישות לגורמים העיקריים המשפיעים על הלימות ההון של קבוצת לאומי

- שינוי היקף נכסי סיכון - נכסי הסיכון של לאומי מסתכמים ליום 30 ביוני 2023 בכ-457.4 מיליארד ש"ח. גידול של 1 מיליארד ש"ח בנכסי הסיכון יקטין את יחס הון עצמי רוברד 1 בכ-0.02% ואת יחס הון כולל בכ-0.03%.
- שינוי הון עצמי רוברד 1 - הון עצמי רוברד 1 ליום 30 ביוני 2023 מסתכם בכ-51.4 מיליארד ש"ח. קיטון ב-100 מיליון ש"ח בהון עצמי רוברד 1 יקטין את יחס הון עצמי רוברד 1 ואת יחס הון כולל בכ-0.02%.
- שינוי בשער החליפין - פיחות של 1% בשער החליפין של השקל מול כל המטבעות יקטין את יחס הון עצמי רוברד 1 בכ-0.02% ואת יחס הון כולל בכ-0.01%.
- עלייה של 1% בעקום הריבית חסרת הסיכון בכלל המטבעות על חשיפת ההון הפיקוחי, משמעה קיטון של כ-0.07% ביחס הון עצמי רוברד 1 וביחס הון כולל.
- דירוג מדינת ישראל משפיע על דרישות ההון בגין חשיפות הבנק לממשלת ישראל וכן בגין חשיפות לבנקים, גופים מוסדיים וישויות בסקטור הציבורי בישראל. להערכת הבנק, ירידה בדירוג האשראי של מדינת ישראל (notch אחד) על ידי אחת מחברות הדירוג המדרגות את הבנק לא תשפיע על יחסי הלימות ההון של הבנק.

למידע נוסף ראה פרק [דירוג האשראי בדוח ממשל תאגיד](#).

המידע הנ"ל לגבי הלימות ההון וניהולה מתייחס לפעולות עתידיות של הבנק, והוא בגדר "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה ראה פרק [מידע צופה פני עתיד](#).

יחס מינוף

יחס המינוף מחושב באחוזים ומוגדר כמדידת ההון הרגולטורי מחולק במדידת החשיפה. ההון הרגולטורי לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, בהתאם להתאמות פיקוחיות לעניין חישוב ההון. מדידת החשיפה של תאגיד בנקאי היא סכום החשיפות המאזניות, החשיפות לנגזרים, החשיפות לעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. יחס המינוף הינו מדד משלים ליחס ההון ומהווה מגבלה נוספת על רמת המינוף של המגזר הבנקאי.

	30 ביוני	31 בדצמבר
	2023	2022
במיליוני ש"ח		
בנתוני המאוחד		
הון רובד 1 ^(א)	51,373	44,910
סך החשיפות ^(ב)	767,928	766,895
יחס מינוף		
יחס מינוף	6.69%	6.36%
יחס מינוף מזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים ^(א)	5.50%	5.50%

למידע נוסף בנושא הלימות הון ומינוף ראה סעיף [הוראות הנוגעות להקצאת הון בנין מכשירים פיננסיים נגזרים](#) לעיל [וביאור 9](#).

- (א) למידע נוסף אודות התאמות להוראת השעה בנושא יחס המינוף, ראה סעיף [יעדי הלימות ההון שנקבעו על ידי בנק ישראל](#) לעיל.
- (ב) סך החשיפות חושב לאחר יישום העדכונים להוראת ניהול בנקאי תקין 218 "יחס המינוף" בעקבות עדכון הוראות 203, 203A בנושא "מדידה והלימות ההון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי". מספרי ההשוואה ל-30 ביוני 2022 לא הוצגו מחדש. לפרטים נוספים ראה סעיף [הוראות הנוגעות להקצאת הון בנין מכשירים פיננסיים נגזרים](#) לעיל.
- (ג) בחישוב יחס המינוף הובאו בחשבון השפעה של יישום תכנית ההתייעלות והתאמות מיישום שיטת המדידה החדשה בקשר להתחייבויות אקטואריות מסוימות. לפרטים נוספים אודות השפעת המעבר לשיטה החדשה ראה [ביאור 9](#).

מגזרי פעילות - גישת ההנהלה

דיווח מגזרי פעילות על פי גישת ההנהלה מציג את תוצאות הבנק בחלוקה לקווי עסקים, בהתאם למבנה הארגוני של הבנק. קווי העסקים מתמחים במתן שירות למגזרי לקוחות בעלי מאפיינים וצרכים דומים.

למידע נוסף בדבר קווי עסקים בגישת הנהלה ראה פרק [מגזרי פעילות בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

להלן תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023												
											בנק	
סך הכל	חברות בנות בחו"ל	חברות בנות בארץ	אחר והתאמות	שוקי הון	נדל"ן	עסקית	מסחרית	משכנתאות	סך הכל בנקאית	עסקים קטנים	אנשים פרטיים	
במיליוני ש"ח												
הכנסות ריבית, נטו:												
4,284	147	29	(78)	529	991	574	419	1,865	(192)	291	(483)	מחיצוניים
-	(79)	1	85	(173)	(635)	(286)	351	(1,495)	2,231	270	1,961	בינמגזרי
4,284	68	30	7	356	356	288	770	370	2,039	561	1,478	הכנסות ריבית, נטו
1,412	(10)	63	53	467	105	71	146	14	503	125	378	הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית
5,696	58	93	60	823	461	359	916	384	2,542	686	1,856	סך כל ההכנסות
318	16	19	3	3	61	(85)	21	46	234	29	205	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,683	26	43	190	88	39	73	187	100	937	231	706	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
3,695	16	31	(133)	732	361	371	708	238	1,371	426	945	רווח (הפסד) לפני מס
1,364	19	11	42	251	123	126	242	82	468	145	323	הפרשה למס
2,453	(3)	58	(175)	565	238	245	466	156	903	281	622	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק

להלן תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022												
בנק	אנשים פרטיים	עסקים קטנים	סך הכל בנקאית	משכנתאות	מסחרית	עסקית	נדל"ן	שוקי הון	אחר והתאמות	חברות בנות בארץ	חברות בנות בחו"ל	סך הכל
במיליוני ש"ח												
הכנסות ריבית, נטו:												
מחיצוניים	246	290	536	1,424	396	353	377	(49)	4	28	56	3,125
בינמגזרי	399	47	446	(1,095)	60	(154)	(113)	872	(2)	3	(17)	-
הכנסות ריבית, נטו	645	337	982	329	456	199	264	823	2	31	39	3,125
הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית	375	124	499	13	148	64	90	(88)	737	70	24	1,557
סך כל ההכנסות	1,020	461	1,481	342	604	263	354	735	739	101	63	4,682
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	73	59	132	(1)	22	(36)	(36)	62	(7)	(8)	(2)	126
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	659	268	927	92	170	70	36	108	163	47	28	1,641
רווח לפני מס	288	134	422	251	412	229	354	565	583	62	37	2,915
הפרשה למס	99	45	144	86	141	78	121	192	209	31	5	1,007
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	189	89	278	165	271	151	233	406	374	82	32	1,992

להלן תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023												
בנק	אנשים פרטיים	עסקים קטנים	סך הכל בנקאית	משכנתאות	מסחרית	עסקית	נדל"ן	שוקי הון	אחר והתאמות	חברות בנות בארץ	חברות בנות בחו"ל	סך הכל
הכנסות ריבית, נטו:												
מחיצוניים	(735)	611	(124)	3,498	795	984	1,763	969	8	59	260	8,212
בינמגזרי	3,635	519	4,154	(2,736)	722	(416)	(1,077)	(509)	1	4	(143)	-
הכנסות ריבית, נטו	2,900	1,130	4,030	762	1,517	568	686	460	9	63	117	8,212
הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית	870	272	1,142	34	315	168	204	462	48	114	(4)	2,483
סך כל ההכנסות	3,770	1,402	5,172	796	1,832	736	890	922	57	177	113	10,695
הוצאות (הכנסות) ביגן הפסדי אשראי	332	117	449	71	87	(70)	153	(18)	5	26	21	724
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	1,340	450	1,790	191	358	141	76	170	429	95	62	3,312
רווח מס (הפסד) לפני מס	2,098	835	2,933	534	1,387	665	661	770	(377)	56	30	6,659
הפרשה (הטבה) למס	717	285	1,002	183	474	227	226	263	(163)	19	22	2,253
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק	1,381	550	1,931	351	913	438	435	(518) ^(א)	(214)	90	8	3,434
יתרות ליום 30 ביוני 2023												
אשראי לציבור, נטו	31,209	25,765	56,974	125,640	64,116	61,782	63,495	22,269	6,147	1,144	7,998	409,565
פיקדונות הציבור	214,050	53,326	267,376	-	89,850	33,355	9,720	133,669	7	-	-	533,977

(א) כולל הפסד מירידת ערך השקעה במניות Valley בסך של כ-1.1 מיליארד ש"ח. למידע נוסף ראה [ביאור 16.א.](#)

להלן תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022												
סך הכל	חברות בנות בחו"ל	חברות בנות בארץ	אחר והתאמות	שוקי הון	נדל"ן	עסקית	מסחרית	משכנתאות	סך הכל בנקאית	עסקים קטנים	אנשים פרטיים	בנק
במיליוני ש"ח												
הכנסות ריבית, נטו:												
6,024	312	61	7	(3)	684	629	761	2,489	1,084	559	525	מחיצוניים
-	(25)	1	(3)	1,459	(149)	(234)	67	(1,802)	686	72	614	בינמגזרי
6,024	287	62	4	1,456	535	395	828	687	1,770	631	1,139	הכנסות ריבית, נטו
2,507	97	224	728	(166)	194	123	296	18	993	245	748	הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית
8,531	384	286	732	1,290	729	518	1,124	705	2,763	876	1,887	סך כל ההכנסות
86	(13)	(5)	(10)	72	(87)	(33)	126	(2)	38	15	23	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
3,435	215	96	373	204	71	136	348	177	1,815	509	1,306	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
5,010	182	195	369	1,014	745	415	650	530	910	352	558	רווח לפני מס
1,490	46	64	(77)	346	255	142	222	181	311	120	191	הפרשה (הטבה) למס
3,601	126	189	446	701	490	273	428	349	599	232	367	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
יתרות ליום 30 ביוני 2022												
364,924	6,025	875	5,535	16,348	50,478	53,266	59,536	114,209	58,652	26,546	32,106	אשראי לציבור, נטו
532,737	417	-	3	142,407	13,244	30,764	97,874	-	248,028	52,927	195,101	פיקדונות הציבור

להלן תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022												
סך הכל	חברות בנות בחו"ל	חברות בנות בארץ	אחר והתאמות	שוקי הון	נדל"ן	עסקית	מסחרית	משכנתאות	סך הכל בנקאית	עסקים קטנים	אנשים פרטיים	בנק
במיליוני ש"ח												
הכנסות ריבית, נטו:												
13,211	480	121	14	741	1,776	1,336	1,535	5,168	2,040	1,254	786	מחיצוניים
-	(101)	6	(5)	1,642	(659)	(471)	539	(3,745)	2,794	314	2,480	בימגזרי
13,211	379	127	9	2,383	1,117	865	2,074	1,423	4,834	1,568	3,266	הכנסות ריבית, נטו
5,018	103	484	(x)778	125	406	298	612	87	2,125	533	1,592	הכנסות שאינן מריבית
18,229	482	611	787	2,508	1,523	1,163	2,686	1,510	6,959	2,101	4,858	סך כל ההכנסות
498	-	(7)	(21)	113	(57)	(16)	115	114	257	126	131	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
6,835	310	199	682	415	148	278	723	377	3,703	1,006	2,697	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
10,896	172	419	126	1,980	1,432	901	1,848	1,019	2,999	969	2,030	רווח לפני מס
3,564	46	101	(63)	677	490	308	632	348	1,025	331	694	הפרשה (הטבה) למס
7,709	116	396	189	1,612	942	593	1,216	671	1,974	638	1,336	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
יתרות ליום 31 בדצמבר 2022												
384,782	6,445	871	5,747	21,310	54,669	54,807	60,820	120,927	59,186	26,688	32,498	אשראי לציבור, נטו
557,084	19	-	7	148,773	14,423	39,617	95,839	-	258,406	55,415	202,991	פיקדונות הציבור

(א) כולל הכנסות בסך של 782 מיליון ש"ח בגין עסקת המיזוג עם Valley.

מגזרי פעילות פיקוחיים

לגבי תיאור מגזרי הפעילות העיקריים ראה פרק [מגזרי פעילות פיקוחיים בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

להלן תמצית הפעילות לפי מגזרי פעילות פיקוחיים

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023											
פעילות ישראל	משקי בית										
	לדיוור	הלוואות	אחר	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	אחר	סך הכל
פעילות חו"ל	במיליוני ש"ח										
הכנסות ריבית, נטו	396	1,154	109	966	549	765	136	129	12	68	4,284
הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית	13	247	38	216	79	205	44	549	31	(10)	1,412
סך כל ההכנסות	409	1,401	147	1,182	628	970	180	678	43	58	5,696
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	31	157	17	33	62	4	(1)	7	(8)	16	318
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	100	592	29	404	123	132	61	51	165	26	1,683
רווח (הפסד) לפני מס	278	652	101	745	443	834	120	620	(114)	16	3,695
הפרשה למס	102	248	42	281	170	314	47	74	67	19	1,364
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק	176	404	59	464	273	520	73	668	(181)	(3)	2,453

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022											
פעילות ישראל	משקי בית										
	לדיוור	הלוואות	אחר	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	אחר	סך הכל
פעילות חו"ל	במיליוני ש"ח										
הכנסות ריבית, נטו	295	463	34	571	264	538	39	879	3	39	3,125
הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית	13	234	37	222	87	160	46	782 ^(א)	(40) ^(א)	16	1,557
סך כל ההכנסות	308	697	71	793	351	698	85	839	785	55	4,682
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	14	63	-	101	(7)	(83)	3	37	-	(2)	126
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	93	561	21	407	113	115	56	105	142	28	1,641
רווח לפני מס	201	73	50	285	245	666	26	697	643	29	2,915
הפרשה (הטבה) למס	65	25	16	96	82	221	8	220	269	5	1,007
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	136	48	34	189	163	445	18	561	374	24	1,992

(א) סווג מחדש.

להלן תמצית הפעילות לפי מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023											
סך הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל									
		משקי בית									
		הלוואות לדיוור	אחר	בנקאות פרטית	עסקים וזעירים	עסקים קטנים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	אחר	
במיליוני ש"ח											
8,212	117	20	73	319	1,492	1,070	1,962	216	2,164	779	הכנסות ריבית, נטו
2,483	(4)	29	632	93	417	178	463	78	573	24	הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית
10,695	113	49	705	412	1,909	1,248	2,425	294	2,737	803	סך כל ההכנסות
724	21	(8)	1	(9)	127	40	260	17	231	44	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
3,312	62	385	123	115	254	224	774	51	1,133	191	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
6,659	30	(328)	581	306	1,528	984	1,391	226	1,373	568	רווח (הפסד) לפני מס
2,253	22	(100)	18	112	554	356	505	85	499	202	הפרשה (הטבה) למס
3,434	8	(228)	(409) ^(א)	194	974	628	886	141	874	366	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
יתרה ליום 30 ביוני 2023											
415,047	8,072	-	-	2,912	141,425	40,737	66,664	370 ^(ב)	31,023	123,844	אשראי לציבור, ברזטו
533,977	-	-	-	112,530	87,143	65,179	103,048	32,390	133,687	-	פיקדונות הציבור

(א) כולל הפסד מירידת ערך השקעה במניות Valley בסך של כ-1.1 מיליארד ש"ח. למידע נוסף ראה [ביאור 16.א.](#)
 (ב) כולל יתרת הלוואות לדיוור ליום 30 ביוני 2023 בסך 159 מיליון ש"ח.

להלן תמצית הפעילות לפי מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022											
סך הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל									
		משקי בית									
		הלוואות לדיור	אחר	בנקאות פרטית	עסקים וזעירים	עסקים קטנים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	אחר	
במיליוני ש"ח											
6,024	287	5	1,697	60	989	481	1,041	45	815	604	הכנסות ריבית, נטו
2,507	97	(779) ^(א)	2 ^(ב)	98	318	186	445	81	476	25	הכנסות שאינן מריבית
8,531	384	784	1,699	158	1,307	667	1,486	126	1,291	629	סך כל ההכנסות
86	(13)	-	61	1	(83)	13	85	-	15	7	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
3,435	215	301	205	102	233	224	791	48	1,138	178	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
5,010	182	483	1,433	55	1,157	430	610	78	138	444	רווח לפני מס
1,490	46	(39)	482	18	395	148	212	26	51	151	הפרשה (הטבה) למס
3,601	126	522	1,042	37	762	282	398	52	87	293	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
יתרה ליום 30 ביוני 2022											
369,811	6,058	-	-	1,525	117,706	37,851	63,868	443 ^(א)	29,482	112,878	אשראי לציבור, ברוטו
532,737	417	-	-	123,549	90,380	68,999	96,238	28,226	124,928	-	פיקדונות הציבור

(א) כולל יתרת הלוואות לדיור ליום 30 ביוני 2022 בסך 176 מיליון ש"ח.
 (ב) סווג מחדש.

להלן תמצית הפעילות לפי מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022											
סך הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל									
		משקי בית									
		הלוואות לדיוור	אחר	בנקאות פרטית	עסקים וזעירים	עסקים קטנים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	אחר
במיליוני ש"ח											
13,211	379	24	1,964	335	2,430	1,365	2,720	206	2,423	1,365	הכנסות ריבית, נטו
5,018	103	(^א)849	798	186	700	344	894	148	947	49	הכנסות שאינן מריבית
18,229	482	873	2,762	521	3,130	1,709	3,614	354	3,370	1,414	סך כל ההכנסות
498	-	-	84	(1)	20	(12)	184	-	111	112	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
6,835	310	566	358	254	511	435	1,626	91	2,307	377	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
10,896	172	307	2,320	268	2,599	1,286	1,804	263	952	925	רווח לפני מס
3,564	46	(93)	777	95	907	451	634	93	334	320	הפרשה (הטבה) למס
7,709	116	400	1,930	173	1,692	835	1,170	170	618	605	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
יתרה ליום 31 בדצמבר 2022											
389,768	6,487	-	-	759	126,628	39,473	65,803	(^א)440	30,683	119,495	אשראי לציבור, ברוטו
557,084	18	-	-	130,685	97,741	70,077	100,557	29,612	128,394	-	פיקדונות הציבור

(א) כולל יתרת הלוואות לדיוור ליום 31 בדצמבר 2022 בסך 195 מיליון ש"ח.
 (ב) כולל הכנסות בסך של 782 מיליון ש"ח בגין עסקת המיזוג עם Valley.

שינויים עיקריים בתוצאות פעילות המגזרים הפיקוחיים

מגזר משקי בית

הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של מגזר משקי בית למחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכם בכ-1,240 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-380 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. הגידול ברווח נובע בעיקר מגידול בהכנסות ריבית, שקוזז בחלקו על ידי גידול בהוצאה להפסדי אשראי.

הכנסות ריבית, נטו למחצית ראשונה 2023 הסתכמו בכ-2,943 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-1,419 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע בעיקר מצמיחה באשראי לדיוור, מעלייה בהיקף הפיקדונות ומעלייה ברווחי הפיקדונות, עקב עליית ריביות.

הכנסות ריבית, נטו לרבעון שני 2023 הסתכמו בכ-1,550 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-758 מיליון ש"ח ברבעון מקביל אשתקד. הגידול נובע בעיקר מעלייה בהיקף האשראי והפיקדונות ומרווחי הפיקדונות, עקב עליית ריביות.

ההכנסות שאינן מריבית למחצית ראשונה 2023 הסתכמו בכ-597 מיליון ש"ח בהשוואה ל-501 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול נובע מהכנסות מעמלות.

במחצית ראשונה 2023 נרשמה הוצאה להפסדי אשראי בסך כ-275 מיליון ש"ח בהשוואה להוצאה של כ-22 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. הגידול נובע בעיקר מההפרשה הקבוצתית בעיקר לאור חוסר הוודאות המאקרו כלכלית.

ברבעון שני 2023 נרשמה הוצאה להפסדי אשראי בסך כ-188 מיליון ש"ח בהשוואה להוצאה של כ-77 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. הגידול נובע בעיקר מההפרשה הקבוצתית.

ההוצאות התפעוליות והאחרות למחצית ראשונה 2023 הסתכמו בכ-1,324 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-1,316 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות התפעוליות והאחרות לרבעון שני 2023 הסתכמו בכ-692 מיליון ש"ח בהשוואה ל-654 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

יתרת האשראי לציבור ליום 30 ליוני 2023 הסתכמה לסך של 154.9 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-150.2 מיליארד ש"ח לסוף שנת 2022. מרבית הגידול מקורו מצמיחה בתיקי ההלוואות לדיור.

יתרת פיקדונות הציבור ליום 30 ליוני 2023 הסתכמה לסך של 133.7 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-128.4 מיליארד ש"ח לסוף שנת 2022.

מגזר בנקאות פרטית

הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של מגזר הבנקאות הפרטית למחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכם בכ-141 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-52 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. הגידול נובע בעיקר מהכנסות הריבית, נטו.

הכנסות ריבית, נטו למחצית ראשונה 2023 הסתכמו בכ-216 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-45 מיליון ש"ח לתקופה מקבילה אשתקד. הגידול נובע בעיקר מעלייה בהיקף הפיקדונות ומרווחי הפיקדונות, עקב עליית הריביות.

הכנסות ריבית, נטו לרבעון שני 2023 הסתכמו בכ-109 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-34 מיליון ש"ח לתקופה מקבילה אשתקד. הגידול נובע בעיקר מעלייה בהיקפי הפיקדונות ומרווחי הפיקדונות, עקב עליית הריביות.

מגזר עסקים זעירים וקטנים

הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של מגזר עסקים זעירים וקטנים למחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכם בכ-886 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-398 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. הגידול נובע בעיקר מגידול בהכנסות ריבית, נטו, אשר קוזז בחלקו מעלייה בהוצאות להפסדי אשראי.

הכנסות ריבית, נטו למחצית ראשונה 2023 הסתכמו בכ-1,962 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-1,041 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע בעיקר מעלייה בהיקפי הפיקדונות ומרווחי הפיקדונות, עקב עליית הריביות.

הכנסות ריבית, נטו לרבעון שני 2023 הסתכמו בכ-966 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-571 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע בעיקר מעלייה בהיקפי הפיקדונות ומרווחי הפיקדונות, עקב עליית הריביות.

ההכנסות שאינן מריבית למחצית ראשונה 2023 הסתכמו בכ-463 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-445 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההכנסות שאינן מריבית לרבעון שני 2023 הסתכמו בכ-216 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-222 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

במחצית ראשונה 2023 נרשמה הוצאה להפסדי אשראי בסך של כ-260 מיליון ש"ח בהשוואה להוצאה של כ-85 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול נובע מהפרשה פרטנית.

ברבעון שני 2023 נרשמה הוצאה להפסדי אשראי בסך של כ-33 מיליון ש"ח בהשוואה להוצאה של כ-101 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הקיטון נובע מההפרשה הקבוצתית.

ההוצאות התפעוליות והאחרות למחצית ראשונה 2023 הסתכמו בכ-774 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-791 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

יתרת האשראי לציבור ליום 30 ליוני 2023 הסתכמה לסך של 66.7 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-65.8 מיליארד ש"ח לסוף שנת 2022.

יתרת פיקדונות הציבור ליום 30 ליוני 2023 הסתכמה לסך של 103.0 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-100.6 מיליארד ש"ח לסוף שנת 2022.

מגזר עסקים בינוניים

הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של מגזר עסקים בינוניים למחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכם בכ-628 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-282 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. הגידול נובע בעיקר מגידול בהכנסות ריבית, נטו.

הכנסות ריבית, נטו למחצית ראשונה 2023 הסתכמו בכ-1,070 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-481 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. הגידול נובע בעיקר מעלייה במרווחי הפיקדונות עקב עליית הריביות ומגידול בהיקף האשראי.

הכנסות ריבית, נטו לרבעון שני 2023 הסתכמו בכ-549 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-264 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. הגידול נובע בעיקר מעלייה במרווחי הפיקדונות, עקב עליית הריביות.

ההכנסות שאינן מריבית למחצית ראשונה 2023 הסתכמו בכ-178 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-186 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

ההכנסות שאינן מריבית לרבעון שני 2023 הסתכמו בכ-79 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-87 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. במחצית ראשונה 2023 נרשמה הוצאה להפסדי אשראי של כ-40 מיליון ש"ח בהשוואה להוצאה של כ-13 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

ברבעון שני 2023 נרשמה הוצאה להפסדי אשראי של כ-62 מיליון ש"ח בהשוואה להכנסה של כ-7 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. עיקר הגידול נובע מהפרשה קבוצתית בעיקר לאור אי הוודאות המאקרו הכלכלית.

ההוצאות התפעוליות והאחרות למחצית ראשונה 2023 הסתכמו בכ-224 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-224 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות התפעוליות והאחרות לרבעון שני 2023 הסתכמו בכ-123 מיליון ש"ח בהשוואה ל-113 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

יתרת האשראי לציבור ליום 30 ליוני 2023 הסתכמה לסך של 40.7 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-39.5 מיליארד ש"ח לסוף שנת 2022.

יתרת פיקדונות הציבור ליום 30 ליוני 2023 הסתכמה לסך של 65.2 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-70.1 מיליארד ש"ח לסוף שנת 2022.

מגזר עסקים גדולים

הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של מגזר עסקים גדולים למחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכם בכ-974 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-762 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מהכנסות ריבית, נטו, ומגידול בהכנסות מעמלות. גידול זה קוזז בחלקו מעלייה בהוצאות להפסדי אשראי.

הכנסות ריבית, נטו למחצית ראשונה 2023 הסתכמו בכ-1,492 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-989 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. הגידול נובע בעיקר מעלייה במרווחי הפיקדונות, עקב עליית הריביות, וכן מצמיחה בפעילות האשראי בענפי הבינוי והנדל"ן.

הכנסות ריבית, נטו לרבעון שני 2023 הסתכמו בכ-765 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-538 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. הגידול נובע בעיקר מעלייה במרווחי הפיקדונות, עקב עליית הריביות, וכן מצמיחה בפעילות האשראי בענפי הבינוי והנדל"ן.

ההכנסות שאינן מריבית למחצית ראשונה 2023 הסתכמו בכ-417 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-318 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. הגידול נובע בעיקר מעמלות מעסקי מימון ועמלות מטיפול באשראי, לאור הגידול בהיקף הפעילות.

ההכנסות שאינן מריבית לרבעון שני 2023 הסתכמו בכ-205 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-160 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. הגידול נובע בעיקר מעמלות מעסקי מימון, לאור הגידול בהיקף הפעילות.

במחצית ראשונה 2023 נרשמה הוצאה להפסדי אשראי בסך של כ-127 מיליון ש"ח בהשוואה להכנסה של כ-83 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע הן מההפרשה הפרטנית והן מהקבוצתית.

ברבעון שני 2023 נרשמה הוצאה להפסדי אשראי בסך של כ-4 מיליון ש"ח בהשוואה להכנסה של כ-83 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

יתרת האשראי לציבור ליום 30 ליוני 2023 הסתכמה לסך של 141.4 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-126.6 מיליארד ש"ח לסוף שנת 2022.

יתרת פיקדונות הציבור ליום 30 ליוני 2023 הסתכמה לסך של 87.1 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-97.7 מיליארד ש"ח לסוף שנת 2022.

מגזר ניהול פיננסי

הרווח הנקי (הפסד) של מגזר ניהול פיננסי המיוחס לבעלי מניות הבנק למחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכם בכ- (409) מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,042 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. תוצאות מגזר זה כוללות בתקופה הנכחית הוצאה לירידת ערך מההשקעה בחברה כלולה Valley שבוצעה ברבעון הראשון של שנת 2023, למידע נוסף ראה [ביאור 16.א.](#)

סך הכנסות הריבית, נטו במחצית הראשונה לשנת 2023 הסתכמו בכ-73 מיליון ש"ח בהשוואה להכנסות ריבית, נטו בסך של כ-1,697 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. נובע בעיקר מקיטון בנוסטרו, הכנסות מניהול ההון והחשיפות ומהשינוי במדד.

סך הכנסות הריבית, נטו ברבעון השני לשנת 2023 הסתכמו בכ-129 מיליון ש"ח בהשוואה להכנסות ריבית, נטו בסך של כ-879 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. נובע בעיקר מקיטון בנוסטרו, הכנסות מניהול ההון והחשיפות ומהשינוי במדד.

ההוצאות התפעוליות והאחרות למחצית ראשונה 2023 הסתכמו בכ-123 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-205 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, בעיקר מקיטון בהוצאות השכר.

חברות מוחזקות עיקריות

קבוצת לאומי פועלת נכון למועד פרסום הדוח בעיקר בישראל, באמצעות הבנק וחברות בנות שהינן חברות לשירותים פיננסיים. בנוסף, הקבוצה משקיעה הן בתאגידים פיננסיים והן בתאגידים ריאליים העוסקים בפעילות לא בנקאית.

למידע אודות מיזוג חברת הבת לאומי ארה"ב עם Valley ב-1 באפריל 2022 ראה פרק [חברות מוחזקות עיקריות בדוח הדיסקטוריון וההנהלה לשנת 2022](#) ולמידע אודות שינוי ארגוני בבנק לאומי בריטניה (BLUK) ראה פירוט בהמשך פרק זה בחלק המתייחס לחברות מאוחדות בחו"ל.

סך כל השקעות הבנק בחברות מוחזקות (כולל השקעות בשטרי הון) הסתכם ליום 30 ביוני 2023 בכ-16.4 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-13.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022, עיקר הגידול במחצית הראשונה של שנת 2023 נובע בעיקר מהשינויים הבאים שחלו ברבעון הראשון של שנת 2023: הנפקת שטר הון בסך של כ-701 מיליון ליש"ט לחברת LABL מקבוצת Leumi UK, אשר קוזז מירידת ערך השקעת הבנק בכלולה Valley, למידע נוסף ראה [ביאור 16.א.](#) בנוסף התרומה של החברות המוחזקות במחצית הראשונה של שנת 2023 לרווח הנקי של הקבוצה הסתכמה בהפסד בסך של כ-719 מיליון ש"ח לעומת רווח בסך של כ-370 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד נובע מירידת ערך השקעת הבנק ב-Valley, אשר חלה ברבעון הראשון של שנת 2023, כאמור לעיל.

חברות מאוחדות בארץ

סך כל השקעות הבנק (כולל השקעות בשטרי הון) בחברות המאוחדות בארץ הסתכם ליום 30 ביוני 2023 ב-8,441 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-8,292 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022. התרומה של החברות המאוחדות בארץ לרווח הנקי של הקבוצה הסתכמה במחצית הראשונה של שנת 2023 ברווח בסך 101 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך 189 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, הירידה נובעת בעיקר מפעילות חברת הבת לאומי פרטנרס.

לאומי פרטנרס בע"מ

לאומי פרטנרס מהווה את זרוע הבנקאות להשקעות של קבוצת לאומי.

ביום 19 ביולי 2020 הודיע בנק ישראל לבנק כי בנוגע למגבלה הקבוצתית על ההשקעות הריאליות, על הבנק לפעול בהתאם לתיאבון הסיכון שיקבע בנושא, בכפוף להליכי בחינה ואתגור שיבוצעו על ידי קווי ההגנה לרבות הביקורת הפנימית ובכפוף לעמידה במגבלת השקעות ראליות, בהתאם לסעיף 23' לחוק הבנקאות רישוי.

חברות מאוחדות (שלוחות) בחו"ל

סך כל ההשקעות של הבנק (כולל השקעות בשטרי הון) בשלוחות בחו"ל ליום 30 ביוני 2023 הסתכם ב-5,300 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,772 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022.

התרומה של השלוחות בחו"ל לרווח הנקי בשקלים של הקבוצה במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכמה ברווח בסך 204 מיליון ש"ח לעומת רווח בסך 147 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

שלוחת הבנק בבריטניה

ביום 8 במרס 2022 אישר דירקטוריון הבנק את המלצת דירקטוריון BLUK ליישום מהלך, הכולל את החזרת הרישיון הבנקאי הרגולטורי של BLUK, כך שלאחר השלמת המהלך BLUK תהא חברה למתן אשראי. לשם כך, פעילותה של BLUK תמוזג לתוך LABL, חברת בת של BLUK (להלן: "Leumi UK Group").

Leumi UK Group עוסקת במתן אשראי בעיקר בתחומים הנדל"ן, מלונאות ו-ABL, וזאת ללקוחות מסחריים בלבד בבריטניה ובאירופה, לרבות לקוחות ישראלים הפועלים באזורים אלה, ובכלל זה השקעות ופיתוח של נדל"ן למגורים ומימון נדל"ן מסחרי (בתי אבות ומעונות סטודנטים). המימון ניתן הן ללקוחות בבריטניה והן מחוץ לבריטניה (בעיקר ישראלים).

כל התנאים שנדרשו לביצועו של מהלך השינוי הארגוני התמלאו, ובכלל זה העברת כל הפעילות העסקית מ-BLUK ל-Leumi UK Group, הכרזה על פירוק מרצון של BLUK ואישור הרגולטור בבריטניה לביטול הרישיון הבנקאי של BLUK. בכך הושלם מהלך השינוי הארגוני האמור.

החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

המידע בפרק זה אינו כולל את כל המידע הנדרש בדוחות שנתיים מלאים ויש לעיין בפרק זה ביחד עם המידע הניתן בפירוט רחב [בדוח הדירקטוריון והתנהלה ליום 31 בדצמבר 2022 ובדוח על הסיכונים לשנת 2022](#).

הפעילות העסקית של הבנק כרוכה בניהול סיכונים פיננסיים ושאנים פיננסיים. הסיכונים הפיננסיים המרכזיים אותם מנהל הבנק הינם: סיכוני אשראי שהינם אינטגרליים בעיסוק הליבה של הבנק וכן סיכוני שוק ונזילות. לצד ניהול הסיכונים הפיננסיים, פעילות הבנק כרוכה בסיכונים שאינם פיננסיים אשר ניהולם הינו תנאי הכרחי לעמידה במטרות השוטפות ובמטרות ארוכות הטווח של הקבוצה. בין סיכונים אלה נכללים סיכונים תפעוליים, לרבות סיכונים טכנולוגיים, סיכון סייבר, סיכון רגולציה, סיכון ציות, סיכון משפטי, סיכון מוניטין, סיכון אסטרטגי, סיכון מודלים, סיכון סביבתי, סיכון הבנקאות ההוגנת (conduct) וסיכון מאקרו כלכלי.

אסטרטגיית ניהול הסיכונים בלאומי הינה שמירה על יציבות הקבוצה ותמיכה בהשגת היעדים העסקיים. מטרות אלו מושגות תוך עמידה בתיאבון הסיכון שהוגדר, במדיניות ובמגבלות הנגזרות מהם, אשר יוצרות גבולות גזרה לפעילות העסקית. מסגרת ניהול הסיכונים כוללת מנגנונים לזיהוי סיכונים ואמידתם, הגדרת מבנה ארגוני ותחומי אחריות לניהולם לרבות מנגנוני בקרה ודיווח נאותים.

בבנק מתבצעת פעילות מתמדת לשדרוג תשתית ניהול הסיכונים וניתוח תמונת הסיכון, דבר המאפשר קבלת החלטות באופן מושכל.

סיכוני אשראי

אשראי הינו פעילות ליבה של הבנק והקבוצה, המתקיימת באופן מבוזר במספר קווי עסקים.

סיכון האשראי הינו סיכון של הבנק להפסד כתוצאה מהאפשרות שצד נגדי לא יעמוד בהחייבויותיו כלפי התאגיד הבנקאי כפי שסוכמו.

פעילויות היוצרות סיכון אשראי כוללות סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות: אשראי לציבור, אשראי לבנקים, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים, השקעות באגרות חוב וחשיפות בגין פעילות בנגזרים.

הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון האשראי בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311 בנושא ניהול סיכון אשראי, ניהול בנקאי תקין מספר 311A בנושא ניהול אשראי צרכני ובהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 בנושא הערכה נאותה של סיכונים אשראי ומדידה נאותה של חובות, ובכלל זה האחריות של ההנהלה והדירקטוריון. כמו כן, הבנק מקפיד על ניהול הסיכון בהתאם להנחיות ודרישות נוספות שנכללות בהוראות הפיקוח על הבנקים תוך יישום ממשל תאגידי שכולל שלושה "קווי הגנה".

במסגרת ניהול סיכונים אשראי הבנק מנטר את איכות תיק האשראי, לרבות נאותות כוללת של הפרשה להפסדי אשראי לכיסוי ההפסדים הגלומים בתיק האשראי, ריכוזיות תיק האשראי ופעילות לפי מוצרים עיקריים, כגון: אשראי לענף בינוי ונדל"ן, הלוואות לדיור, אשראי לאנשים פרטיים ואשראי ממונף.

במסגרת ניהול סיכון האשראי מבוצעות באופן שוטף התאמות בניהול סיכון האשראי ובתיאבון הסיכון, ככל שנדרש.

במחצית הראשונה של שנת 2023 לא חלו שינויים מהותיים במבנה הממשל התאגידי הקשור לסיכון אשראי.

השפעות מאקרו כלכליות

פעילות הבנק מושפעת, בין היתר, מהתפתחויות מאקרו כלכליות, בסביבה העסקית המקומית ומההאטה בפעילות הכלכלית העולמית.

הפעילות הכלכלית במשק המקומי ממשיכה לצמוח, אך תוך האטה בקצב. ההאטה באה לידי ביטוי, בין היתר, בירידה ממשית בקצב מכירת דירות חדשות, כמו גם השלכות של עליית הריבית על לווים, בדגש על לווים ממונפים ואנשים פרטיים. כמו כן, ישנה האטה בפעילות יצוא ההיי-טק של ישראל.

במסגרת המעקבים השוטפים שהבנק מבצע בכל קווי העסקים אחר מוקדי הסיכון, הבנק בוחן באופן שוטף גם את השפעת עליית הריבית במשק על סיכון האשראי בתיק, לרבות באמצעות תרחישי רגישות שונים.

בישראל מתרחשים אירועים ציבוריים – חקיקתיים וחברתיים, אשר קיימת אי וודאות לגבי אופן התפתחותם ומידת השפעתם על הכלכלה הישראלית בטווח הבינוני והארוך, וכנגזרת מכך על תוצאות הבנק. ככל שההשפעות המאקרו כלכליות והאירועים הציבוריים – חקיקתיים וחברתיים יתמשכו לאורך זמן גדל החשש מהשפעה שלילית. בהחלטת הריבית מיום 10 ביולי 2023, בנק ישראל חזר והדגיש שהסיכון המרכזי לצמיחה של המשק הישראלי הוא התממשות תרחיש בו שינויים חקיקתיים ומוסדיים ילוו בעלייה נוספת בפרמיית הסיכון של המדינה וזאת תוך כדי המשך הפיחות של השקל, פגיעה ביצוא כתוצאה מירידת מידת האטרקטיביות של ישראל כשותפת סחר, ובירידות בהשקעות המקומיות ובביקוש לצריכה פרטית.

למידע נוסף בנושא זה ראה פרק [התפתחויות עיקריות במשק בדוח הדירקטוריון וההנהלה](#) וכן [סיכון מאקרו כלכלי בפרק סיכונים אחרים](#) בהמשך דוח זה.

ההוצאה להפסדי אשראי במחצית הראשונה של שנת 2023 הסתכמה ב-724 מיליון ש"ח מתוכה הוצאה של 36 מיליון ש"ח בהפרשה הפרטנית והוצאה של 688 מיליון ש"ח בהפרשה הקבוצתית. ההוצאה הקבוצתית במחצית הראשונה של שנת 2023 הושפעה מהמשך הצמיחה בתיק האשראי, מעלייה בהיקף החובות הבעייתיים ומהחמרה בתחזיות המאקרו כלכליות שתוארו לעיל, אשר קיבלו את ביטוין בהפרשה בעיקר ברבעון הראשון של שנת 2023. ההפרשה להפסדי אשראי מהווה אומדן המבוסס על שיקול דעת משמעותי שהופעל בסביבה משתנה.

למידע נוסף ראה פרק [התפתחויות עיקריות במשק בדוח הדירקטוריון וההנהלה](#).

מתודולוגיית ההפרשה להפסדי אשראי מורכבת, בין היתר, מניסיון העבר, מנדבך איכותי, הכולל מסגרת מקיפה להתאמות איכותיות (Q Factor) ותחזיות מאקרו כלכליות ומטבעה מבוססת על שיקול דעת משמעותי.

לאור אי הוודאות הקיימת היום בשווקים וההשפעות שעשויות להיות לה על מצבם של משקי הבית והעסקים בישראל, כמתואר לעיל, יכול שההפרשה תשתנה בעתיד בהתאם להתפתחויות.

חלק מהמידע המובא לעיל הינו "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה והתוצאות הנובעות ממשמעות זו ראה פרק [מידע צופה פני עתיד](#).

למידע נוסף ופירוט לגבי התפתחויות שחלו בתיק האשראי ומדדים איכותיים המאפיינים את התיק ניתן לראות בהמשך פרק זה וכן [בדוח על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

הלוואות בערבות מדינה (קרן קורונה)

על רקע התפרצות נגיף הקורונה, הבנק חתם על הסכמים עם המדינה (שעודכנו מעת לעת) להעמדת הלוואות בערבות מדינה במסגרת "קרנות קורונה", שיועודן סיוע לעסקים (קטנים, בינוניים וגדולים), שנקלעו לקשיים תזרימיים כתוצאה מהמשבר. תנאי הלוואות נקבעו על ידי משרד האוצר והיו אחידים לכל הלוואות.

קבלת ערבות המדינה סייעה לבנק לתמוך בצרכי לקוחותיו ותרמה באופן חיובי לאיכות תיק האשראי של הבנק.

ליום 30 ביוני 2023 יתרת הלוואות בערבות מדינה הינה 2,721 מיליון ש"ח.

סיכון אשראי ונכסים שאינם מבצעים

30 ביוני 2023			
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל
במיליוני ש"ח			
סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי^(א):			
276,346	122,272	28,183	426,801
סיכון אשראי מאזני			
138,900	4,964	15,336	159,200
סיכון אשראי חוץ מאזני ^(ב)			
415,246	127,236	43,519	586,001
סך סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי			
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי			
596	1,184	1,617	3,397
א. לא בעייתי			
5,618	562	913	7,093
ב. סך הכל בעייתי			
4,022	15	634	4,671
בעייתי צובר			
1,596	547	279	2,422
בעייתי לא צובר			
6,214	1,746	2,530	10,490
סך הכל סיכון אשראי מאזני			
963	-	160	1,123
סיכון אשראי חוץ מאזני ^(ב)			
7,177	1,746	2,690	11,613
סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי			
76	-	91	167
מזה: חובות צוברים הכנסות ריבית, בפיגור של 90 ימים או יותר			
422,423	128,982	46,209	597,614
סך הכל סיכון אשראי כולל של הציבור			
מידע נוסף על סך נכסים שאינם מבצעים			
1,596	547	279	2,422
א. חובות לא צוברים			
10	-	-	10
ב. נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו			
1,606	547	279	2,432
סך הכל נכסים שאינם מבצעים של הציבור			
שיעור אשראי לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית (NPL) מסך האשראי לציבור			
0.58%			

(א) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
 (ב) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

סיכון אשראי ונכסים שאינם מבצעים (המשך)

30 ביוני 2022			
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל
במיליוני ש"ח			
סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי^(א):			
266,143	110,728	27,336	404,207
סיכון אשראי מאזני			
113,827	4,621	13,010	131,458
סיכון אשראי חוץ מאזני ^(ב)			
379,970	115,349	40,346	535,665
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי			
1,255	1,783	1,295	4,333
א. לא בעייתי			
4,814	566	681	6,061
ב. סך הכל בעייתי			
2,930	52	492	3,474
בעייתי צובר			
1,884	514	189	2,587
בעייתי לא צובר			
6,069	2,349	1,976	10,394
סך הכל סיכון אשראי מאזני			
1,092	-	213	1,305
סיכון אשראי חוץ מאזני ^(ב)			
7,161	2,349	2,189	11,699
סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי			
231	-	65	296
מזה: חובות צוברים הכנסות ריבית, בפיגור של 90 ימים או יותר			
387,131	117,698	42,535	547,364
סך הכל סיכון אשראי כולל של הציבור			
מידע נוסף על סך נכסים שאינם מבצעים			
1,884	514	189	2,587
א. חובות לא צוברים			
12	-	-	12
ב. נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו			
1,896	514	189	2,599
סך הכל נכסים שאינם מבצעים של הציבור			
שיעור אשראי לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית (NPL) מסך האשראי לציבור			
0.70%			

(א) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
 (ב) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

סיכון אשראי ונכסים שאינם מבצעים (המשך)

31 בדצמבר 2022			
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל
במיליוני ש"ח			
סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי^(א):			
251,751	118,050	28,305	398,106
סיכון אשראי מאזני			
127,164	5,140	13,089	145,393
סיכון אשראי חוץ מאזני ^(ב)			
378,915	123,190	41,394	543,499
סך סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי			
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי			
1,295	1,044	1,394	3,733
א. לא בעייתי			
4,629	626	739	5,994
ב. סך הכל בעייתי			
3,502	67	517	4,086
בעייתי צובר			
1,127	559	222	1,908
בעייתי לא צובר			
5,924	1,670	2,133	9,727
סך הכל סיכון אשראי מאזני			
1,285	-	116	1,401
סיכון אשראי חוץ מאזני ^(ב)			
7,209	1,670	2,249	11,128
סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי			
36	-	76	112
מזה: חובות צוברים הכנסות ריבית, בפיגור של 90 ימים או יותר			
386,124	124,860	43,643	554,627
סך הכל סיכון אשראי כולל של הציבור			
מידע נוסף על סך נכסים שאינם מבצעים			
1,127	559	222	1,908
א. חובות לא צוברים			
8	-	-	8
ב. נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו			
1,135	559	222	1,916
סך הכל נכסים שאינם מבצעים של הציבור			
שיעור אשראי לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית (NPL) מסך האשראי לציבור			
0.49%			

(א) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
 (ב) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

תנועה באשראי לציבור לא צובר

תנועה באשראי לציבור לא צובר¹

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023			
מסחרי	פרטיו ^(א)	סך הכל	
במיליוני ש"ח			
1,127	781	1,908	יתרת חובות לא צוברים לתחילת התקופה
983	493	1,476	חובות שסווגו כחובות לא צוברים במהלך התקופה
(166)	(252)	(418)	חובות שחזרו לסיווג צובר
(143)	(78)	(221)	חובות לא צוברים שנמחקו
(214)	(118)	(332)	חובות לא צוברים שנפרעו
9	-	9	הפרשי שער בגין לקוחות של חברה בת
1,596	826	2,422	יתרת חובות לא צוברים לסוף התקופה

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022 ^א			
מסחרי	פרטיו ^(א)	סך הכל	
במיליוני ש"ח			
2,047	225	2,272	יתרת חובות לא צוברים לתחילת התקופה
21	583	604	השפעת יישום לראשונה של כללי זיהוי וסיווג של חובות בעייתיים ^(א)
2,068	808	2,876	יתרת חובות לא צוברים ליום 1 בינואר 2022
396	354	750	חובות שסווגו כחובות לא צוברים במהלך התקופה
(137)	(224)	(361)	חובות שחזרו לסיווג צובר
(176)	(59)	(235)	חובות לא צוברים שנמחקו
(267)	(176)	(443)	חובות לא צוברים שנפרעו
1,884	703	2,587	יתרת חובות לא צוברים לסוף התקופה

- (א) השפעה מצטברת בגין יישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים כפי שפורסמו בעדכון תקינה 13-2016 ASU. ראה [ביאור 1.ח. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).
- (ב) כולל יתרת חובות של פרטי אחר והלוואות לדיור.
- (ג) בנטרול יתרות בנק לאומי ארה"ב אשר החל מיום 1 באפריל 2022 אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#). נכון ליום 31 במרס 2022 בנק לאומי ארה"ב סווג כמוחזק למכירה. למידע נוסף ראה פרק [שינויים עיקריים בתקופה החולפת וביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).

ימזה: תנועה באשראי לא צובר בארגון מחדש

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023			
מסחרי	פרטי ^(א)	סך הכל	
במיליוני ש"ח			
617	284	901	יתרת חובות לא צוברים בארגון מחדש לתחילת התקופה
350	239	589	ארגונים מחדש לא צוברים שבוצעו במהלך התקופה
(127)	(102)	(229)	חובות בארגון מחדש שחזרו לסיווג צובר
(63)	(51)	(114)	חובות לא צוברים בארגון מחדש שנמחקו
(137)	(28)	(165)	חובות לא צוברים בארגון מחדש שנפרעו
640	342	982	יתרת חובות לא צוברים בארגון מחדש לסוף התקופה

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022 ^(א)			
מסחרי	פרטי ^(א)	סך הכל	
במיליוני ש"ח			
1,570	185	1,755	יתרת חובות לא צוברים בארגון מחדש לתחילת התקופה
1	94	95	השפעת יישום לראשונה של כללי זיהוי וסיווג של חובות בעייתיים ^(א)
1,571	279	1,850	יתרת חובות לא צוברים בארגון מחדש ליום 1 בינואר 2022
144	159	303	ארגונים מחדש לא צוברים שבוצעו במהלך התקופה
(89)	(95)	(184)	חובות בארגון מחדש שחזרו לסיווג צובר
(73)	(32)	(105)	חובות לא צוברים בארגון מחדש שנמחקו
(240)	(45)	(285)	חובות לא צוברים בארגון מחדש שנפרעו
1,313	266	1,579	יתרת חובות לא צוברים בארגון מחדש לסוף התקופה

- (א) השפעה מצטברת בגין יישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים כפי שפורסמו בעדכון תקינה 13-2016 ASU. ראה ["ביאור 1 ח. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022"](#).
 (ב) כולל יתרת חובות של פרטי אחר והלוואות לדיור.
 (ג) בנטרול יתרות בנק לאומי ארה"ב אשר החל מיום 1 באפריל 2022 אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה ["ביאור 15 א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022"](#). נכון ליום 31 במרס 2022 בנק לאומי ארה"ב סווג כמוחזק למכירה. למידע נוסף ראה פרק ["שינויים עיקריים בתקופה החולפת וביאור 16 ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022"](#).

גילוי, הערכה, סיווג וכללי הפרשה להפסדי אשראי

בנושא הוצאות בגין הפסדי אשראי וסיווג חובות בעייתיים הבנק מיישם את הוראות הפיקוח על הבנקים שנכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2022 המאמצות את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי (CECL) והוראות ספציפיות נוספות בנושא הלוואות לדיור ועדכונים של הוראות נוספות ממועד זה בנושא סיווג חובות. בהתאם למתודולוגיה המעודכנת, ההפרשה להפסדי אשראי מורכבת הן מנדבך כמותי והן מנדבך איכותי. ככלל, אומדני הבנק מבוססים על הפסדי עבר לאחר התאמתם בגין השתנות מאפייני האשראי, התאמה בגין התנאים הכלכליים הנוכחיים ותחזיות סבירות לעתיד. כתלות בתיק האשראי, הרכיבים הכמותיים מבוססים בין היתר, על מחיקות חשבונאיות נטו (net charge-offs), הסתברויות לכשל (Probability of Default) והפסד בהינתן כשל (Loss Given Default). אומדנים אלה מתחשבים בשורה של מאפייני סיכון ומאפיינים כלכליים כגון היקף הפסדי העבר, פרופיל הסיכון של קבוצות הסיכון, סיווג החוב, הרכב תיק האשראי, מצב הביטחונות, תיאבון הסיכון, תנאי הכלכלה הקיימים והחזויים וכיוצא באלה. אומדני הבנק כוללים הערכות המשקפות, בין היתר, תנאי אי וודאות ומטבעם יכולים להשתנות מעת לעת. למידע נוסף בנושא יישום כללי החשבונאות החדשים ראה ["ביאור 1. כד. בדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2022"](#).

להלן פירוט ממדי ניתוח איכות האשראי לציבור, ההוצאות וההפרשה להפסדי אשראי

30 ביוני 2023			
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל
באחוזים			
ניתוח איכות האשראי לציבור			
0.61	0.44	0.91	0.58
שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית (NPL) מיתרת האשראי לציבור			
0.64	0.44	1.20	0.62
שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור			
2.16	0.45	2.97	1.71
שיעור אשראי בעייתי מיתרת האשראי לציבור			
2.39	1.41	8.24	2.53
שיעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת האשראי לציבור			
ניתוח ההוצאות בגין הפסדי האשראי לתקופת הדיווח^(א)			
0.37	0.07	1.63	0.36 ^(א)
שיעור ההוצאות להפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור ^(א)			
0.05	-	1.04	0.11
שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור הממוצעת ^(א)			
ניתוח ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור			
1.62	0.37	2.59	1.32
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור			
264.85	84.10	284.95	226.34
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור שאינו צובר או נמצא בפיגור של 90 ימים או יותר			
252.81	84.10	214.86	211.74
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור שאינו צובר או נמצא בפיגור של 90 ימים או יותר			
31.08	115.00	2.52	12.02
יחס יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מהמחיקות נטו בגין אשראי לציבור ^(א)			

(א) על בסיס שנתי.

(ב) כולל הוצאות להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור, בנקים, ממשלות ואג"ח.

להלן פירוט מדדי ניתוח איכות האשראי לציבור, ההוצאות וההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

30 ביוני 2022			
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל
באחוזים			
ניתוח איכות האשראי לציבור			
0.83	0.45	0.64	0.70
שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית (NPL) מיתרת האשראי לציבור			
0.93	0.45	0.87	0.78
שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית או שנמצא בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור			
2.12	0.50	2.32	1.64
שיעור אשראי בעייתי מיתרת האשראי לציבור			
2.67	2.08	6.74	2.81
שיעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת האשראי לציבור			
ניתוח ההכנסות בגין הפסדי האשראי לתקופת הדיווח^{(א)(ב)}			
0.03	0.01	0.10	0.04 ^(א)
שיעור ההכנסות להפסדי אשראי בגין הציבור מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור ^(א)			
(0.01)	0.02	0.19	0.01
שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור הממוצעת ^(א)			
ניתוח ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור			
1.69	0.28	2.46	1.32
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור			
204.09	62.45	381.48	188.91
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית			
181.80	62.45	283.86	169.51
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית או בפיגור של 90 ימים או יותר			
(171.46)	17.83	13.35	107.44
יחס יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מהמחיקות נטו בגין אשראי לציבור ^{(א)(ב)}			

(א) על בסיס שנתי.

(ב) כולל הוצאות להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור, בנקים, ממשלות ואג"ח.

(ג) בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב אשר החל מיום 1 באפריל 2022 אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#), נכון ליום 31 במרס 2022 בנק לאומי ארה"ב סווג כמוחזק למכירה. למידע נוסף ראה פרק [שינויים עיקריים בתקופה החולפת וביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).

להלן פירוט מדדי ניתוח איכות האשראי לציבור, ההוצאות וההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

31 בדצמבר 2022			
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל
באחוזים			
ניתוח איכות האשראי לציבור			
0.47	0.47	0.73	0.49
שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית (NPL) מיתרת האשראי לציבור			
0.49	0.47	0.98	0.52
שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית או שנמצא בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור			
1.93	0.52	2.43	1.54
שיעור אשראי בעייתי מיתרת האשראי לציבור			
2.47	1.39	7.01	2.50
שיעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת האשראי לציבור			
ניתוח ההוצאות בגין הפסדי האשראי לתקופת הדיווח^(א)			
0.10	0.10	0.38	0.13 ^(*)
שיעור ההוצאות להפסדי אשראי בגין הציבור מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור			
0.03	0.02	0.44	0.06
שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור הממוצעת			
ניתוח ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור			
1.61	0.35	2.34	1.28
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור			
342.24	74.78	320.27	261.32
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית			
331.64	74.78	238.59	246.83
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור, מיתרת אשראי לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית או בפיגור של 90 ימים או יותר			
49.41	24.53	5.51	22.24
יחס יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מהמחיקות נטו בגין אשראי לציבור ^(ב)			

(א) כולל הוצאות להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור, בנקים, ממשלות ואג"ח.

(ב) בנטרול תוצאות בנק לאומי ארה"ב אשר החל מיום 1 באפריל 2022 אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#), נכון ליום 31 במרס 2022 בנק לאומי ארה"ב סווג כמוחזק למכירה. למידע נוסף ראה פרק [שינויים עיקריים בתקופה החולפת וביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק

30 ביוני 2023						
הפסדי אשראי ^(א)						
מזה:	מזה:	מזה:	מזה:	מזה:	מזה:	מזה:
סיכון	ביצוע	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי
כולל ^(א)	אשראי ^(ה)	אשראי ^(ה)	אשראי ^(ה)	אשראי ^(ה)	אשראי ^(ה)	אשראי ^(ה)
מזה:	מזה:	מזה:	מזה:	מזה:	מזה:	מזה:
סיכון	ביצוע	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי
כולל ^(א)	אשראי ^(ה)	אשראי ^(ה)	אשראי ^(ה)	אשראי ^(ה)	אשראי ^(ה)	אשראי ^(ה)
במיליוני ש"ח						
בנין פעילות לווים בישראל						
ציבור-מסחרי						
תעשייה	38,022	36,934	1,075	121	58	(3)
בנינו ונדל"ן - בינוי ^(ב)	114,781	113,046	1,462	340	226	26
בנינו ונדל"ן - פעילות בנדל"ן	47,843	46,889	853	136	(1)	(3)
מסחר	40,956	40,294	612	168	102	39
שירותים פיננסיים	53,694	53,615	79	68	9	1
ענפים אחרים	59,187	57,962	916	288	(8)	20
סך הכל מסחרי	354,483	348,740	4,997	1,121	386	80
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	128,964	127,218	563	547	44	2
אנשים פרטיים - אחר	46,193	43,505	943	279	248	158
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	529,640	519,463	6,503	1,947	678	240
בנקים בישראל וממשלות בישראל	67,689	67,689	-	-	(1)	-
סך הכל פעילות בישראל	597,329	587,152	6,503	1,947	677	240
בנין פעילות לווים בחו"ל						
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	67,974	66,538	1,433	607	67	(12)
בנקים וממשלות בחו"ל	47,283	47,282	-	-	(20)	-
סך הכל פעילות בחו"ל	115,257	113,820	1,433	607	47	(12)
סך הכל פעילות בישראל ובחו"ל	712,586	700,972	7,936	2,554	724	228

- (א) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני כפי שעודכנו בהוראות הדיווח לציבור בחוזר מיום 24 ביולי 2022, בעקבות פרסום הוראה 203A (לפרטים נוספים ראה: פרק **ההון והלימות ההון**), לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות^(א), אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, סיכון אשראי (מאזני וחץ מאזני) בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 421,166, 103,662, 1,278, 42,693, 133,787 מיליון ש"ח בהתאמה.
- (ב) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (ג) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (ד) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (ה) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (ו) כולל הלוואות לדיור, שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)

30 ביוני 2022

הפסדי אשראי ^(א)							
יתרת	מחיקות	הוצאות	מזה:	מזה:	מזה:	סיכון	
הפרשה	חשבונאיות	(הכנסות)	סיכון	סיכון	דירוג	אשראי	
אשראי	נטו	אשראי	אשראי לא	אשראי	אשראי ^(ה)	כולל ^(א)	
			צובר	בעייתי ^(ד)			במיליוני ש"ח
							בנין פעילות לווים בישראל
							ציבור-מסחרי
(366)	(18)	11	106	454	35,193	35,772	תעשייה
(838)	(8)	(5)	113	471	92,502	93,143	בינוני ונדל"ן - בינוני ^(ו)
(1,022)	(95)	(11)	131	204	43,956	44,408	בינוני ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
(465)	13	60	114	472	38,580	39,194	מסחר
(170)	-	29	5	21	55,356	55,378	שירותים פיננסיים
(1,134)	39	(1)	718	1,620	54,568	56,529	ענפים אחרים
(3,995)	(69)	83	1,187	3,242	320,155	324,424	סך הכל מסחרי
(322)	9	7	514	566	115,326	117,675	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
(737)	27	15	188	702	40,265	42,450	אנשים פרטיים - אחר
(5,054)	(33)	105	1,889	4,510	475,746	484,549	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
(26)	-	7	-	-	43,022	43,022	בנקים בישראל וממשלות בישראל
(5,080)	(33)	112	1,889	4,510	518,768	527,571	סך הכל פעילות בישראל
							בנין פעילות לווים בחו"ל
(323)	^(נ) 97	^(נ) (36)	903	2,212	59,919	62,815	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
(10)	-	10	-	-	50,684	50,684	בנקים וממשלות בחו"ל
(333)	97	(26)	903	2,212	110,603	113,499	סך הכל פעילות בחו"ל
(5,413)	64	86	2,792	6,722	629,371	641,070	סך הכל פעילות בישראל ובחו"ל

- (א) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות^(ב), אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 386,973, 82,784, 2,006, 26,989, 142,318 מיליון ש"ח בהתאמה.
- (ב) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (ג) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (ד) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (ה) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (ו) כולל הלוואות לדיור, שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- (ז) מספרי ההשוואה ליום 30 יוני 2022 לא הוצגו מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה של הגדרות סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני אשר עודכנו בהוראות הדיווח לציבור בחוזר מיום 24 ביולי 2022, בעקבות פרסום הוראה 203A (לפרטים נוספים ראה פרק [ההון והלימות ההון](#)).
- (ח) בהתייחס לתוצאות ללא בנק לאומי ארה"ב, הכנסות מהפסדי אשראי מסך פעילות חו"ל - ציבור הסתכמו בכ-50 מיליון ש"ח ומחיקות חשבונאיות נטו הסתכמו בכ-57 מיליון ש"ח.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)

31 בדצמבר 2022						
הפסדי אשראי ^(א)						
יתרת	הוצאות	מזה:	מזה:	מזה:	סיכון	
הפרשה	(הכנסות)	סיכון	סיכון	דירוג	אשראי	אשראי
מחיקות	בגין הפסדי	אשראי לא	אשראי	ביצוע	אשראי ^(ה)	כולל ^(א)
חשבונאיות	חשבונאיות	צובר	בעייתי ^(ד)	אשראי ^(ה)		
להפסדי	נטו	אשראי				
אשראי						
במיליוני ש"ח						
בגין פעילות לווים בישראל						
ציבור-מסחרי						
(471)	(24)	106	143	903	34,410	35,409
(1,041)	(2)	217	154	1,259	101,088	102,609
(884)	(122)	(188)	67	151	45,000	45,236
(501)	51	148	128	545	38,946	39,513
(219)	(15)	64	54	73	45,916	45,990
(1,056)	54	(83)	435	1,082	55,919	57,579
(4,172)	(58)	264	981	4,013	321,279	326,336
(419)	17	112	559	626	123,158	124,827
(732)	129	111	222	768	41,326	43,572
(5,323)	88	487	1,762	5,407	485,763	494,735
(3)	-	-	-	-	35,329	35,329
(5,326)	88	487	1,762	5,407	521,092	530,064
בגין פעילות לווים בחו"ל						
(260)	176 ^(ז)	(11) ^(ז)	300	1,423	57,736	59,892
(39)	-	22	-	-	53,523	53,523
(299)	176	11	300	1,423	111,259	113,415
(5,625)	264	498	2,062	6,830	632,351	643,479

- (א) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני כפי שעודכנו בהוראות הדיווח לציבור בחוזר מיום 24 ביולי 2022, בעקבות פרסום הוראה 203A (לפרטים נוספים ראה: פרק **ההון והלימות ההון**), לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות^(ב), אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, סיכון אשראי (מאזני וחוף מאזני) בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 3,034, 78,597, 397,991, 38,804, 125,053 מיליון ש"ח בהתאמה.
- (ב) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (ג) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (ד) סיכון אשראי מאזני וחוף מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (ה) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (ו) כולל הלוואות לדיור, שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- (ז) בהתייחס לתוצאות ללא בנק לאומי ארה"ב, הכנסות מהפסדי אשראי מסך פעילות חו"ל - ציבור הסתכמו בכ-25 מיליון ש"ח ומחיקות חשבונאיות נטו הסתכמו בכ-136 מיליון ש"ח.

סיכונים בענפי הבינוי והנדל"ן

הפעילות ומגבלות הסיכון בענף הבינוי והנדל"ן

ענף הבינוי והנדל"ן הינו תחום פעילות שבו לבנק חשיפת אשראי משמעותית. בדומה לענפי המשק האחרים, מוגדרים במדיניות האשראי של הבנק מתודולוגיות ופרמטרים פנימיים למימון עסקאות בכל אחד מענפי המשנה של תחום הנדל"ן.

האשראי לענף הנדל"ן תואם את תיאבון הסיכון של הבנק, לאור חיתום קפדני, שיטת מימון ופיקוח הדוקה, גיבוי בביטחונות נדל"ן ותמחור הולם.

בשל כך, ומתוך רצון להמשיך ולהיות דומיננטיים במימון הענף, הבנק פועל לניצול מיטבי ואפקטיבי של המגבלות הפנימיות והרגולטוריות ובראי התחזיות המאקרו כלכליות.

המעקב אחר תיק האשראי בתחום הנדל"ן מבוצע באופן הדוק תוך ניטור המגמות בנתונים המאקרו כלכליים במשק וניטור התפתחות מאפייני הסיכון של סגמנט זה בבנק.

לאומי ממשיך לפעול באופן אקטיבי להרחבת הייזום בתיק הנדל"ן, תוך מיקוד בסגמנט המגורים ובלקוחות נבחרים בעלי חוסן פיננסי גבוה. הבנק מקפיד על פיזור בין אזורים גיאוגרפיים שבהם מוקמים הפרויקטים בהתאם לביקושים ובהתאם לתחזיות מאקרו כלכליות.

בהתאם לתנאי התחרות בשוק, בשנים האחרונות לוותה הצמיחה בתיק האשראי לנדל"ן בלאומי בעלייה מסוימת בשיעורי המימון, בעיקר במימון קרקעות ובמימון פרויקטים למגורים באזורי ביקוש. עם זאת, בשנה האחרונה חלה התמתנות בשיעורי מימון קרקעות ופרוייקטים.

החל משנת 2016 מבטח הבנק את תיק הערבויות מכח חוק המכר (דירות).

החל מיום 31 בדצמבר 2021 מבטח הבנק גם חלק מתיק האשראי הכספי למימון קרקעות, וכן החל מרבעון רביעי 2022, מבטח הבנק גם חלק מתיק ערבויות הביצוע והפורמאליות המשויך לענפי המשק בינוי ונדל"ן.

נכון ליום 30 ביוני 2023 הבנק עומד במגבלה הרגולטורית. בנוסף, הבנק קבע מגבלות פנימיות שהינן בהלימה להערכת הבנק את הסיכון בענפי המשנה השונים. יחד עם זאת, בשים לב לצרכי האשראי המשמעותיים בענף מחד, ולמגבלה הרגולטורית מאידך, פועל הבנק ליישום תכנית להפחתת יחס הריכוזיות בענף.

חלק מהמידע המובא לעיל הינו "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה והתוצאות הנובעות ממשמעות זו ראה פרק [מידע צופה פני עתיד](#).

למידע נוסף אודות הפעילות ומגבלות הסיכון בענף הבינוי והנדל"ן ראה פרק [סיכונים אשראי בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2022](#).

השפעות מאקרו כלכליות

בשנים 2020-2021 וכן במחצית הראשונה של שנת 2022 ענף "הבנייה למגורים" התאפיין בגאות משמעותית בעסקאות לרכישת דירות מגורים וזאת כתוצאה מביקוש קשיח יחסית שנבע מגידול באוכלוסייה, סביבת מאקרו תומכת (התאוששות חזקה ממשבר הקורונה וסביבת הריבית) והקלות רגולטוריות.

עם זאת, החל מהמחצית השניה של שנת 2022, חלה היחלשות ממשית בביקוש לרכישת דיור, זאת ברקע סביבת מאקרו אשר הולכת ונעשית פחות תומכת בביקוש לנדל"ן כתוצאה מעלייה מהירה באינפלציה ובריבית והאטה בצמיחה. יחד עם זאת, ההערכה היא כי קצב גידול האוכלוסין הגבוה בישראל ימשיך לייצר ביקושים בטווח הבינוני והארוך. בצד ההיצע, מספר הדירות הגמורות המשיך בשנה האחרונה להיות נמוך יחסית לצרכי הדיור השוטפים השנתיים של המשק, בעוד שהתחלות הבנייה והיתרי הבנייה היו דומים או אף גבוהים יותר מהיקף הדירות הדרוש לפי הצרכים השוטפים שאפיינו את השנתיים האלו.

היחלשות הביקוש, לצד רמת התחלות בנייה, שעדיין גבוהה ביחס לרוב העשור האחרון, הביאו לאחרונה להתחלה של ירידה במחירי הדירות, בהובלת מחירי הדירות החדשות ב"שוק החופשי" (כלומר לא כולל עסקאות "דירה בהנחה"). בהמשך לכך, להערכתנו, בשנה הקרובה צפויה המשך ירידה מסוימת במחירי הדירות. גם החשש מפני השפעה שלילית כתוצאה מאירועים פוליטיים-חוקיקתיים וחברתיים עלול להכביד על הפעילות בשוק הדיור ועל המחירים בו בתקופה הקרובה.

הבנק מנטר באופן הדוק את השלכות עליית הריבית וההאטה בביקושים לדיור על חברות הנדל"ן.

בתחום הנדל"ן למסחר, במהלך שנת 2022 חלה האטה בפעילות ענפי המסחר הקמעונאי, ברקע הגידול בנסיעות ישראלים לחו"ל ולנוכח דעיכת ההשפעה של התפרצות "הביקוש הכבוש" עם הסרת מגבלות הקורונה. במבט קדימה, ההרעה בסביבת המאקרו (פגיעת האינפלציה ועליית הריבית בכח הקנייה של הציבור, לצד התגברות חוסר הוודאות הכלכלית והיחלשות הסנטימנט הצרכני) והמשך התרחבות נתח הסחר המקוון עשויים להוביל להמשך האטה בצמיחת פעילות המרכזים המסחריים בשנה הקרובה. עיקר האטה עשוי להיות מורגש במרכזים המסחריים הגדולים, בעוד שמרכזים שכונתיים עשויים להפגין המשך ביצועים טובים.

בתחום המשרדים, החל מהמחצית השנייה של 2022, הורגשה האטה בפעילות השוק, לרבות ירידה במחירי השכירות בתל אביב. האטה זו צפויה להימשך בשנה הקרובה, ברקע ההרעה בסביבת המאקרו, בפרט בפעילות ענף שירותי ההייטק. צפי להמשך גידול משמעותי בהיצע המשרדים החדשים (בפרט בפרברי תל אביב), לצד מגמת ההאטה בפעילות המשק, הם גורמים שעשויים להכביד על המשך העלייה במחירים ובהיקפי התפוסות בשוק בשנה הקרובה וייתכן אף להוביל לירידה בהם. בהקשר זה, גם הדוח שפרסמה חברת דירוג האשראי הבינלאומית S&P במאי 2023 התריע מפני השפעות ההאטה בענף ההייטק על ענף הנדל"ן והצביע על סיכון לעודף היצע בתחום הנדל"ן למשרדים.

כאמור בתחילת פרק האשראי, בישראל מתרחשים אירועים ציבוריים – חקיקתיים וחברתיים, אשר קיימת אי וודאות לגבי אופן התפתחותם ומידת השפעתם בטווח הבינוני והארוך על הכלכלה הישראלית בכלל ועל ענפי הבינוני והנדל"ן בפרט וכפועל יוצא מכך על לקוחות הבנק.

חלק מהמידע המובא לעיל הינו "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה והתוצאות הנובעות ממשמעות זו ראה פרק [מידע צופה פני עתיד](#).

התפתחות סיכון אשראי כולל לענף בינוי ונדל"ן (בישראל ובחו"ל)

	31 בדצמבר		30 ביוני		
	2022		2023		2023
	שינוי בהשוואה ל-31 בדצמבר 2022		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח
	במיליוני ש"ח	באחוזים			
סיכון אשראי מאזני	13,653	13.6%	100,500	94,498	114,153
ערבויות לרוכשי דירות ^(א)	789	8.1%	9,767	9,330	10,556
סיכון אשראי חוץ מאזני אחר ^(א)	2,620	5.6%	47,127	42,074	49,747
סך הכל סיכון אשראי כולל	17,062	10.8%	157,394	145,902	174,456

(א) במונחי סיכון אשראי.

הלך פרטים על סיכון אשראי כולל בענף משק בינוי ונדל"ן בישראל לפי שיעור המימון וכושר ספיגה - הבנק

30 ביוני 2023			
סיכון אשראי ^(א) כולל			
קרקעות	נדל"ן בתהליכי בנייה למגורים	נדל"ן שבנייתו הושלמה	סך הכל
במיליוני ש"ח			
שיעור המימון^(ב)			
עד 45%	1,064	9,149	10,214
מעל 45% עד 65%	4,735	13,503	18,239
מעל 65% עד 80%	20,815	15,692	36,507
מעל 80%	11,444 ^(ג)	6,412	17,856
כושר ספיגה^(ד)			
כושר ספיגה עד 25	295	295	295
כושר ספיגה מעל 25 עד 50	7,975	7,975	7,975
כושר ספיגה מעל 50 עד 75	5,587	5,587	5,587
כושר ספיגה מעל 75 ומעלה	12,681	12,681	12,681
פרוייקטים בתחילת בנייה	10,663	10,663	10,663
אחר ^(ה)	42,609		42,609
סך הכל סיכון אשראי לבינוי ונדל"ן בישראל	162,626		

[ראה הערות בעמוד הבא.](#)

להלן פרטים על סיכון אשראי כולל בענף משק בינוי ונדל"ן בישראל לפי שיעור המימון וכושר ספיגה - הבנק (המשך)

31 בדצמבר 2022			
סיכון אשראי ^(א) כולל			
קרקעות	נדל"ן בתהליכי בנייה למגורים	נדל"ן שבנייתו הושלמה	סך הכל
במיליוני ש"ח			
שיעור המימון^{(ב),(ג)}			
עד 45%	1,378	10,848	12,226
מעל 45% עד 65%	4,523	12,018	16,541
מעל 65% עד 80%	12,755	12,041	24,796
מעל 80%	14,224 ^(ד)	5,598	19,822
כושר ספיגה^(ה)			
כושר ספיגה עד 25	883	883	883
כושר ספיגה מעל 25 עד 50	6,959	6,959	6,959
כושר ספיגה מעל 50 עד 75	4,346	4,346	4,346
כושר ספיגה 75 ומעלה	13,011	13,011	13,011
פרוייקטים בתחילת בנייה	6,278	6,278	6,278
אחר^(ו)			
			42,984
סך הכל סיכון אשראי לבינוי ונדל"ן בישראל			147,846

- (א) סיכון אשראי מאזני וחוז' מאזני מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת הביטחונות המותרים לצורך חבות של לווה.
 (ב) שיעור המימון - היחס בין יתרת סיכון האשראי הכולל למועד הדיווח לבין השווי של ביטחון הנדל"ן המבטיח את סיכון האשראי למועד הדיווח.
 (ג) כושר ספיגה - מדד המבטא את השיעור המירבי של שחיקת מחירי מלאי הדירות, כך שעדיין יהיה מקור כיסוי מספק לעלויות הפרוייקט וזאת בהתחשב בהון העצמי שהושקע ובמכירה מוקדמת.
 (ד) מרבית היתרה מתייחסת לאשראי שמגובה גם בביטחון שאינו קרקע ו/או מקור סילוק אחר.
 (ה) החל מהדוחות השנתיים לשנת 2022 מיישם הבנק את העדכון לחוזר בנק ישראל בנושא סיכון אשראי, בהתייחס לחישוב שיעורי המימון של קרקעות. לפרטים נוספים ראה סעיף [שינויים רגולטוריים ונוספים במדידת דרישות ההון](#).
 (ו) אשראי אחר מתייחס לכל אשראי שאינו עונה להגדרות לעיל וכולל, בין היתר, אשראי שניתן כנגד ביטחונות שאינם נדל"ן, נדל"ן בתהליכי בנייה שאינם למגורים ונדל"ן שאינו מיועד למכירה במהלך הבנייה.

להלן הרכב ייעוד האשראי בביטחון נדל"ן בישראל - הבנק

30 בינוני		31 בדצמבר
2023		2022
סיכון אשראי ^(א) כולל		
במיליוני ש"ח		
דיוור	79,936	69,002
משרדים	22,710	20,803
תעשייה	7,638	6,542
מסחר ושירותים	23,544	23,200
סך הכל סיכון אשראי כולל בביטחון נדל"ן בישראל		119,547

- (א) סיכון אשראי מאזני וחוז' מאזני מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת הביטחונות המותרים לצורך חבות של לווה.

ניתוח סיכון האשראי הכולל בענפי הבינוי והנדל"ן (בישראל ובחו"ל)

	31 בדצמבר	30 ביוני	
	2022	2023	
	שינוי באחוזים	במיליוני ש"ח	
סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי			
סיכון אשראי שאינו בעייתי	155,309	171,344	10.3
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי			
שאינו בעייתי	407	375	(7.9)
בעייתי צובר	1,363	2,015	47.8
לא צובר	315	722	129.2
סך הכל סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי	2,085	3,112	49.3
סך הכל	157,394	174,456	10.8

קבוצות לווים¹

הבנק מקיים תהליכי מעקב סדורים על מנת לוודא כי הוא ממלא אחר מגבלות הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 בנושא מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

נכון ליום 30 ביוני 2023, הבנק עומד במגבלות הקבועות בהוראה.

בהתאם למדיניות האימוץ של סטנדרטים בינלאומיים מקובלים, הפיקוח על הבנקים מאמץ את הוראות ועדת באזל משנת 2014 שעודכנה בשנת 2019 בנושא פיקוח על חשיפות גדולות. ביום 17 בנובמבר 2022 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 "מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים". בהתאם לטייטה זו, תיקבענה הגדרות חדשות ללווה/קבוצת לווים, וכמו כן יבוצעו התאמות למדידת החשיפה. בהתאם לדרישת הפיקוח, הבנק ערך סקר כמותי אשר דווח לפיקוח על הבנקים.

¹ קבוצת לווים הם כל אלה יחד: הלווה, אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידי אלה. כאשר תאגיד נשלט על ידי יותר מאדם אחד יש לכלול בקבוצת לווים אחת את אותם שולטים שהתאגיד הנשלט הוא מהותי עבורם (כגון: מבחינה הונית), לרבות התאגיד הנשלט וכל מי שנשלט על ידם. תאגיד מוחזק שהינו מהותי עבור מחזיק שאין לו שליטה, וכל הנשלט על ידם. לווים הקשורים באופן שפגיעה ביציבות הפיננסית של אחד מהם עלולה להשליך על היציבות הפיננסית של האחר, או שאותם גורמים עלולים להשליך על היציבות הפיננסית של שניהם.

חשיפה למדינות זרות

חלק א' - מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות, ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך הנכסים במאוחד או מעל 20% מסך ההון לצורך חישוב יחס ההון, לפי הנמוך ביניהם:

30 ביוני 2023			
חשיפה ^(א) (ב) ^(ג) (ה)			
מאזנית	חוץ מאזנית ^(ד)	סך הכל	
במיליוני ש"ח			
37,062	9,068	46,130	ארה"ב
16,061	15,732	31,793	בריטניה
729	2,559	3,288	צרפת
2,159	4,240	6,399	שוויץ
5,736	4,238	9,974	גרמניה
19,216	8,161	27,377	אחרות
80,963	43,998	124,961	סך הכל החשיפה למדינות זרות
376	251	627	מזה: סך החשיפות למדינות ה-GIPS ^(ה)
1,213	1,577	2,790	מזה: סך החשיפות למדינות ה-LDC ^(ו)
337	1,769 ^(ז)	2,106	מזה: סך החשיפות למדינות עם בעיות נזילות ^(ח)
30 ביוני 2022			
חשיפה ^(א) (ב) ^(ג) (ה)			
מאזנית	חוץ מאזנית ^(ד)	סך הכל	
במיליוני ש"ח			
29,424	5,828	35,252	ארה"ב
26,390	11,718	38,108	בריטניה
3,214	2,324	5,538	צרפת
1,598	3,614	5,212	שוויץ
8,484	2,419	10,903	גרמניה
21,077	5,125	26,202	אחרות
90,187	31,028	121,215	סך הכל החשיפה למדינות זרות
786	186	972	מזה: סך החשיפות למדינות ה-GIPS ^(ה)
846	1,231	2,077	מזה: סך החשיפות למדינות ה-LDC ^(ו)
150	26	176	מזה: סך החשיפות למדינות עם בעיות נזילות ^(ח)

[ראה הערות בעמוד הבא.](#)

חשיפה למדינות זרות (המשך)

31 בדצמבר 2022			
חשיפה ^(א) (ב)(ג)(ה)			
מאזנית	חוץ מאזנית ^(ד)	סך הכל	
במיליוני ש"ח			
30,031	9,930	39,961	ארה"ב
16,860	21,602	38,462	בריטניה
748	1,582	2,330	צרפת
2,942	3,880	6,822	שוויץ
6,334	3,590	9,924	גרמניה
22,019	6,402	28,421	אחרות
78,934	46,986	125,920	סך הכל החשיפה למדינות זרות
427	170	597	מזה: סך החשיפות למדינות ה-GIPS ^(ה)
1,175	1,445	2,620	מזה: סך החשיפות למדינות ה-LDC ^(ו)
250	317	567	מזה: סך החשיפות למדינות עם בעיות נזילות ^(ז)

- (א) החשיפה למדינות זרות מוצגת על בסיס סיכון סופי.
- (ב) סיכון אשראי מאזני וחוף מאזני, מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת הביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה וקבוצת לווים.
- (ג) סיכון אשראי מאזני וחוף מאזני בגין מכשירים נגזרים מוצג לאחר הפחתת סיכון אשראי.
- (ד) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוף מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (ה) החשיפה למדינות ה-GIPS כוללת את המדינות: יוון, איטליה, פורטוגל וספרד.
- (ו) החשיפה למדינות ה-LDC כוללת את המדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות, שהינן ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.
- (ז) הבנק קבע מספר קריטריונים שעל פיהם נקבעה רשימת המדינות אשר התנאים הנוכחיים בהן עשויים להעיד על בעיות נזילות ויתכן שיהיו בעלי השפעה על יכולת הפירעון שלהן. היתרה מתייחסת ל-28 מדינות (ליום 30 ביוני 2022 ל-16 מדינות, ליום 31 בדצמבר 2022 ל-16 מדינות). לא נכללות במדידה חשיפות למדינות בדירוגי השקעה, אלא אם אלו פרטניות ככאלה עם בעיות נזילות הצפויות להיות בעלות השפעה מהותית על כושר הפירעון שלהן.
- (ח) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוף מאזני כפי שעודכנו בהוראות הדיווח לציבור בחוזר מיום 24 ביולי 2022, בעקבות פרסום הוראה 203A (לפרטים נוספים ראה פרק [ההון והלימות ההון](#)). מספרי ההשוואה ליום 30 ביוני 2022 לא הוצגו מחדש.
- (ט) היתרה כוללת חשיפה בגין פוליסות ביטוח המגבות תיקי משכנתאות בישראל, כאשר חברת הביטוח רשומה בברבדוס והינה חברת בת של קבוצת ביטוח בינלאומית המאוגדת בקנדה.

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים זרים מתייחסת לבנקים, לבנקים להשקעות, דילרים/ברוקרים, חברות ביטוח וגופים מוסדיים.

הבנק מנהל מעקב הדוק אחר מצבם של בנקים בעולם ומנתח באופן תדיר את איתנותם הפיננסית. הבנק מנהל רשימה מצומצמת של בנקים איכותיים שמולם יש חשיפות אשראי קבוצתיות וככלל דואג לפיזור חשיפות נאות בין הבנקים השונים. האירועים הגיאו-פוליטיים כמו גם צעדי הבנקים המרכזיים בעולם עשויים להשפיע על יציבותם הפיננסית של המוסדות הפיננסיים מולם פועל הבנק.

הבנק מנטר אחר מצבם הפיננסי של המוסדות הפיננסיים הזרים זאת כחלק מאופן ניהול החשיפה למוסדות פיננסיים זרים ומתאים את החשיפה בהתאם לשינויים בסביבת הסיכון והערכת השפעת שינויים אלו על המוסדות הפיננסיים השונים.

להלן חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים^(א)

ליום 30 ביוני 2023 ^(ה)			
חשיפת אשראי נוכחית	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ^(ג)	סיכון אשראי מאזני ^{(א)(ב)}	במיליוני ש"ח
חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים^(ה)			
21,586	1,086	20,500	AAA עד AA-
3,888	1,057	2,831	A+ עד A-
260	172	88	BBB+ עד BBB-
52	11	41	BB+ עד B-
12	-	12	נמוך מ: B-
45	-	45	ללא דרוג
25,843	2,326	23,517	סך הכל חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים ^(ה)

ליום 30 ביוני 2022 ^(ה)			
חשיפת אשראי נוכחית	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ^(ג)	סיכון אשראי מאזני ^{(א)(ב)}	במיליוני ש"ח
חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים^(ה)			
28,163	1,304	26,859	AAA עד AA-
10,485	1,220	9,265	A+ עד A-
383	211	172	BBB+ עד BBB-
52	21	31	BB+ עד B-
11	-	11	נמוך מ: B-
115	-	115	ללא דרוג
39,209	2,756	36,453	סך הכל חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים

ליום 31 בדצמבר 2022 ^(ה)			
חשיפת אשראי נוכחית	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ^(ג)	סיכון אשראי מאזני ^{(א)(ב)}	במיליוני ש"ח
חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים^(ה)			
29,742	1,233	28,509	AAA עד AA-
4,852	1,247	3,605	A+ עד A-
425	221	204	BBB+ עד BBB-
52	21	31	BB+ עד B-
10	-	10	נמוך מ: B-
572	-	572	ללא דרוג
35,653	2,722	32,931	סך הכל חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים

- (א) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, דילרים/ברוקרים, חברות ביטוח וגופים מוסדיים וגופים בשליטת הגופים הללו.
- (ב) סיכון אשראי מאזני כולל: פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, סיכון אשראי מאזני אחר בגין מכשירים נגזרים והשקעות באגרות חוב כולל אגרות חוב של בנקים מסוג Subordinated ב-30 ביוני 2023 בשווי של 652 מיליון ש"ח (ב-30 ביוני 2022 - 911 מיליון ש"ח וב-31 בדצמבר 2022 - 603 מיליון ש"ח).
- (ג) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי (ללא נגזרים חוץ מאזניים).
- (ד) הבנק משתמש בדירוג של סוכנויות הדירוג המוכרות - ECAI.
- (ה) נכון לימים 30 ביוני 2023, 30 ביוני 2022 ו-31 בדצמבר 2022, לא קיים סיכון אשראי בעייתי מול מוסדות פיננסיים זרים.
- (ו) סיכון אשראי מאזני כפי שעודכן בהוראות הדיווח לציבור בחוזר מיום 24 ביולי 2022, בעקבות פרסום הוראה 203A (לפרטים נוספים ראה: פרק [ההון והלימות ההון](#)). מספרי ההשוואה לא הוצגו מחדש.
- (ז) מזה: לארה"ב - סיכון אשראי מאזני 5,596 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני 186 מיליון ש"ח. רובם המכריע של המוסדות בגינם קיים סיכון האשראי הינם בדירוג A- ומעלה ואינם בנקים אזוריים.

הערות:

- חשיפות האשראי אינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים (למידע נוסף ראה [ביאור 5](#)).
- חלק מהבנקים קיבלו תמיכות ממשלתיות באופנים שונים, ובכלל זה בהשקעה ישירה בהון הבנק, בערבות ממשלתית לתיקי נכסים מסוימים של הבנקים, בערבויות לגיוס מקורות לבנקים, וכו'.
- למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים וזרים) ראה [ביאור 11](#).

סיכונים בתיק הלוואות לדיור

התפתחויות בסיכונים אשראי

מגמת עליית הריבית והאינפלציה הגבוהה, בשילוב עם מחירי הדיור הגבוהים, הובילו החל מהמחצית השנייה של שנת 2022 לירידה בפעילות בשוק הדיור בישראל. הראשונים למתן את פעילותם בשוק היו המשקיעים ואחר כך שאר משקי הבית בדגש על זוגות צעירים שממתינים לתכניות ממשלתיות חדשות. בהתאם לכך, קיימת ירידה בהעמדות אשראי חדש לדיור בישראל ("ביצועים") במחצית הראשונה של שנת 2023 לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

שוק המשכנתאות מאופיין בתחרות רבה שעלתה מדרגה בתקופה זו לאור "התכווצות" השוק.

הבנק ממשיך להקפיד על מדיניות חיתום מאוזנת המתחשבת ביכולת ההחזר של הלווה, בסיס ההצמדה והריבית, שיעור המימון ועוד, זאת תוך עמידה בכל דרישות הפיקוח על הבנקים.

תיק הלוואות לדיור מנוטר באופן שוטף לרבות ניתוח מגמות במאפייני ובמוקדי הסיכון ובכלל זה ניתוח השפעת עליית הריבית והאינפלציה הצפויה.

על מנת להקל על הלקוחות, לאור עליית הריבית בהחזרים החודשיים נעשתה פניה יזומה ללקוחות בפרסום פומבי ובפניה ממוקדת ללקוחות שהשינוי בריבית השפיע על גובה ההחזר שלהם בהצעה לבחינת הקפאה/מיחזור. כפועל יוצא, ניכרת עלייה בכמות ההקפאות. עם זאת, באופן אבסולוטי הכמות אינה גדולה (כ-1.7 מיליארד ש"ח לסוף יוני 2023).

החל מיום 30 ליוני 2023 הבנק מבטח חלק (לא מהותי) מתיק הלוואות למשכנתאות לפי פרמטרים מוסכמים.

הלך נתונים על ביצועי הלוואות חדשות שניתנו והלוואות שמוחזרו לרכישת דירת מגורים ובמשכון דירת מגורים בישראל

	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
	2022	2023
	במיליוני ש"ח	
	ב- %	
מכספי הבנק	15,902	10,479
מכספי האוצר	60	85
סך כל הלוואות חדשות	15,962	10,564
הלוואות ישנות שמוחזרו, מכספי הבנק	1,568	1,091 ^(א)
סך כל ביצועים	17,530	11,655

(א) כולל הקפאות שבוצעו לתקופה מעל שלושה חודשים.

ההלוואה הממוצעת שהועמדה על ידי הבנק במחצית הראשונה לשנת 2023 הייתה 936 אלפי ש"ח, לעומת 984 אלפי ש"ח במחצית הראשונה של 2022 ולעומת 988 אלפי ש"ח בשנת 2022.

התפתחות יתרת האשראי לדיור נטו בישראל

	יתרת תיק האשראי	שיעור השינוי
	במיליוני ש"ח	ב- %
31 בדצמבר 2021	103,109	15.1
31 בדצמבר 2022	119,272	15.7
30 ביוני 2023	123,542	3.6

במסגרת הניטור אחר מוקדי הסיכון בתיק הלוואות לדיור נערך מעקב גם על מאפייני התיק ומאפייני האשראי החדש, וביניהם על התפלגות האשראי החדש לפי שיעורי מימון (שיעור מימון הינו היחס בין סך האשראי שאושר ללווה, אף אם טרם הועמד כולו או חלקו בפועל, לבין שווי הנכס המשועבד בעת העמדת מסגרת האשראי) ויחס החזר (יחס החזר מוגדר כיחס בין ההכנסה החודשית הפנויה ובין החזר החודשי).

התפתחות יתרת תיק האשראי לדיור על פי בסיסי הצמדה וכשיעור מיתרת תיק האשראי של הבנק

סך כל תיק האשראי במיליוני ש"ח	מגזר מט"ח			מגזר צמוד מדד			מגזר לא צמוד				
	ריבית משתנה			ריבית קבועה			ריבית משתנה				
	שיעור מתיק האשראי ב- ש"ח	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור מתיק האשראי ב- %	שיעור מתיק האשראי במיליוני ש"ח	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור מתיק האשראי ב- %	שיעור מתיק האשראי במיליוני ש"ח	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור מתיק האשראי ב- %		
103,109	0.5	486	20.8	21,440	14.7	15,203	41.4	42,655	22.6	23,325	31 בדצמבר 2021
119,272	0.4	476	19.9	23,694	13.5	16,050	41.9	49,991	24.3	29,061	31 בדצמבר 2022
123,542	0.4	480	19.9	24,553	14.0	17,329	41.4	51,086	24.3	30,094	30 ביוני 2023

הלוואות בריבית משתנה החשופות להשפעות עליית ריבית והאינפלציה עלולים להשפיע על יכולת ההחזר של הלווים.

התפתחות האשראי החדש לדיור על פי מסלולי ריבית בישראל

להלן התפתחות ביצוע האשראי החדש על פי מסלולי ריבית משתנה וקבועה (הלוואה בריבית משתנה הינה הלוואה שהריבית שהיא נושאת עשויה להשתנות לאורך תקופת חיי ההלוואה):

2021	2022			2023			
ממוצע שנתי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
שיעור מביצוע							
באחוזים							
13.9	9.2	8.6	9.1	12.7	16.8	20.3	קבועה - צמודה
15.3	12.4	9.3	5.9	6.0	9.8	9.9	משתנה כל 5 שנים ומעלה - צמודה
1.2	4.5	6.6	8.9	9.8	6.9	3.9	משתנה עד 5 שנים - צמודה
28.2	32.4	32.4	30.8	29.0	25.0	21.9	קבועה - לא צמודה
1.5	1.3	1.0	0.6	1.7	5.3	15.3	משתנה כל 5 שנים ומעלה - לא צמודה
39.8	40.0	42.0	44.6	40.6	35.9	28.2	משתנה עד 5 שנים - לא צמודה
0.1	0.2	0.1	0.1	0.2	0.3	0.5	משתנה - מט"ח

שיעור האשראי החדש שהעמיד הבנק בהלוואות לדיור בריבית משתנה במחצית הראשונה של שנת 2023 עמד על 58.0% לעומת כ-58.9% במהלך שנת 2022.

להלן יתרת תיק הלוואות לדיור והיתרות של חובות לא צוברים או בפיגור מעל 90 יום פיגור בישראל

שיעור מיתרת החוב הרשומה ב- %	סכום בפיגור או שאינו צובר	יתרת חוב רשומה במיליוני ש"ח	
0.59	609	103,599	31 בדצמבר 2021
0.47	559	119,690	31 בדצמבר 2022
0.44	547	124,003	30 ביוני 2023

יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2023, בגין תיק הלוואות לדיור הינה 461 מיליון ש"ח המהווה 0.37% מיתרת האשראי לדיור לאותו מועד, לעומת יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2022, בסך של 419 מיליון ש"ח המהווה גם היא 0.35% מיתרת האשראי לדיור לאותו מועד.

התפתחות שיעור מימון, באשראי חדש, מעל 60% בישראל

להלן התפתחות האשראי החדש שהעמיד הבנק בשיעור מימון הגבוה מ-60% (שיעור מימון הינו היחס בין שיעור האשראי שאושר ללווה, אף אם טרם הועמד כולו או חלקו בפועל, לבין שווי הנכס המשועבד, בעת העמדת מסגרת האשראי):

2021		2022			2023		שיעור מימון
ממוצע שנתי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
באחוזים ^(א)							
21.6	23.2	22.7	22.4	21.9	20.9	20.4	מעל 60 ועד 70 כולל
23.1	25.4	25.8	25.6	24.4	25.0	22.5	מעל 70 ועד 75 כולל
0.1	0.2	0.2	0.3	0.3	0.2	0.2	מעל 75

(א) מסך האשראי החדש לדיוור שהעמיד הבנק.

התפתחות שיעור מימון, יתרת תיק האשראי ליום 30 ביוני 2023 עומד על 48.7% בדומה לשנת 2022 (שיעור של 48.5%).

התפתחות באשראי חדש, בו יחס ההחזר נמוך מ-2.5 בישראל

יחס ההחזר מוגדר כיחס בין ההכנסה החודשית הפנויה ובין ההחזר החודשי. שיעור ההלוואות שהועמדו במחצית הראשונה לשנת 2023 בהן יחס ההחזר נמוך מ-2.5 במועד אישור האשראי, עמד על 0.67% מסך העמדות האשראי החדשות לעומת 0.36% בשנת 2022. חישוב זה תואם את הנחיות בנק ישראל לצורך הדיווח על פי הוראה 876.

התפתחות באשראי חדש, בו מועדי הפירעון ארוכים מ-25 שנה בישראל

שיעור האשראי החדש של הלוואות לדיוור ברבעון השני של שנת 2023, בהן מועדי הפירעון על פי חוזי הלוואה ארוכים מ-25 שנה, עמד בממוצע על כ-59.5% מסך האשראי החדש שהועמד, לעומת שיעור ממוצע של כ-49.6% במהלך שנת 2022.

למידע נוסף ראה פרק [סיכוני אשראי בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2022](#).

סיכון אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיוור)

האשראי הפרטי, אשר יכולת ההחזר שלו מבוססת בעיקרה על כושר ההשתכרות של משקי הבית, מאופיין בפיזור נרחב מאוד של לווים, במגוון של מוצרי אשראי (הלוואות לסוגיהן, עו"ש, כרטיסי אשראי) ובהיקף נמוך (בממוצע) של אשראי ללקוח בודד. פעילות הלקוחות הפרטיים מרוכזת, רובה ככולה, בחטיבה הבנקאית.

מדיניות האשראי הפרטי, אותה מגבשת החטיבה לניהול סיכונים בשיתוף החטיבה הבנקאית, מהווה נדבך מרכזי בהתוויית תיאבון הסיכון ובהכוונת הניהול השוטף של פעילות זאת.

בנוסף להקפדה על תהליכי החיתום, הניהול והבקרה ברמת הלווה הבודד, מתקיים ניטור שוטף אחר האשראי הפרטי ברמה האגרגטיבית, בין השאר על בסיס סט מדדים פנימי.

לאור המגמות במשק הישראלי ברמת הצריכה הפרטית ועל רקע השינויים המאקרו כלכליים המשפיעים על משקי הבית, בדגש על עליית הריבית והאינפלציה, הבנק מנטר באופן שוטף את תיק האשראי ואת השפעות התפתחויות אלה על פרופיל הסיכון בתיק.

השינויים המאקרו כלכליים, בדגש על עליית הריבית, משפיעים על יכולת ההחזר של הלווים הפרטיים, בעיקר לווים ממונפים ולווים בריבית משתנה. ככל שהשפעות המאקרו כלכליות יתמשכו לאורך זמן, מתגבר החשש להשפעה שלילית.

למידע נוסף ופירוט לגבי השפעות מאקרו כלכליות ראה סעיף [השפעות מאקרו כלכליות](#) בתחילת פרק זה.

לפירוט נוסף בגין סגמנט זה ראה פרק [סיכוני אשראי בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2022](#).

להלן התפתחות יתרות סיכון האשראי הכולל (למעט נגזרים) לאנשים פרטיים בבנק (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

יתרת סיכון אשראי	
במיליוני ש"ח	
40,121	31 בדצמבר 2021
43,561	31 בדצמבר 2022
46,175	30 ביוני 2023

להלן התפלגות של סיכון האשראי המאזני (למעט נגזרים) לאנשים פרטיים בבנק לפי התקופה הנותרת לפירעון (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

31 בדצמבר 2022		30 ביוני 2023		
שיעור מהתיק ב-%	במיליוני ש"ח	שיעור מהתיק ב-%	במיליוני ש"ח	
17.9	5,443	20.8	6,390	עד שנה
16.8	5,113	15.7	4,834	מעל שנה עד 3 שנים
25.3	7,675	24.3	7,459	מעל 3 שנים עד 5 שנים
21.8	6,618	19.3	5,908	מעל 5 שנים עד 7 שנים
8.7	2,624	10.5	3,235	מעל 7 שנים
9.5	2,896	9.4	2,873	ללא תקופת פירעון ^(א)
100.0	30,369	100.0	30,699	סך הכל

(א) יתרה זאת כוללת יתרות חובה בחשבונות עובר ושב ויתרות אשראי בפיגור.

להלן התפלגות סיכון האשראי הכולל (למעט נגזרים) לאנשים פרטיים בבנק לפי גודל החבות ללווה בודד (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

31 בדצמבר 2022		30 ביוני 2023		גודל סיכון האשראי באלפי ש"ח	
שיעור מהתיק ב-%	במיליוני ש"ח	שיעור מהתיק ב-%	במיליוני ש"ח	עד	מ-
15.2	6,654	14.7	6,805	25	-
13.8	5,990	14.1	6,526	50	25
11.7	5,077	11.8	5,438	75	50
9.2	4,027	9.6	4,426	100	75
14.9	6,471	14.3	6,613	150	100
11.5	4,992	10.9	4,995	200	150
12.9	5,644	13.0	6,025	300	200
10.8	4,706	11.6	5,347		מעל 300
100.0	43,561	100.0	46,175		סך הכל סיכון אשראי כולל

להלן התפלגות סיכון האשראי הכולל (למעט נגזרים) לאנשים פרטיים בבנק לפי מוצרי אשראי עיקריים (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

31 בדצמבר 2022		30 ביוני 2023		
שיעור מהתיק ב-%	במיליוני ש"ח	שיעור מהתיק ב-%	במיליוני ש"ח	
15.3	6,669	15.4	7,105	יתרות עובר ושב ויתרות מנוצלות בכרטיסי אשראי
3.3	1,440	3.0	1,370	הלוואות לרכישת רכב (ששועבד)
51.1	22,260	48.1	22,224	הלוואות אחרות
69.7	30,369	66.5	30,699	סך הכל סיכון אשראי מאזני
16.5	7,172	15.9	7,359	מסגרת עובר ושב לא מנוצלת
12.9	5,636	16.7	7,710	מסגרת כרטיסי אשראי לא מנוצלת
0.9	384	0.9	407	סיכון אשראי חוץ מאזני אחר
30.3	13,192	33.5	15,476	סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני
100.0	43,561	100.0	46,175	סך הכל סיכון אשראי כולל

להלן התפלגות סיכון האשראי המאזני (למעט נגזרים) לאנשים פרטיים בבנק בחלוקה למגזרי הצמדה ובסיסי ריבית (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

30 ביוני 2023					
שיעור מהתיק ב-%	סך הכול סיכון האשראי המאזני	מט"ח	צמוד	לא צמוד	
92.0	28,249	107	34	28,108	הלוואות בריבית משתנה ^(א)
8.0	2,450	53	11	2,386	הלוואות בריבית קבועה
100.0	30,699	160	45	30,494	סך הכל סיכון אשראי מאזני

31 בדצמבר 2022					
שיעור מהתיק ב-%	סך הכול סיכון האשראי המאזני	מט"ח	צמוד	לא צמוד	
92.9	28,199	97	33	28,069	הלוואות בריבית משתנה ^(א)
7.1	2,170	38	11	2,121	הלוואות בריבית קבועה
100.0	30,369	135	44	30,190	סך הכל סיכון אשראי מאזני

(א) הלוואות בריבית משתנה חשופות להשפעת עליית ריבית העלולה להשפיע על יכולת ההחזר של הלווים. כאמור לעיל, תיק האשראי הפרטי של הבנק מנוטר באופן שוטף, לרבות ניתוח ההשפעות הצפויות במקרה של המשך עליית הריבית.

להלן יתרות תיק הנכסים הפיננסיים של האנשים הפרטיים בבנק בעלי סיכון אשראי כולל (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

	30 ביוני	31 בדצמבר
	2023	2022
	במיליוני ש"ח	
פיקדונות הציבור	109,587	104,855
תיקי ניירות ערך	54,779	51,419
סך תיק הנכסים הפיננסיים	164,366	156,274
סך החבות הכוללת ללקוחות בעלי תיק נכסים פיננסיים	33,522	31,779

להלן התפלגות סיכון האשראי המאזני (למעט נגזרים) לאנשים פרטיים בבנק לפי גובה ההכנסה הקבועה^(א) לחשבון (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

	30 ביוני 2023		31 בדצמבר 2022	
גובה הכנסה	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%
חשבונות ללא הכנסה קבועה לחשבון	3,659	11.9	3,258	10.7
מזה: חשבונות לפירעון אשראי ^(ב)	1,681	5.5	1,786	5.9
נמוכה מ-10 אלפי ש"ח	6,390	20.8	7,091	23.4
הגבוהה מ-10 אלפי ש"ח ונמוכה מ-20 אלפי ש"ח	10,522	34.3	10,381	34.2
בגובה 20 אלפי ש"ח ומעלה	10,128	33.0	9,639	31.7
סך הכל	30,699	100.0	30,369	100.0

(א) הכנסה קבועה לחשבון (לפי תעודת זהות) כוללת את הזכויות הקבועים בחשבון לקוח ובכלל זה משכורת, העברות מבנק/מחשבון אחר, הפקדות מזומן ושקים ועוד. ההכנסה הקבועה החודשית מחושבת על בסיס ממוצע ההכנסה במשך מספר חודשים רצופים, ובנטרול זיכויים חריגים.

(ב) חשבונות לפירעון אשראי הינם חשבונות שהפעילות היחידה המבוצעת בהם הינה פירעון הלוואה בלבד, בעוד שעיקר פעילותו השוטפת של הלקוח מרוכזת בבנק אחר.

(ג) כאמור לעיל, מדיניות האשראי של הבנק לאנשים פרטיים מבוססת על יכולת שירות החוב של הלווה מתוך ההכנסות. בהלימה לכך, למעלה מ-85% מהאשראי המאזני הינו בקרב בעלי הכנסה קבועה.

להלן התפלגות סיכון אשראי מאזני (למעט נגזרים) לאנשים פרטיים בבנק (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

	30 ביוני	31 בדצמבר
	2023	2022
	במיליוני ש"ח	
אשראי תקין	29,787	29,631
אשראי בעייתי צובר	633	516
אשראי בעייתי לא צובר	279	222
סך הכל סיכון אשראי מאזני	30,699	30,369
שיעור סיכון האשראי הבעייתי מסך סיכון אשראי מאזני לאנשים פרטיים	3.0%	2.4%
מחיקות חשבונאיות, נטו (לתקופה שהסתיימה)	159	129
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	794	711

למידע נוסף ובכלל זה הנוגע לחובות בעייתיים והוצאות בגין הפסדי אשראי ראה [ביאור 6 וביאור 13](#) ובפרק החשיפה לסיכונים, סיכונים אשראי סעיף [סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק](#), וכמו כן בפרק [סיכונים אשראי בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2022](#).

לפירוט נוסף בגין סגמנט זה ראה פרק [סיכונים אשראי בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2022](#).

חשיפת הבנק למימון ממונף

בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311 נקבע כי מדיניות אשראי של בנק תתייחס, בין היתר, למימון ממונף. הבנק פועל על פי עקרונות ייחודיים במדיניות האשראי לסגמנט זה, ובכלל זה בהיבט של פרמטרים פיננסיים, סמכויות אשראי ועוד.

למידע נוסף ראה [דוח הדירקטוריון והתנהלה ליום 31 בדצמבר 2022](#).

יתרות האשראי המצרפיות ללווים ממונפים

31 בדצמבר			30 ביוני			2023			
2022			2022			2023			
סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	
במיליוני ש"ח									ענף משק
691	319	372	227	5	222	-	-	-	מסחר
1,544	33	1,511	1,699	758	941	1,576	28	1,548	תחבורה ואחסנה
413	-	413	1,076	67	1,009	431	-	431	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
486	334	152	450	218	232	728	416	312	בינוי ונדל"ן
-	-	-	232	-	232	-	-	-	שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח
526	270	256	262	-	262	-	-	-	אספקת מים, שירותי ביו, טיפול באשפה ובפסולת ושירותי טיהור
577	343	234	311	311	-	846	541	305	אספקת חשמל, גז, קיטור ומיזוג אוויר
4,237	1,299	2,938	4,257	1,359	2,898	3,581	985	2,596	סך הכל

יתרת החשיפה המוצגת בטבלה לעיל הינה לאחר מחיקות חשבונאיות.

למידע כמותי ואיכותי נוסף בנוגע לסיכומי אשראי ראה [דוח על הסיכונים ליום 30 ביוני 2023](#).

סיכוני שוק

סיכון שוק מוגדר כסיכון להפסד הנובע משינוי בשווי הנכסים וההתחייבויות בשל שינוי ברמת מחירים בשווקים, שינוי בשיעורי ריבית, שער חליפין, אינפלציה ומחירי מניות. החשיפה לסיכוני שוק מתבטאת בתוצאות העסקיות, בשווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות, בהון העצמי ובתזרימי המזומנים.

הבנק פועל בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בנושא ניהול סיכוני השוק של הקבוצה, לרבות הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 333 בנושא "ניהול סיכון ריבית" ומספר 339 בנושא "ניהול סיכוני שוק". במסגרת יישום הוראות אלה נקבעו עקרונות יסוד לאופן ניהול הסיכונים ובקרתם, ובכלל זה האחריות של ההנהלה והדירקטוריון, הגדרת אמצעי הבקרה והכלים למדידת הסיכונים ואמצעי הבקרה והפיקוח על סיכונים אלה, תוך יישום ממשל תאגידי שכולל שלושה "קווי הגנה". לתיאור המבנה הארגוני והאחריות לניהול הסיכון ראה פרק מידע נוסף על חשיפה לסיכון והערכתו [בדוח על הסיכונים](#).

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2023 לא חלו שינויים מהותיים במבנה הממשל התאגידי, במדיניות ובמסגרת ניהול סיכון השוק.

החל מסוף 2021 חלה עליית מדרגה בכל הקשור לעליות המחירים במדינות המפותחות בדגש על ארה"ב ואירופה. עליות המחירים הללו הן תוצאה של השלכות משבר הקורונה בקשר עם שרשראות האספקה והזרמות הכספים המשמעותיות של הבנקים המרכזיים השונים, של השפעות המלחמה באוקראינה בין היתר על מחירי האנרגיה, ושל השפעות אחרות הקשורות לצד הביקוש על רקע עליות שכר בשוק העבודה.

העלייה בשיעור האינפלציה ובתחזיות האינפלציה הובילו את הבנקים המרכזיים למהלכים חדים של העלאת ריבית במטרה להביא להאטה בקצב עליית המחירים, אף במחיר של האטה משמעותית בפעילות הכלכלית. העלאת הריבית מצד הבנקים המרכזיים בישראל ובעולם המשיכו גם במהלך הרבעון השני של 2023 אם כי בעוצמות מתונות יותר ונראה כי הצמצום המוניטרי מתקרב לשיאו.

הבנק מבצע ניטור הדוק ומעקב שוטף אחר ההתפתחויות תוך ניהול סיכונים מוקפד, ביצוע תרחישי קיצון ובחינה מתמדת של התפתחות האירועים ודרכי הפעולה, על מנת להיערך מבעוד מועד ולהתאים את הפעילות, ככל שיידרש.

מדיניות ניהול סיכוני השוק

מדיניות ניהול סיכוני השוק מהווה ביטוי לאסטרטגיית ניהול סיכון השוק של הקבוצה. זאת, לצד הנהלים הקיימים לזיהוי, מדידה, מעקב, פיתוח ובקרה אחר סיכוני השוק. המדיניות נועדה מחד לתמוך בהשגת היעדים העסקיים תוך הערכת הסיכונים והסיכויים שיכולים לנבוע מהחשיפה לסיכונים וזאת בהשוואה לרווח הצפוי מהם, ומאידך, נועדה להפחית את רמת הסיכון הנובעת מהפעילות השוטפת של הבנק, ובכלל זה לשמור על רמת נזילות גבוהה.

המדיניות מהווה כלי חשוב להגדרת תיאבון הסיכון של הבנק בתחום הנוסטרו, חדרי העסקות וחשיפות השוק בכלל קבוצת לאומי. המדיניות מגדירה את הממשל התאגידי, חלוקת האחריות הארגונית ומנגנוני האסקלציה. תיאבון הסיכון בא לידי ביטוי במגבלות שנקבעו.

במסגרת המדיניות לניהול סיכוני השוק נקבעו מגבלות דירקטוריון לכל גורם סיכון שוק מהותי. כמו כן, נקבעו מגבלות ברמת מנהל סיכונים ראשי ומגבלות נוספות משלימות למגבלות אלו. מגבלות אלו נועדו להגביל את הנזק שעלול להיגרם כתוצאה משינויים לא צפויים בגורמי הסיכון השונים הקיימים בשווקים, כגון: שיעורי הריבית, אינפלציה, שערי חליפין, מרווחי אשראי סחיר ומחירי מניות.

החשיפות לסיכוני שוק מנוהלות באופן שוטף ברמת הקבוצה.

ניהול סיכוני השוק מתבצע בשני מוקדי סיכון עיקריים: התיק הבנקאי והתיק למסחר.

במטרה לפקח ולבקר אחר יישום מדיניות ניהול סיכוני השוק, מקבל הדירקטוריון אחת לרבעון דיווח על עיקרי החשיפות לסיכוני שוק אל מול המגבלות שהוקצו, הצפת הסיכונים המרכזיים לפי קווי פעילות, מוצרים ומוקדי סיכון של הקבוצה, ודיווח על אירועים חריגים.

חשיפה לסיכוני שוק הנובעים מההתחייבויות הפנסיוניות לעובדים

הבנק מיישם את כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים, כפי שנקבעו על ידי בנק ישראל. המחויבות האקטוארית לעובדים בעלת מח"מ ארוך ומושפעת באופן משמעותי משינויים בריבית ההיוון. שיעור ההיוון המשמש לחישוב ההתחייבויות האקטואריות לזכויות עובדים מחושב כפי הוראות בנק ישראל על בסיס תשואת אגרות חוב ממשלתיות בישראל בתוספת עקום מרווח קבוע של אגרות חוב קונצרניות בדירוג בינלאומי AA התואם למח"מ ההתחייבויות לזכויות עובדים.

סיכון הריבית

סיכון הריבית הוא הסיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הריבית והוא נובע ממספר מקורות, כלהלן: סיכון תמחור מחדש (הבדלי עיתוי בתקופות לפירעון ובמועדי התמחור מחדש של נכסים, התחייבויות ופוזיציות חוץ מאזניות), סיכון עקום התשואה (תזוזות בלתי צפויות של עקום התשואה), סיכון בסיס Basis Risk (מתאם לא מושלם בשינויים של שיעורי הריבית בשווקים פיננסיים שונים או במכשירים שונים הדומים במאפייני התמחור מחדש) וסיכון אופציונליות (שינוי בעיתוי או בהיקף של תזרים מזומנים של מכשיר פיננסי עקב שינויים בשיעורי ריבית השוק).

הבנק מנהל את סיכון הריבית והשפעתו על הרווחיות, ההון ושווי הנכסים וההתחייבויות, תחת הנחות שונות של שינויים בריבית, לרבות תרחישים של שינויים קיצוניים בריבית על בסיס תרחישים היסטוריים וסימולציות היפותטיות. בנוסף נעשה שימוש במודל האומד את השינוי בהכנסה המימונית הצפויה, כתוצאה משינויים בריבית ובמרווח העתידי ורגישות של ההון הפיקוחי, הכולל את ההשפעות על ההון וקרן ההון כתוצאה משינוי מיידי בריבית. על מדדים אלה קיימות מגבלות ברמות היררכיה שונות.

סיכון הריבית נמדד ומנוהל בפועל על בסיס הנחות התנהגותיות שונות באשר לזמני הפירעון של הנכסים וההתחייבויות. על פי ניסיון העבר, הבנק מתייחס לחלק מיתרות העו"ש כהתחייבות לזמן ארוך. כמו כן, קיימות הנחות בהתייחס לפירעונות המוקדמים במשכנתאות על בסיס מודל סטטיסטי המנסה לחזות את הפירעונות המוקדמים כתלות בריבית. להערכות אלו חשיבות גדולה בניהול סיכונים הריבית, בין היתר בשל הגידול המשמעותי ביתרות אלו בשנים האחרונות. על רקע עליות הריבית החדות שנרשמו, בוצעו מספר התאמות למודלים אלו לצד ניטור ומעקב שוטף.

הכלים לניהול ולגידור החשיפות בתיק הבנקאי הינם מדיניות המחירים, ניהול תיק אגרות השוב, הנפקת מכשירי חוב, עסקאות חוץ-מאזניות ועוד. כמו כן, ניהול החשיפות מסתמך, בין היתר, על תחזיות והנחות עבודה לגבי ההתפתחויות הצפויות בשוקי הכספים וההון בארץ ובעולם.

מדידת החשיפה לשינויים בריבית מבוצעת הן לעלייה והן לירידת ריבית בכל מגזר הצמדה. מדידה זו נועדה לבחון את רגישות מבנה שווי הנכסים וההתחייבויות הקיים, לרבות ההתחייבויות הפנסיוניות, לשינויי ריבית.

ככלל, הרגישות לריבית נמדדת לפחות אחת לחודש.

בתאריך 12 במרס 2023 פורסמה טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 333 בנושא סיכון ריבית בתיק הבנקאי וב-1 ביוני פורסם עדכון לטיטה זו. ההוראה צפויה להיכנס לתוקף בחודש דצמבר 2024. הבנק לומד את ההוראה ונערך ליישומה.

למידע נוסף ראה פרק סיכון הריבית [בדוח על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

הפסקת פרסום ריביות ה-LIBOR

במרס 2021 הכריזה הרשות להתנהלות פיננסית בבריטניה (FCA), באופן רשמי, על הפסקת פרסום כלל ריביות הליבור החל מסוף שנת 2021, למעט ריביות הליבור במטבע דולר שפרסומן הופסק ביוני 2023.

ביום 3 באוקטובר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה מספר 250A בנושא מעבר מריבית ליבור. בהוראה מפורטים עקרונות ליישום המעבר מריבית ליבור לריביות בסיסיות אלטרנטיביות, במטרה לוודא היערכות נאותה תוך התייחסות לסיכונים הפוטנציאליים הכרוכים בביצוע המעבר. בנוסף מתייחסת ההוראה להיבטי ההוגנות והגילוי הנדרשים מול הלקוחות. ההוראה מתייחסת הן להסכמים קיימים והן להסכמים חדשים.

בבחירת עוגני הריבית החדשים ושיטות החישוב האלטרנטיביות, הבנק הביא בחשבון את המלצות הוועדות וקבוצות העבודה הרלוונטיות במטבעות השונים לרבות המלצות האיגוד הבינלאומי לנגזרים (ISDA) וכן שיקולי הוגנות. הבנק עדכן את הלקוחות הרלוונטיים אודות השינוי הצפוי, זאת לצד פרסום לכלל לקוחות הבנק באתר האינטרנט.

עסקאות הליבור בכלל המטבעות, למעט דולר, הוסבו בראשית 2022 ובמטבע דולר הוסבו בסוף חודש יוני 2023, עם הפסקת פרסום הריבית. עקב כך, לבנק לא קיימת חשיפה לריבית הליבור ליום 30 ביוני 2023.

למידע נוסף ראה [ביאור ו.כה. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

מידע כמותי על סיכון ריבית - ניתוח רגישות
שווי הוגן נטו מותאם^(א) של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו

30 ביוני 2023			
שקל	מט"ח	סך הכל	
במיליוני ש"ח			
שווי הוגן נטו מותאם ^(א)	44,166	(5,415)	38,751
מזה: תיק בנקאי	38,195	(5,755)	32,440

30 ביוני 2022			
שקל	מט"ח	סך הכל	
במיליוני ש"ח			
שווי הוגן נטו מותאם ^(א)	36,315	(7,261)	29,054
מזה: תיק בנקאי	36,568	(6,670)	29,898

31 בדצמבר 2022			
שקל	מט"ח	סך הכל	
במיליוני ש"ח			
שווי הוגן נטו מותאם ^(א)	40,072	(7,824)	32,248
מזה: תיק בנקאי	38,933	(7,823)	31,110

(א) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים אשר מתחשבת בנכסי התכנית המתנהלים כנגדה וייחוס לתקופות של פיקדונות לפי דרישה.

למידע נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן המותאם של המכשירים הפיננסיים ראה [ביאור 15](#).

השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על שווי הוגן נטו מותאם^(א) על הבנק וחברות מאוחדות שלו

30 ביוני 2023			
שקל	מט"ח	סך הכל*	
במיליוני ש"ח			
שינויים מקבילים			
(933)	(643)	(1,576)	עלייה במקביל של 1%
(917)	(574)	(1,491)	מזה: תיק בנקאי
212	562	774	ירידה במקביל של 1%
181	565	746	מזה: תיק בנקאי
שינויים לא מקבילים			
(367)	(428)	(795)	התללה ^(ב)
214	65	279	השטחה ^(ג)
46	(330)	(284)	עליית ריבית בטווח הקצר
(32)	349	317	ירידת ריבית בטווח הקצר
30 ביוני 2022			
שקל	מט"ח	סך הכל*	
במיליוני ש"ח			
שינויים מקבילים			
(608)	(342)	(950)	עלייה במקביל של 1%
(469)	(374)	(843)	מזה: תיק בנקאי
(179)	298	119	ירידה במקביל של 1%
(330)	331	1	מזה: תיק בנקאי
שינויים לא מקבילים			
(156)	(222)	(378)	התללה ^(ב)
9	(31)	(22)	השטחה ^(ג)
(95)	(265)	(360)	עליית ריבית בטווח הקצר
115	288	403	ירידת ריבית בטווח הקצר
31 בדצמבר 2022			
שקל	מט"ח	סך הכל*	
במיליוני ש"ח			
שינויים מקבילים			
(697)	(475)	(1,172)	עלייה במקביל של 1%
(613)	(474)	(1,087)	מזה: תיק בנקאי
235	398	633	ירידה במקביל של 1%
147	398	545	מזה: תיק בנקאי
שינויים לא מקבילים			
(317)	(368)	(685)	התללה ^(ב)
236	(41)	195	השטחה ^(ג)
157	(323)	(166)	עליית ריבית בטווח הקצר
(152)	165	13	ירידת ריבית בטווח הקצר

(א) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים אשר מתחשבת בנכסי התכנית המתנהלים כנגדה וייחוס לתקופות של פיקדונות לפי דרישה.

(ב) התללה - ירידה בריבית בטווח הקצר ועלייה בריבית בטווח הארוך.

(ג) השטחה - עלייה בריבית בטווח הקצר וירידה בריבית בטווח הארוך.

* לאחר השפעות מקזזות.

הערה: בטבלה זו מוצג השינוי בשווי הוגן נטו המותאם של כל המכשירים הפיננסיים, בהנחה שחל השינוי שצוין בכל עקומי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית

30 ביוני 2023			
	הכנסות ריבית	הכנסות מימון שאינן מריבית	סך הכל*
במיליוני ש"ח			
שינויים מקבילים			
עלייה במקביל של 1%	662	36	698
מזה: תיק בנקאי	662	119	781
ירידה במקביל של 1%	(791)	(93)	(884)
מזה: תיק בנקאי	(791)	(119)	(910)
30 ביוני 2022			
	הכנסות ריבית	הכנסות מימון שאינן מריבית	סך הכל*
במיליוני ש"ח			
שינויים מקבילים			
עלייה במקביל של 1%	978	(75)	903
מזה: תיק בנקאי	978	27	1,005
ירידה במקביל של 1%	(1,649)	87	(1,562)
מזה: תיק בנקאי	(1,649)	(27)	(1,676)
31 בדצמבר 2022			
	הכנסות ריבית	הכנסות מימון שאינן מריבית	סך הכל*
במיליוני ש"ח			
שינויים מקבילים			
עלייה במקביל של 1%	1,098	(150)	948
מזה: תיק בנקאי	1,098	(69)	1,029
ירידה במקביל של 1%	(1,098)	153	(945)
מזה: תיק בנקאי	(1,098)	69	(1,029)

* לאחר השפעות מקצזות.

רגישות ההכנסה בטבלה לעיל הינה אומדן תאורטי אשר חושב על בסיס שינוי מקבילי של כלל עקומי הריבית, תוך שימוש בהנחות לגבי שינויים במרווחי הפיקדונות והאשראים, ושינויים במבנה הנכסים וההתחייבויות תחת תרחיש.

למידע נוסף ראה [דוח על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

סיכון שער חליפין

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2023 ההשפעה של שינוי בשערי חליפין על הרווח הנקי אינה מהותית מאחר והבנק אינו מנהל חשיפות משמעותיות במגזר המט"ח.

סיכון הנזילות וסיכון המימון

סיכון הנזילות הוא הסיכון לרווחי התאגיד הבנקאי וליציבותו הנובע מאי יכולתו לספק את צרכי נזילותו.

מדיניות ניהול סיכון הנזילות מהווה חלק אינטגרלי מהניהול העסקי האסטרטגי של קבוצת לאומי והיא מותאמת לדרישות הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342 בנושא "ניהול סיכון נזילות" וגם לדרישות הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא "יחס כיסוי הנזילות" ודרישות הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222 בנושא: "מימון יציב נטו", המאמצות את המלצות ועדת באזל 3, תוך ביצוע התאמות למשק הישראלי.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא "יחס כיסוי הנזילות", נועדה להבטיח שתאגיד בנקאי יחזיק מלאי הולם של נכסים נזילים באיכות גבוהה לא משועבדים, המורכב ממזומן או מנכסים שניתן להמירם למזומן בשווקים פרטיים ללא אובדן ערך או עם אובדן ערך קטן, על מנת לענות על צרכי הנזילות של התאגיד הבנקאי בתרחיש קיצון של נזילות הנמשך 30 ימים. הדרישה הרגולטורית הינה לעמוד ביחס כיסוי נזילות של 100% לפחות.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222 בנושא "יחס מימון יציב נטו", דורשת מהתאגידים הבנקאיים לשמור על פרופיל מימון יציב בהתאם להרכב נכסיהם ופעילויותיהם החוץ מאזניות. שמירה על מבנה מימון בר קיימא לאורך זמן נועדה להפחית את הסיכויים ששיבושים במקורות המימון הקבועים של התאגיד הבנקאי ישחקו את מצב הנזילות שלו באופן שיגביר את הסיכון שלו לכשל ויוביל לתרחיש מערכתי רחב יותר. הדרישה הרגולטורית הינה לעמוד ביחס מימון יציב נטו של 100% לפחות.

החל מיום 1 בינואר 2023 יישם הבנק לראשונה עדכוני הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 221 ו-222 ביחס לטיפול בעסקאות החלף מטבע שאינן עסקאות הפרשים בכלל המטבעות (בהתאם לעדכון, תזרים המזומנים מוצג החל מהרבעון הראשון לשנת 2023 על בסיס ברוטו) וקו אשראי מתחדש. בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221, בתחילת מאי 2023 קבל הבנק את אישור בנק ישראל להכיר ביחס כיסוי הנזילות בכספים לצרכים תפעוליים (להלן: "פיקדונות תפעוליים"), אישור זה של בנק ישראל נכנס לתוקף מיום קבלתו.

לאומי שומר על רמת נזילות נאותה, באמצעות השקעת תיק הנוסטרו בנכסים איכותיים ומפוזרים בשקלים ובמט"ח, אשר תאפשר לו לעמוד בצרכי הנזילות במגוון תרחישי קיצון, ובאמצעות מדיניות גיוס של מקורות יציבים ומגוונים ולטווחי זמן שונים, בדגש על גיוס פיקדונות מקמעונאים וכן גיוס של אג"ח לתקופות ארוכות.

לבנק קיימת תכנית מגירה לזיהוי מוקדם וטיפול במשבר נזילות אשר כוללת מערכת סימני אזהרה אשר יכולים להעיד על שינוי במצב הנזילות של הבנק.

יחס כיסוי הנזילות הממוצע לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 הינו ללא שינוי מהותי בהשוואה ליחס כיסוי הנזילות הממוצע לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2023 כאשר מחד, במהלך רבעון שני 2023, נרשמה השפעה בגין הכרה לראשונה בפיקדונות תפעוליים לפי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 והנפקת אגרות חוב במהלך הרבעון ומנגד השפעות אלו קוזזו על ידי פעילות עסקית שוטפת (בעיקר העמדת אשראי בקיזוז גיוס פיקדונות).

ברבעון השני לשנת 2023 יחס ה-LCR במט"ח ובכלל המטבעות היה גבוה מהדרישה הרגולטורית.

יחס כיסוי הנזילות

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
31 בדצמבר		30 ביוני	
2022	2022	2023	
ממוצע באחוזים			
א. בנתוני המאוחד			
131	122	128	
100	100	100	
ב. בנתוני התאגיד הבנקאי			
129	119	125	
100	100	100	

הערה: מחושב על בסיס ממוצע תצפיות יומיות.

למידע נוסף ראה פרק [סיכון נזילות בדוח על הסיכונים ליום 30 ביוני 2023 וביאור 39](#).

יחס מימון יציב נטו

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 ביוני	
2022	2022	2023	
באחוזים			
א. בנתוני המאוחד			
יחס מימון יציב נטו			
128	127	121	
יחס מימון יציב נטו הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים			
100	100	100	
ב. בנתוני התאגיד הבנקאי			
יחס מימון יציב נטו			
127	125	120	
יחס מימון יציב נטו הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים			
100	100	100	

ליום 30 ביוני 2023 יחס ה-NSFR במטבע חוץ ובכלל המטבעות היה גבוה מהדרישה הרגולטורית. הגידול ביחס ה-NSFR ליום ה-30 ביוני 2023 ביחס ליום ה-31 במרס 2023 נובע, הן מהשפעת ההכרה בפיקדונות תפעוליים לפי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222 והן מהשפעת גיוס אגרות חוב.

הבנק קבע מגבלות פנימיות לנושא יחס מימון יציב נטו המצטרפות לניהול המגבלות בקשר עם ניהול סיכון הנזילות.

סיכונים תפעוליים

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות, או כתוצאה מאירועים חיצוניים.

קבוצת לאומי פועלת במגוון רחב של פעילויות פיננסיות ולפיכך חשופה לסיכונים תפעוליים הכוללים, בין היתר, סיכונים אבטחת מידע וסייבר, סיכונים טכנולוגיים, סיכונים המשכיות עסקית וסיכונים מעילות והונאות.

תפיסת ניהול הסיכון הינה בהלימה לאסטרטגית קבוצת לאומי, מהווה בסיס להגדרת סובלנות הסיכון, לאופן ניהול הסיכון והממשל התאגידי ולקביעת המיקוד והדגשים בתהליכי ניהול הסיכונים התפעוליים, ומאפשרת ניהול סיכונים מושכל וממוקד תוך תעדוף משימות ומשאבים.

במהלך המחצית הראשונה של 2023 לא חלו שינויים מהותיים במבנה הממשל התאגידי, במדיניות ובמסגרת ניהול הסיכון התפעולי.

ההון הרגולטורי הנדרש בגין סיכונים תפעוליים מחושב על בסיס הגישה הסטנדרטית בהוראת מדידת הלימות ההון של הפיקוח על הבנקים. נציין כי בנק ישראל פרסם טיוטת עדכון להוראה זו המאמצת את הוראת באזל.

להרחבה ופרטים בגין שינויים רגולטוריים במהלך המחצית הראשונה של 2023 ושינויים צפויים בנוגע למדידת הלימות ההון ראה פרק [הון והלימות](#) [ההון](#) בדוח זה.

מוקדי הסיכון העיקריים בסיכונים התפעוליים:

סיכון אבטחת מידע וסייבר

העלייה בתקיפות סייבר על ארגונים פיננסיים בארץ ובעולם ועל גופי שרשרת האספקה של ארגונים אלו ממשיכה. מאפייני התקיפה מגוונים וביניהם תקיפות כופרה, ניסיונות פשיגו והנדסה חברתית. החשיפה לסבירות התממשות אירוע סייבר עולה בין היתר כתוצאה משימוש גובר של לקוחות בערוצים דיגיטליים ועבודה של עובדים וספקים מרחוק.

לאומי נוקט במספר צעדים להפחתת הסיכונים ובכלל זה: יישום בקורות מונעות ומגלות, ביצוע סקרי אבטחת מידע, הגברת הניטור לשם הסרת אתרים מתחזים, הידוק תהליכי ניהול ובקרת הרשאות והעלאת מודעות עובדים להנחיות אבטחת מידע.

במהלך המחצית הראשונה של 2023 לא התגלו אירועי סייבר שהשפיעו על הדוחות הכספיים של לאומי.

סיכונים טכנולוגיה

לאומי מייחס חשיבות רבה לכך שהתשתית הטכנולוגית המשרתת את לקוחותיו ועובדיו תאפשר זמינות ורציפות עסקית ותפעולית, ומשקיע לשם כך משאבים רבים. הבנק פועל על פי מדיניות מוצר חדש אשר מתווה את תהליכי ניהול הסיכונים הכרוכים בהכנסת מוצרים חדשים ובכלל זה יוזמות טכנולוגיות וחדשנות.

לאומי מיישם תכנית עסקית-טכנולוגית (תכנית הטרנספורמציה) לצורך השגת יעדיו העסקיים בשנים הבאות. התכנית מנוהלת במסגרת ממשל תאגידי הדוק.

הונאות

הרחבת השימוש בדיגיטל עלולה להביא לעלייה בחשיפה לסיכונים הונאות הן בהיבט גניבת זהות וגניבת כספים והן בהיבט פגיעה בתפקודיות, חשיפת פרטי לקוחות ושימוש לרעה במידע. לאומי משקיע משאבים רבים בזיהוי והפחתה של סיכונים אלו בפעילות שוטפת ובפעילות ניטור ממוקדת.

סיכון המשאב האנושי

השינויים בסביבה העסקית והבנקאית משפיעים באופן רחבי גם על עולמות ניהול ההון האנושי, בין היתר לאור הצורך להתאים ולשמר את כח האדם, תוך רתימה ויצירת מחבורות בקרב העובדים. לאומי נוקט במספר דרכים להתמודדות עם הסיכון.

ביום 16 באפריל 2023 חתם הבנק עם ארגון העובדים על הסכם קיבוצי מיוחד לשנים 2023-2026. למידע נוסף ראה [ביאור 8.א](#).

למידע נוסף אודות הסיכון התפעולי ופירוט מוקדי הסיכון העיקריים בסיכון התפעולי ראה פרק [סיכונים תפעוליים בדוח הדירקטוריון והתנהלה ליום 31 בדצמבר 2022](#).

סיכון אקלים וסביבה

סיכונים סביבה ואקלים מהווים חשיפה של הבנק לנזקים פוטנציאליים שעלולים להיגרם כתוצאה מאירועים או מתהליכים שקשורים לסביבה, לרבות שינויי אקלים.

סיכונים סביבתיים נובעים מחשיפה של הבנק לפעילויות שקיים פוטנציאל שיגרמו לנזקים סביבתיים או יושפעו מהם, כמו למשל: פליטות גזי חממה, יצירת פסולת, זיהום אוויר ומים, זיהום קרקע, הפחתת המגוון הביולוגי, בירוא יערות ואירועי מזג אוויר קיצוניים.

נהוג לחלק את סיכונים סביבה ואקלים לשלושה סוגים:

- סיכונים פיזיים.
- סיכונים מעבר (transition risk).
- סיכון אחריות (liability risk).

הבנק חשוף לסיכונים אלה הן באופן ישיר והן באופן עקיף.

לסיכונים הסביבתיים עשויה להיות השפעה פיננסית ושאינה פיננסית על הבנק כגון: סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון נזילות, וכן לסיכון תפעולי, סיכון ציות, סיכון משפטי, סיכון רגולטורי, סיכון מוניטין (כגון במקרה בו ייוחס לבנק קשר לגורם מפגע סביבתי, בין באופן ישיר כיוצר המפגע ובין באופן עקיף כמממן של המפגע).

לאומי מכיר באחריות הכלכלית, החברתית והסביבתית המוטלת עליו בליווי ובתמיכה בלקוחותינו בתהליך המעבר באמצעות, מתן אשראי וביצוע השקעות תומכות. התמקדות בניהול והערכת החשיפה לסיכון הקשור לאקלים לצד זיהוי ההזדמנויות הוא חלק בלתי נפרד מהתהליך.

סיכון סביבה הינו סיכון "מתפתח". סיכונים מתפתחים מתאפיינים בהיעדר מידע כמותי עם עומק היסטורי מספק לאמידתם ובהשתנות גבוהה יותר מסיכונים אחרים לאורך זמן, דבר המחייב מיסוד תהליכים להתאמת הכלים לניהולם ומדידתם. הבנק עוקב כל העת אחר התפתחויות רגולטוריות, טכנולוגיות וחברתיות בתחום, לומד את הנושא ופועל להתאמת הכלים והמתודולוגיות לניהול הסיכון.

ביום ה-12 ביוני 2023 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת נב"ת בנושא "עקרונות לניהול אפקטיבי של סיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים" ההוראה קובעת 12 "עקרונות על" לניהול אפקטיבי ולפיקוח על סיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים, על פיהם נדרשים התאגידים הבנקאיים לפעול כדי לנהל בצורה מיטבית את חשיפתם לסיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים. ההוראה מתבססת על מסמך שפרסמה ועדת באזל בחודש יוני 2022. תחולת ההוראה 24 חודש ממועד פרסומה. הבנק לומד את ההוראה ונערך ליישומה.

המידע המובא בפרק זה הינו "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה ראה פרק [מידע צופה פני עתיד](#).

למידע נוסף ראה פרק [סיכון אקלים וסביבה בדוח הדירקטוריון ליום 31 בדצמבר 2022](#) ופרק סביבה בדוח סביבה, חברה וממשל תאגידי (ESG) של הבנק לשנת 2022.

סיכונים אחרים

סיכון רגולציה

סיכון רגולציה הינו הסיכון ששינויים שיבוצעו בחקיקה וברגולציה ישפיעו על היקף ההכנסות וההוצאות של הקבוצה, ההון, תחומי הפעילות של הקבוצה או הסביבה העסקית בה היא פועלת.

קבוצת לאומי פועלת בסביבה רגולטורית מורכבת ורב תחומית. שינויים מהותיים ומתמשכים בתחומי רגולציה מגוונים מחייבים היערכות מתאימה ומתמשכת בפעילות הבנק.

בעת האחרונה הושם עיקר הדגש על הוראות בתחומים הבאים:

הוראות שעניינן קידום תחרות במגזר הפיננסי בדגש על תחום הבנקאות הפתוחה והתשלומים, הוראות בתחום יחסי בנק לקוח וקונדקט לרבות הוראות המתייחסות לתחום העמלות, הוראות מתחום ניהול הסיכונים ובפרט ניהול סיכוני ESG וסיכוני איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור והוראות מתחומי הגנת הפרטיות ואבטחת המידע.

בנוסף, מקודמות מספר יוזמות חקיקה הנמצאות בשלבים מקדמיים בהקשרים שונים הנוגעים לפעילות הבנקים בישראל, בין היתר, הגבלת סכומי עמלות עבור שירותים מסוימים, הטלת מס ייעודי בגין רווחים עודפים, הגבלת הפער בין הריבית על אשראי לבין הריבית על פיקדונות והסמכת נגיד בנק ישראל לקבוע את שיעור הריבית על פיקדונות ויתרות זכות בעו"ש (לרבות טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין שמאפשרת משלוח מסרונים ללקוחות בעלי יתרת זכות בעו"ש על מנת לעודדם להעביר כספים המוחזקים בחשבון העובר ושב לאפיקים נושאי ריבית).

המגמות והשינויים הנ"ל משפיעים וצפויים להשפיע בשנים הקרובות על המערכת הבנקאית בישראל. הבנק פועל לניטור ואיתור הוראות הרגולציה הרלוונטיות, בוחן את היערכותו לתנאי השוק המשתנים, להגברת התחרות והשקיפות, לכניסתם של שחקנים חדשים לתחומי הבנקאות הקלאסיים, לשימוש במאגרי המידע והנתונים של לקוחות הבנק על ידי גופים חוץ בנקאיים וכן למתן הצעות ערך מתאימות ללקוחות הבנק. במקביל, הרגולציה גורמת לשחיקה בהכנסות, לגידול בהוצאות הנדרשות לשם עמידה בהוראות הרגולציה, ולצורך בשיפור מתמיד ברמת השירות והחדשנות.

לפירוט נוסף ראה פרק [חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית בדוח ממשל תאגיד](#).

סיכון מוניטין

סיכון מוניטין הינו הסיכון לפגיעה באמון של בעלי עניין שונים בבנק לאומי (לקוחות, בעלי מניות, מחזיקי אג"ח וכו'), זאת כתוצאה מהתנהגות, פעולה, או הימנעות מפעולה של הקבוצה, נושאי משרה בקבוצה, העובדים או מעורבים אחרים. סיכון מוניטין מתייחס לתפיסותיהם של בעלי המניות, בעלי העניין, הציבור, מעצבי דעת הקהל והתקשורת, בין אם מתבססות על עובדות ובין אם אחרת. סיכון המוניטין הינו דינאמי ומשתנה בין נושאים שונים ואוכלוסיות שונות.

סיכון אסטרטגי

התעשייה הפיננסית והסקטור הבנקאי חווים שינויים משמעותיים המשפיעים על הסיכון האסטרטגי ומחייבים התאמת המודל העסקי, ובהם:

כניסת שחקנים חדשים כדוגמת חברות טכנולוגיה גדולות (גוגל, אמזון, פייסבוק, אפל), חברות פינטק (לדוגמה: רבולוט), חברות ביטוח, חברות אשראי חוץ בנקאי ובנקים דיגיטליים הנהנים לעתים מארביטרז' רגולטורי מול הרגולציה שחלה על בנקים וכן ממערכות מחשב גמישות.

התכנית האסטרטגית של הבנק הינה תלת שנתית ומאפשרת על ידי ההנהלה והדירקטוריון. התכנית האסטרטגית נקבעת לאחר קיום תהליך מקיף של בחינת מגמות ושינויים בסביבה העסקית, בסביבה התחרותית, בסביבה הטכנולוגית והעדפות הלקוחות, ובמטרה לזהות ולאתר איומים והזדמנויות. כמו כן, מבוצע תהליך ריענון אסטרטגי שנתי, במסגרתו נבחנות המגמות החיצוניות המרכזיות והשפעותיהן האפשריות על לאומי. הסיכון האסטרטגי מנוהל על ידי דירקטוריון והנהלת הבנק בסיוע חטיבת האסטרטגיה, דיגיטל ודאטה.

כמו כן, בעת האחרונה מקודמות מספר יוזמות חקיקה הנמצאות בשלבים מקדמיים בהקשרים שונים הנוגעים לפעילות הבנקים בישראל, כמפורט בסיכון רגולציה לעיל.

סיכון מאקרו כלכלי

הסיכונים המאקרו כלכליים העיקריים נוגעים עתה להשפעות המצטברות של תהליך הצמצום המוניטרי אשר התרחש ברוב מדינות העולם, זאת בתגובה להאצת האינפלציה. הסיכונים העיקריים נוגעים למידה שבה מהלך הצמצום המוניטרי, שנראה שהינו קרוב לשיאו, אך לא הסתיים לחלוטין, ימתן את הפעילות הכלכלית. סיכון נוסף נוגע לכשלים שהתגלו במערכות בנקים בארה"ב ובשוויץ. נראה שמדובר באירועים של בנקים ספציפיים ולא אירוע כלל מערכתי. בתגובה לכשלים אלו הרשויות השונות הגיבו בנחישות על מנת לייצב את המצב.

עם זאת, היחלשות הפעילות בתחומים שונים, ובפרט תחום הנדל"ן המסחרי בעולם, וזאת תוך כדי ירידת מידת האמון של הציבור בחלק מן הבנקים, עלולה להוביל להרעה מחודשת במצב הבנקאות העולמית והשלכות מאקרו-כלכליות שליליות, עקב היווצרותו מצב של מחסור בנזילות והידוק של התנאים למתן אשראי. כמו כן, ישנם סיכונים משמעותיים הנובעים משינויי אקלים, וסיכונים גיאופוליטיים שונים, לרבות המשבר האוקראיני-רוסי, המוסיפים לפוטנציאל התנודתיות של תהליכים כלכליים גלובליים.

במישור המקומי, המחצית הראשונה של 2023 התאפיינה באירועים ציבוריים - חקיקתיים וחברתיים, בדגש על תהליכי החקיקה שמובילה הממשלה, אשר קיימת אי וודאות לגבי אופן התפתחותם ומידת השפעתם על הכלכלה הישראלית בטווח הבינוני והארוך, וכנגזרת מכך על תוצאות הבנק. כמפורט, בין היתר, בהערכות שפורסמו על ידי חטיבת המחקר של בנק ישראל ביום 3 לאפריל 2023, וביום 10 ביולי 2023. לאירועים כאמור צפויה להיות השפעה שלילית על הכלכלה הישראלית, וכפועל יוצא מכך על ביצועיו של הבנק.

הודעת בנק ישראל מחודש יולי 2023, ובפרט דברי הנגיד עם פרסום החלטת הריבית ביום 10 ביולי 2023, עסקו בפיחות השקל הנובע מהתפתחויות מקומיות, ובפרט התגברות ניכרת של מידת אי-השקט החברתי וירידת מידת האטרקטיביות של המשק והשוק הישראלי. פיחות עודף זה תרם כתוספת של 1.0%-1.5% לאינפלציה וככל שהפיחות ימשך, הדבר יגרום תגובת ריבית מצד בנק ישראל. בנק ישראל ממשיך להדגיש שהסיכון המרכזי לתחזית הצמיחה הוא התממשות תרחיש בו שינויים חקיקתיים ומוסדיים ילוו בעלייה נוספת בפרמיית הסיכון של המדינה וזאת תוך כדי המשך הפיחות של השקל, פגיעה ביצוא כתוצאה מירידת מידת האטרקטיביות של ישראל כשותפת סחר, ובירידות בהשקעות המקומיות ובביקוש לצריכה פרטית.

ביום 1 למרס 2023, חברת Fitch אישרה את דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של A+ עם אופק יציב. בהמשך, בתאריך 29 למאי 2023, החברה פרסמה סקירה וניתוח של כלכלת ישראל ובפרט בתוואי התקציבי הצפוי של ישראל והשפעות אפשריות של האירועים הציבוריים - חקיקתיים וחברתיים בישראל.

ביום 14 לאפריל 2023, הודיעה חברת הדירוג Moody's על שינוי צפי דירוג האשראי של מדינת ישראל מחיובי ליציב, תוך השארת הדירוג ברמה של A1. בדוח של Moody's צוין שהשינוי משקף את ההערכות לגבי ההשפעות הכלכליות של האירועים הציבוריים - חקיקתיים וחברתיים בישראל.

חברת S&P פרסמה במהלך מאי 2023 דוח על דירוג האשראי של מדינת ישראל. החברה הותירה את דירוג האשראי ואופק הדירוג ללא שינוי, ברמה של AA- עם אופק יציב. הדוח כולל התייחסות לסיכונים הפוליטיים, חברתיים וביטחוניים שעלולים להשפיע על אופק הדירוג ו/או דירוג האשראי בעתיד.

בסוף חודש יולי אושר בכנסת ונכנס לתוקף תיקון לחוק יסוד: השפיטה. בסמוך לאחר מכן, פרסמו חברות הדירוג Moody's ו-S&P דוחות מיוחדים, בהם הודגשו הסיכונים לכלכלת ישראל מהמשך תהליך החקיקה. עם זאת, לא חל שינוי בדירוג המדינה ו/או בתחזית הדירוג של ישראל.

בראשית חודש אוגוסט 2023 בנק ישראל פרסם את דוח היציבות הפיננסית למחצית הראשונה של שנת 2023. בדוח צוין כי אי הוודאות סביב שינויי החקיקה העלתה את פרמיית הסיכון של המשק ולוותה בפיחות של שער החליפין שתרם לעלייה באינפלציה, בירידה במחירי המניות ובהתגברות התנודתיות בשוק המט"ח ובשווקים הפיננסיים. עוד נכתב כי המערכת הפיננסית בישראל שמרה על יציבותה במהלך התקופה הנסקרת, ותרמו לכך האיתנות והיציבות של המערכת הבנקאית שהתבטא בשמירה על יחסי ההון הגבוהים, ביחסי נזילות נאותים וברווחיות גבוהה בהשוואה לשנים האחרונות. בהתאם לדוח, רמת הפגיעות של ערוץ החשיפה לסיכון הסביבה המאקרו כלכלית עלתה מבינוני-נמוך במחצית השנייה של 2022 לבינוני-גבוה במחצית הראשונה של 2023.

למידע נוסף בנושא סיכון ציות, משפטי, מודלים, מוניטין וסיכון הבנקאות ההוגנת (Conduct), ראה פרק [סיכונים אחרים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2022](#).

מדיניות חשבונאית ואומדנים בנושאים קריטיים

כללי

הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי שנתי ורבעוני של תאגיד בנקאי כמפורט [בביאור 1 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים דורשת מהנהלה שימוש באומדנים והערכות המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות וכן על סכומי הכנסות והוצאות.

התוצאות בפועל של אומדנים אלו עלולות להיות שונות מהאומדנים ו/או ההערכות. האומדנים וההערכות מתבססים בדרך כלל על תחזיות כלכליות, הערכות לגבי השווקים השונים וניסיון העבר, תוך הפעלת שיקול דעת ואשר ההנהלה מאמינה כי הינם סבירים בעת החתימה על הדוחות הכספיים.

למידע נוסף ראה פרק [מדיניות חשבונאית ואומדנים בנושאים קריטיים בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי וסיווג חובות בעייתיים

החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק את הוראות המפקח על הבנקים בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים (Current Expected Credit Losses – CECL), כפי שפורסמו בנושא 326 בקודיפיקציה (ASC 326) בדבר "מכשירים פיננסיים – הפסדי אשראי". הכללים החדשים מציגים מתודולוגיה חדשה לרישום הפסדי אשראי, אשר בעיקרה מביאה להכרה מוקדמת יותר בהפסדי אשראי. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי של התאגיד הבנקאי באמצעות הקדמת רישום ההפרשות להפסדי אשראי, באופן שתומך בתגובה מהירה יותר של הבנקים להידרדרות באיכות האשראי של לווים, וחיזוק הקשר בין ניהול סיכוני האשראי לבין האופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים. זאת, תוך התבססות על שיטות ותהליכים קיימים.

ההפרשה לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בתיק האשראי מוערכת באחד משני מסלולים: הפרשה קבוצתית והפרשה פרטנית.

הפרשה קבוצתית

1. בסגמנטים שאינם לדיור, אמידת ההפרשה נעשית ככלל בשיטת שיעור ההפסד (Loss-rate). תהליך זה מבוסס בראשיתו על ממוצע הפסדי העבר בתיק, המיוצג על ידי מחיקות חשבונאיות נטו (net charge-offs) החל משנת 2011 ועד לרבעון שקדם למועד הדיווח. הפסדי העבר מותאמים בהמשך התהליך בגין שורה של מאפייני סיכון ומאפיינים כלכליים כגון היקף הפסדי העבר, פרופיל הסיכון של קבוצות הסיכון, סיווג החוב, הרכב תיק האשראי, מצב הביטחונות, תיאבון הסיכון, ריכוזיות תיק האשראי, דירוגי הסיכון, מדיניות ונוהלי מתן האשראי של הבנק ותנאים נוספים. בסופו של התהליך, מותאמת ההפרשה בגין אומדנים לגביות (recoveries) צפויות ביחס לחובות שנמחקו חשבונאית. שינויים באומדנים אלה מוכרים במועד התהוותם כנגד ההפרשה להפסדי אשראי.

ההפרשה בגין אשראי חוץ מאזני מוכרת בגין מחויבויות אשר אינן ניתנות לביטול ללא תנאי על ידי הבנק, ומבוססת על אותה הסגמנטציה שתוארה לעיל, תוך התחשבות באומדני הבנק ביחס לסבירות הניצול של הפריטים החוץ מאזניים השונים (היינו, מקדמי המרה לאשראי). אומדנים אלה מבוססים הן על ניסיון עבר שנצבר בבנק המצביע על שיעורי המימוש לאשראי והן על שיקול דעת סובייקטיבי. הפרשה זו מוצגת במאזן במסגרת התחייבויות אחרות.

תהליך זה מלווה בשיקול דעת משמעותי ובהנחות מומחה, על מנת לשקף את מיטב ציפיות ההנהלה והערכתיה באשר להפסדי האשראי הצפויים.

2. בסגמנט אשראי לדיור, מודד הבנק את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים על בסיס הסתברויות לכשל (Probability of Default) והפסד בהינתן כשל (Loss Given Default).

סיווג חובות בעייתיים והפרשה פרטנית

הבנק בוחן באופן שוטף ובהתאם לנהלים את תיק האשראי במטרה לאתר, מוקדם ככל הניתן, לווים בהם עלתה רמת הסיכון והחשיפה, והזקוקים לתשומת לב ניהולית מיוחדת וליווי צמוד. זאת, על רקע מאפייני סיכון או כתוצאה מתנאים כלכליים/משקיים העלולים להשפיע על מצב הלווים, במטרה לשפר את מצבם. לגבי הלקוחות העסקיים הערכת עומק הבעיה נעשית תוך הפעלת שיקול דעת על ידי הגורמים העסקיים המטפלים בלווה, על ידי יחידות ניהול סיכוני האשראי (נס"א) בחטיבה לניהול סיכונים ובאמצעות הערכה אובייקטיבית ככל האפשר של הקשיים שאותרו, במטרה לקבוע את דירוג הסיכון שלהם.

ככלל, חוב מסחרי שיתרתו החוזית הינה 1 מיליון ש"ח או יותר נבדק פרטנית על ידי הגורמים המוסמכים בבנק לעניין סיווגם כחובות בעייתיים, לרבות רישום מחיקה חשבונאית ככל שלווונטי. יתר לקוחות הבנק, ככלל, נבחנים לצורך סיווג על בסיס מצב הפיגור ובהתאם לתסמינים שליליים מסוימים שמוגדרים ומופעלים מיכונית.

חובות לא צוברים, למעט אשראי לדיוור, הינם חובות אשר הבנק סבור כי אינם חולקים מאפייני סיכון משותפים עם חובות צוברים, ולפיכך מעריך את ההפרשה בגינם על בסיס פרטני.

מתודולוגיית הטיפול בחובות בעייתיים מחייבת בין היתר, בחינה שיטתית של נאותות ההפרשה להפסדי אשראי בגין החובות המסווגים כלא צוברים. ההפרשה מוערכת בהתאם לפער בין יתרת החוב הרשומה לערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים לשירות החוב מהפעילות של הלקוח ומימוש ביטחונות ונכסים אחרים, מהוונים בשיעור הריבית האפקטיבית של החוב. לגבי חובות שהחזר שלהם נסמך על ביטחונות (חובות מותנים בביטחון) ואין מקורות החזר זמינים ואמינים אחרים, ההפרשה נקבעת בהתבסס על השווי ההוגן של הביטחון בניכוי עלויות מימוש ולאחר הפעלת מקדמי ביטחון בכל הקשור לשווי הבטוחה שיהיה ניתן לממש ולהיפרע ממנו. בהקשר זה יצוין כי הבנק מיישם את דרישות בנק ישראל על פיהן קביעת סיווג של חוב מתבססת על יכולת התשלום של החייב כלומר, החוזק הצפוי של מקור החזר הראשוני של החוב וזאת למרות התמיכה של מקורות החזר שניים ושלישונים כגון: ביטחונות וערבים.

בדומה לבחינת נאותות הסיווגים מבוצעת מידי רבעון גם בחינת נאותות ההפרשה בהתאם לדרישות בנק ישראל.

בהתאם לעדכונים בהוראות ניהול בנקאי תקין, האחריות הכוללת לנאותות הסיווגים וההפרשות מוטלת על החטיבה לניהול סיכונים. בנוסף לדיונים המתקיימים בהנהלות החטיבות העסקיות ונציגי החטיבה לניהול סיכונים, מתקיים מידי רבעון דיון גם בוועדת הפרשות של הבנק בראשות המנכ"ל הראשי, לגבי הסך המצרפי של ההפרשות הנדרשות לאותו רבעון, וכן בהתייחס לסיווג והפרשות ספציפיים (מעבר לסף סכום שנקבע).

למידע נוסף בנוגע למדיניות החשבונאית בנושא הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי וסיווג חובות בעייתיים ראה פרק [מדיניות חשבונאית ואומדנים בנושאים קריטיים בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

למידע נוסף בנוגע ליישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים (Current Expected Credit Losses – CECL) ראה [ביאור 1.כד.1 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

ירידות ערך של ניירות ערך בתיק הזמין למכירה

הבנק אומד את הפסדי האשראי הצפויים בגין אגרות חוב בתיק הזמין למכירה בכל מועד דיווח כאשר השווי ההוגן של הנייר נמוך מעלותו המופחתת. בכל מצב כאמור, בוחן הבנק אם ישנה כוונה למכור את הנייר או אם הבנק מאמין כי יותר-סביר-מאשר-לא שהוא ידרש למכור את הנייר לפני השבת ערכו בספרים. אם התשובה חיובית – מלוא הפער שבין הערך בספרים לבין השווי ההוגן מוכר ברווח והפסד. אם התשובה שלילית – הבנק בוחן אם הירידה בשווי ההוגן נובעת מהפסדי אשראי או מגורמים אחרים, וירידת ערך אשר הבנק מעריך כי נובעת מהפסדי אשראי מוכרת באמצעות ההפרשה להפסדי אשראי, בעוד כל ירידת ערך אחרת מוכרת כנגד רווח כולל אחר. הפסד אשראי קיים כאשר הבנק לא צופה לקבל תזרימי קרן וריבית מספקים על מנת להשיב את מלוא העלות המופחתת של הנייר. ההפרשה בגין הפסדי אשראי מוגבלת לסכום שבו עולה העלות המופחתת של הנייר על שווי ההוגן. סכום ההפרשה מתעדכן מעלה או מטה בהתאם לשינויים בהערכות בתקופות עוקבות.

במסגרת הערכת הבנק בדבר קיומו של הפסד אשראי, בוחן הבנק נתונים, הערכות ופריטי מידע שונים.

בהתאם לכללים החדשים, הבנק אינו מתחשב לעניין זה במשך הזמן שבמהלכו השווי ההוגן של הנייר היה נמוך מעלותו.

במקרים בהם הבנק החליט לבצע בדיקה כמותית תתבצע הבחינה באמצעות שיטת PD LGD. במסגרת בחינה זו תבוצע השוואה של היוון תזרימי המזומנים אל מול השווי ההוגן ואל מול העלות המופחתת. במצב בו היוון תזרימי המזומנים הצפויים נמוך מהעלות המופחתת יוכר ההפרש כהפרשה להפסדי אשראי. במקרה בו השווי ההוגן של האיגרת גבוה מסכום היוון תזרימי המזומנים תוכר הפרשה עד לרצפת השווי ההוגן.

למידע נוסף בנוגע ליישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים (Current Expected Credit Losses – CECL) ראה [ביאור 1.כד.1 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

ירידות ערך של השקעות בחברות כלולות המוצגות לפי שיטת השווי המאזני

הבנק בוחן בכל תקופת דיווח את הצורך ברישום הפסדים בגין ירידת ערך שהינה בעלת אופי אחר מזמני, בגין השקעות בחברות כלולות.

השקעה בחברה כלולה נבחנת לירידת ערך כאשר אירועים או שינויים בנסיבות מצביעים על כך שירידת ערך הינה בעלת אופי אחר מזמני.

במקרה זה מבוצעת בחינה האם מדובר בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני.

הבחינה לקיומה של ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, מתבצעת בהתחשב בין היתר באינדיקטורים הבאים:

- משך הזמן שבו השווי ההוגן של ההשקעה נמוך מערכה בספרים וחומרת ירידת הערך.
 - מצבה הכספי של החברה המוחזקת, לרבות איכות הנכסים, רווח ורווחיות, נזילות של החברה המוחזקת.
 - שינויים בדירוג האשראי של החברה המוחזקת.
 - אירועים משפטיים או רגולטוריים הקשורים לחברה המוחזקת.
 - הערכות אנליסטים והערכות שווי של החברה המוחזקת.
 - שינויים חוקיים או רגולטוריים המשפיעים על ענף הפעילות של החברה המוחזקת.
 - שינוי משמעותי בסביבת השוק שעלול להשפיע על שווי נכסים ובטוחות של החברה המוחזקת (למשל, ירידת מחירי הנדל"ן).
 - שינויים משמעותיים בתנאים הכלכליים הקשורים לחברה המוחזקת.
 - שינויים במודל העסקי של החברה המוחזקת כתוצאה משינויים בטכנולוגיה או מתחרים חדשים בתעשייה.
 - הכוונה והיכולת של התאגיד הבנקאי להחזיק בהשקעה עד למועד שבו לא צפוי שההשקעה תימכר בהפסד.
- ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, מוכרת בדוח רווח והפסד בהתאם לשווי ההוגן של החברה המוחזקת, והערך בספרים לאחר ירידת הערך מהווה בסיס עלות חדש. ההפסד שהוכר לא יבוטל בתקופות עוקבות גם אם תתרחש עליית ערך. בעקבות ירידות משמעותיות במחצית הראשונה של שנת 2023 במחיר מניות מגזר הבנקאות בארה"ב בכלל, והבנקים הבינוניים בפרט, בחן הבנק את הצורך בהכרה בירידת ערך בגין השקעתו ב-Valley.
- הבנק בחן אינדיקטורים הקשורים לביצועי Valley וכן למצב המניה, וזאת בשים לב למצב הכללי בשווקים, ובפרט במערכת הבנקאית בארה"ב בדגש על בנקים בינוניים וקטנים.

בהתאם לכך, נכון ליום 31 במרס 2023 רשם הבנק ירידת ערך שהינה בעלת אופי אחר מזמני בגין השקעתו בחברה כלולה Valley, ירידת הערך הוקצתה בהתאם לשווי ההוגן של הנכסים המזוהים נטו הנובעים מהשקעת הבנק ב-Valley. לפרטים נוספים ראה [ביאור 16.א.](#)

התחייבויות לזכויות עובדים

ליום 30 ביוני 2023 יתרת רווח כולל אחר מצטבר בגין הטבות לעובדים הסתכמה ביתרה שלילית בסך 1,415 מיליון ש"ח לאחר השפעת מס, לעומת יתרת קרן שלילית בסך 1,397 מיליון ש"ח לאחר השפעת מס ליום 31 בדצמבר 2022.

יתרת ההתחייבות להטבות לעובדים ליום 30 ביוני 2023 לפי שיעור היוון על בסיס אגרות חוב קונצרניות בישראל ("שוק עמוק לגישת הרשות לניירות ערך") נמוכה בכ-1,573 מיליון ש"ח מיתרת ההתחייבות בפועל.

הערכת האקטואר של זכויות העובדים נמצאת באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך וכתובתו: www.magna.isa.gov.il.

למידע נוסף ראה פרק [מדיניות חשבונאית ואומדנים בנושאים קריטיים בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

הוראות הפיקוח על הבנקים מחילות על תאגידים בנקאיים את דרישות סעיפים 302 ו-404 של ה-Sox Act. בהתייחס לסעיפים אלו נקבעו על ידי ה-SEC וה-Public Company Accounting Oversight Board הוראות באשר לאחריות ההנהלה לקביעתם וקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולקיום בקרה פנימית על הדיווח הכספי וחוות דעת רואי החשבון המבקרים לגבי הביקורת של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

הוראות הפיקוח קובעות:

- תאגידים בנקאיים יישמו את דרישות סעיפים 302 ו-404 וכן את הוראות ה-SEC שפורסמו מכוחם.
- בקרה פנימית נאותה מחייבת קיום מערך בקרה על פי מסגרת מוגדרת ומוכרת, ומודל ה-COSO 2013 (Committee Of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) עונה על הדרישות ויכול לשמש לצורך הערכת הבקרה הפנימית.

הבנק מיישם באופן שוטף את ההוראה בקבוצת לאומי.

במהלך שנת 2023 מבצע הבנק תיקוף ועדכון של תהליכי בקרה מהותיים ובדיקות אפקטיביות של כל מערך הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

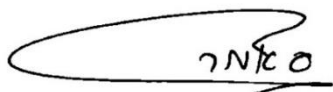
הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל וראשת החטיבה הפיננסית והחשבונאית הראשית, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, המנכ"ל של הבנק וראשת החטיבה הפיננסית והחשבונאית הראשית הסיקו כי לתום תקופה זו, הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הכספי בהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2023 לא אירע כל שינוי מהותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי של הבנק, אשר השפיע באופן מהותי או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי.

דירקטוריון

בתקופה ינואר-יוני 2023 התקיימו 21 ישיבות של מליאת הדירקטוריון ו-25 ישיבות של ועדות הדירקטוריון. בשיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 14 באוגוסט 2023, הוחלט לאשר ולפרסם את תמצית הדוחות הכספיים המאוחדים - הבלתי מבוקרים של הקבוצה ליום 30 ביוני 2023 ולתקופה שהסתיימה באותו תאריך. דירקטוריון הבנק מביע את הערכתו ותודתו לעובדים ולמנהלים של הבנק ושל חברות הקבוצה, בארץ ובחו"ל, על עבודתם המסורה ותרומתם לקידום עסקי הקבוצה.

ד"ר סאמר חאג' יחיא
יו"ר הדירקטוריון

חנן פרידמן
מנהל כללי

14 באוגוסט 2023.

הצהרה - (CERTIFICATION)

אני חנן פרידמן מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2023 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדיסקטוריון וההנהלה"). וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים המשותפים, לדיסקטוריון, לוועדת הביקורת של דיסקטוריון הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

14 באוגוסט 2023.

חנן פרידמן
מנהל כללי

הצהרה - (CERTIFICATION)

אני חגית ארגוב מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2023 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדיסקטוריון וההנהלה"). וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים המשותפים, לדיסקטוריון, לוועדת הביקורת של דיסקטוריון הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

14 באוגוסט 2023.

חגית ארגוב

סמנכ"לית בכירה

חשבונאית ראשית

ראש החטיבה הפיננסית והחשבונאית

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים המשותפים לבעלי המניות של בנק לאומי לישראל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות בנות שלו (להלן – "הבנק"), הכולל את המאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 ביוני 2023 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מברורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

בריטמן אלמגור זהר ושות'

A Firm in the Deloitte Global Network
רואי חשבון

סומך חייקין

שותפות רשומה בישראל ופירמה חברה
בארגון הגלובלי של KPMG המורכב
מפירמות עצמאיות המסונפות ל-
KPMG International Limited חברה
אנגלית פרטית מוגבלת באחריות
רואי חשבון

רואי החשבון המבקרים המשותפים

14 באוגוסט 2023

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2023

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2022	2023	2022	2023	
מבוקר	בלתי מבוקר					במיליוני ש"ח	
18,795	7,387	16,235	4,026	8,663	2	הכנסות ריבית	
5,584	1,363	8,023	901	4,379	2	הוצאות ריבית	
13,211	6,024	8,212	3,125	4,284	2	הכנסות ריבית, נטו	
498	86	724	126	318	6, 13	הוצאות בגין הפסדי אשראי	
12,713	5,938	7,488	2,999	3,966		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי	
הכנסות שאינן מריבית							
1,408	702	508	688	483	א3	הכנסות מימון שאינן מריבית	
3,535	1,802	1,838	872	890		עמלות	
75	3	137	(3)	39		הכנסות (הוצאות) אחרות	
5,018	2,507	2,483	1,557	1,412		סך כל ההכנסות שאינן מריבית	
הוצאות תפעוליות ואחרות							
3,935	1,966	1,760	961	915		משכורות והוצאות נלוות	
1,357	679	702	315	361		אחזקה ופחת בניינים וציוד	
1,543	790	850	365	407		הוצאות אחרות	
6,835	3,435	3,312	1,641	1,683		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	
10,896	5,010	6,659	2,915	3,695		רווח לפני מיסים	
3,564	1,490	2,253	1,007	1,364		הפרשה למיסים על הרווח	
7,332	3,520	4,406	1,908	2,331		רווח לאחר מיסים	
387	91	(972)	84	122		חלקו של הבנק ברזוחים (הפסדים) של חברות כלולות לאחר מיסים	
רווח נקי							
7,719	3,611	3,434	1,992	2,453		לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	
(10)	(10)	-	-	-		המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	
7,709	3,601	3,434	1,992	2,453		המיוחס לבעלי מניות הבנק	
רווח בסיסי ומדולל למניה (בשקלים חדשים)							
5.14	2.47	2.23	1.36	1.59	ב3	רווח נקי בסיסי ומדולל המיוחס לבעלי מניות הבנק	

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

חגית ארגוב
סמנכ"לית בכירה
חשבונית ראשית
ראש החטיבה הפיננסית
והחשבונית

חנן פרידמן
מנהל כללי

ד"ר סאמר חאג' יחיא
יושב ראש הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 14 באוגוסט 2023.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל
לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2023

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2022	2023	
2022	2022	2023	2022	2023	בלתי מבוקר במיליוני ש"ח
7,719	3,611	3,434	1,992	2,453	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
10	10	-	-	-	בניכוי רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
7,709	3,601	3,434	1,992	2,453	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
(4,265)	(3,208)	116	(1,202)	(137)	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן, נטו
436	436	-	421	-	התאמות מתרגום דוחות כספיים נטו ^(א) , לאחר השפעת גידורים ^(ב)
(3)	(3)	4	71	9	רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור תזרים מזומנים
3,133	3,573	(28)	1,139	148	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים ^(ג)
(16)	4	37	11	11	חלקו של הבנק ברווח (בהפסד) כולל אחר של חברות כלולות
(715)	802	129	440	31	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים
335	(204)	(61)	(102)	(32)	השפעת המס המתייחס
(380)	598	68	338	(1)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מיסים
96	96	-	117	-	בניכוי רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(476)	502	68	221	(1)	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מיסים
7,339	4,209	3,502	2,330	2,452	רווח כולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
106	106	-	117	-	בניכוי רווח כולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
7,233	4,103	3,502	2,213	2,452	רווח כולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

(א) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

(ב) גידורים - רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

(ג) בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף תקופה של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

ראה גם [ביאור 4](#) בדבר רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית מאזן מאוחד
ליום 30 ביוני 2023

31 בדצמבר	30 ביוני	30 ביוני	ביאור
2022	2022	2023	
מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	במיליוני ש"ח
נכסים			
186,569	171,948	116,678	מזומנים ופיקדונות בבנקים
ניירות ערך:			
14,528	14,030	15,054	אגרות חוב מוחזקות לפדיון
61,809	66,074	91,303	אגרות חוב זמינות למכירה
4,353	4,385	4,360	מניות שאינן למסחר
2,260	2,679	7,323	ניירות ערך למסחר
82,950	87,168	118,040	5 סך הכל ניירות ערך ^{(א)(ג)}
3,034	2,006	1,278	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
389,768	369,811	415,047	6, 13 אשראי לציבור
(4,986)	(4,887)	(5,482)	6, 13 הפרשה להפסדי אשראי
384,782	364,924	409,565	אשראי לציבור, נטו
1,109	1,314	1,194	אשראי לממשלות
4,947	4,438	3,976	השקעות בחברות כלולות
2,735	2,678	2,792	בניינים וציוד
26,638	26,972	26,173	11 נכסים בגין מכשירים נגזרים
6,402	6,232	7,161	נכסים אחרים ^(ג)
699,166	667,680	686,857	סך כל הנכסים
התחייבויות והון			
557,084	532,737	533,977	7 פיקדונות הציבור
22,306	23,701	19,793	פיקדונות מבנקים
247	332	190	פיקדונות מממשלות
3,952	2,862	11,007	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
27,805	23,678	31,585	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
23,311	23,954	23,107	11 התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
15,018	13,351	15,422	התחייבויות אחרות ^{(א)(ג)}
649,723	620,615	635,081	סך כל ההתחייבויות
49,438	47,060	51,771	9 הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
5	5	5	זכויות שאינן מקנות שליטה
49,443	47,065	51,776	סך כל ההון
699,166	667,680	686,857	סך כל ההתחייבויות וההון

(א) לפרטים בדבר סכומים הנמדדים בשווי הוגן ראה [ביאור 15.א](#).
 (ב) מזה: ניירות ערך בסך 12,795 מיליון ש"ח (30 ביוני 2022 – 16,516 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2022 – 17,405 מיליון ש"ח) שועבדו למלווים.
 (ג) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים, 616 מיליון ש"ח (ביום 30 ביוני 2022 – 486 מיליון ש"ח, ביום 31 בדצמבר 2022 – 585 מיליון ש"ח).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח על השינויים בהון
לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2023

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)

קרנות הון			
מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות ^(א)	מפרמיה	הון מניות	
			במיליוני ש"ח
58	2,829	7,132	יתרה ליום 31 במרס 2023
-	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	-	הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
-	-	-	דיבידנד ששולם
-	(173)	(7)	רכישה עצמית של מניות
2	-	-	הטבה לעובדים בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
60	2,656	7,125	יתרה ליום 30 ביוני 2023

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)

קרנות הון			
מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות ^(א)	מפרמיה	הון מניות	
			במיליוני ש"ח
53	184	7,041	יתרה ליום 31 במרס 2022
-	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	-	הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
-	-	-	דיבידנד ששולם
-	2,645	91	הנפקת מניות
-	-	-	מכירת מניות של חברה מאוחדת לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה ^(ב)
53	2,829	7,132	יתרה ליום 30 ביוני 2022

(א) כולל 10 מיליון ש"ח קרנות הון אחרות.

(ב) כולל 5,546 מיליון ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה, מזה 1,830 מיליון ש"ח בגין רכישה עצמית של מניות (30 ביוני 2022 - 4,233 מיליון ש"ח, מזה 1,650 מיליון ש"ח בגין רכישה עצמית של מניות) יתרת הסכום לחלוקה כפופה להוראות בנק ישראל ולמגבלות המפורטות בהוראות ניהול בנקאי תקין.

(ג) למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2022](#).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים שנצברו ^(א)	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	סך כל הון המניות וקרנות ההון
49,796	5	49,791	43,056	(3,284)	10,019
2,453	-	2,453	2,453	-	-
(1)	-	(1)	-	(1)	-
(294)	-	(294)	(294)	-	-
(180)	-	(180)	-	-	(180)
2	-	2	-	-	2
51,776	5	51,771	45,215	(3,285)	9,841

סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים שנצברו ^(א)	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	סך כל הון המניות וקרנות ההון
42,861	428	42,433	37,751	(2,596)	7,278
1,992	-	1,992	1,992	-	-
(224)	-	(224)	-	(224)	-
(322)	-	(322)	(322)	-	-
2,736	-	2,736	-	-	2,736
22	(423)	445	-	445	-
47,065	5	47,060	39,421	(2,375)	10,014

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
 תמצית דוח על השינויים בהון (המשך)
 לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2023

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)

קרנות הון			
מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות ^(א)	מפרמיה	הון מניות במיליוני ש"ח	
56	2,829	7,132	יתרה ליום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)
-	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
-	-	-	דיבידנד ששולם
-	(173)	(7)	רכישה עצמית של מניות
4	-	-	הטבה לעובדים בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
60	2,656	7,125	יתרה ליום 30 ביוני 2023

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)

קרנות הון			
מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות ^(א)	מפרמיה	הון מניות במיליוני ש"ח	
53	184	7,041	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)
-	-	-	השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב ^(ג)
-	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
-	-	-	דיבידנד ששולם
-	2,645	91	הנפקת מניות
-	-	-	הטבה לעובדים בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
-	-	-	מכירת מניות של חברה מאוחדת לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה ^(ד)
53	2,829	7,132	יתרה ליום 30 ביוני 2022

- (א) כולל 10 מיליון ש"ח קרנות הון אחרות.
 (ב) כולל 5,546 מיליון ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה, מזה 1,830 מיליון ש"ח בגין רכישה עצמית של מניות (30 ביוני 2022 - 4,233 מיליון ש"ח, מזה 1,650 מיליון ש"ח בגין רכישה עצמית של מניות) יתרת הסכום לחלוקה כפופה להוראות בנק ישראל ולמגבלות המפורטות בהוראות ניהול בנקאי תקין.
 (ג) השפעה מצטברת בגין יישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים כפי שפורסמו בעדכון תקינה 13-2016 ASU. ראה [ביאור 1.כד.1 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).
 (ד) למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2022](#).
 הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך כל הון המניות וקרנות ההון	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים שנצברו ^(א)	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
10,017	(3,353)	42,774	49,438	5	49,443
-	-	3,434	3,434	-	3,434
-	68	-	68	-	68
-	-	(993)	(993)	-	(993)
(180)	-	-	(180)	-	(180)
4	-	-	4	-	4
9,841	(3,285)	45,215	51,771	5	51,776

סך כל הון המניות וקרנות ההון	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים שנצברו ^(א)	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
7,278	(2,877)	37,209	41,610	442	42,052
-	-	(479)	(479)	(4)	(483)
-	-	3,601	3,601	10	3,611
-	57	-	57	(21)	36
-	-	(910)	(910)	-	(910)
2,736	-	-	2,736	-	2,736
-	-	-	-	1	1
-	445	-	445	(423)	22
10,014	(2,375)	39,421	47,060	5	47,065

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
 תמצית דוח על השינויים בהון (המשך)
 לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2023

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)

קרנות הון		
מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות ^(א)	מפרמיה	הון מניות במיליוני ש"ח
53	184	7,041
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	2,645	91
3	-	-
-	-	-
56	2,829	7,132

יתרה ליום 31 בדצמבר 2021

השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי
החשבונאות המקובלים בארה"ב^(ב)

רווח נקי

הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס

דיבידנד ששולם

הנפקת מניות

הטבה לעובדים בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות

מכירת מניות של חברה מאוחדת לבעלי זכויות
שאינן מקנות שליטה^(ד)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2022

(א) כולל 10 מיליון ש"ח קרנות הון אחרות.

(ב) כולל 5,287 מיליון ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה, מזה 1,650 מיליון ש"ח בגין רכישה עצמית של מניות. יתרת הסכום לחלוקה כפופה להוראות בנק ישראל ולמגבלות המפורטות בהוראות ניהול בנקאי תקין.

(ג) השפעה מצטברת בגין יישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים כפי שפורסמו בעדכון תקינה 13-2016 ASU. ראה [ביאור 1.1 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

(ד) למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך כל הון המניות וקרנות ההון	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים שנצברו ^(א)	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
7,278	(2,877)	37,209	41,610	442	42,052
-	-	(479)	(479)	(4)	(483)
-	-	7,709	7,709	10	7,719
-	(921)	-	(921)	(21)	(942)
-	-	(1,665)	(1,665)	-	(1,665)
2,736	-	-	2,736	-	2,736
3	-	-	3	1	4
-	445	-	445	(423)	22
10,017	(3,353)	42,774	49,438	5	49,443

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד
לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2023

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2022	2023	2022	2023
בלתי מבוקר						
במיליוני ש"ח						
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת						
7,719	3,611	3,434	1,992	2,453	רווח נקי לתקופה	
התאמות:						
(282)	(56)	1,176	(67)	(114)	חלק הקבוצה בהפסדים (רווחים) בלתי מחולקים של חברות כולות ^(א)	
598	299	292	137	145	פחת על בניינים וציוד (לרבות ירידת ערך)	
498	86	724	126	318	הוצאות בגין הפסדי אשראי	
(57)	(15)	-	-	-	רווח ממכירת תיקי אשראי	
136	56	187	49	51	הפסדים, נטו ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה	
164	100	(26)	44	(52)	הפסדים (רווחים), נטו שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר	
(830)	(830)	-	(752)	-	רווחים ממכירת מניות של חברות מוחזקות	
(52)	-	(19)	-	(20)	רווחים ממימוש בניינים וציוד - נטו	
(338)	(161)	(182)	(151)	(92)	רווחים, נטו שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר	
42	27	33	27	-	הפרשה לירידת ערך אגרות חוב זמינות למכירה	
5	-	7	-	5	הפרשה לירידת ערך מניות שאינן למסחר	
4	-	4	-	2	הוצאות הנובעות מעסקאות תשלום מבוסס מניות	
(312)	(196)	(196)	86	(71)	מיסים נדחים - נטו	
48	231	187	90	62	פיצויי פרישה ופנסיה - גידול בעודף העתודה על היעודה	
(127)	129	(602)	(70)	(537)	ריבית שהתקבלה מעבר לריבית שנצברה בתקופה בגין אגרות חוב זמינות למכירה ואגרות חוב מוחזקות לפדיון	
934	639	608	540	243	הפרשי צבירה ושער בגין אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	
(740)	(1,336)	(850)	(1,138)	(336)	השפעת הפרשי שער על יתרות מזומנים ושווי מזומנים	
(1)	(7)	(2)	(3)	(2)	אחר, נטו	
שינוי נטו בנכסים שוטפים:						
(12,667)	(13,025)	465	(6,972)	786	נכסים בגין מכשירים נגזרים	
698	343	(5,037)	(413)	(3,338)	ניירות ערך למסחר	
(603)	(563)	(454)	229	(271)	נכסים אחרים	
שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:						
8,728	9,089	(155)	3,872	(2,276)	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	
2,527	714	(1)	(1,092)	(1,049)	התחייבויות אחרות	
6,092	(865)	(407)	(3,466)	(4,093)	מזומנים נטו לפעילות שוטפת	

(א) בניכוי דיבידנד שהתקבל.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד (המשך) לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2023

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	2022	2023	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2022	2023
בלתי מבוקר					
במיליוני ש"ח					
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה					
שינוי נטו בפיקדונות בבנקים לתקופה מקורית של יותר משלושה חודשים	(2,699)	3,663	(3,955)	791	
שינוי נטו באשראי לציבור ^(א)	(62,038)	(25,421)	(15,621)	(5,977)	
שינוי נטו באשראי לממשלה	(171)	(85)	(161)	(71)	
שינוי נטו בניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	(592)	1,756	876	2,004	
רכישת אגרות חוב מוחזקות לפדיון	(8,550)	(2,681)	(4,434)	(2,297)	
תמורה מפדיון אגרות חוב מוחזקות לפדיון	418	2,145	144	2,082	
רכישת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר	(114,657)	(84,860)	(19,822)	(34,368)	
תמורה ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר	96,945	38,979	20,064	13,029	
תמורה מפדיון אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר	19,487	17,009	10,298	6,483	
רכישת מניות בחברות כלולות	(285)	(3)	(15)	(1)	
מזומנים שנגרעו ממיומש השקעות בחברה בת שיצאה מאיחוד (נספח ב')	(904)	-	(904)	-	
תמורה ממיומש השקעה בחברות כלולות	158	-	-	-	
תמורה ממכירת תיקי אשראי	562	42	-	42	
רכישת בניינים וציוד	(765)	(352)	(175)	(175)	
תמורה ממיומש בניינים וציוד	112	22	-	22	
קופה מרכזית לתשלום פיצויים	91	3	23	2	
מזומנים נטו לפעילות השקעה	(72,888)	(49,783)	(13,682)	(18,434)	
תזרימי מזומנים מפעילות מימון					
שינוי נטו בפיקדונות מבנקים לתקופה מקורית של יותר משלושה חודשים	(3,149)	(2,513)	(2,951)	(4,249)	
שינוי נטו בפיקדונות הציבור	41,560	(23,281)	15,780	980	
שינוי נטו בפיקדונות מממשלה	(53)	(57)	16	(193)	
שינוי נטו בניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	1,665	7,055	807	6,268	
תמורה מהנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	11,435	5,537	1,729	3,846	
פדיון אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	(61)	(2,454)	(50)	(898)	
דיבידנד ששולם לבעלי המניות	(1,665)	(993)	(322)	(294)	
הנפקת מניות	2,736	-	2,736	-	
רכישה עצמית של מניות	-	(180)	-	(180)	
מזומנים נטו מפעילות מימון	52,468	(16,886)	17,745	5,280	
קיטון במזומנים ושווי מזומנים לרבות בגין מזומנים מיועדים למכירה ^(ב)	(14,328)	(67,076)	597	(17,247)	
בניכוי שינוי במזומנים ושווי מזומנים המסווגים כנכסים והתחייבויות מוחזקים למכירה ^(א)	-	-	(1,210)	-	
קיטון במזומנים ושווי מזומנים	(14,328)	(67,076)	1,807	(17,247)	
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה	194,225	180,637	163,364	131,322	
השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים ושווי מזומנים	740	850	1,138	336	
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה	180,637	114,411	166,309	114,411	

(א) כולל פעילות שוטפת מרכישת ניכיון חייבים.

(ב) למידע נוסף ראה ["ביאור 16. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022"](#).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
 תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד (המשך)
 לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2023

ריבית ומיסים ששולמו ו/או התקבלו ודיבידנדים שהתקבלו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2022	2023
מבוקר		בלתי מבוקר במיליוני ש"ח		
15,821	5,901	14,155	3,154	7,217
(3,462)	(710)	(5,515)	(187)	(3,025)
145	42	99	29	53
(2,508)	(1,401)	(2,626)	(572)	(1,309)
200	199	12	121	6

נספח א' - פעולות השקעה ומימון שלא במזומן בתקופת הדוח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022

ביום 23 בספטמבר 2021 התקשר Bank Leumi Corporation ("BLC"), תאגיד אמריקאי (המוחזק בשיעור של 85% בידי הבנק) המחזיק בשליטה מלאה ב-BLUSA, בהסכם מיזוג עם "Valley".

ביום 1 באפריל 2022 הושלמה עסקת המיזוג וכחלק מהתמורה, התקבלה תמורה במניות Valley בסך של כ-3,047 מיליון ש"ח.

למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

נספח ב' - תמורה ממימוש השקעות בחברת בת שאוחדה בעבר^(א)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	2022
מבוקר	
במיליוני ש"ח	
1,210	מזומנים שנגרעו
24,855	נכסים (למעט מזומנים) ^(ב)
(23,378)	התחייבויות
2,687	נכסים והתחייבויות מזהים
(423)	נכסים והתחייבויות המיוחסים לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,264	נכסים והתחייבויות שנגרעו
1,089	רווח הון ממימוש השקעה בחברות בנות שאוחדו בעבר ^(ג)
3,353	סך הכל תמורה שהתקבלה ממימוש השקעות בחברות בנות שאוחדו בעבר
3,047	בניכוי - תמורה שלא במזומן ממימוש השקעות בחברות בנות שאוחדו בעבר
306	תמורה שהתקבלה במזומן
1,210	בניכוי - מזומנים שנגרעו
(904)	זרימת מזומנים ממימוש השקעות בחברות בנות שיצאו מאיחוד

(א) למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

(ב) כולל מוניטין בסך 14 מיליון ש"ח.

(ג) רווח לאחר ביטול קרנות הון ומיסים בסך 752 מיליון ש"ח.

עמוד	פירוט הביאורים
112	1 עיקרי המדיניות החשבונאית
114	2 הכנסות והוצאות ריבית
115	3א הכנסות מימון שאינן מריבית
116	3ב רווח למניה רגילה
118	4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
123	5 ניירות ערך
141	6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
146	7 פיקדונות הציבור
147	8 זכויות עובדים
155	9א הון
158	9ב הלימות הון, מינוף ונזילות
164	10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
167	11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון
180	12א מגזרי פעילות פיקוחיים
190	12ב מגזרי פעילות גישת ההנהלה
195	13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
214	14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
217	15א יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
220	15ב פריטים הנמדדים בשווי הוגן
227	15ג שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3
232	15ד מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3
236	16 נושאים שונים ואירועים לאחר תאריך המאזן

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

1. עקרונות הדיווח

תמצית הדוחות הכספיים לתקופות ביניים המאוחדים ליום 30 ביוני 2023 ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו.

הכללים החשבונאיים שיושמו בעריכת דוחות לתקופות ביניים הינם עקביים לכללים ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2022, פרט לאמור בסעיף ב. להלן. דוחות כספיים לתקופות ביניים אלה אינם כוללים את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים, ויש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2022 והביאורים הנלווים אליהם (להלן: הדוחות השנתיים).

תמצית הדוחות הכספיים לתקופות ביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 14 באוגוסט 2023.

2. שימוש באומדנים

בעת הכנת תמצית הדוחות הכספיים לתקופות ביניים המאוחדים, בהתאם להוראות ולהנחיות כאמור לעיל, נדרש מההנהלה להפעיל שיקול דעת, ולעשות שימוש באומדנים, בהערכות ובהנחות, המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות ועל סכומי התוצאות המדווחות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק, נדרשת הנהלת הבנק להניח הנחות באשר לנסיבות ולאירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הבנק על ניסיון העבר, עובדות ומצגים שונים, ניתוחים וסקירות, גורמים חיזוניים ועל הנחות סבירות, וזאת בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. חוסר הוודאות הנשקף מתנאי הכלכלה ותנאים סביבתיים אחרים עודנו משמעותי ולפיכך אומדנים והערכות עשויים להתעדכן בהתאם להתפתחות בתנאים ובנסיבות ולתמורות בכלכלה.

המדיניות שמיישם הבנק בשימוש בהערכות ובאומדנים הינה ככלל עקבית לזו ששימשה בדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2022, למעט המפורט בסעיף ב. להלן. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

3. הבנק מבצע מעת לעת התאמות לא מהותיות לסיווגים במספרי השוואה על מנת להתאימם לאופן הסיווג בדוחות הכספיים השוטפים לצרכי השוואתיות. לסיווגים האמורים אין השפעה על סך הרווח והפסד.

ב. תקני חשבונאות חדשים, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות חדשות של הפיקוח על הבנקים שיושמו לראשונה

החל מתקופות הדיווח המתחילות ביום 1 בינואר 2023 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות המפורטים להלן:

1. עדכון תקינה ASU 2022-01 בדבר שיפורים ביישום חשבונאות גידור שווי הוגן בשיטת השכבות בתיק

ביום 28 במרס 2022 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את ASU 2022-01 בדבר שיפורים ביישום חשבונאות גידור שווי הוגן בשיטת השכבות בתיק במטרה להתאים באופן טוב יותר את חשבונאות הגידור למדיניות ניהול הסיכונים של החברה (להלן: "העדכון").

עיקרי התיקונים במסגרת העדכון כוללים, בין היתר, הרחבת שיטת השכבה האחרונה כך שניתן יהיה לגדר מספר שכבות, הבהרות בנוגע לאופן הטיפול החשבונאי וכן הוספת דרישות גילוי.

ההוראות יושמו החל מיום 1 בינואר 2023. הוראות העדכון אשר מאפשרות יחסי גידור חדשים ייושמו מכאן ולהבא. ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

2. הפסקת פרסום ריביות ה-LIBOR

במרס 2021 הכריזה הרשות להתנהלות פיננסית בבריטניה (FCA), באופן רשמי, על הפסקת פרסום כלל ריביות הליבור החל מסוף שנת 2021, למעט ריביות הליבור במטבע דולר שפרסומן הופסק ביוני 2023.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ביום 3 באוקטובר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה מספר 250A בנושא מעבר מריבית ליבור. בהוראה מפורטים עקרונות ליישום המעבר מריבית ליבור לריביות בסיסיות אלטרנטיביות, במטרה לוודא היערכות נאותה תוך התייחסות לסיכונים הפוטנציאליים הכרוכים בביצוע המעבר. בנוסף מתייחסת ההוראה להיבטי ההוגנות והגילוי הנדרשים מול הלקוחות. ההוראה מתייחסת הן להסכמים קיימים והן להסכמים חדשים.

בבחירת עוגני הריבית החדשים ושיטות החישוב האלטרנטיביות, הבנק הביא בחשבון את המלצות הוועדות וקבוצות העבודה הרלוונטיות במטבעות השונים לרבות המלצות האיגוד הבינלאומי לנגזרים (ISDA) וכן שיקולי הוגנות. הבנק עדכן את הלקוחות הרלוונטיים אודות השינוי הצפוי, זאת לצד פרסום לכלל לקוחות הבנק באתר האינטרנט.

עסקאות ליבור הוסבו בכלל המטבעות - אחרי דצמבר 2021 ובדולר עם הפסקת פרסום הריבית בסוף יוני 2023, עקב כך לבנק אין חשיפה לריבית הליבור.

למידע נוסף ראה [ביאור 1.כה. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

ג. תקני חשבונאות חדשים, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות חדשות של הפיקוח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. עדכון תקינה ASU 2022-02 בדבר ארגון מחדש של חובות בעייתיים ודרישות גילוי לפי שנת העמדת האשראי

ביום 31 במרס 2022 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית ("FASB") את ASU 2022-02 בדבר ארגון מחדש של חובות בעייתיים ודרישות גילוי לפי שנת העמדת אשראי בנושא הפרשות להפסדי אשראי (להלן: "העדכון").

ביום 4 ליוני 2023 הופצה טיוטת חוזר לעדכון הוראות הדיווח לציבור, בקשר לעדכון. הפרסום מעדכן את הטיפול החשבונאי בחובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי, וכן מרחיב את הגילוי על איכות האשראי לפי שנת העמדת האשראי.

העדכון כולל, בין היתר, את השינויים הבאים: החלפת המונח - "חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי" במונח - "שינויים בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים", עדכון דרישות הגילוי, וביטול הדרישה לחשב את ההפרשה להפסדי אשראי, עבור חוב שעבר ארגון מחדש של חוב בעייתי, בשיטת היוון תזרים מזומנים.

תחילה: ההוראות שנקבעו בטיטת החוזר יחולו החל מיום 1 בינואר 2024.

הבנק לומד את דרישות התקן ובוחן את ההשפעה של ההוראות החדשות על דוחותיו הכספיים.

2. עדכון תקינה ASU 2022-03 בדבר מדידת שווי הוגן של ניירות ערך הונניים אשר חלה עליהם חסימת סחירות

ביום 29 ביוני 2022 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית ("FASB") את ASU 2022-03 בדבר מדידת שווי הוגן של ניירות ערך הונניים אשר חלה עליהם חסימת סחירות (להלן "העדכון"). העדכון מבהיר כי חסימת סחירות חוזית על נייר ערך הונני מהווה חסימה ספציפית לישות ואינה חלק מיחידת מידה חשבונאית של נייר הערך כאמור ולכן לא תילקח בחשבון במדידת השווי הוגן. כמו כן, העדכון הדגיש כי לא ניתן להכיר ולמדוד בנפרד את חסימת הסחירות החוזית.

בנוסף, העדכון מכיל דרישות גילוי חדשות על ישויות המחזיקות בניירות ערך עם חסימה חוזית, בין השאר, גילוי על שווי הוגן של ניירות הערך כאמור, אופי ויתרת התקופה של ההגבלה וכן נסיבות אשר עשויות לגרום לביטול ההגבלה.

הוראות העדכון יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהתקופות השנתיות והביניים המתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2023 או במועד אימוץ מוקדם, ככל והישות בחרה באימוץ מוקדם של העדכון. העדכון ייושם מכאן ולהבא תוך זקיפת ההתאמות שבוצעו בינו לרווח או הפסד.

ביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
2022	2023	2022	2023
בלתי מבוקר			
במיליוני ש"ח			
א. הכנסות ריבית^(א)			
6,551	12,176	3,528	6,534
מאשראי לציבור			
21	23	12	13
מאשראי לממשלות			
179	2,018	144	944
מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים			
43	335	28	168
מפיקדונות בבנקים			
5	66	4	32
מניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר			
588	1,617	310	972
מאגרות חוב ^(ב)			
7,387	16,235	4,026	8,663
סך הכל הכנסות ריבית			
ב. הוצאות ריבית			
(811)	(7,084)	(547)	(3,858)
על פיקדונות הציבור			
(1)	(1)	(1)	-
על פיקדונות מממשלות			
(4)	(47)	(2)	(26)
על פיקדונות מבנקים			
(5)	(5)	(2)	(2)
על פיקדונות מבנק ישראל			
(11)	(177)	(9)	(110)
על ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר			
(531)	(709)	(340)	(383)
על אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים			
(1,363)	(8,023)	(901)	(4,379)
סך הכל הוצאות ריבית			
6,024	8,212	3,125	4,284
סך הכנסות ריבית, נטו			
ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים^(ג)			
(31)	78	(14)	41
מהכנסות ריבית			
-	7	-	12
מהוצאות ריבית			
ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב			
101	162	60	85
מוחזקות לפדיון			
452	1,380	227	836
זמינות למכירה			
35	75	23	51
למסחר			
588	1,617	310	972
סך הכל כלול בהכנסות ריבית			

(א) כולל השפעת יחסי גידור.

(ב) כולל ריבית בגין אגרות חוב מגובות משכנתאות (MBS) בסך 27 מיליון ש"ח ובסך 107 מיליון ש"ח לתקופה של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 (57 מיליון ש"ח ו-113 מיליון ש"ח לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022).

(ג) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיף משנה א.

ביאור צא - הכנסות מימון שאינן מריבית

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
2022	2023	2022	2023
בלתי מבוקר במיליוני ש"ח			
א. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר			
א.1. מפעילות במכשירים נגזרים^(*)			
6,445	2,782	5,201	1,638
6,445	2,782	5,201	1,638
סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים			
א.2. מהשקעה באגרות חוב			
34	10	12	3
(90)	(197)	(61)	(54)
(27)	(33)	(27)	-
(83)	(220)	(76)	(51)
(6,497)	(2,363)	(5,198)	(1,349)
א.3. הפרשי שער, נטו			
א.4. רווחים (הפסדים) מהשקעה במניות			
145	116	54	50
-	(7)	-	(5)
(38)	(10)	-	(6)
20	29	15	21
54	76	97	48
830	-	752	-
1,011	204	918	108
15	-	-	-
891	403	845	346
ב. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר			
(89)	79	(113)	85
(102)	26	(44)	52
2	-	-	-
(189)	105	(157)	137
פירוט על הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר, לפי חשיפת סיכון			
(267)	(15)	(176)	281
48	87	(9)	(161)
29	33	27	17
1	-	1	-
(189)	105	(157)	137
702	508	688	483

[ראה הערות בעמוד הבא.](#)

ביאור צא - הכנסות מימון שאינן מריבית (המשך)

- (א) למעט השפעת יחסי גידור.
 (ב) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
 (ג) מזה חלק ההפסדים בסך 2 מיליון ש"ח ו-13 מיליון ש"ח לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023, הקשורים לאגרות חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן (הפסדים בסך 50 מיליון ש"ח ו-76 מיליון ש"ח לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022).
 (ד) לא היו רווחים או הפסדים הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 (הפסדים בסך 2 מיליון ש"ח הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022).
 (ה) להכנסות ריבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה [ביאור 2](#).
 (ו) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות למסחר.
 (ז) סווג מחדש מרווח כולל אחר מצטבר.
 (ח) לרבות רווחים והפסדים ממדידה לפי שווי הוגן של מניות שמתקיים לגביהן שווי הוגן זמין וכן התאמות מעלה או מטה של מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין.

ביאור צב - רווח למניה רגילה

א. רווח בסיסי למניה

חישוב הרווח הנקי למניה מתבסס על הרווח המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הבנק מחולק בממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות שבמחזור, באופן הבא:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
2023	2022	2023	2022
בלתי מבוקר			
רווח בסיסי			
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק (במיליוני ש"ח)		2,453	
3,601		3,434	
מוצע משוקלל של מספר המניות (באלפי מניות)			
יתרה לתחילת התקופה		1,543,805	
1,452,896 ^(א)		1,452,896	
השפעה משוקללת של הנפקת מניות		-	
3,516		6,993	
השפעה משוקללת בגין רכישה עצמית של מניות		-	
(1,308)		-	
מוצע משוקלל של מספר המניות		1,542,497	
1,456,412		1,459,889	
רווח בסיסי למניה (בשקלים חדשים)		1.59	
2.47		1.36	
2.23		2.23	

(א) יתרה לתחילת התקופה בניכוי רכישה עצמית של מניות עד ליום 31 בדצמבר 2021 ו-2022.

ביאור 3ב - רווח למניה רגילה (המשך)

ב. רווח מדולל למניה

חישוב הרווח המדולל למניה של הבנק מחולק בממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות שבמחזור, לאחר התאמה בגין כל המניות הרגילות הפוטנציאליות המדוללות, באופן הבא:

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
2022	2023	2022	2023
בלתי מבוקר			
רווח מדולל			
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק (במיליוני ש"ח)			
3,601	3,434	1,992	2,453
ממוצע משוקלל של מספר המניות (באלפי מניות)			
ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימשו לצורך חישוב רווח בסיסי למניה			
1,456,412	1,543,147	1,459,889	1,542,497
השפעה משוקללת של הנפקת אופציות לעובדים ^(א)			
-	-	-	-
ממוצע משוקלל של מספר המניות בדילול מלא			
1,456,412	1,543,147	1,459,889	1,542,497
רווח מדולל למניה (בשקלים חדשים)			
2.47	2.23	1.36	1.59

(א) קיימים מכשירים עם פוטנציאל דילול אך הם לא נכללו בתחשיב בתקופת הדוח מאחר והשפעתן היא אנטי מדללת. ראה [ביאור 8.ב](#).

ג. הון המניות

ליום 30 ביוני 2023 הון המניות המונפק והנפרע בניכוי תכנית לרכישה עצמית של מניות הבנק במהלך השנים 2018-2023 הינו 1,537,230,655 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. (ליום 30 ביוני 2022 הון המניות המונפק והנפרע בניכוי תכנית לרכישה עצמית של מניות הבנק במהלך השנים 2018-2020 הינו 1,543,805,097 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג.).

ד. רכישה עצמית שהתרחשה לאחר מועד הדוח הכספי

מיום 1 ביולי 2023 ועד ליום 1 באוגוסט 2023 ביצע הבנק רכישה עצמית של 4,165,866 מניות בנות 1 ש"ח ע.ג. מהונו המונפק של הבנק.

לפרטים בנושא אישור המפקח על הבנים לצורך ביצוע רכישה עצמית ראה [ביאור 9.א](#).

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת המס

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 ו-2022 (בלתי מבוקר)

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה								
רווח (הפסד) כולל אחר	רווח המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר	חלק הבנק ברווח (הפסד) כולל אחר של חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני	רווחים (הפסדים), נטו בגין גידורי תזרים מזומנים	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	התאמות מתרגום נטו לאחר השפעת גידורים ⁽²⁾	נטו בגין (הפסדים), גידורי תזרים מזומנים	סך הכל
(2,596)	(117)	(2,713)	(1,865)	(32)	(49)	(313)	(454)	יתרה ליום 31 במרס 2022
(224)	-	(224)	730	7	6	-	(967)	שינוי נטו במהלך התקופה
445	117	562	27	-	41	313	181	מכירת מניות בחברות בנות לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה ⁽¹⁾
(2,375)	-	(2,375)	(1,108)	(25)	(2)	-	(1,240)	יתרה ליום 30 ביוני 2022
(3,284)	-	(3,284)	(1,511)	15	(5)	-	(1,783)	יתרה ליום 31 במרס 2023
(1)	-	(1)	96	(14)	5	-	(88)	שינוי נטו במהלך התקופה
(3,285)	-	(3,285)	(1,415)	1	-	-	(1,871)	יתרה ליום 30 ביוני 2023

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופה של שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 ו-2022 (בלתי מבוקר)

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה								
רווח (הפסד) כולל אחר	רווח המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר	חלק הבנק ברווח (הפסד) כולל אחר של חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני	רווחים (הפסדים), נטו בגין גידורי תזרים מזומנים	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	התאמות מתרגום נטו לאחר השפעת גידורים ⁽²⁾	נטו בגין (הפסדים), גידורי תזרים מזומנים	סך הכל
(2,877)	(96)	(2,973)	(3,478)	(26)	-	(343)	874	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)
57	(21)	36	2,343	1	(43)	30	(2,295)	שינוי נטו במהלך התקופה
445	117	562	27	-	41	313	181	מכירת מניות בחברות בנות לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה ⁽¹⁾
(2,375)	-	(2,375)	(1,108)	(25)	(2)	-	(1,240)	יתרה ליום 30 ביוני 2022
(3,353)	-	(3,353)	(1,397)	(10)	(2)	-	(1,944)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)
68	-	68	(18)	11	2	-	73	שינוי נטו במהלך התקופה
(3,285)	-	(3,285)	(1,415)	1	-	-	(1,871)	יתרה ליום 30 ביוני 2023

ראה הערות בעמוד הבא.

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת המס (המשך)

3. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה								
רווח (הפסד) כולל אחר	רווח המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר	רווחים (הפסדים), נטו בגין גידורי תזרים מזומנים	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	התאמות מיתרונות ^(א) , נטו לאחר גידורים ^(ב)	נטו בגין מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני	התאמות בגין הטבות לעובדים ^(ג)	סך הכל
במיליוני ש"ח								
874	(343)	-	(26)	(3,478)	(2,973)	(96)	(2,877)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021
(2,999)	30	(43)	16	2,054	(942)	(21)	(921)	שינוי נטו במהלך השנה
181	313	41	-	27	562	117	445	מכירת מניות בחברות בנות לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה ^(ד)
(1,944)	-	(2)	(10)	(1,397)	(3,353)	-	(3,353)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2022

(א) התאמות מיתרונות דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

(ב) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

(ג) התאמות בגין הטבות לעובדים הינן נטו מהתאמות בגין נכסי תכנית.

(ד) למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני (בלתי מבוקר)					
2022			2023		
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס
במיליוני ש"ח					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:					
התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן:					
(1,017)	537	(1,554)	(122)	66	(188)
הפסדים נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן הפסדים נטו בגין אגרות חוב זמינות למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ^(א)					
50	(26)	76	34	(17)	51
מכירת מניות בחברות בנות לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה ^(ב)					
181	(95)	276	-	-	-
(786)	416	(1,202)	(88)	49	(137)
שינוי נטו במהלך התקופה התאמות מתרגום^(א):					
מכירת מניות של חברה מאוחדת לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה - השפעת גידור ^(ב)					
313	(108)	421	-	-	-
313	(108)	421	-	-	-
שינוי נטו במהלך התקופה					
גידור תזרים מזומנים					
6	(3)	9	5	(4)	9
רווחים נטו בגין גידור תזרים מזומנים					
41	(21)	62	-	-	-
מכירת מניות בחברות בנות לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה ^(ב)					
47	(24)	71	5	(4)	9
שינוי נטו במהלך התקופה					
חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני					
חלק הבנק ברווח כולל אחר של חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני					
169	(88)	257	19	(42)	61
(162)	84	(246)	(33)	17	(50)
גידורים ^(א)					
7	(4)	11	(14)	(25)	11
שינוי נטו במהלך התקופה					
הטבות לעובדים^(א):					
684	(348)	1,032	45	(25)	70
רווח אקטוארי נטו					
46	(23)	69	51	(27)	78
הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ^(א)					
27	(11)	38	-	-	-
מכירת מניות בחברות בנות לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה ^(ב)					
757	(382)	1,139	96	(52)	148
338	(102)	440	(1)	(32)	31
שינוי נטו במהלך התקופה					
סך הכל שינוי נטו במהלך התקופה					
בניכוי השינויים במרכיבי רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
117	(20)	137	-	-	-
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
221	(82)	303	(1)	(32)	31
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					

- (א) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. ראה [ביאור 3.א](#).
- (ב) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
- (ג) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.
- (ד) התאמות בגין הטבות לעובדים הינן נטו מההתאמות בגין נכסי תכנית.
- (ה) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות אחרות בגין זכויות עובדים. פירוט נוסף ראה [ביאור 8](#).
- (ו) למידע נוסף ראה [ביאור 15.א](#). בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022.

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני (בלתי מבוקר)					
2022			2023		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
במיליוני ש"ח					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:					
התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן:					
(104)	32	(72)	(3,567)	1,217	(2,350)
הפסדים נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן הפסדים נטו בגין אגרות חוב זמינות למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ^(א)					
220	(75)	145	83	(28)	55
מכירת מניות בחברות בנות לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה ^(ה)					
116	(43)	73	(3,208)	1,094	(2,114)
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום^(א):					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
-	-	-	59	-	59
גידורים ^(ב)					
-	-	-	(44)	15	(29)
מכירת מניות בחברות בנות לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה - השפעת גידור ^(ה)					
-	-	-	421	(108)	313
שינוי נטו במהלך התקופה					
-	-	-	436	(93)	343
גידור תזרים מזומנים					
4	(2)	2	(65)	22	(43)
רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור תזרים מזומנים מכירת מניות בחברות בנות לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה ^(ה)					
-	-	-	62	(21)	41
שינוי נטו במהלך התקופה					
4	(2)	2	(3)	1	(2)
חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני					
חלק הבנק ברווח כולל אחר של חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני					
171	(72)	99	250	(87)	163
גידורים ^(ב)					
(134)	46	(88)	(246)	84	(162)
שינוי נטו במהלך התקופה					
37	(26)	11	4	(3)	1
הטבות לעובדים^(ד):					
(216)	74	(142)	3,338	(1,125)	2,213
הפסד רווח אקטוארי נטו					
188	(64)	124	197	(67)	130
הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ^(א)					
-	-	-	38	(11)	27
מכירת מניות בחברות בנות לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה ^(ה)					
(28)	10	(18)	3,573	(1,203)	2,370
שינוי נטו במהלך התקופה					
129	(61)	68	802	(204)	598
סך הכל שינוי נטו במהלך התקופה					
בניכוי השינויים במרכיבי רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
-	-	-	101	(5)	96
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
129	(61)	68	701	(199)	502
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					

- (א) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. ראה [ביאור 3א](#).
 (ב) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
 (ג) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.
 (ד) ההתאמות בגין הטבות לעובדים הינן נטו מההתאמות בגין נכסי תכנית.
 (ה) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות אחרות בגין זכויות עובדים. פירוט נוסף ראה [ביאור 8](#).
 (ו) למידע נוסף ראה [ביאור 15א](#), [דוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)			
	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
	במיליוני ש"ח		
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:			
התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן:			
הפסדים נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	(4,719)	1,603	(3,116)
הפסדים נטו בגין אגרות חוב זמינות למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ^(א)	178	(61)	117
מכירת מניות בחברות בנות לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה ^(א)	276	(95)	181
שינוי נטו במהלך השנה	(4,265)	1,447	(2,818)
התאמות מתרגום^(א):			
התאמות מתרגום דוחות כספיים	59	-	59
גידורים ^(א)	(44)	15	(29)
מכירת מניות בחברות בנות לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה - השפעת גידור ^(א)	421	(108)	313
שינוי נטו במהלך השנה	436	(93)	343
גידור תזרים מזומנים			
הפסדים נטו בגין גידור תזרים מזומנים	(65)	22	(43)
מכירת מניות בחברות בנות לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה ^(א)	62	(21)	41
שינוי נטו במהלך השנה	(3)	1	(2)
חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני			
חלק הבנק ברווח כולל אחר של חברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני	246	(58)	188
גידורים ^(א)	(262)	90	(172)
שינוי נטו במהלך השנה	(16)	32	16
הטבות לעובדים^(א):			
רווח אקטוארי נטו	2,826	(949)	1,877
הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ^(א)	269	(92)	177
מכירת מניות בחברות בנות לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה ^(א)	38	(11)	27
שינוי נטו במהלך השנה	3,133	(1,052)	2,081
סך הכל שינוי נטו במהלך השנה	(715)	335	(380)
בניכוי השינויים במרכיבי רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
סך הכל השינוי נטו במהלך השנה	101	(5)	96
השינויים במרכיבי הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק			
סך הכל השינוי נטו במהלך השנה	(816)	340	(476)

- (א) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. ראה [ביאור 3א](#).
 (ב) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
 (ג) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.
 (ד) ההתאמות בגין הטבות לעובדים הינן נטו מההתאמות בגין נכסי תכנית.
 (ה) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות אחרות בגין זכויות עובדים. פירוט נוסף ראה [ביאור 8](#).
 (ו) למידע נוסף ראה [ביאור 15א](#). בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022.

ביאור 5 - ניירות ערך

ליום 30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)

הערך במאזן מופחתת עלות	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים		שוי הוגן ^(*)
		הפסדים	שטרם הוכרו מהתאמות לשוי הוגן	
7,879	-	1	(729)	7,151
1,402	1	-	(62)	1,341
5,435	1	10	(453)	4,993
338	1	-	(17)	322
15,054	3	11	(1,261)	13,807

1. אגרות חוב מוחזקות לפדיון:

של ממשלת ישראל	7,879	7,879	-	1	(729)	7,151
של מוסדות פיננסיים זרים	1,402	1,402	1	-	(62)	1,341
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	5,435	5,435	1	10	(453)	4,993
של אחרים זרים	338	338	1	-	(17)	322
סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון^(*)	15,054	15,054	3	11	(1,261)	13,807

ליום 30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)

הערך במאזן מופחתת עלות	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר		שוי הוגן ^(*)
		הפסדים	רווחים	
52,477	-	19	(1,981)	50,515
16,604	-	2	(252)	16,354
50	-	-	(3)	47
9,488	-	14	(360)	9,142
10,495	-	14	(639)	9,870
734	-	6	(53)	687
5,111	-	2	(425)	4,688
94,959	-	⁽³⁾ 57	⁽¹⁾ (3,713)	91,303

2. אגרות חוב זמינות למכירה:

של ממשלת ישראל	52,477	52,477	-	19	(1,981)	50,515
של ממשלות זרות	16,604	16,604	-	2	(252)	16,354
של מוסדות פיננסיים בישראל	50	50	-	-	(3)	47
של מוסדות פיננסיים זרים	9,488	9,488	-	14	(360)	9,142
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	10,495	10,495	-	14	(639)	9,870
של אחרים בישראל	734	734	-	6	(53)	687
של אחרים זרים	5,111	5,111	-	2	(425)	4,688
סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה^(*)	94,959	94,959	-	⁽³⁾57	⁽¹⁾(3,713)	91,303

ראה הערות בעמוד 128.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

ליום 30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)						
הערך במאזן	עלות	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(*)	
במיליוני ש"ח						
3. השקעה במניות וקרנות שאינן למסחר:						
מניות וקרנות	4,360	3,997	-	365	(2)	4,360
מזה: מניות וקרנות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין ^(*)	2,547	2,547				2,547
סך כל מניות וקרנות שאינן למסחר	4,360	3,997	-	365^(*)	(2)^(*)	4,360
סך כל ניירות ערך שאינם למסחר	110,717	114,010	3	433	(4,976)	109,470
ליום 30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)						
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(*)	
במיליוני ש"ח						
4. ניירות ערך למסחר - אגרות חוב -						
של ממשלת ישראל	6,262	6,264	-	2	(4)	6,262
של ממשלות זרות	184	185	-	-	(1)	184
של מוסדות פיננסיים בישראל	519	559	-	-	(40)	519
של מוסדות פיננסיים זרים	16	18	-	-	(2)	16
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	28	31	-	-	(3)	28
של אחרים בישראל	227	249	-	-	(22)	227
של אחרים זרים	66	71	-	-	(5)	66
סך הכל אגרות חוב	7,302	7,377	-	2	(77)	7,302
מניות וקרנות	21	20	-	1	-	21
סך הכל ניירות ערך למסחר	7,323	7,397	-	3^(*)	(77)^(*)	7,323
סך הכל ניירות ערך	118,040	121,407	3	436	(5,053)	116,793

ראה הערות [בעמוד 128](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

ליום 30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)						
	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	עלות מופחתת	הערך במאזן	
	במיליוני ש"ח					
1. אגרות חוב מוחזקות לפדיון:						
	9,155	(361)	-	15	9,501	של ממשלת ישראל
	954	(16)	-	1	969	של מוסדות פיננסיים זרים
	2,952	(292)	-	1	3,243	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
	312	(6)	-	1	317	של אחרים זרים
	13,373	(675)	-	18	14,030	סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון^(א)

ליום 30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)						
	הפסדים	רווחים	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	עלות מופחתת	הערך במאזן	
	במיליוני ש"ח					
2. אגרות חוב זמינות למכירה:						
	26,246	(1,265)	278	-	27,233	של ממשלת ישראל
	15,579	(245)	1	-	15,823	של ממשלות זרות
	49	(1)	1	-	49	של מוסדות פיננסיים בישראל
	11,564	(324)	5	1	11,882	של מוסדות פיננסיים זרים
	6,912	(483)	6	-	7,389	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
	626	(35)	10	-	651	של אחרים בישראל
	5,098	(441)	3	1	5,535	של אחרים זרים
	66,074	^(א) (2,794)	^(א) 304	2	68,562	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה^(א)

ראה הערות [בעמוד 128](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

ליום 30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)						
	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	עלות	הערך במאזן	
	במיליוני ש"ח					
3. השקעה במניות וקרנות שאינן למסחר:						
מניות וקרנות	4,385	(106)	345	-	4,146	4,385
מזה: מניות וקרנות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין ^(א)	2,033			-	2,033	2,033
סך כל מניות וקרנות שאינן למסחר	4,385	(106)^(ד)	345^(ד)	-	4,146	4,385
סך כל ניירות הערך שאינם למסחר	83,832	(3,575)	649	20	86,738	84,489
ליום 30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)						
	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	עלות מופחתת (במניות - עלות)	הערך במאזן	
	במיליוני ש"ח					
4. ניירות ערך למסחר - אגרות חוב -						
של ממשלת ישראל	1,785	(12)	7	-	1,790	1,785
של ממשלות זרות	-	-	-	-	-	-
של מוסדות פיננסיים בישראל	495	(32)	-	-	527	495
של מוסדות פיננסיים זרים	51	(8)	-	-	59	51
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	38	(3)	-	-	41	38
של אחרים בישראל	221	(20)	-	-	241	221
של אחרים זרים	72	(5)	-	-	77	72
סך הכל אגרות חוב	2,662	(80)	7	-	2,735	2,662
מניות וקרנות	17	(2)	-	-	19	17
סך הכל ניירות ערך למסחר	2,679	(82)^(ד)	7^(ד)	-	2,754	2,679
סך הכל ניירות ערך	86,511	(3,657)	656	20	89,492	87,168

ראה הערות [בעמוד 128](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)

הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	הערך במאזן במיליוני ש"ח
1. אגרות חוב מוחזקות לפדיון:					
9,631	9,631	-	2	(670)	8,963
1,321	1,321	2	-	(56)	1,267
3,256	3,256	1	-	(432)	2,825
320	320	1	-	(19)	302
14,528	14,528	4	2	(1,177)	13,357

ליום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)

הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	הפסדים	שווי הוגן ^(א)
2. אגרות חוב זמינות למכירה:					
21,842	23,691	-	63	(1,912)	21,842
16,995	17,291	-	2	(298)	16,995
46	49	-	-	(3)	46
9,627	10,001	24	11	(409)	9,627
7,710	8,353	-	7	(650)	7,710
670	717	2	7	(56)	670
4,919	5,486	7	2	(576)	4,919
61,809	65,588	33	^(א) 92	^(א) (3,904)	61,809

ליום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)

הערך במאזן	עלות	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	הערך במאזן במיליוני ש"ח
3. השקעה במניות וקרנות שאינן למסחר:					
4,353	4,097	-	290	(34)	4,353
2,333	2,333	-	-	-	2,333
4,353	4,097	-	^(א) 290	^(א) (34)	4,353
80,690	84,213	37	384	(5,115)	79,519

ראה הערות [בעמוד 128](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)

הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת (במניות - עלות)	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(*)
4. ניירות ערך למסחר: אגרות חוב -					
של ממשלת ישראל	1,274	-	1	(12)	1,263
של מוסדות פיננסיים בישראל	627	-	-	(47)	580
של מוסדות פיננסיים זרים	59	-	-	(6)	53
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	36	-	-	(3)	33
של אחרים בישראל	296	-	-	(39)	257
של אחרים זרים	78	-	-	(7)	71
סך הכל אגרות חוב	2,370	-	1	(114)	2,257
מניות וקרנות	3	-	-	-	3
סך הכל ניירות ערך למסחר	2,373	-	1^(*)	(114)^(*)	2,260
סך הכל ניירות ערך	86,586	37	385	(5,229)	81,779

הערות:

- (א) נתוני שווי הוגן מבוססים לרוב על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
 (ב) מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין מוצגות לפי עלות בניכוי ירידת ערך, מותאמת מעלה או מטה למחירים נצפים בעסקאות דומות או זהות של אותו מנפיק.
 (ג) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן, נטו" במסגרת רווח כולל אחר למעט ניירות ערך שיועדו כמגודרים בגידור שווי הוגן.
 (ד) נזקפו לדוח רווח והפסד אך טרם מומשו.
 (ה) סך של 15.6 מיליארד ש"ח מתוך סך הכל ניירות ערך במט"ח הינם Super-nationals, Sovereign and Agencies (SSA) (30 ביוני 2022 - 14.5 מיליארד ש"ח, 31 בדצמבר 2022 - 12.8 מיליארד ש"ח).

הערות כלליות:

ניירות ערך שהושאלו הסתכמו בסך 120 מיליון ש"ח (30 ביוני 2022 - 214 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2022 - 52 מיליון ש"ח) מוצגים במסגרת סעיף אשראי לציבור.
 ניירות ערך ששוועדו הסתכמו בסך 12,795 מיליון ש"ח (30 ביוני 2022 - 16,516 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2022 - 17,405 מיליון ש"ח).
 לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב ובמניות ובקרנות נאמנות ראה [ביאורים 2 ו-3א](#).
 ההבחנה בין אג"ח של ישראל ובין אג"ח של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות שהנפיקה את נייר הערך.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף בגין עלות מופחתת והפסדים שטרם הוכרו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות חוב מוחזקות לפדיון הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם הוכר

30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)										
12 חודשים ומעלה ^(א) הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					פחות מ-12 חודשים ^(א) הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					
סך הכל	מעל 40% ^(ה)	20%- 40% ^(ד)	0- 20% ^(ג)	עלות מופחתת	סך הכל	מעל 40% ^(ה)	20%- 40% ^(ד)	0- 20% ^(ג)	עלות מופחתת	
במיליוני ש"ח										
אגרות חוב										
728	-	228	500	7,767	1	-	-	1	79	של ממשלת ישראל
433	-	80	353	2,864	20	-	-	20	1,778	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
57	-	-	57	1,219	5	-	-	5	184	של מוסדות פיננסיים זרים
16	-	-	16	311	1	-	-	1	28	של אחרים זרים
1,234	-	308	926	12,161	27	-	-	27	2,069	סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון
30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)										
12 חודשים ומעלה ^(א) הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					פחות מ-12 חודשים ^(א) הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					
סך הכל	מעל 40% ^(ה)	20%- 40% ^(ד)	0- 20% ^(ג)	עלות מופחתת	סך הכל	מעל 40% ^(ה)	20%- 40% ^(ד)	0- 20% ^(ג)	עלות מופחתת	
במיליוני ש"ח										
אגרות חוב										
29	-	6	23	182	332	-	-	332	9,334	של ממשלת ישראל
126	-	-	126	986	166	-	3	163	2,201	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
-	-	-	-	-	16	-	-	16	970	של מוסדות פיננסיים זרים
-	-	-	-	-	6	-	-	6	292	של אחרים זרים
155	-	6	149	1,168	520	-	3	517	12,797	סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון

- (א) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.
 (ב) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.
 (ג) השקעות שההפסד שטרם מומש בגינן מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ד) השקעות שההפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 20% ועד 40% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ה) השקעות שההפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 40% מהעלות המופחתת שלהן.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף בגין עלות מופחתת והפסדים שטרם הוכרו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות חוב מוחזקות לפדיון הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם הוכר (המשך)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)

12 חודשים ומעלה ^(א)					פחות מ-12 חודשים ^(א)					במיליוני ש"ח	אגרות חוב
הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן						
סך הכל	מעל 40% ^(ג)	20%- ^(ד)	0- ^(ה)	עלות מופחתת	סך הכל	מעל 40% ^(ג)	20%- ^(ד)	0- ^(ה)	עלות מופחתת		
37	-	8	29	183	633	-	166	467	9,417	של ממשלת ישראל	
297	-	80	217	1,715	135	-	14	121	1,541	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	
-	-	-	-	-	56	-	-	56	1,321	של מוסדות פיננסיים זרים	
-	-	-	-	-	19	-	-	19	320	של אחרים זרים	
334	-	88	246	1,898	843	-	180	663	12,599	סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון	

- (א) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים.
 (ב) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.
 (ג) השקעות שהפסד שטרם מומש בגינן מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ד) השקעות שהפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 20% ועד 40% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ה) השקעות שהפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 40% מהעלות המופחתת שלהן.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף בגין שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות זמינות למכירה הנמצאות בפוזיציית הפסד שטרם מומש ללא הפרשה להפסדי אשראי

30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)										
12 חודשים ומעלה ^(א)					פחות מ-12 חודשים ^(א)					
הפסדים שטרם מומשו ^(א)					הפסדים שטרם מומשו ^(א)					
סך	מעל	20%-	0-	שווי	סך	מעל	20%-	0-	שווי	
הכל	40% ^(ה)	40% ^(ד)	20% ^(ג)	הוגן	הכל	40% ^(ה)	40% ^(ד)	20% ^(ג)	הוגן	
במיליוני ש"ח										
אגרות חוב										
2,332	-	496	1,836	22,942	264	-	1	263	33,299	של ממשלות ומוסדות פיננסיים
606	-	205	401	6,109	33	-	-	33	2,360	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
433	-	74	359	4,035	45	-	-	45	922	של אחרים
3,371	-	775	2,596	33,086	342	-	1	341	36,581	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה

30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)										
12 חודשים ומעלה ^(א)					פחות מ-12 חודשים ^(א)					
הפסדים שטרם מומשו ^(א)					הפסדים שטרם מומשו ^(א)					
סך	מעל	20%-	0-	שווי	סך	מעל	20%-	0-	שווי	
הכל	40% ^(ה)	40% ^(ד)	20% ^(ג)	הוגן	הכל	40% ^(ה)	40% ^(ד)	20% ^(ג)	הוגן	
במיליוני ש"ח										
אגרות חוב										
196	-	32	164	1,980	1,639	-	296	1,343	43,733	של ממשלות ומוסדות פיננסיים
247	-	41	206	2,034	236	-	-	236	4,548	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
141	-	23	118	788	335	-	30	305	4,200	של אחרים
584	-	96	488	4,802	2,210	-	326	1,884	52,481	סך כל אגרות חוב זמינות למכירה

- (א) השקעות שהיו בפוזיציית הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.
 (ב) השקעות שהיו בפוזיציית הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.
 (ג) השקעות שההפסד שטרם מומש בגינן מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ד) השקעות שההפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 20% ועד 40% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ה) השקעות שההפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 40% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ו) סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מרווח כולל אחר נטו לאחר השפעת המס.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף בגין שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות חוב זמינות למכירה הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם מומש ללא הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)									
12 חודשים ומעלה ^(א)					פחות מ-12 חודשים ^(א)				
הפסדים שטרם מומשו ^(ג)					הפסדים שטרם מומשו ^(ג)				
סך הכל	מעל 40% ^(ה)	20%- ^(ד) 40%	0- ^(ב) 20%	שווי הוגן	סך הכל	מעל 40% ^(ה)	20%- ^(ד) 40%	0- ^(ב) 20%	שווי הוגן
במיליוני ש"ח									
אגרות חוב									
440	12	61	367	5,240	2,182	-	441	1,741	31,823
של ממשלות ומוסדות פיננסיים									
486	-	185	301	3,163	164	-	4	160	4,004
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)									
281	-	133	148	1,582	351	-	69	282	3,881
של אחרים									
1,207	12	379	816	9,985	2,697	-	514	2,183	39,708
סך כל אגרות חוב זמינות למכירה									

- (א) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.
 (ב) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.
 (ג) השקעות שהפסד שטרם מומש בגינן מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ד) השקעות שהפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 20% ועד 40% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ה) השקעות שהפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 40% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ו) סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מרווח כולל אחר נטו לאחר השפעת המס.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי אגרות חוב זמינות למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים הנמצאות בפוזיציית הפסד שטרם מומש

30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)						
סך הכל		מעל 12 חודשים		עד 12 חודשים		
הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	שווי הוגן
במיליוני ש"ח						
(365)	3,062	(345)	1,759	(20)	1,303	אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)
(192)	1,770	(183)	1,369	(9)	401	אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS, REMIC)
(82)	3,637	(78)	2,981	(4)	656	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)
(639)	8,469	(606)	6,109	(33)	2,360	סך הכל

30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)						
סך הכל		מעל 12 חודשים		עד 12 חודשים		
הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	שווי הוגן
במיליוני ש"ח						
(233)	1,999	(112)	786	(121)	1,213	אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)
(144)	1,559	(110)	554	(34)	1,005	אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS, REMIC)
(106)	3,024	(25)	694	(81)	2,330	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)
(483)	6,582	(247)	2,034	(236)	4,548	סך הכל

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)						
סך הכל		מעל 12 חודשים		עד 12 חודשים		
הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	שווי הוגן
במיליוני ש"ח						
(346)	2,129	(300)	1,438	(46)	691	אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)
(181)	1,641	(142)	755	(39)	886	אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS, REMIC)
(123)	3,397	(44)	970	(79)	2,427	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)
(650)	7,167	(486)	3,163	(164)	4,004	סך הכל

(א) סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מרווח כולל אחר נטו לאחר השפעת המס.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי אגרות חוב לפדיון מגובי משכנתאות

30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)			
	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת ^(*) לשווי הוגן
	במיליוני ש"ח		
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
אגרות חוב לפדיון מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
3,559	(444)	-	4,003
מזה: ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA			
2,479	(265)	-	2,744
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
1,080	(179)	-	1,259
אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
1,183	(9)	3	1,189
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC או GNMA, או בערבותם			
1,184	(9)	3	1,190
סך הכל אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
4,742	(453)	3	5,192
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)			
251	-	7	244
מזה: אשראי שאינו לאנשים פרטיים - אגרות חוב מסוג CLO			
251	-	7	244
סך הכל אגרות חוב לפדיון מגובי משכנתאות	(453)	10	5,436

(א) כולל יתרת הפרשה להפרשי אשראי בסך 1 מיליון ש"ח.

30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)			
	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת ^(*) לשווי הוגן
	במיליוני ש"ח		
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
אגרות חוב לפדיון מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
2,722	(282)	-	3,004
מזה: ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA			
1,641	(159)	-	1,800
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
1,081	(123)	-	1,204
אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
-	-	-	-
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC או GNMA, או בערבותם			
-	-	-	-
סך הכל אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
2,722	(282)	-	3,004
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)			
230	(10)	-	240
מזה: אשראי שאינו לאנשים פרטיים - אגרות חוב מסוג CLO			
230	(10)	-	240
סך הכל אגרות חוב לפדיון מגובי משכנתאות	(292)	-	3,244

(א) כולל יתרת הפרשה להפרשי אשראי בסך 1 מיליון ש"ח.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי אגרות חוב לפדיון מגובי משכנתאות (המשך)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)			
	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת ^(*) לשווי הוגן
	שווי הוגן	שווי הוגן	במיליוני ש"ח
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
אגרות חוב לפדיון מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
מזה: ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA	2,542	(426)	2,968
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC	1,561	(246)	1,807
אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC או בערבותם	49	(2)	51
סך הכל אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)	2,591	(428)	3,019
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)			
מזה: אשראי שאינו לאנשים פרטיים - אגרות חוב מסוג CLO	234	(4)	238
סך הכל אגרות חוב לפדיון מגובי משכנתאות	2,825	(432)	3,257

(*) כולל יתרת הפרשה להפרשי אשראי בסך 1 מיליון ש"ח.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי אגרות חוב זמינות למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים

30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)			
רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)			
עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
אגרות חוב מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
3,587	1	(365)	3,223
מזה: אגרות חוב שקיימת לגביהם ערבות של GNMA			
2,465	1	(243)	2,223
אגרות חוב שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
1,122	-	(122)	1,000
אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-MBS STRIPPED)			
2,405	5	(192)	2,218
מזה: אגרות חוב שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או בערבותם			
2,093	2	(187)	1,908
סך הכל אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
5,992	6	(557)	5,441
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)			
4,503	8	(82)	4,429
מזה: אשראי שאינו לאנשים פרטיים - אגרות חוב מסוג CLO			
3,085	8	(50)	3,043
אשראי שאינו לאנשים פרטיים - ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של SBA			
1,114	-	(20)	1,094
10,495	14	(639)	9,870
סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			
30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)			
רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)			
עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
אגרות חוב מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
2,345	-	(233)	2,112
מזה: ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA			
1,606	-	(149)	1,457
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
739	-	(84)	655
אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-MBS STRIPPED)			
1,849	5	(144)	1,710
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או בערבותם			
1,497	-	(138)	1,359
סך הכל אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
4,194	5	(377)	3,822
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)			
3,195	1	(106)	3,090
מזה: אשראי שאינו לאנשים פרטיים - אגרות חוב מסוג CLO			
2,134	1	(84)	2,051
אשראי שאינו לאנשים פרטיים - ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של SBA			
833	-	(15)	818
7,389	6	(483)	6,912
סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

(א) סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מ"רווח כולל אחר נטו" - לאחר השפעת המס.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי אגרות חוב זמינות למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים (המשך)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)			
רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)			
עלות מופחתת במיליוני ש"ח	רווחים	הפסדים	שווי הוגן
אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
אגרות חוב מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
2,663	1	(346)	2,318
מזה: ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA			
1,957	1	(231)	1,727
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
706	-	(115)	591
אגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
1,939	4	(181)	1,762
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או בערבותם			
1,615	-	(174)	1,441
סך הכל אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
4,602	5	(527)	4,080
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS)			
3,751	2	(123)	3,630
מזה: אשראי שאינו לאנשים פרטיים - אגרות חוב מסוג CLO			
2,460	2	(84)	2,378
אשראי שאינו לאנשים פרטיים - ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של SBA			
1,042	-	(27)	1,015
סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			
8,353	7	(650)	7,710

(א) סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מ"רווח כולל אחר נטו" - לאחר השפעת המס.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים

30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)			
עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
1	-	-	1
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
1	-	-	1
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
22	(2)	-	20
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או בערבותם			
-	-	-	-
23	(2)	-	21
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
8	(1)	-	7
סך הכל ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)			
31	(3)	-	28
סך הכל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)			
עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
1	-	-	1
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
1	-	-	1
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
29	(2)	-	27
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או בערבותם			
-	-	-	-
30	(2)	-	28
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
11	(1)	-	10
סך הכל ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)			
41	(3)	-	38
סך הכל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

(א) רווחים (הפסדים) שנזקפו לדוח רווח והפסד.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים (המשך)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)			
	רווחים	הפסדים	
	שטרם	שטרם	
	מומשו	מומשו	
	מהתאמות	מהתאמות	
עלות מופחתת	לשווי הוגן ^(א)	לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
1	-	-	1
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
1	-	-	1
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO-1 ו-MBS STRIPPED)			
25	-	(1)	24
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC או GNMA, או בערבותם			
-	-	-	-
26	(1)	-	25
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
10	(2)	-	8
סך הכל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			
36	(3)	-	33

(א) רווחים (הפסדים) שנזקפו לדוח רווח והפסד.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי של אגרות חוב זמינות למכירה

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)				
	ממשלות ומוסדות פיננסיים	מגובי נכסים או מגובי משכנתאות	של אחרים	סך הכל
	במיליוני ש"ח			
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופת הדיווח	24	-	9	33
תוספות בגין הפסדי אשראי על ניירות ערך שבגינם לא נרשמו הפסדי אשראי בעבר	-	-	-	-
הפחתות בגין ניירות ערך שנמכרו במהלך התקופה	-	-	(7)	(7)
גידול נטו בהפרשה להפסדי אשראי בגין ניירות ערך שנרשמו בגינם הפסדי אשראי בעבר	(24)	-	(2)	(26)
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח	-	-	-	-

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 ^(א) (מבוקר)				
	ממשלות ומוסדות פיננסיים	מגובי נכסים או מגובי משכנתאות	של אחרים	סך הכל
	במיליוני ש"ח			
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה	-	-	-	-
תוספות בגין הפסדי אשראי על ניירות ערך שבגינם לא נרשמו הפסדי אשראי בעבר	24	-	9	33
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה	24	-	9	33

(א) החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק לראשונה כללים חדשים בנושא הפרשות להפסדי אשראי (CECL). למידע נוסף ראה [ביאור 1.כד.1](#) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות^(א), אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי

30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)					
אשראי לציבור			בנקים, ממשלות ואגרות חוב		
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	סך הכל	סך הכל
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה:					
232,959	-	550	233,509	119,883	353,392
שנבדקו על בסיס פרטני					
27,362	124,018	30,158	181,538	-	181,538
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
260,321	124,018	30,708	415,047	119,883	534,930
סך הכל¹					
ימזה:					
1,596	547	279	2,422	-	2,422
חובות לא צוברים					
76	-	91	167	-	167
חובות בפיגור 90 ימים או יותר					
3,946	15	543	4,504	-	4,504
חובות בעייתיים אחרים					
5,618	562	913	7,093	-	7,093
סך הכל חובות בעייתיים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:					
3,547	-	197	3,744	23	3,767
שנבדקו על בסיס פרטני					
680	460	598	1,738	-	1,738
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
4,227	460	795	5,482	23	5,505
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי ²					
ימזה:					
309	64	147	520	-	520
בגין חובות לא צוברים					
783	2	323	1,108	-	1,108
בגין חובות בעייתיים אחרים					

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
א. חובות^(*), אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)						
אשראי לציבור		סך הכל ציבור	פרטי אחר	דיור	מסחרי	סך הכל
בנקים, ממשלות ואגרות חוב	סך הכל					
במיליוני ש"ח						
יתרת חוב רשומה:						
299,848	97,288	202,560	407	-	202,153	שנבדקו על בסיס פרטני
167,255	4	167,251	28,900	113,077	25,274	שנבדקו על בסיס קבוצתי
467,103	97,292	369,811	29,307	113,077	227,427	סך הכל¹
ימזה:						
2,587	-	2,587	189	514	1,884	חובות לא צוברים
296	-	296	65	-	231	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
3,178	-	3,178	427	52	2,699	חובות בעייתיים אחרים
6,061	-	6,061	681	566	4,814	סך הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:						
3,477	40	3,437	143	-	3,294	שנבדקו על בסיס פרטני
1,450	-	1,450	578	321	551	שנבדקו על בסיס קבוצתי
4,927	40	4,887	721	321	3,845	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי²
ימזה:						
621	-	621	150	69	402	בגין חובות לא צוברים
711	-	711	230	6	475	בגין חובות בעייתיים אחרים

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(א), אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)						
אשראי לציבור		סך הכל ציבור	פרטי אחר	דיוור	מסחרי	
ממשלות, בנקים, ואגרות חוב	סך הכל					
במיליוני ש"ח						
יתרת חוב רשומה:						
309,673	95,502	214,171	460	-	213,711	שנבדקו על בסיס פרטני
175,619	22	175,597	29,975	119,720	25,902	שנבדקו על בסיס קבוצתי
485,292	95,524	389,768	30,435	119,720	239,613	סך הכל¹
ימזה:						
1,908	-	1,908	222	559	1,127	חובות לא צוברים
112	-	112	(ב) 76	-	(ב) 36	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
3,974	-	3,974	(ב) 441	67	(ב) 3,466	חובות בעייתיים אחרים
5,994	-	5,994	739	626	4,629	סך הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:						
3,503	54	3,449	163	-	3,286	שנבדקו על בסיס פרטני
1,537	-	1,537	548	418	571	שנבדקו על בסיס קבוצתי
5,040	54	4,986	711	418	3,857	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי²
ימזה:						
442	-	442	115	77	250	בגין חובות לא צוברים
895	-	895	253	9	633	בגין חובות בעייתיים אחרים

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) סווג מחדש.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
מסחרי	דיוור	אשראי לציבור		סך הכל	בנקים, ממשלות ואגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה
		פרטי אחר	סך הכל ציבור		
במיליוני ש"ח					
4,751	430	745	5,926	22	5,948
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופת הדיווח					
112	31	174	317	1	318
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
(156)	-	(160)	(316)	-	(316)
מחיקות חשבונאיות					
108	-	63	171	-	171
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
(48)	-	(97)	(145)	-	(145)
מחיקות חשבונאיות נטו					
4,815	461	822	6,098	23	6,121
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח					
588	1	27	616	-	616
י'מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
מסחרי	דיוור	אשראי לציבור		סך הכל	בנקים, ממשלות ואגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה
		פרטי אחר	סך הכל ציבור		
במיליוני ש"ח					
4,299	317	699	5,315	34	5,349
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופת הדיווח					
42	14	63	119	7	126
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
(130)	(9)	(89)	(228)	-	(228)
מחיקות חשבונאיות					
102	-	64	166	-	166
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
(28)	(9)	(25)	(62)	-	(62)
מחיקות חשבונאיות נטו					
4,313	322	737	5,372	41	5,413
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח					
468	1	16	485	1	486
י'מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
ב. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	סך הכל	בנקים, ממשלות ואגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה
במיליוני ש"ח					
4,420	419	732	5,571	54	5,625
463	44	248	755	(31)	724
(251)	(2)	(294)	(547)	-	(547)
183	-	136	319	-	319
(68)	(2)	(158)	(228)	-	(228)
4,815	461	822	6,098	23	6,121
588	1	27	616	-	616

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	סך הכל	בנקים, ממשלות ואגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה
במיליוני ש"ח					
3,765	489	727	4,981	3	4,984
804	(165)	22	661	26	687
4,569	324	749	5,642	29	5,671
43	7	15	65	21	86
(297)	(9)	(167)	(473)	-	(473)
269	-	140	409	-	409
(28)	(9)	(27)	(64)	-	(64)
5	-	-	5	-	5
(276)	-	-	(276)	(9)	(285)
4,313	322	737	5,372	41	5,413
468	1	16	485	1	486

(א) השפעה מצטברת בגין יישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים כפי שפורסמו בעדכון תקינה 13-2016 ASU. ראה [ביאור 1.ח. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).
 (ב) החל מיום 1 באפריל 2022 בנק לאומי ארה"ב אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#). נכון ליום 31 במרס 2022 היתרות הנ"ל סווגו כמוחזקות למכירה. למידע נוסף ראה [ביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).

ביאור 7 - פיקדונות הציבור

א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

31 בדצמבר		30 ביוני		
2022	2022	2023	2023	
מבוקר		בלתי מבוקר		
		במיליוני ש"ח		
בישראל				
לפי דרישה				
197,264	234,270	166,303		אינם נושאים ריבית ^(א)
121,951	130,514	99,590		נושאים ריבית ^(א)
319,215	364,784	265,893		סך הכל לפי דרישה
237,851	167,536	268,084		לזמן קצוב
557,066	532,320	533,977		סך כל פיקדונות בישראל ¹
מחוץ לישראל				
לפי דרישה				
-	405	-		אינם נושאים ריבית
18	12	-		נושאים ריבית
18	417	-		סך הכל לפי דרישה
18	417	-		סך כל פיקדונות מחוץ לישראל
557,084	532,737	533,977		סך כל פיקדונות הציבור
ימזה:				
158,006	152,970	166,077		פיקדונות של אנשים פרטיים
130,685	123,549	112,530		פיקדונות של גופים מוסדיים
268,375	255,801	255,370		פיקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל

31 בדצמבר		30 ביוני		
2022	2022	2023	2023	
מבוקר		בלתי מבוקר		
		במיליוני ש"ח		
119,053	119,879	123,295		עד 1
117,207	112,831	122,125		מעל 1 ועד 10
91,492	86,994	92,654		מעל 10 ועד 100
68,403	63,443	62,700		מעל 100 ועד 500
160,929	149,590	133,203		מעל 500
557,084	532,737	533,977		סך הכל

(א) סווג מחדש, במהלך הרבעון הראשון של 2023 בוצע שינוי סיווג בין פיקדונות נושאי ריבית ואלו שאינם נושאי ריבית. מטעמי השוואתיות, ביצע הבנק התאמה לא מהותית במספרי השוואה. השפעת ההתאמה לימים 30 ביוני 2022 ו-31 בדצמבר 2022 הסתכמה בפיקדונות בסך של כ-82.2 מיליארד ש"ח וכ-62.7 מיליארד ש"ח, בהתאמה מנושא ריבית לאינו נושא ריבית. לאמור לא הייתה כל השפעה על הרווח והפסד וההון של הבנק.

ביאור 8 - זכויות עובדים

א. חתימת הסכם קיבוצי

ביום 16 באפריל 2023 חתם הבנק עם ארגון העובדים על הסכם קיבוצי מיוחד לשנים 2023-2026.

להלן פרטים נוספים לגבי עיקרי ההסכם הקיבוצי:

1. תקציב שנתי לקידומי שכר - סל קידום השכר השנתי לכל אחת מהשנים 2023-2026 יהיה מכפלה של מספר העובדים ב-723 ש"ח למנהל, וסך של 381 ש"ח לפקיד.
 - 1.1. על מנת לרתום את כלל עובדי הבנק להשגת יעדי תשואה להון של הבנק, בהתאם לאסטרטגיה העסקית של הבנק, נקבע מנגנון לפיו תקציב קידומי השכר השנתי יוכל לגדול לסכום שנתי מקסימאלי של 950 ש"ח למנהל, ו-500 ש"ח לפקיד (להלן: "התוספת המקסימאלית"), וזאת בכפוף להשגת תשואה על ההון של 15% לפחות. נקבע מנגנון לגבי התקציב בין הסכום המינימאלי למקסימאלי במקרה של תשואה בין 10% ל-15%. כמו כן נקבע מנגנון פיזיו שישולם באמצעות בונוס ולא תוספת שכר, לגבי השנים 2025-2026, במקרה שבו לא תהיה זכאות לתקציב המקסימאלי אולם האינפלציה השנתית תהיה מעל 3%. תקציב קידומי השכר יחולק בין הזכאים באופן דיפרנציאלי, המבוסס על תרומת כל עובד להשגת יעדי הבנק (מדדי מצוינות).
 - 1.2. לאור התשואה שהושגה בשנת 2022 (17%) והתשואה הצפויה לשנת 2023, תשולם תוספת שכר בתחילת 2023 ובתחילת 2024 בהתאם לתוספת המקסימאלית.
 2. תקופת העסקה ללא קביעות - לשם הגברת הגמישות הניהולית של הבנק, על רקע התמורות בשוק הבנקאות, הבנק יהיה רשאי להעסיק עובדים תחת ההסכם הקיבוצי, ללא מתן קביעות, לתקופה של עד 10 שנים באופן מדורג, בהתאם לוותק העובד, ולא יותר מ-6 שנים תוספת.
 3. על מנת לאפשר קפיצת מדרגה נוספת בטרנספורמציה דיגיטלית-טכנולוגית של הבנק, בהתאם לאסטרטגיה של הבנק, הוסכם על הגדלה משמעותית של מכסת העובדים שהבנק רשאי להעסיק תחת ההסכם הטכנולוגי, באופן המקנה לבנק גמישות ניהולית בקליטה ובניהול ההון האנושי בתחומים אלו - ללא מתן קביעות.
 4. על רקע המעבר הנמשך לשימוש בכלים דיגיטליים מבוססי דאטה ומודלים מתקדמים, שיוצר התייתרות בתפקידים שונים בבנק, נקבע מתווה להסדרת הטיפול בעובדים שתפקידם התייתר, באופן שיאפשר לבנק את המשך מגמת התייעלות המואצת שלו.
 5. על מנת לרתום את העובדים מדי שנה להשגת יעדי תכנית העבודה, בתחילת כל שנה תפרסם ההנהלה את היעדים שבהשגתם ישולם בונוס על בסיס התוצאות השנתיות. לשם עידוד מצוינות וקשר ישיר בין תרומה לתגמול, הבונוס ימשיך להיות משולם באופן דיפרנציאלי בהתאם לתרומת כל עובד להצלחת הבנק.
 6. ההסכם כולל שיפור תנאים נלווים וסוציאליים לאוכלוסיות שונות בבנק.
 7. עובדים חדשים שיקלטו לבנק יועסקו תחת סעיף 14 לחוק פיזיו פיטורין לאורך כל תקופת העסקתם בבנק.
 8. ההנהלה וארגון העובדים ינהלו מו"מ לקידום הסכמות לאימוץ מתכנת חדשה לקידום, בהתאם לעיסוקו של כל עובד (חלף ותק ומדרג כשיקול עיקרי) וכן מתווה לקדנציות תחומות בזמן.
 9. כחלק מההסכמות וכן לציון 120 שנים לבנק שחל ב-2022, שילם הבנק לעובדים מענק מיוחד וחד פעמי בסך של 10,000 ש"ח לעובד.
- השפעת ההתקשרות בהסכם הקיבוצי הינה קיטון צפוי ברווח הנקי של הבנק בשנת 2023 בכ-70 מיליון ש"ח, וזאת לפני צעדי התייעלות שהנהלת הבנק נוקטת בהם בכל שנה, שצפויים לקזז את מרבית הגידול האמור. כמו כן, חל גידול חד פעמי לא מהותי בהתחייבויות האקטואריות של הבנק.

ב. הנפקת כתבי אופציה

ביום 16 באוגוסט 2022 פרסם הבנק מתאר להצעת ניירות ערך לנושאי משרה (שאינם דירקטורים ואינם המנכ"ל) ועובדים של קבוצת הבנק של עד 5,000,000.

למידע נוסף ראה [ביאור 24.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

ביום 30 במרס 2023 הוקצו 239,502 כתבי אופציה נוספים שאינם רשומים למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ ל-13 עובדי הבנק, כאשר מתוכם 3 נושאי משרה בבנק (שאינם דירקטורים ואינם המנכ"ל), לרבות אופציות מתוך הכמות כאמור אשר תוקצנה ותפקענה או שתתבטל זכות הניצע לקבלן, והן לא תמומשה למניות, ותוחזרנה למאגר האופציות, והכל כמפורט במתאר.

במועד הבשלת כתבי האופציה יהיה הניצע זכאי למניות מימוש בכמות שתיקבע על פי מרכיב שווי ההטבה בלבד. לעניין זה, "מרכיב שווי ההטבה" הנו ההפרש בין שער הסגירה של מניה רגילה של הבנק בבורסה במועד המימוש לבין מחיר המימוש. כתבי האופציה יבשילו בשלוש מנות שנתיות שוות (כל מנה שווה ל-33% מכמות כתבי האופציה שיוקצו לכל ניצע) החל ממועד ההקצאה, כדלקמן:

המנה הראשונה תבשיל בחלוף שנה ממועד ההקצאה ותפקע 24 חודשים לאחר מכן. מובהר כי מימוש המנה הראשונה כפוף גם לתקופת החסימה ולהוראות סעיף 102. המנה השנייה תבשיל בחלוף שנתיים ממועד ההקצאה ותפקע 24 חודשים לאחר מכן. המנה השלישית תבשיל בחלוף שלוש שנים ממועד ההקצאה ותפקע 24 חודשים לאחר מכן.

בתום תקופת המימוש של כל מנה יפקעו כתבי האופציה מאותה מנה (במקרה שלא פקעו או מומשו קודם לכן בהתאם להוראות תכנית האופציות) וכתבי האופציה לא יהיו ניתנים למימוש החל ממועד זה.

כתבי האופציה מוצעים לניצעים ללא תמורה, כחלק מתנאי העסקתם בבנק. מחיר המימוש של כתבי האופציה המוקצים בפועל הנו 29.53 ש"ח למניה, אשר נקבע בהתאם למחיר הסגירה הממוצע בש"ח של מניית הבנק בשלושים ימי המסחר שקדמו למועד אישור הדירקטוריון להקצאת כתבי האופציה.

ביגין הנפקתם של כתבי האופציה האמורים לעיל, רושם הבנק הוצאות שכר בהתאם לשווי ההוגן של כתבי האופציה. הוצאה זו תירשם בדוחות הכספיים של הבנק לאורך תקופת ההבשלה של האופציות.

האומדן לשווי ההוגן של כתבי האופציה ליום הקצאתם, הנו כ-1.5 מיליון ש"ח. האומדן לשווי ההוגן של כתבי האופציה נערך על ידי מעריך חיצוני ומבוסס על המודל הבינומי לתמחור אופציות, והכל בהתאם להנחות כפי שנכללו במתאר.

הבנק קיבל מרשות המיסים אישור להפעלת התכנית כ"תכנית להקצאת מניות באמצעות נאמן" במסגרת סעיף 102 לפקודת מס הכנסה, במסלול מיסוי רווח הון.

ביום 28 ביוני 2023 אישר דירקטוריון הבנק הקצאת 117,585 כתבי אופציה נוספים שאינם רשומים למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ ל-9 עובדי הבנק, (שאינם דירקטורים ואינם המנכ"ל), לרבות אופציות מתוך הכמות כאמור אשר תוקצנה ותפקענה או שתתבטל זכות הניצע לקבלן, והן לא תמומשה למניות, ותוחזרנה למאגר האופציות, והכל כמפורט במתאר.

במועד הבשלת כתבי האופציה יהיה הניצע זכאי למניות מימוש בכמות שתיקבע על פי מרכיב שווי ההטבה בלבד. לעניין זה, "מרכיב שווי ההטבה" הנו ההפרש בין שער הסגירה של מניה רגילה של הבנק בבורסה במועד המימוש לבין מחיר המימוש. כתבי האופציה יבשילו בשלוש מנות שנתיות שוות (כל מנה שווה ל-33% מכמות כתבי האופציה שיוקצו לכל ניצע) החל ממועד ההקצאה, כדלקמן:

המנה הראשונה תבשיל בחלוף שנה ממועד ההקצאה ותפקע 24 חודשים לאחר מכן. מובהר כי מימוש המנה הראשונה כפוף גם לתקופת החסימה ולהוראות סעיף 102. המנה השנייה תבשיל בחלוף שנתיים ממועד ההקצאה ותפקע 24 חודשים לאחר מכן. המנה השלישית תבשיל בחלוף שלוש שנים ממועד ההקצאה ותפקע 24 חודשים לאחר מכן.

בתום תקופת המימוש של כל מנה יפקעו כתבי האופציה מאותה מנה (במקרה שלא פקעו או מומשו קודם לכן בהתאם להוראות תכנית האופציות) וכתבי האופציה לא יהיו ניתנים למימוש החל ממועד זה.

כתבי האופציה מוצעים לניצעים ללא תמורה, כחלק מתנאי העסקתם בבנק. מחיר המימוש של כתבי האופציה המוקצים בפועל הנו 27.59 ש"ח למניה, אשר נקבע בהתאם למחיר הסגירה הממוצע בש"ח של מניית הבנק בשלושים ימי המסחר שקדמו למועד אישור הדירקטוריון להקצאת כתבי האופציה.

ביגין הנפקתם של כתבי האופציה האמורים לעיל, רושם הבנק הוצאות שכר בהתאם לשווי ההוגן של כתבי האופציה. הוצאה זו תירשם בדוחות הכספיים של הבנק לאורך תקופת ההבשלה של האופציות.

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

האומדן לשווי ההוגן של כתבי האופציה ליום הקצאתם, הנו כ-0.7 מיליון ש"ח. האומדן לשווי ההוגן של כתבי האופציה נערך על ידי מעריך חיצוני ומבוסס על המודל הבינומי לתמחור אופציות, והכל בהתאם להנחות כפי שנכללו במתאר.

הבנק קיבל מרשות המיסים אישור להפעלת התכנית כ"תכנית להקצאת מניות באמצעות נאמן" במסגרת סעיף 102 לפקודת מס הכנסה, במסלול מיסוי רווח הון.

ביום 28 ביוני 2023 אישר דירקטוריון הבנק הקצאת 1,135,570 כתבי אופציה למנכ"ל הבנק ול-12 נושאי משרה של הבנק שהינם חברי הנהלת הבנק ועובד אחד של חברת בת של הבנק על פי מתאר שפרסם הבנק ביום 16 באוגוסט 2022. מכלל כתבי האופציה כאמור, זכאי המנכ"ל ל-145,794 כתבי אופציה, אשר אושרה הקצאתם ביום 10 באוגוסט 2023 על ידי האסיפה הכללית של הבנק.

למידע נוסף ראה [ביאור 24.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

כתבי האופציה ניתנים למימוש של עד 1,135,570 מניות רגילות בנות ו ש"ח ערך נקוב כל אחת של הבנק.

מחיר המימוש של כתבי האופציה יהיה 27.59 ש"ח למניה. מחיר המימוש אינו צמוד למדד. מחיר המימוש נקבע בהתאם למחיר הסגירה הממוצע של מניית הבנק בשלושים ימי המסחר שקדמו למועד החלטת הדירקטוריון.

כתבי האופציה לא יירשמו למסחר בבורסה. מניות המימוש שתונפקנה עקב מימוש כתבי האופציה ירשמו למסחר בבורסה.

גם לו תסתיים כהונתו בבנק של מי מהניצעים, כתבי האופציה יהיו בתוקף עד לתום תקופת המימוש.

המניות שינבעו ממימוש כתבי האופציה יהיו שוות בזכויותיהן לכל דבר ועניין למניות הרגילות.

ג. הרכב ההטבות

1. הטבות לעובדים

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	2023	2022
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח			
הטבות לאחר פרישה - פנסיה ופיצויים^(א)			
17,214	17,212	17,546	17,212
8,816	9,067	8,934	8,816
8,398	8,145	8,612	8,398
חופשת יובל צבורה			
19	23	18	19
19	23	18	19
הטבות אחרות			
513	521	514	513
-	-	-	-
513	521	514	513
סך הכל			
8,946	8,706	9,165	8,946
-	-	-	-
16	17	21	16
2	1	2	2

(א) החל מיום 1 באפריל 2022 בנק לאומי ארה"ב אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#). נכון ליום 31 במרס 2022 היתרות הנ"ל סווגו כמוחזקות למכירה. למידע נוסף ראה [ביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

ג. הרכב ההטבות (המשך)

2. תכנית הטבה מוגדרת

א. מחויבות ומצב המימון

1. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2023	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2022	2023
מבוקר			בלתי מבוקר		
			במיליוני ש"ח		
21,261	21,261	17,214	18,399	17,351	מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת התקופה
142	81	63	34	32	עלות שירות
717	331	409	175	211	עלות ריבית
27	14	12	7	6	הפקדות משתתפי תכנית
(3,449)	(3,658)	305	(1,063)	189	הפסד (רווח) אקטוארי
4	4	12	2	6	שינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ
(1,401)	(734)	(469)	(342)	(249)	הטבות ששולמו
69	69	-	-	-	אחר
(156)	(156)	-	-	-	בניכוי יתרות של חברת הבת בארה"ב שנמכרה ^(א)
17,214	17,212	17,546	17,212	17,546	מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף תקופת הדיווח
16,594	16,521	16,567	16,521	16,567	מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף תקופת הדיווח

(א) החל מיום 1 באפריל 2022 בנק לאומי ארה"ב אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#). נכון ליום 31 במרס 2022 היתרות הנ"ל סווגו כמוחזקות למכירה. למידע נוסף ראה [ביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).

2. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2023	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2022	2023
מבוקר			בלתי מבוקר		
			במיליוני ש"ח		
9,803	9,803	8,816	9,240	8,654	שווי הוגן של נכסי התכנית בתחילת התקופה
(293)	(191)	313	37	394	תשואה בפועל על נכסי תכנית ^(א)
248	36	30	18	15	הפקדות לתכנית על ידי הבנק
27	14	12	7	6	הפקדות משתתפי תכנית
1	8	14	6	6	שינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ
(869)	(502)	(251)	(241)	(141)	הטבות ששולמו
69	69	-	-	-	אחר
(170)	(170)	-	-	-	בניכוי יתרות של חברת הבת בארה"ב שנמכרה ^(א)
8,816	9,067	8,934	9,067	8,934	שווי הוגן של נכסי התכנית בסוף תקופת הדיווח
8,398	8,145	8,612	8,145	8,612	מצב המימון - התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופת הדיווח

(א) לרבות השפעת המעבר לקופה משלמת בגין פורשים. ראה [ביאור 23.ד. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).
 (ב) החל מיום 1 באפריל 2022 בנק לאומי ארה"ב אינו מאוחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#). נכון ליום 31 במרס 2022 היתרות הנ"ל סווגו כמוחזקות למכירה. למידע נוסף ראה [ביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

ג. הרכב ההטבות (המשך)

2. תכנית הטבה מוגדרת (המשך)

א. מחויבות ומצב המימון (המשך)

3. סכומים שהוכרו במאזן המאוחד

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 ביוני	
2022	2022 ^(א)	2023	
מבוקר		בלתי מבוקר	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
2	1	2	
8,400	8,146	8,614	סכומים שהוכרו בסעיף נכסים אחרים
8,398	8,145	8,612	סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות
		התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופת הדיווח	

(א) סווג מחדש.

4. סכומים שהוכרו ברווח כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 ביוני	
2022	2022	2023	
מבוקר		בלתי מבוקר	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
2,109	1,668	2,138	הפסד אקטוארי, נטו
2,109	1,668	2,138	יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

ב. הוצאה לתקופה

1. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
2022	2022	2023	2022	2023	
מבוקר		בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח	
142	81	63	34	32	עלות שירות
717	331	409	175	211	עלות ריבית
(402)	(207)	(224)	(97)	(128)	תשואה חזויה על נכסי התכנית
265	194	187	68	78	הפחתה של סכומים שלא הוכרו - הפסד אקטוארי נטו
722	399	435	180	193	סך עלות ההטבה, נטו
199	98	107	49	49	סך הוצאה בגין תכנית פנסיה להפקדה מוגדרת
921	497	542	229	242	סך הוצאות שנכללו ברווח והפסד

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

ג. הרכב ההטבות (המשך)

2. תכנית הטבה מוגדרת (המשך)

ב. הוצאה לתקופה (המשך)

2. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח כולל אחר לפני השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2023	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2023
2022	2022	2023	2022	2023
בלתי מבוקר במיליוני ש"ח				
(2,754)	(3,260)	216	(1,003)	(77)
(265)	(194)	(187)	(68)	(78)
6	-	-	(1)	-
(46)	(46)	-	(46)	-
(3,059)	(3,500)	29	(1,118)	(155)
722	399	435	180	193
(2,337)	(3,101)	464	(938)	38

(א) החל מיום 1 באפריל 2022 בנק לאומי ארה"ב אינו מאחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. דוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

3. הנחות^(א)

א. הנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמדידת עלות ההטבה נטו

1. הנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין ההטבה

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	2023
2022	2022	2023
באחוזים		
2.06	1.86	2.10
2.67	2.51	2.75
0-36.4	0.1-7	0-36.4
0-6.81	0-6.3	0-6.81

(א) הנחות מתייחסות לנתוני בנק בלבד.

(ב) לעובדים שהחלו את עבודתם בבנק לפני 1 בינואר 1999 וקיבלו קביעות עד מועד חתימת ההסכם הקיבוצי המיוחד בשנת 2000.

2. הנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	2023
2022	2022	2023
באחוזים		
1.45	0.88	2.09
4.50	4.50	5.25
0-6.81	0-6.3	0-6.81

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

ג. הרכב ההטבות (המשך)

3. הנחות^(א) (המשך)

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

קיטון בנקודת אחוז אחת			גידול בנקודת אחוז אחת			
ליום 31 בדצמבר		ליום 30 ביוני	ליום 31 בדצמבר		ליום 30 ביוני	
2022	2022	2023	2022	2022	2023	
מבוקר		בלתי מבוקר	מבוקר		בלתי מבוקר	
במיליוני ש"ח						
2,609	2,665	2,674	(2,126)	(2,170)	(2,186)	שיעור היוון
387	414	420	(346)	(372)	(375)	שיעור עליית המדד
(215)	(246)	(239)	192	225	209	שיעור עזיבה
(339)	(363)	(366)	378	404	409	שיעור גידול בתגמול

(א) הנחות מתייחסות לנתוני בנק בלבד.

גובה ההתחייבות לזכויות עובדים מושפע ממספר משתנים מרכזיים, הכוללים משתני שוק (שיעורי ריביות היוון ההתחייבויות לטווחי הזמן השונים) ומשתנים אקטואריים, כאשר חלק מהמשתנים האקטואריים הינם משתנים התנהגותיים של העובדים. ייתכן כי יתקיים קשר בין שינויים במשתני השוק לבין שינויים במשתנים האקטואריים ההתנהגותיים. לדוגמא, ייתכן כי באם תתרחש עליית ריבית חדה במשק הישראלי, אשר בעקבותיה תעלנה גם תשואות האג"ח הממשלתיות (אשר תקטין את גובה ההתחייבויות לפנסיה), יצטמצם גם שיעור העובדים הבוחרים במסלול פנסיה (החלטה אשר גם תצמצם את גובה ההתחייבויות של הבנק לפנסיה).

4. נכסי תכנית

א. הרכב השווי ההוגן של נכסי תכנית

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 ביוני	
2022	2022	2023	
מבוקר		בלתי מבוקר	
במיליוני ש"ח			
136	83	37	מזומנים ופיקדונות בבנקים
1,095	1,432	1,113	מניות
334	322	191	אגרות חוב ממשלתיות
579	745	513	אגרות חוב קונצרניות
6,672	6,485	7,080	אחר ^(א)
8,816	9,067	8,934	סך הכל

(א) לרבות השפעת המעבר לקופה משלמת בגין פורשים. ראה [ביאור 23.ד. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

ג. הרכב ההטבות (המשך)

4. נכסי תכנית (המשך)

ב. השווי ההוגן של נכסי תכנית לפי סוגי נכסים ויעד הקצאה לשנת 2023

יעד הקצאה		אחוז מנכסי התכנית	
ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	2022	2023
מבוקר	בלתי מבוקר		
באחוזים			
2	1	-	1
מזומנים ופיקדונות בבנקים			
12	16	13	13
מניות			
4	4	2	2
אגרות חוב ממשלתיות			
7	8	6	8
אגרות חוב קונצרניות			
75	71	79	76
אחר			
100	100	100	100
סך הכל			

5. תזרימי מזומנים

א. הפקדות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	תחזית ^(א)
2022	2023	2022	2023
מבוקר	בלתי מבוקר		
במיליוני ש"ח			
275	50	42	25
21	372		
הפקדות			

(א) אומדן ההפקדות שהבנק צופה כי יופקדו לתכנית להטבה מוגדרת במהלך התקופה שנתרה עד לסוף שנת 2023.

ב. הטבות שהבנק צופה לשלם בעתיד^(א)

שנה	במיליוני ש"ח
2023	372
2024	768
2025	774
2026	842
2027	837
2028-2032	4,936
2033 ואילך	13,932
סך הכל	22,461

(א) בערכים מהוונים.

ביאור 9א - הון

שינויים בהון הבנק

הקצאת כתבי אופציה

לפרטים אודות פקיעה והנפקת כתבי אופציה שאינם רשומים למסחר לעובדים ונושאי משרה בבנק, ראה [ביאור 8.ב](#).

מניות רדומות של הבנק

נכון למועד פרסום הדוח, בבעלות הבנק 82,564,566 מניות רדומות.

תכנית לרכישה עצמית של מניות הבנק

ביום 22 במאי 2023 אישר דירקטוריון הבנק תכנית לרכישה עצמית של מניות הבנק בהיקף שלא יעלה על 800 מיליון ש"ח, החל מיום 24 במאי 2023 ועד ליום 15 במאי 2024 או עד לרכישת כל סכום התכנית, כמוקדם ביניהם.

תכנית הרכישה תבוצע במסגרת המסחר בבורסה ו/או בעסקאות מחוץ לבורסה, באמצעות חבר בורסה חיצוני ובלתי תלוי שיפעל על פי ייפוי כח בלתי חוזר, בהתאם למנגנון הגנת נמל מבטחים שפרסמה רשות ניירות ערך. תכנית הרכישה תבצע בשלושה שלבים נפרדים, שכל אחד מהם יהיה בלתי הדיר, בהתאם לתנאי מנגנון נמל מבטחים (להלן: "שלב א" ו-"שלב ב" ו-"שלב ג").

ביצוע שלב א' החל ביום 24 במאי 2023, והסתיים ביום 1 באוגוסט 2023, במסגרתו רכש הבנק (באמצעות חבר בורסה בלתי תלוי עמו התקשר) 10,740,308 מניות בהיקף של כ-300 מיליון ש"ח מכוח התכנית האמורה.

ערב פרסום דוח זה החליט הבנק לבצע את שלב ב' ונתן לחבר הבורסה הוראה בלתי הדירה להתחיל בביצוע שלב ב' ביום 16 באוגוסט 2023. שלב ב' יסתיים במוקדם מביין: (א) יום 2 בנובמבר 2023; או (ב) השלמת רכישת מניות הבנק בהיקף של 300 מיליון ש"ח. לאחר סיום שלב ב', אם יחליט הבנק לבצע את שלב ג', ייתן הבנק לחבר הבורסה הוראה בלתי הדירה להתחיל בביצוע שלב ג' ביום המסחר השני ממועד פרסום הדוח הכספי הראשון שלאחר מועד קבלת ההחלטה בדבר ביצוע שלב ג'. במקרה כזה, יסתיים שלב ג' במוקדם מביין: (א) יום 15 במאי 2024; או (ב) השלמת רכישת מניות הבנק בהיקף של 800 מיליון ש"ח, בניכוי סך הרכישות שבוצעו בפועל במסגרת שלב א' ושלב ב'. אם לאחר סיום שלב ב', תתקבל החלטה שלא לבצע את שלב ג', יפרסם על כך הבנק דיווח מיידי.

אישור הפיקוח על הבנקים לביצוע תכנית הרכישה, כנדרש בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 332, התקבל ביום 17 במאי 2023, בכפוף לעמידה במגבלות וביעדי ההון, ובכלל זאת התנאי לפיו התכנית תופסק לאלתר אם במהלך תקופת התכנית יתברר כי על פי הדוחות הכספיים האחרונים שפורסמו הבנק אינו עומד ביחס הון עצמי רובד 1 של 10.9% לפחות.

חוזר להתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה) - הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250

החל מיום 1 בינואר 2022 חלים על לאומי יעדי ההון המזעריים שחלו טרם הוראת השעה, קרי יחס הון עצמי רובד 1 שלא יפחת מ-10%, ויחס הון כולל שלא יפחת מ-13.5%. ליחס הון עצמי רובד 1 מתווספת דרישות הון בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיור לתאריכי הדוחות הכספיים, למעט הלוואות לדיור לגביהן ניתנה הקלה במסגרת הוראת השעה להתמודדות עם משבר הקורונה.

בהתאם לחוזר שפרסם הפיקוח על הבנקים ביום 30 בספטמבר 2021, החל מיום 1 באוקטובר 2021, נותרה ההקלה כאמור רק בהתייחס לדרישת ההון בגין הלוואות לדיור שלא לצורך רכישת זכות במקרקעין (הלוואות לכל מטרה). ליום 30 ביוני 2023, דרישת ההון הנוספת בגין יתרת הלוואות לדיור, הינה 0.20% במנחי יחס הון עצמי רובד 1.

בהתאם, דרישות ההון המזעריות שחלו על הבנק ליום 30 ביוני 2023 הינן 10.20% ליחס הון עצמי רובד 1 (כולל דרישת ההון בגין יתרת הלוואות לדיור) ו-13.50% ליחס ההון הכולל.

בנוגע ליחס המינוף, בהוראת השעה נקבע שתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא 24% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5.5% (חלף 6% קודם לכן). ביום 15 במאי 2022 פורסם חוזר לתיקון הוראת השעה, ולפיו תוקף ההקלה יוארך עד ל-31 בדצמבר 2023. תאגיד שינצל את ההקלה עד למועד זה יידרש לשוב ולעמוד ביחס המינוף הנדרש טרום הוראת השעה תוך שני רבעונים, עד ה-30 ביוני 2024. עוד נקבע כי ניצול ההקלה לא יהווה חסם לחלוקת דיבידנד בכפוף לתכנון הון הכולל חזרה ליחס המינוף הנדרש.

ביאור 9א - הון (המשך)

מדיניות חלוקת דיבידנד

מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק, שאושרה על ידי דירקטוריון הבנק ביום 6 במרס 2019, קובעת כי מדי רבעון יחולק דיבידנד בגובה של עד 50% מהרווח הנקי של הבנק, בהתאם לדוחות הכספיים של הבנק לרבעון שחלף. זאת בכפוף, בין היתר, לכך שהבנק יעמוד ביעדי הלימות ההון שלו גם לאחר חלוקת הדיבידנד. חלוקת הדיבידנד בפועל כפופה להחלטות פרטניות של הדירקטוריון בטרם כל חלוקה, ובכפוף להוראות הדין שחלות על חלוקת דיבידנד ובכלל זה הוראות חוק החברות והוראות בנק ישראל.

ביום 14 באוגוסט 2023 אישר הדירקטוריון חלוקת דיבידנד בסך של כ-736 מיליון ש"ח, המהווים כ-30% מהרווח הנקי לרבעון השני של שנת 2023, סכום הדיבידנד שאושר לכל מניה בת 1 ש"ח ע.נ. הינו כ-48.00 אגורות. סכום הדיבידנד הסופי למניה כפוף לשינויים עקב רכישה עצמית של מניות. הדירקטוריון קבע את יום 28 באוגוסט 2023 כיום הקובע לעניין תשלום דיבידנד ואת יום 7 בספטמבר 2023 כיום התשלום.

פרטים בדבר דיבידנד ששולם

מועד ההכרזה	מועד תשלום	דיבידנד למניה באגורות	דיבידנד ששולם במזומן במיליוני ש"ח
12 באוגוסט 2021	2 בספטמבר 2021	43.36	630
15 בנובמבר 2021	12 בדצמבר 2021	94.11	1,367
9 במרס 2022	6 באפריל 2022	40.48	588
24 במאי 2022	15 ביוני 2022	22.14	322
16 באוגוסט 2022	6 בספטמבר 2022	25.82	399
29 בנובמבר 2022	19 בדצמבר 2022	23.08	356
14 במרס 2023	4 באפריל 2023	45.20	698
23 במאי 2023	15 ביוני 2023	19.10	294

תשקיף מדף והנפקת אגרות חוב וניירות ערך מסחריים

ביום 27 במאי 2021 פרסם הבנק תשקיף מדף בהתאם להיתר שהתקבל מהרשות לניירות ערך. ביום 18 במאי 2023 החליטה הרשות לניירות ערך להאריך את התקופה להצעת ניירות ערך על פי תשקיף המדף עד ליום 26 במאי 2024.

ביום 18 בינואר 2023, הנפיק הבנק סך של 500 מיליון דולר ארה"ב ערך נקוב כתבי התחייבות נדחים "ירוקים" סדרה לאומי \$ 2033 רמ. הסדרה נרשמה למסחר ברצף מוסדיים בבורסה בתל אביב.

כתבי התחייבות הנדחים סדרה לאומי \$ 2033 רמ עומדים לפדיון בתשלום אחד, לאחר 10 שנים ושישה חודשים ממועד הנפקתם, כאשר לבנק עומדת האפשרות לבצע פדיון מוקדם בתקופה שבין 5 שנים ושלושה חודשים לבין 5 שנים ושישה חודשים ממועד הנפקתם, בכפוף לתנאים מסוימים.

כתבי התחייבות הנדחים סדרה לאומי \$ 2033 רמ נושאים ריבית שנתית קבועה בשיעור של 7.129% לשנה אשר תשולם בתשלומים חצי שנתיים. עד ליום 18 ביולי 2028. במועד זה, וככל שלא בוצע פדיון מוקדם, יעודכן שיעור הריבית בהתאם לתשואה הממשלתית בארה"ב באותו מועד בתוספת המרווח שהוסכם בהנפקה, כמפורט במסמכי ההנפקה.

בהתקיים נסיבות לאירוע מכונן (אירוע מכונן לאי קיימות או אירוע מכונן לספיגת הפסדי קרן, המוקדם מביניהם), יומרו כתבי התחייבות הנדחים סדרה לאומי \$ 2033 רמ למניות על פי ממוצע שערי הסגירה שנקבעו למניות הבנק בבורסה ב-14 ימי המסחר העוקבים האחרונים לפני היום בו נמסרה הודעת ההמרה (מתורגם לדולר ארה"ב לפי השער באותו מועד), או על פי שער הרצפה שנקבע (4.21053 דולר ארה"ב, כפוף להתאמות), כגובה מביניהם.

כתבי התחייבות לאומי \$ 2033 רמ כשירים להכלל בהון רוברד 2 החל ממועדי הנפקתם.

ביום 30 במאי 2023 הנפיק הבנק סך של כ-1.492 מיליארד ש"ח ע.נ. אגרות חוב בדרך של הרחבת סדרה 183 בתמורה לכ-1.419 מיליארד ש"ח, וכן סך של כ-2.428 מיליארד ש"ח ע.נ. ניירות ערך מסחריים (נע"מ סדרה 4).

ביאור 9א - הון (המשך)

קרן הנע"מ והריבית בגינה יעמדו לפירעון בתשלום אחד ביום 28 במאי 2024, היא אינה צמודה למדד המחירים לצרכן ונושאת מרווח בשיעור של 0.19% מעל לריבית בנק ישראל.

ביום 7 באוגוסט 2023 הנפיק הבנק סך של כ-0.5 מיליארד ש"ח ערך נקוב אגרות חוב לאומי אג"ח 1 ר"מ.

קרן אגרות החוב תעמוד לפירעון בתשלום אחד ביום 24 בדצמבר 2026, ככל שלא יבוצע פדיון מוקדם על ידי הבנק, כמפורט בתנאי ההנפקה. היתרה הבלתי מסולקת של קרן אגרות החוב תישא ריבית שנתית בשיעור ריבית בנק ישראל בתוספת 2.3% אשר תשולם ב-40 תשלומים חודשיים, החל מיום 24 בספטמבר 2023 עד ליום 24 בדצמבר 2026, מועד הפירעון הסופי של קרן אגרות החוב. אגרות החוב (קרן וריבית) לא תהיינה צמודות לבסיס הצמדה כלשהו.

אגרות חוב סדרה 183, אגרות חוב לאומי אג"ח 1 ר"מ, וניירות ערך מסחריים (סדרה 4) אינם מוכרים לצורך הון פיקוחי.

פדיון מוקדם של כתבי התחייבות נדחים

ביום 5 ביולי 2023 החליט דירקטוריון הבנק לפדות בפדיון מוקדם מלא כתבי התחייבות נדחים סדרה 401 אשר הונפקו לציבור ביולי 2018. בהתאם לכך, ביום 31 ביולי 2023 נפדו כתבי התחייבות בסך כולל של כ-681 מיליון ש"ח (כולל הפרשי הצמדה).

ביאור 9ב - הלימות הון, מינוף ונזילות

כללי

במאי 2013 תיקן הפיקוח על הבנקים את הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 בנושא מדידה והלימות הון, על מנת להתאימן להנחיות באזל 3.

יודגש, כי הוראות באזל 3 קובעות שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור לנושאים הבאים:

1. רכיבי ההון הפיקוחי
2. ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות
3. טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים
4. טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים
5. הקצאת הון בגין סיכון CVA

רכיבי הון הנתונים לתנדטיות

התקינה בדבר זכויות עובדים אשר יושמה לראשונה בינואר 2015, הינה גורם המשפיע באופן מהותי על הון עצמי רובד 1 של לאומי, בעיקר בשל העובדה שמדידת ההתחייבות הינה בהתאם לריביות שוק שהינן ברמות נמוכות היסטוריות וכן בשל התנדטיות הרבה שמדידה מעין זו הביאה להון הפיקוחי של הבנק.

בהקשר זה, ביום 12 ביולי 2016 קיבל הבנק אישור פרטני מאת בנק ישראל לעניין אופן חישוב ריבית ההיוון שתשמש לחישוב ההתחייבות לזכויות עובדים לצורך מדידת ההון הפיקוחי. בהתאם לאישור, ריבית ההיוון מחושבת על פי ממוצע נע של תשואות השוק, לתקופה של שמונה רבעונים שהסתיימה במועד הדיווח. חישוב זה יושם החל מהדוחות הכספיים לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016 ועד הדוחות הכספיים לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2022.

ביום 5 בספטמבר 2022 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת אישור הפיקוח על הבנקים, לשנות את אופן מדידת ההתחייבויות הפנסיוניות לצורכי ההון הפיקוחי. על פי שיטת המדידה החדשה, בכל רבעון הבנק יחשב את השינוי בהתחייבות לפנסיה כתוצאה משינויים בריבית ההיוון בניכוי השינוי בשווי הנכסים שיועדו מראש לגידור התחייבויות אלו. השינוי בהתחייבות לפנסיה נטו, לאחר השפעת המס, ייפרס באופן לינארי על פני ארבעה רבעונים, החל מהרבעון עבורו בוצע החישוב. יישום השיטה החדשה נכנס לתוקף ביום 1 ביולי 2022 ויהיה בתוקף עד המוקדם מבין השניים: א) דוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2029 (כולל) או ב) מועד הדוח הכספי בו הממוצע לאורך ארבעה רבעונים האחרונים של סכום ההתחייבויות הפנסיונית יהיה נמוך מסך של 10 מיליארד ש"ח, צמוד למדד (מהמדד הידוע ביום 1 ביולי 2022 ועד למדד הידוע בתאריך הדוח הכספי הרלוונטי). במקביל בוטל אישור הפיקוח למדידת ההתחייבויות הפנסיוניות לצורכי חישוב ההון הפיקוחי לפי ממוצע נע של תשואות השוק לתקופה של שמונה רבעונים שהסתיימו במועד הדיווח הרלוונטי, שהיה בתוקף החל מהדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2016.

ביום 15 בנובמבר 2016 החליט דירקטוריון הבנק בהתבסס על המלצת ועדת הביקורת לחשב את ההתחייבויות הפנסיוניות לעובדים, על בסיס מרווח קבוע של אגרות חוב בדירוג בינלאומי AA.

לצורך ההון הרגולטורי ההתחייבות הפנסיונית הינה בסך 17,879 מיליון ש"ח והון עצמי רובד 1 51,373 מיליון ש"ח וזאת לעומת ההתחייבות הפנסיונית בספרים בסך של 17,855 מיליון ש"ח והון עצמי רובד 1 50,521 מיליון ש"ח.

להלן ניתוח השפעות השינויים על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 ביוני 2023:

- שינוי היקף נכסי סיכון - נכסי הסיכון ליום 30 ביוני 2023 מסתכמים בכ-457.3 מיליארד ש"ח. כל גידול של 1 מיליארד ש"ח בנכסי הסיכון, יקטין את יחס הון עצמי רובד 1 בכ-0.02% ויחס הון כולל בכ-0.03%.
- שינוי הון עצמי רובד 1 - הון עצמי רובד 1 ליום 30 ביוני 2023 מסתכם בכ-51.4 מיליארד ש"ח. קיטון של 100 מיליון ש"ח בהון עצמי רובד 1, יקטין את יחס הון עצמי רובד 1 ויחס הון כולל בכ-0.02%.

ביאור 9 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

30 ביוני 2023	31 בדצמבר 2022	30 ביוני 2022	31 בדצמבר 2022
בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר
במיליוני ש"ח			
א. נתונים			
הון לצורך חישוב יחס ההון			
הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים ^(א)	48,797	44,910	51,373
הון רובד 2, לאחר ניכויים	12,020	10,980	14,667
סך הכל הון כולל	60,817	55,890	66,040
יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
סיכון אשראי ^{(ב)(ד)(ה)}	392,658	367,975	422,968
סיכני שוק	6,610	7,059	5,956
סיכון תפעולי	26,375	24,135	28,441
סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון	425,643	399,169	457,365
יחס ההון לרכיבי סיכון			
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון	11.46%	11.25%	11.23%
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	14.29%	14.00%	14.44%
יחס הון עצמי רובד 1 והמזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים ^(א)	10.21%	10.20%	10.20%
יחס ההון הכולל והמזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים ^(א)	13.50%	13.50%	13.50%

- (א) יחס הון עצמי רובד 1 והמזערי הנדרש ויחס ההון הכולל והמזערי הנדרש ליום 30 ביוני 2023 הינם 10%-13.5% בהתאמה. ליחס הון עצמי רובד 1 התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למעט הלוואות לדיור שניתנו בתקופת הוראת השעה. לפירוט נוסף על הוראת השעה להתמודדות עם משבר הקורונה, ראה [ביאור 9](#) לעיל.
- (ב) נתונים אלה כוללים התאמות בגין השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים, אשר פוחתות בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2024. לפרטים נוספים על ההתאמות בגין הפסדי אשראי צפויים, ראה [סעיף ג.](#) להלן.
- (ג) בחישובי יחסי ההון הובאו בחשבון התאמות מיישום שיטת המדידה החדשה בקשר להתחייבויות אקטואריות מסוימות. לפרטים נוספים אודות השפעת המעבר לשיטה החדשה ראה פרק [רכיבי הון הנתונים לתנדטיות](#) לעיל.
- (ד) סיכון אשראי חושב לאחר יישום העדכונים להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 203 ו-203A בנושא "מדידה והלימות ההון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי". מספרי השוואה ליום 30 ביוני 2022 לא הוצגו מחדש.
- (ה) סיכון אשראי חושב לאחר יישום החוזר לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203 בנושא "מדידה והלימות ההון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי".

ביאור 9 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ב. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר	30 ביוני	
2022	2022	2023
מבוקר	בלתי מבוקר	
	במיליוני ש"ח	
1. הון עצמי רובד 1		
49,438	47,060	51,771
190	(1,430)	5
49,628	45,630	51,776
הון המיוחס לבעלי מניות הבנק		
התאמות בגין המעבר בין העקום החשבונאי לעקום פיקוחי^(א)		
סך הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים		
התאמות פיקוחיות וניכויים:		
(1,205)	(1,106)	(656)
מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים		
(35)	(40)	(20)
התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1		
סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים לפני התאמות בגין תכניות התייעלות ולפני התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים - הון עצמי רובד 1		
(1,240)	(1,146)	(676)
49	66	33
סך ההתאמות בגין תכנית התייעלות		
360	360	240
סך התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים^(א)		
48,797	44,910	51,373
סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים		
2. הון רובד 2		
7,547	6,821	9,521
הון רובד 2: מכשירים לפני ניכויים		
4,473	4,159	5,146
הון רובד 2: הפרשות להפסדי אשראי, לפני ניכויים		
12,020	10,980	14,667
סך הון רובד 2 לפני ניכויים		
ניכויים:		
-	-	-
סך הכל ניכויים - הון רובד 2		
12,020	10,980	14,667
סך הכל הון רובד 2		
60,817	55,890	66,040
סך הכל הון כולל		

(א) בחישובי יחסי ההון הובאו בחשבון התאמות מיישום שיטת המדידה החדשה בקשר להתחייבויות אקטואריות מסוימות. לפרטים נוספים אודות השפעת המעבר לשיטה החדשה ראה פרק **רכיבי הון הנתונים לתנדדיות** לעיל.

(ב) נתונים אלה כוללים התאמות בגין השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים, אשר פוחתות בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2024. לפרטים נוספים על ההתאמות בגין הפסדי אשראי צפויים, ראה **סעיף 1.1** להלן.

הערה: סך הכל הון כולל מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, 299 בדבר "מדידה והלימות הון", החלות מיום 1 בינואר 2014.

ביאור 9 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ג. השפעת התאמות על יחס הון עצמי רובד 1

	30 ביוני 2023	31 בדצמבר 2022
יחס הון לרכיבי סיכון		
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת התאמות בגין תכנית ההתייעלות, התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים ובגין הלוואות בסיכון מוגבר לרכישת קרקע	11.17%	11.29%
התאמות בגין תכנית ההתייעלות ^(א) ^(ב)	0.01%	0.01%
התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים ^(ג)	0.05%	0.09%
התאמות בגין הלוואות בסיכון מוגבר לרכישת קרקע	-	0.07%
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון	11.23%	11.46%

- (א) לרבות השפעת אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים.
 (ב) התאמות בגין תכניות התייעלות לפי הוראות הפיקוח על הבנקים נזקפות על פני 5 שנים בקו ישר לעניין חישוב הלימות הון.
 (ג) נתונים אלה כוללים התאמות בגין השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים, אשר פוחתות בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2024. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1. כד.1 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

ד. יחס מינוף לפי הוראות הפיקוח על הבנקים

ביום 28 באפריל 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף. ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות הון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי.

יחס המינוף מבוטא באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת הון למדידת החשיפה. הון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של הבנק היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. ככלל, המדידה הינה עקבית עם הערכים החשבונאיים ולא מובאים בחשבון משקלי סיכון. כמו כן, הבנק לא מורשה להשתמש בביטחונות פיזיים או פיננסיים, ערבויות או טכניקות אחרות להפחתת סיכון אשראי, כדי להפחית את מדידת החשיפות, אלא אם כן הותר ספציפית בהתאם להוראה. נכסים מאזניים שנוכו מהון רובד 1 (בהתאם להוראה 202) מנוכים ממדידת החשיפות. בהתאם להוראה, הבנק מחשב את החשיפה בגין נגזרים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203A, ואת החשיפות בגין פריטים חוץ מאזניים על ידי המרה של הסכום הרעיוני של הפריטים במקדמי המרה לאשראי כפי שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203.

בהתאם להוראה, תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 24% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שיידרש מהבנק הוא 6%.

ביום 15 בנובמבר 2020 פרסם בנק ישראל חוזר להתאמות נוספות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם נגיף הקורונה (הוראת שעה) (הוראה מספר 250). על פי החוזר נקבעה התאמה להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף, כך שתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 24% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5.5% בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שנדרש מהבנק הוא 5.5%. לפרטים נוספים על הוראת השעה להתמודדות עם משבר הקורונה ראה [ביאור 9.א](#), לעיל.

לעניין הפחתת דרישות המינוף נקבע כי ההקלה תחול עד ליום 31 בדצמבר 2023 ובלבד שיחס המינוף של התאגיד הבנקאי לא יפחת מיחס המינוף ליום 30 ביוני 2022 או יחס המינוף המזערי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם. ביום 15 במאי 2022 פורסם חוזר לתיקון הוראת השעה, ולפיו תוקף ההקלה יוארך עד 30 ביוני 2024, כאשר יחס המינוף לא יפחת מיחס המינוף ביום 31 בדצמבר 2023 או מיחס המינוף המזערי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם. עוד נקבע כי ניצול ההקלה לא יהווה חסם לחלוקת דיבידנד בכפוף לתכנון הון הכולל חזרה ליחס המינוף הנדרש.

ביאור 9 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	
2022	2022	2023
מבוקר	בלתי מבוקר	
במיליוני ש"ח		
בנתוני המאוחד^(א)(ב)		
48,797	44,910	51,373
766,895	718,134	767,928
6.36%	6.25%	6.69%
5.50%	5.50%	5.50%

- (א) נתונים אלה כוללים התאמות בגין תכנית ההתייעלות לפי הוראות הפיקוח על הבנקים. לפרטים נוספים על ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות ראה [סעיף 1](#). לעיל.
- כמו כן, בחישוב יחס המינוף הובאו בחשבון התאמות מיישום שיטת המדידה החדשה בקשר להתחייבויות אקטואריות מסוימות. לפרטים נוספים אודות השפעת המעבר לשיטה החדשה ראה [סעיף 1](#). לעיל.
- (ב) נתונים אלה כוללים התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים לפי הוראות הפיקוח על הבנקים.
- (ג) סך החשיפות חושבו לאחר יישום העדכונים להוראת ניהול בנקאי תקין 218 "יחס המינוף" בעקבות עדכון הוראות 203 ו-203A בנושא "מדידה והלימות הון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי". מספרי השוואה לא הוצגו מחדש.

ה. יחס כיסוי נזילות לפי הוראות הפיקוח על הבנקים

ביום 28 בספטמבר 2014 פורסם חוזר במסגרתו נוספה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי נזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות בוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה. במסגרת ההוראה נקבע אופן החישוב של יחס כיסוי הנזילות לרבות הגדרת המאפיינים ודרישות תפעוליות ל"מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה" (המונה) ומקדמי הביטחון בגינם וכן את תזרים המזמונים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון המוגדר בהוראה עבור 30 הימים הקלנדריים (המכנה).

תרחיש הקיצון שנקבע בהוראה כולל זעזוע המשלב זעזוע ספציפי לתאגיד וזעזוע מערכתי ובמסגרתו הוגדרו שיעורי משיכה סטנדרטיים לתזרימים יוצאים ושיעורי קבלה של תזרימים נכנסים בהתאם לקטגוריות של היתרות השונות.

החל מיום 1 בינואר 2017 ואילך, יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש הינו 100%. עם זאת, בתקופה של לחץ פיננסי תאגיד בנקאי יוכל לרדת מתחת לדרישות מינימאליות אלו.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	
2022	2022	2023
מבוקר	בלתי מבוקר	
ממוצע באחוזים		
א. בנתוני המאוחד		
131	122	128
100	100	100
ב. בנתוני הבנק		
129	119	125
100	100	100

הבנק עומד בדרישה הרגולטורית ליום 30 ביוני 2023.

ביאור 9 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

1. יחס מימון יציב לפי הוראות הפיקוח על הבנקים

החל מהדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2021 הבנק מדווח את הוראת "יחס מימון יציב 222 (NSFR)" - הוראה זו מתבססת על פרסום של ועדת באזל. יחס מימון יציב נטו נועד לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הארוך באמצעות דרישה מתאגידים בנקאיים לשמור על פרופיל מימון יציב בהתאם להרכב נכסיהם ולפעילויותיהם החוץ מאזניות. היחס מגביל הסתמכות יתר של התאגידים הבנקאיים על מימון סיטונאי קצר טווח. המדידה הן במאוחד והן בסולו מתבצעת אחת לרבעון והדרישה היא לעמוד ביחס של 100%.

31 בדצמבר		30 ביוני	
2022	2022	2022	2023
מבוקר		בלתי מבוקר	
באחוזים			
א. בנתוני המאוחד			
128	127	121	יחס מימון יציב נטו
100	100	100	יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

1.2. ביום 24 בנובמבר 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק ונגד שישה בנקים נוספים. בתובענה נטען כי הבנקים הפרו את חוק נתוני אשראי התשע"ז-2016 ואת התקנות אשר הותקנו על פיו, בכך שהעבירו דיווחים למאגר נתוני אשראי על קיומם של הליכים משפטיים כנגד לקוחות, שלא בהתאם להוראות הדין ובאופן שפגע ביכולתם של הלקוחות לקבל אשראי ופגע בפרטיותם ובשמם הטוב. המבקשים לא נקבו בסכום נזק קבוצתי וטענו לנזק ממוני שסכומו שונה בין חברי הקבוצה וכן לנזק שאינו ממוני. ביום 26 במרס 2023 אישר בית המשפט הסדר פשרה בהליך זה, ובכך הסתיימה התובענה.

1.3. ביום 29 במרס 2017 הוגשה בקשה לאישור תביעה ייצוגית נגד הבנק (ותביעות מקבילות גם נגד בנקים אחרים). לטענת המבקש, הבנק אינו רשאי לגבות "עמלת קורספונדנט" בעת שהבנק מבצע העברת מט"ח מחשבון לקוח לזכות חשבון בנק בחו"ל, וזאת בניגוד להוראות חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 והכללים מכוחו ("העילה הבנקאית"), ולחילופין, טוען המבקש כי הבנק רשאי לגבות עמלת קורספונדנט רק בהתאם להוצאה הממשית שהיתה לו (הסכום שבפועל שילם הבנק לקורספונדנט), וככל שהבנק לא עשה כן, הדבר מהווה הפרת חוזה, התעשרות שלא כדין והוא בניגוד להוראות חוק השליחות, התשכ"ח-1965 ("העילה מכח חוק השליחות"). המבקש טוען כי סכום הנזק האישי שנגרם לו הוא כ-30 דולר, והנזק הקבוצתי לא ניתן להערכה. ביום 16 בפברואר 2023 ניתנה החלטת בית המשפט בה אושרה התביעה כייצוגית בעילה מכח חוק השליחות בלבד, ונדחתה העילה הבנקאית. ביום 30 במאי 2023 הוגשה בקשת רשות ערעור מטעם הבנק (וכן מספר בנקים נוספים) על החלטת האישור. ביום 1 ביוני 2023 הוגש ערעור מטעם המבקש על החלטת האישור בנוגע לדחיית העילה הבנקאית.

1.4. ביום 6 בספטמבר 2021 הוגשה לבית המשפט המחוזי בחיפה בקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד חמישה בנקים, ובהם הבנק, בטענה כי נגרם למבקשים נזק בעקבות חיובי מס ביתר בגין תקבולים הקשורים לניירות ערך (כגון דיבידנד, ריבית וכו'), במקרים בהם יש שונות בין מדינת התושבות של הלקוח לבין מדינת המס של מפיק נייר הערך. לטענת המבקשים, שיעור המס צריך להיגבות בהתאם לאמנות למניעת כפל מס שנחתמו בין המדינות הרלוונטיות, דבר אשר לפי הטענה אינו מבוצע בפועל. המבקשים אינם נוקבים בסכום נזק קבוצתי. ביום 9 ביולי 2023 אישר בית המשפט את בקשת ההסתלקות של המבקשים ובכך הסתיימה התובענה.

2. כמו כן תלויות ועומדות נגד הבנק בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, שהסכום הנטען בהן מהותי, אשר לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי תובענות אלו, בשלב זה לא ניתן להעריך את סיכוייהן ומטעם זה לא בוצעה בגינן הפרשה.

2.1. ביום 4 ביוני 2023 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק ונגד בנקים נוספים. בבקשה נטען, בין היתר, כי על הבנקים להעניק ללקוחות ריבית יומית על יתרות הזכות או ליידע אותם בדבר האפשרות להפקיד את הכספים בפיקדון יומי נושא ריבית. המבקשים מעריכים את הנזק הקבוצתי בסכום של מעל 1 מיליארד ש"ח (ביחס לכל הבנקים המשיבים).

2.2. ביום 21 ביוני 2023 הוגשה לבית המשפט המחוזי תל אביב בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק ונגד בנקים נוספים. עניינה של הבקשה בהעלאת ריבית הפריים על ידי הבנק, לצורך קביעת ריבית החובה על יתרות חובה בעו"ש, ריבית פיגורים וריבית על הלוואות ועל יתרות חובה מסוג כלשהו, בשיעור ההעלאה של ריבית בנק ישראל ולא בהתאם לשינוי בריבית על המקורות המשמשים למימון האשראי, וזאת בתקופה שמאז חודש אפריל 2022. המבקשים מעריכים את הנזק הקבוצתי בסכום של מעל 5 מיליארד ש"ח (ביחס לכל הבנקים המשיבים).

2.3. ביום 19 ביולי 2023 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק ונגד בנקים נוספים. בבקשה נטען, בין היתר, כי שיעור הריבית המשולם על פיקדונות, המופקדים באמצעות אתר האינטרנט או באפליקציה, נמוך משיעור הריבית הממוצעת ומהריבית הנהוגה והמקובלת ומהריבית המשולמת בפועל בגין פיקדונות המופקדים באמצעות פקיד, וזאת מבלי ליידע את הלקוחות על האפשרות של קבלת ריבית גבוהה יותר ובלא להזמין אותם לנהל מו"מ עם הבנק על התנאים. המבקשים מעריכים את הנזק הקבוצתי בסכום של 984 מיליון ש"ח (ביחס לכל הבנקים המשיבים).

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות שונות

ביום 1 בפברואר 2023 התקבלה החלטת הוועדה להטלת עיצום כספי לעניין תאגידים בנקאיים לפי חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, בדבר הטלת עיצום כספי בסך כ-1.8 מיליון ש"ח בקשר עם שתי תקלות טכנולוגיות שאירעו ב-Pepper בשנת 2021 שפגעו ביכולת גישה ושלמות תיעוד תהליך זיהוי המהווה חלק מתהליך פתיחה של חשבונות בתקופה מסוימת. התקלה לא גרמה ולא יכלה לגרום נזק כלשהו ללקוחות, או חשיפה של מידע אודותם. Pepper פעל לתיקון התקלות. העיצום הכספי שולם במלואו.

ד. הליכים אחרים

ביום 28 בפברואר 2023 הוגשה לבית המשפט המחוזי (מחלקה כלכלית) בתל אביב בקשה לצו עשה לגילוי ועיון במסמכים. המבקש עותר לגילוי מסמכים שונים הנוגעים לתגמול ששולם לנושאי משרה בבנק, על מנת לבחון הגשת תביעה נגזרת בשם הבנק נגד נושאי משרה בכירים ועובדים בבנק בקשר עם תגמול שמוענק לנושאי משרה בבנק בניגוד לכאורה לחוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016 והוראות ניהול בנקאי תקין ו-301A-301.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד

30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
במיליוני ש"ח		
(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים		
(א) חוזי ריבית		
		חוזי Forward-1 Futures
56,946	54,340	2,606
		אופציות שנכתבו
2,367	627	1,740
		אופציות שנקנו
1,810	1,810	-
407,310	356,795	50,515
		(*) Swaps
468,433	413,572	54,861
		סך הכל ⁽¹⁾
10,147	-	10,147
		מזה: נגזרים מגדרים ⁽²⁾
(ב) חוזי מטבע חוץ		
		חוזי Forward-1 Futures ⁽³⁾
363,290	302,178	61,112
		אופציות שנכתבו
19,205	18,177	1,028
		אופציות שנקנו
21,569	20,541	1,028
24,186	20,301	3,885
		(*) Swaps
428,250	361,197	67,053
		סך הכל
(ג) חוזים בגין מניות		
		חוזי Forward-1 Futures
155,922	154,995	927
		אופציות שנכתבו
59,178	58,842	336
		אופציות שנקנו ⁽⁴⁾
59,274	58,653	621
		אחר
7	-	7
		Swaps
152,113	151,851	262
426,494	424,341	2,153
		סך הכל
(ד) חוזי סחורות ואחרים		
		חוזי Forward-1 Futures
11,373	11,373	-
		אופציות שנכתבו
52	52	-
		אופציות שנקנו
52	52	-
		Swaps
4,147	4,147	-
15,624	15,624	-
		סך הכל
(ה) חוזי אשראי		
		הבנק ערב
4	-	4
		הבנק מוטב
-	-	-
		סך הכל
4	-	4
1,338,805	1,214,734	124,071
		סך כל הסכום הנקוב

(א) מזה: SWAPS שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 196,247 מיליון ש"ח.

(ב) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 15,295 מיליון ש"ח.

(ג) כולל בעיקר עסקאות גידור החלפת ריבית IRS.

(ד) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט בסך 22,489 מיליון ש"ח.

(ה) מזה: נסחרים בבורסה בסך 58,136 מיליון ש"ח.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
במיליוני ש"ח		
(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים		
(א) חוזי ריבית		
		חוזי Forward-1 Futures
52,735	44,177	8,558
		אופציות שנכתבו
2,774	2,494	280
		אופציות שנקנו
951	951	-
327,874	294,598	33,276
		(א) Swaps
384,334	342,220	42,114
		סך הכל ^(ב)
5,616	-	5,616
		מזה: נגזרים מגדרים ^(ג)
(ב) חוזי מטבע חוץ		
		חוזי Forward-1 Futures ^(ד)
354,266	287,128	67,138
		אופציות שנכתבו
23,126	22,019	1,107
		אופציות שנקנו
22,358	21,251	1,107
		(א) Swaps
21,031	20,856	175
420,781	351,254	69,527
(ג) חוזים בגין מניות		
		חוזי Forward-1 Futures
184,861	184,416	445
		אופציות שנכתבו
52,241	50,864	1,377
		אופציות שנקנו ^(ה)
51,397	50,904	493
		אחר
7	-	7
		Swaps
111,613	111,364	249
400,119	397,548	2,571
(ד) חוזי סחורות ואחרים		
		חוזי Forward-1 Futures
1,590	1,590	-
		אופציות שנכתבו
133	133	-
		אופציות שנקנו
132	132	-
		Swaps
3,208	3,208	-
5,063	5,063	-
(ה) חוזי אשראי		
		הבנק ערב
-	-	-
		הבנק מוטב
-	-	-
		סך הכל
-	-	-
1,210,297	1,096,085	114,212
סך כל הסכום הנקוב		

(א) מזה: SWAPS שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 165,461 מיליון ש"ח.

(ב) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 15,530 מיליון ש"ח.

(ג) כולל בעיקר עסקאות גידור החלפת ריבית IRS.

(ד) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט בסך 19,117 מיליון ש"ח.

(ה) מזה: נסחרים בבורסה בסך 50,716 מיליון ש"ח.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)		
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
במיליוני ש"ח		
(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים		
(א) חוזי ריבית		
52,985	45,758	7,227
חוזי Forward-1 Futures		
1,559	341	1,218
אופציות שנכתבו		
-	-	-
אופציות שנקנו		
388,007	339,761	48,246
Swaps ^(א)		
442,551	385,860	56,691
סך הכל ^(ב)		
7,681	-	7,681
מזה: נגזרים מגדרים ^(ג)		
(ב) חוזי מטבע חוץ		
311,657	246,012	65,645
חוזי Forward-1 Futures ^(ד)		
16,891	15,908	983
אופציות שנכתבו		
17,239	16,256	983
אופציות שנקנו		
23,058	21,123	1,935
Swaps ^(א)		
368,845	299,299	69,546
סך הכל		
(ג) חוזים בגין מניות		
170,057	169,363	694
חוזי Forward-1 Futures		
67,337	66,708	629
אופציות שנכתבו		
67,053	66,569	484
אופציות שנקנו ^(ה)		
7	-	7
אחר		
116,511	116,267	244
Swaps		
420,965	418,907	2,058
סך הכל		
(ד) חוזי סחורות ואחרים		
10,151	10,151	-
חוזי Forward-1 Futures		
175	175	-
אופציות שנכתבו		
173	173	-
אופציות שנקנו		
3,939	3,939	-
Swaps		
14,438	14,438	-
סך הכל		
1,246,799	1,118,504	128,295
סך כל הסכום הנקוב		

(א) מזה: SWAPS שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 186,539 מיליון ש"ח.
 (ב) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 15,137 מיליון ש"ח.
 (ג) כולל בעיקר עסקאות גידור החלפת ריבית IRS.
 (ד) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט בסך 10,150 מיליון ש"ח.
 (ה) מזה: נסחרים בבורסה בסך 66,368 מיליון ש"ח.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)					
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	שאינם למסחר
במיליוני ש"ח					
(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
9,133	8,224	909	9,690	8,456	1,234
(א) חוזי ריבית					
172	-	172	860	-	860
מזה: נגזרים מגדרים					
5,492	5,431	61	7,729	7,340	389
(ב) חוזי מטבע חוץ					
-	-	-	-	-	-
מזה: נגזרים מגדרים					
7,982	7,954	28	8,237	8,193	44
(ג) חוזים בגין מניות					
526	526	-	527	527	-
(ד) חוזי סחורות ואחרים					
23,133	22,135	998	26,183	24,516	1,667
סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו^(א)					
-	-	-	-	-	-
סכומים שקוזזו במאזן					
23,133	22,135	998	26,183	24,516	1,667
יתרה מאזנית					
481	481	-	1,514	1,514	-
מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או להסדרים דומים					

(א) מזה: שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משובצים בסך 10 מיליון ש"ח, שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך 26 מיליון ש"ח.

30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)					
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	שאינם למסחר
במיליוני ש"ח					
(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
6,420	5,784	636	6,320	5,591	729
(א) חוזי ריבית					
12	-	12	586	-	586
מזה: נגזרים מגדרים					
8,662	8,606	56	11,837	11,408	429
(ב) חוזי מטבע חוץ					
-	-	-	-	-	-
מזה: נגזרים מגדרים					
8,794	8,708	86	8,761	8,737	24
(ג) חוזים בגין מניות					
90	90	-	90	90	-
(ד) חוזי סחורות ואחרים					
23,966	23,188	778	27,008	25,826	1,182
סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו^(א)					
-	-	-	-	-	-
סכומים שקוזזו במאזן					
23,966	23,188	778	27,008	25,826	1,182
יתרה מאזנית					
719	719	-	372	372	-
מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או להסדרים דומים					

(א) מזה: שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משובצים בסך 36 מיליון ש"ח, שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך 12 מיליון ש"ח.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)					
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סך הכל	נגזרים למסחר	שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	שאינם למסחר
במיליוני ש"ח					
(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
9,227	8,357	870	9,451	8,292	1,159
(א) חוזי ריבית					
85	-	85	878	-	878
מזה: נגזרים מגדרים					
4,856	4,809	47	7,465	7,206	259
(ב) חוזי מטבע חוץ					
-	-	-	-	-	-
מזה: נגזרים מגדרים					
9,002	8,946	56	9,495	9,470	25
(ג) חוזים בגין מניות					
241	241	-	242	242	-
(ד) חוזי סחורות ואחרים					
סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו^(א)					
23,326	22,353	973	26,653	25,210	1,443
סכומים שקוזזו במאזן					
-	-	-	-	-	-
23,326	22,353	973	26,653	25,210	1,443
יתרה מאזנית					
472	472	-	1,553	1,553	-
מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או להסדרים דומים					

(א) מזה: שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משובצים בסך 15 מיליון ש"ח, שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך 15 מיליון ש"ח.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. גידור חשבונאי

1. השפעת חשבונאות גידור תזרים מזומנים על רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022	
רווח (הפסד) שסווג מחדש מרווח (הפסד)	סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לרווח ההפסד ^(א)	רווח (הפסד) שסווג מחדש מרווח (הפסד)	סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לרווח ההפסד
בלתי מבוקר			
במיליוני ש"ח			

א. נגזרים המשמשים לגידור תזרים מזומנים^(א)

7	(3)	5	4	חוזי ריבית ^(א)
---	-----	---	---	---------------------------

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022	
רווח (הפסד) שסווג מחדש מרווח (הפסד)	סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לרווח ההפסד ^(א)	רווח (הפסד) שסווג מחדש מרווח (הפסד)	סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לרווח ההפסד
בלתי מבוקר			
במיליוני ש"ח			

א. נגזרים המשמשים לגידור תזרים מזומנים^(א)

7	(10)	5	66	חוזי ריבית ^(א)
---	------	---	----	---------------------------

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022

רווח (הפסד) שסווג מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לרווח וההפסד ^(א)		סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מנגזרים	
מבוקר			
במיליוני ש"ח			

א. נגזרים המשמשים לגידור תזרים מזומנים^(א)

11	(14)	חוזי ריבית ^(א)
----	------	---------------------------

- (א) סכומי רווח (הפסד) שסווגו מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר נכללו בסעיף הכנסות (הוצאות) ריבית או בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאינו מריבית בהתאם לשורה בה מוצגת השפעת הפריט המגודר.
- (ב) משקף סכומים הכלולים בהערכת אפקטיביות הגידור.
- (ג) הבנק מייעד נגזרים מסוימים כמכשירים מגדרים בגידור תזרים מזומנים, נגזרים המגדרים חשיפה להשתנות תזרים מזומנים מהלוואות שניתנו. השפעת הגידור צפויה להפחית את היקף החשיפה להלוואות שניתנו.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. גידור חשבונאי (המשך)

2. השפעת חשבונאות גידור שווי הוגן על הרווח (הפסד)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023	בלתי מבוקר במיליוני ש"ח
85	53	סך כל ההכנסות (הוצאות) ריבית שהוכרו בדוח רווח או הפסד
		ההשפעה של גידורי שווי הוגן:
		א. רווח (הפסד) מגידורי שווי הוגן
		חוזי ריבית ^(*)
177	12	פריטים מגודרים
(85)	46	נגזרים מגדרים
		ב. רווח (הפסד) מגידורי תזרים מזומנים
		חוזי ריבית
(7)	(5)	רווח והפסד שסווג מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022
		בלתי מבוקר במיליוני ש"ח
(31)	(14)	סך כל ההכנסות (הוצאות) ריבית שהוכרו בדוח רווח או הפסד
		ההשפעה של גידורי שווי הוגן:
		א. רווח (הפסד) מגידורי שווי הוגן
		חוזי ריבית ^(*)
(602)	(287)	פריטים מגודרים
578	278	נגזרים מגדרים
		ב. רווח (הפסד) מגידורי תזרים מזומנים
		חוזי ריבית
(7)	(5)	רווח והפסד שסווג מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022
		מבוקר במיליוני ש"ח
(4)		סך כל ההכנסות (הוצאות) ריבית שהוכרו בדוח רווח או הפסד
		ההשפעה של גידורי שווי הוגן:
		א. רווח (הפסד) מגידורי שווי הוגן
		חוזי ריבית ^(*)
(800)		פריטים מגודרים
807		נגזרים מגדרים
		ב. רווח (הפסד) מגידורי תזרים מזומנים
		חוזי ריבית
(11)		רווח והפסד שסווג מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

(*) הבנק מייעד נגזרים מסוימים כמכשירים מגדרים בגידור שווי הוגן, נגזרים המגדרים חשיפת ריבית המתקבלת על אגרות חוב.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. גידור חשבונאי (המשך)

3. פריטים מגודרים בגידור שווי הוגן

ליום 30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)

התאמות שווי הוגן מצטבר שהשפיעו על הערך בספרים		הערך בספרים	ניירות ערך - מכשירי חוב המסווגים כזמינים למכירה
יחסי גידור שהופסקו	יחסי גידור קיימים	של הפריט המגודר	
במיליוני ש"ח			
1	(814)	5,259	
-	158	(3,632)	כתבי התחייבות נדחים

ליום 30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)

התאמות שווי הוגן מצטבר שהשפיעו על הערך בספרים		הערך בספרים	ניירות ערך - מכשירי חוב המסווגים כזמינים למכירה
יחסי גידור שהופסקו	יחסי גידור קיימים	של הפריט המגודר	
במיליוני ש"ח			
1	(703)	4,913	

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)

התאמות שווי הוגן מצטבר שהשפיעו על הערך בספרים		הערך בספרים	ניירות ערך - מכשירי חוב המסווגים כזמינים למכירה
יחסי גידור שהופסקו	יחסי גידור קיימים	של הפריט המגודר	
במיליוני ש"ח			
1	(887)	4,931	
-	69	(1,720)	כתבי התחייבות נדחים

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. גידור חשבונאי (המשך)

4. השפעת גידור השקעה נטו בפעילות חוץ על רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ועל דוח רווח או הפסד

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023	
רווח (הפסד) שסווג מחדש	סכומים שנזקפו לרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)	רווח (הפסד) שסווג מחדש	סכומים שנזקפו מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)
בלתי מבוקר			
במיליוני ש"ח			
פיקדונות ששימשו עבור גידורי השקעה, נטו			
פיקדונות במטבע חוץ		(50)	-
-		(134)	-

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022	
רווח (הפסד) שסווג מחדש	סכומים שנזקפו לרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)	רווח (הפסד) שסווג מחדש	סכומים שנזקפו מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)
בלתי מבוקר			
במיליוני ש"ח			
פיקדונות ששימשו עבור גידורי השקעה, נטו			
פיקדונות במטבע חוץ		(246)	-
-		(290)	-

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022	
רווח (הפסד) שסווג מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)	סכומים שנזקפו לרווח (הפסד) כולל אחר
מבוקר	
במיליוני ש"ח	
פיקדונות ששימשו עבור גידורי השקעה, נטו	
פיקדונות במטבע חוץ	
(306)	
-	

(א) סכומי רווח (הפסד) שסווגו מחדש מרווח (הפסד) כולל אחר מצטבר נכללו בסעיף הכנסות (הוצאות) ריבית או בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאינו מריבית.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. גידור חשבונאי (המשך)

5. השפעת נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים על דוח רווח או הפסד

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023	
רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים ^(*)	רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים ^(*)	
בלתי מבוקר		
במיליוני ש"ח		
נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים		
(77)	324	חוזי ריבית
2,775	1,320	חוזי מטבע חוץ
165	79	חוזים בגין מניות
-	-	חוזי סחורות ואחרים
2,861	1,723	סך הכל
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022	
רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים ^(*)	רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים ^(*)	
בלתי מבוקר		
במיליוני ש"ח		
נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים		
(137)	(87)	חוזי ריבית
6,501	5,203	חוזי מטבע חוץ
(9)	(28)	חוזים בגין מניות
1	-	חוזי סחורות ואחרים
6,356	5,088	סך הכל
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022		
רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים ^(*)		
מבוקר		
במיליוני ש"ח		
נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים		
(256)		חוזי ריבית
7,819		חוזי מטבע חוץ
76		חוזים בגין מניות
2		חוזי סחורות ואחרים
7,641		סך הכל

(א) נכלל בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאינו מריבית.

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר) ^(ט)						
סך הכל	אחרים	גופים מוסדיים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ברוקרים	בנקים	בורסות
במיליוני ש"ח						
26,183	2,617	5,125	-	12,049	6,174	218
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ^{(א)(ב)}						
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
15,733	829	1,691	-	9,523	3,690	-
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים						
6,977	265	2,993	-	1,909	1,810	-
הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל						
3,473	1,523	441	-	617	674	218
סך הכל יתרה מאזנית נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים ^(ג)						
10	138	(149)	-	47	(26)	-
התאמת יתרה מאזנית נטו לסיכון אשראי מאזני ^(ד)						
3,483	1,661	292	-	664	648	218
סך הכל סיכון אשראי מאזני בגין מכשירים נגזרים						
39,251	3,511	9,190	41	15,567	9,975	967
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים ^(ה)						
42,734	5,172	9,482	41	16,231	10,623	1,185
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים						
23,133	1,599	5,914	208	10,472	4,756	184
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ^{(א)(ג)}						
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
15,733	829	1,691	-	9,523	3,690	-
מכשירים פיננסיים						
4,227	-	2,296	155	927	849	-
ביטחון במזומן ששועבד						
3,173	770	1,927	53	22	217	184
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים						

30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר) ^(ט)						
סך הכל	אחרים ^(א)	גופים מוסדיים ^(א)	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ברוקרים	בנקים	בורסות
במיליוני ש"ח						
27,008	2,734	11,433	19	6,797	5,749	276
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ^{(א)(ב)}						
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
13,913	1,086	1,591	19	6,594	4,623	-
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים						
8,188	108	6,966	-	175	939	-
הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל						
4,907	1,540	2,876	-	28	187	276
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים						
28,271	2,270	10,321	97	8,136	6,936	511
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ^{(ד)(ה)}						
11,050	640	1,816	58	4,649	3,887	-
הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני						
17,221	1,630	8,505	39	3,487	3,049	511
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים						
22,128	3,170	11,381	39	3,515	3,236	787
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים						
23,966	2,051	2,965	163	9,019	9,499	269
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ^{(א)(ג)}						
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
13,913	1,086	1,591	19	6,594	4,623	-
מכשירים פיננסיים						
6,148	20	627	144	1,695	3,662	-
ביטחון במזומן ששועבד						
3,905	945	747	-	730	1,214	269
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים						

[ראה הערות בעמוד הבא.](#)

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה (המשך)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר) ^(א)						
סך הכל	אחרים	גופים מוסדיים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות במיליוני ש"ח
26,653	2,117	10,752	14	9,204	4,342	224
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ^{(ב)(ג)}						
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
15,546	861	2,049	14	8,951	3,671	-
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים						
9,032	159	8,010	-	237	626	-
הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל						
2,075	1,097	693	-	16	45	224
סך הכל יתרה מאזנית נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים ^(ד)						
37	136	(117)	-	26	(9)	1
התאמת יתרה מאזנית נטו לסיכון אשראי מאזני ^(ה)						
2,112	1,233	576	-	42	36	225
סך הכל סיכון אשראי מאזני בגין מכשירים נגזרים						
36,736	3,055	5,733	44	15,089	11,903	912
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים ^(ו)						
38,848	4,288	6,309	44	15,131	11,939	1,137
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים						
23,326	1,641	2,487	120	11,709	7,199	170
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ^{(ז)(ח)}						
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
15,546	861	2,049	14	8,951	3,671	-
מכשירים פיננסיים						
6,336	-	284	89	2,611	3,352	-
ביטחון במזומן ששועבד						
1,444	780	154	17	147	176	170
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים						

- (א) הבנק לא קיזז הסכמי התחשבות נטו.
 (ב) מתוך זה יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 26,173 מיליון ש"ח (30 ביוני 2022 - 26,972 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2022 - 26,638 מיליון ש"ח).
 (ג) מתוך זה יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 23,107 מיליון ש"ח (30 ביוני 2022 - 23,954 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2022 - 23,311 מיליון ש"ח).
 (ד) סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) לפני הפחתת סיכון אשראי, כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.
 (ה) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.
 (ו) יתרה מאזנית של נכסים בגין נגזרים לאחר קיזוז סכומי שווי הוגן וביטחונות שעומדים בהנחיות הקיזוז בהתאם לחוזר קיזוז נכסים והתחייבויות. ההפרש, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לאחר הפחתת סיכון אשראי, לבין הסך של: יתרה מאזנית נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי חוץ מאזני.
 (ז) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לאחר הפחתת סיכון אשראי, לבין סיכון האשראי המאזני בגין מכשירים נגזרים של הלווה.
 (ח) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני כפי שעודכנו בהוראות הדיווח לציבור בחוזר מיום 24 ביולי 2022, בעקבות פרסום הוראה 203A (לפרטים נוספים ראה: פרק [ההון והלימות ההון](#)). מספרי ההשוואה לא הוצגו מחדש.
 (י) הוצג מחדש.

הערות:

- בתקופות של שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023, (30 ביוני 2022, ובשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2022 לא הוכרו הפסדי אשראי בגין מכשירים נגזרים.
- השפעת סיכון אשראי צד נגדי והשפעת דחיית רווח במועד ביצוע העסקה על הערכת השווי של נכסים בגין נגזרים לימים 30 ביוני 2023, 30 ביוני 2022 ולימים 31 בדצמבר 2022 הייתה, 249 מיליון ש"ח, 186 מיליון ש"ח, ו-225 מיליון ש"ח בהתאמה. השפעת סיכון אי ביצוע על הערכת השווי של התחייבויות בגין נגזרים לימים 30 ביוני 2023, 30 ביוני 2022 ולימים 31 בדצמבר 2022 הייתה, 15 מיליון ש"ח, 34 מיליון ש"ח, ו-11 מיליון ש"ח בהתאמה.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
ד. פירוט מועדי פירעון - סכומים נקובים: יתרות

30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)					
סך הכל	מעל חמש שנים	מעל שנה ועד חמש שנים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	מעל שלושה חודשים	עד שלושה חודשים
חוזי ריבית:					
15,295	3,031	6,862	3,194	2,208	שקל - מדד
453,138	79,700	168,158	149,988	55,292	אחר
428,250	7,492	29,971	121,965	268,822	חוזי מטבע חוץ
426,494	-	329	145,507	280,658	חוזים בגין מניות
15,628	-	5,237	10,027	364	חוזי סחורות ואחרים
1,338,805	90,223	210,557	430,681	607,344	סך הכל
1,210,297	82,857	187,219	349,469	590,752	סך הכל 30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)
1,246,799	83,728	200,678	414,986	547,407	סך הכל 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)

ביאור 12א - מגזרי פעילות פיקוחיים

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)			
פעילות ישראל ^(א)			
משקו בית ^(ה)			
מזה: הלוואות לדיוור	מזה: מזכה: כרטיסי אשראי	מזה: הלוואות לדיוור	מזה: מזכה: כרטיסי אשראי
סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל
במיליוני ש"ח			
2,433	1,817	21	3
591	-	-	254
1,842	1,817	21	(251)
(292)	(1,421)	(3)	360
1,550	396	18	109
260	13	114	38
1,810	409	132	147
188	31	(2)	17
692	100	57	29
-	-	-	-
692	100	57	29
930	278	77	101
350	102	28	42
580	176	49	59
-	-	-	-
580	176	49	59
580	176	49	59
151,402	122,085	4,558	386
-	-	-	-
152,334	122,406	4,598	379
154,867	123,844	4,621	370
826	547	3	-
91	-	-	-
133,335	54	14	31,760
133,206	-	-	31,758
133,687	-	-	32,390
101,582	75,362	3,847	720
101,000	74,241	4,109	756
58,502	1,729	-	48,134
754	396	18	11
796	-	-	98
-	-	-	-
1,550	396	18	109

(א) הסיווג בוצע לפי מיקום המשד.

(ב) יתרות ממוצעת חושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(ג) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(ד) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(ה) כולל הלוואות לדיוור עם יתרת אשראי לציבור לסוף תקופה בסך 19.0 מיליארד ש"ח ללקוחות אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזרים העסקיים.

(ו) מרווח מפעילות מתן אשראי הינו הפער בין הריבית המתקבלת מהאשראי לבין עלות גיוס המקורות ששימשו להעמדת האשראי (להלן -

"מחירי מעבר"). מחירי מעבר אלו הינם פונקציה של תקופה, מטבע וסוג הריבית של העסקה. מחירי מעבר הינם כלי לתמחור פנימי של הבנק

המבוססים על מודלים פנימיים ושיקול דעתו של הבנק. מרווח מפעילות קבלת פיקדונות הינו הפער בין מחירי המעבר לריבית המשולמת

ללקוחות עבור אותם הפיקדונות.

הערה: הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים כמפורט [בביאור 29א](#)

[בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022.](#)

פעילות חו"ל ^(א)								
סך הכל	סך פעילות חו"ל	סך פעילות ישראל	מגזר אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים
8,663	146	8,517	-	2,127	43	2,080	696	1,135
4,379	-	4,379	-	508	1,069	778	497	682
4,284	146	4,138	-	1,619	(1,026)	1,302	199	453
-	(78)	78	12	(1,490)	1,162	(537)	350	513
4,284	68	4,216	12	129	136	765	549	966
1,412	(10)	1,422	31	549	44	205	79	216
5,696	58	5,638	43	678	180	970	628	1,182
318	16	302	(8)	7	(1)	4	62	33
1,683	26	1,657	170	48	59	132	123	404
-	-	-	(5)	3	2	-	-	-
1,683	26	1,657	165	51	61	132	123	404
3,695	16	3,679	(114)	620	120	834	443	745
1,364	19	1,345	67	74	47	314	170	281
2,331	(3)	2,334	(181)	546	73	520	273	464
122	-	122	-	122	-	-	-	-
2,453	(3)	2,456	(181)	668	73	520	273	464
2,453	(3)	2,456	(181)	668	73	520	273	464
688,304	8,216	680,088	7,636	269,071	5,917	140,623	40,757	64,296
4,659	-	4,659	-	4,659	-	-	-	-
413,699	7,285	406,414	-	-	5,920	140,997	41,204	65,580
415,047	8,072	406,975	-	-	2,912	141,425	40,737	66,664
2,422	162	2,260	-	-	1	642	158	633
167	-	167	-	-	-	(5)	-	81
637,840	6,527	631,313	11,909	76,682	115,304	93,634	66,520	102,169
535,799	-	535,799	-	-	114,769	87,608	66,434	102,024
533,977	-	533,977	-	-	112,530	87,143	65,179	103,048
447,220	9,752	437,468	16,536	27,264	7,866	180,490	44,021	58,989
457,365	10,415	446,950	18,388	34,571	970	189,581	44,121	57,563
1,290,976	-	1,290,976	-	54,002	918,220	102,991	29,450	79,677
2,254	143	2,111	11	-	6	588	270	471
1,976	-	1,976	1	-	130	177	279	495
54	(75)	129	-	129	-	-	-	-
4,284	68	4,216	12	129	136	765	549	966

ביאור 12א - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)			
פעילות ישראל ^(א)			
משקי בית ^(ה)			
סך הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית
במיליוני ש"ח			
1,779	1,423	14	2
108	-	-	28
1,671	1,423	14	(26)
(913)	(1,128)	-	60
758	295	14	34
247	13	67	37
1,005	308	81	71
77	14	7	-
657	92	57	21
(3)	1	-	-
654	93	57	21
274	201	17	50
90	65	7	16
184	136	10	34
-	-	-	-
184	136	10	34
184	136	10	34
137,700	109,284	4,054	451
-	-	-	-
138,426	109,544	4,077	443
142,360	112,878	4,128	443
702	514	26	-
65	-	-	-
123,234	72	4	26,750
123,123	-	-	26,749
124,928	-	-	28,226
90,077	66,109	3,578	738
94,291	69,187	3,542	855
62,046	513	-	48,912
604	295	14	5
154	-	-	29
-	-	-	-
758	295	14	34

(א) הסיווג בוצע לפי מיקום המשרד.

(ב) יתרות ממוצעות חושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(ג) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(ד) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(ה) כולל הלוואות לדיור עם יתרת אשראי לציבור לסוף תקופה בסך 17.6 מיליארד ש"ח ללקוחות אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזרים העסקיים.

(ו) מרווח מפעילות מתן אשראי הינו הפער בין הריבית המתקבלת מהאשראי לבין עלות גיוס המקורות ששימשו להעמדת האשראי (להלן -

"מחירי מעבר"). מחירי מעבר אלו הינם פונקציה של תקופה, מטבע וסוג הריבית של העסקה. מחירי מעבר הינם כלי לתמחור פנימי של הבנק

המבוססים על מודלים פנימיים ושיקול דעתו של הבנק. מרווח מפעילות קבלת פיקדונות הינו הפער בין מחירי המעבר לריבית המשולמת

ללקוחות עבור אותם הפיקדונות.

(ז) סווג מחדש. תוצאות הפעילות הבינמגזרית הנובעת מחיוב וזיכוי היחידות העסקיות בגין מחירי המעבר מוינו לסעיף "אחר". זאת, על מנת

להציג בסיכום כל המגזרים את סך המרווח מאשראי לציבור וסך המרווח מפיקדונות הציבור, חלף הכנסות הריבית מאשראי והוצאות הריבית

על הפיקדונות.

פעילות חו"ל ^(א)								
סך הכל	סך פעילות חו"ל	סך פעילות ישראל	מגזר אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים
4,026	61	3,965	-	496	7	820	273	588
901	7	894	-	355	154	131	58	60
3,125	54	3,071	-	141	(147)	689	215	528
-	(15)	15	3	738	186	(151)	49	43
3,125	39	3,086	3	879	39	538	264	571
1,557	16	1,541	⁽¹⁾ 782	⁽¹⁾ (40)	46	160	87	222
4,682	55	4,627	785	839	85	698	351	793
126	(2)	128	-	37	3	(83)	(7)	101
1,641	28	1,613	147	100	53	115	113	407
-	-	-	(5)	5	3	-	-	-
1,641	28	1,613	142	105	56	115	113	407
2,915	29	2,886	643	697	26	666	245	285
1,007	5	1,002	269	220	8	221	82	96
1,908	24	1,884	374	477	18	445	163	189
84	-	84	-	84	-	-	-	-
1,992	24	1,968	374	561	18	445	163	189
1,992	24	1,968	374	561	18	445	163	189
648,114	7,071	641,043	11,627	278,950	4,279	111,477	36,272	60,287
1,021	-	1,021	-	1,021	-	-	-	-
359,017	5,711	353,306	-	-	4,287	112,290	36,666	61,194
369,811	6,058	363,753	-	-	1,525	117,706	37,851	63,868
2,587	34	2,553	-	-	2	1,238	245	366
296	199	97	-	-	-	-	-	32
605,001	2,945	602,056	11,255	71,126	122,522	90,331	64,188	92,650
520,052	2,787	517,265	-	-	121,992	88,737	64,119	92,545
532,737	417	532,320	-	-	123,549	90,380	68,999	96,238
394,779	30,830	363,949	17,673	28,529	1,633	127,821	40,859	56,619
399,169	7,729	391,440	17,870	32,342	275	143,269	41,669	60,869
1,418,310	-	1,418,310	-	60,128	1,010,666	125,911	33,186	77,461
⁽¹⁾ 1,850	59	1,791	3	⁽¹⁾ -	5	494	204	476
⁽¹⁾ 410	(6)	416	-	⁽¹⁾ -	34	44	60	95
⁽¹⁾ 865	(14)	879	-	⁽¹⁾ 879	-	-	-	-
3,125	39	3,086	3	879	39	538	264	571

ביאור 12א - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)			
פעילות ישראל ^(א)			
משקי בית ^(ה)			
סך הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: מרטיסי אשראי	בנקאות פרטית
במיליוני ש"ח			
4,593	3,401	39	7
1,034	-	-	451
3,559	3,401	39	(444)
(616)	(2,622)	(4)	660
2,943	779	35	216
597	24	244	78
3,540	803	279	294
275	44	16	17
1,324	191	115	51
-	-	-	-
1,324	191	115	51
1,941	568	148	226
701	202	53	85
1,240	366	95	141
-	-	-	-
1,240	366	95	141
1,240	366	95	141
150,687	121,037	4,268	389
-	-	-	-
151,519	121,364	4,305	382
154,867	123,844	4,621	370
826	547	3	-
91	-	-	-
131,724	54	14	30,999
131,598	-	-	30,997
133,687	-	-	32,390
100,777	74,650	3,744	691
101,000	74,241	4,109	756
58,549	1,724	-	47,300
1,439	779	35	20
1,504	-	-	196
-	-	-	-
2,943	779	35	216

- (א) הסיווג בוצע לפי מיקום המשרד.
- (ב) יתרות ממוצעות חושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
- (ג) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
- (ד) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.
- (ה) כולל הלוואות לדיור עם יתרת אשראי לציבור לסוף תקופה בסך 19.0 מיליארד ש"ח ללקוחות אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזרים העסקיים.
- (ו) כולל הפסד מירידת ערך השקעה במניות Valley בסך של כ-1.1 מיליארד ש"ח. למידע נוסף ראה [ביאור 16.א](#).
- (ז) מרווח מפעילות מתן אשראי הינו הפער בין הריבית המתקבלת מהאשראי לבין עלות גיוס המקורות ששימשו להעמדת האשראי (להלן - "מחירי מעבר"). מחירי מעבר אלו הינם פונקציה של תקופה, מטבע וסוג הריבית של העסקה. מחירי מעבר הינם כלי לתמחור פנימי של הבנק המבוססים על מודלים פנימיים ושיקול דעתו של הבנק. מרווח מפעילות קבלת פיקדונות הינו הפער בין מחירי המעבר לריבית המשולמת ללקוחות עבור אותם הפיקדונות.

פעילות חו"ל ^(א)								
סך הכל	סך פעילות חו"ל	סך פעילות ישראל	מגזר אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים
16,235	261	15,974	-	4,055	72	3,780	1,287	2,180
8,023	-	8,023	-	914	1,975	1,521	934	1,194
8,212	261	7,951	-	3,141	(1,903)	2,259	353	986
-	(144)	144	20	(3,068)	2,222	(767)	717	976
8,212	117	8,095	20	73	319	1,492	1,070	1,962
2,483	(4)	2,487	29	632	93	417	178	463
10,695	113	10,582	49	705	412	1,909	1,248	2,425
724	21	703	(8)	1	(9)	127	40	260
3,312	62	3,250	395	117	111	254	224	774
-	-	-	(10)	6	4	-	-	-
3,312	62	3,250	385	123	115	254	224	774
6,659	30	6,629	(328)	581	306	1,528	984	1,391
2,253	22	2,231	(100)	18	112	554	356	505
4,406	8	4,398	(228)	563	194	974	628	886
(972)	-	(972)	-	⁽¹⁾ (972)	-	-	-	-
3,434	8	3,426	(228)	(409)	194	974	628	886
3,434	8	3,426	(228)	(409)	194	974	628	886
684,972	7,592	677,380	5,122	278,557	3,823	134,579	39,968	64,255
4,364	-	4,364	-	4,364	-	-	-	-
403,976	6,886	397,090	-	-	3,829	135,543	40,393	65,424
415,047	8,072	406,975	-	-	2,912	141,425	40,737	66,664
2,422	162	2,260	-	-	1	642	158	633
167	-	167	-	-	-	(5)	-	81
634,693	3,294	631,399	11,635	77,289	117,836	92,747	67,536	101,633
536,334	9	536,325	-	-	117,305	87,488	67,444	101,493
533,977	-	533,977	-	-	112,530	87,143	65,179	103,048
436,436	9,086	427,350	15,691	28,926	7,355	171,869	43,282	58,759
457,365	10,415	446,950	18,388	34,571	970	189,581	44,121	57,563
1,287,702	-	1,287,702	-	53,846	914,960	104,450	29,284	79,313
4,411	254	4,157	18	-	14	1,148	518	1,000
3,865	-	3,865	2	-	305	344	552	962
(64)	(137)	73	-	73	-	-	-	-
8,212	117	8,095	20	73	319	1,492	1,070	1,962

ביאור 12א - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)			
פעילות ישראל ^(א)			
משקי בית ^(ה)			
סך הכל	מזה: הלואות לדיוור	מזה: מרטיסי אשראי	בנקאות פרטית
במיליוני ש"ח			
3,184	2,507	26	4
175	-	-	44
הכנסות ריבית מחיצוניים			
הוצאות ריבית מחיצוניים			
הכנסות ריבית, נטו:			
3,009	2,507	26	(40)
(1,590)	(1,903)	-	85
בינמגזרי			
1,419	604	26	45
501	25	130	81
סך הכנסות ריבית, נטו			
1,920	629	156	126
22	7	6	-
סך הכנסות הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי			
הוצאות תפעוליות ואחרות:			
1,315	177	116	48
1	1	-	-
לחיצוניים			
בינמגזרי			
1,316	178	116	48
582	444	34	78
202	151	13	26
רווח (הפסד) לפני מיסים			
380	293	21	52
הפרשה למיסים (הטבה) על הרווח			
-	-	-	-
רווח לאחר מיסים			
380	293	21	52
חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר השפעת מס			
380	293	21	52
רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
-	-	-	-
רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
380	293	21	52
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק			
134,892	106,751	3,991	452
יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)			
-	-	-	-
מזה: השקעות בחברות כלולות ^(א)			
135,608	107,080	4,020	444
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ^(א)			
142,360	112,878	4,128	443
יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח			
702	514	26	-
יתרת חובות לא צוברים			
65	-	-	-
יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום			
121,975	49	4	26,373
יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)			
121,886	-	-	26,371
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(א)			
124,928	-	-	28,226
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח			
88,429	64,798	3,508	725
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^(א)			
94,291	69,187	3,542	855
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(א)			
64,008	1,737	-	50,626
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(א)(ז)}			
פיצול הכנסות ריבית, נטו:			
1,208	604	26	6
מרווח ^(ז) מפעילות מתן אשראי לציבור			
211	-	-	39
מרווח ^(ז) מפעילות קבלת פיקדונות הציבור			
-	-	-	-
אחר			
1,419	604	26	45
סך הכל הכנסות ריבית, נטו			

(א) הסיווג בוצע לפי מיקום המשד.

(ב) יתרות ממוצעות חושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(ג) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(ד) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(ה) כולל הלואות לדיוור עם יתרת אשראי לציבור לסוף תקופה בסך 17.6 מיליארד ש"ח ללקוחות אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזרים העסקיים.

(ו) מרווח מפעילות מתן אשראי הינו הפער בין הריבית המתקבלת מהאשראי לבין עלות גיוס המקורות ששימשו להעמדת האשראי (להלן - "מחירי מעבר"). מחירי מעבר אלו הינם פונקציה של תקופה, מטבע וסוג הריבית של העסקה. מחירי מעבר הינם כלי לתמחור פנימי של הבנק המבוססים על מודלים פנימיים ושיקול דעתו של הבנק. מרווח מפעילות קבלת פיקדונות הינו הפער בין מחירי המעבר לריבית המשולמת ללקוחות עבור אותם הפיקדונות.

(ז) סוג מחדש. תוצאות הפעילות הבינמגזרית הנובעת מחיוב וזיכוי היחידות העסקיות בגין מחירי המעבר מונו לסעיף "אחר". זאת, על מנת להציג בסיכום כל המגזרים את סך המרווח מאשראי לציבור וסך המרווח מפיקדונות הציבור, חלף הכנסות הריבית מאשראי והוצאות הריבית על הפיקדונות.

פעילות חו"ל ^(א)								
סך הכל	סך פעילות חו"ל	סך פעילות ישראל	מגזר אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים
7,387	325	7,062	-	805	12	1,449	514	1,094
1,363	15	1,348	-	540	220	199	82	88
6,024	310	5,714	-	265	(208)	1,250	432	1,006
-	(23)	23	5	1,432	268	(261)	49	35
6,024	287	5,737	5	1,697	60	989	481	1,041
2,507	97	2,410	⁽¹⁾ 779	⁽¹⁾ 2	98	318	186	445
8,531	384	8,147	784	1,699	158	1,307	667	1,486
86	(13)	99	-	61	1	(83)	13	85
3,435	215	3,220	310	200	99	233	224	791
-	-	-	(9)	5	3	-	-	-
3,435	215	3,220	301	205	102	233	224	791
5,010	182	4,828	483	1,433	55	1,157	430	610
1,490	46	1,444	(39)	482	18	395	148	212
3,520	136	3,384	522	951	37	762	282	398
91	-	91	-	91	-	-	-	-
3,611	136	3,475	522	1,042	37	762	282	398
10	10	-	-	-	-	-	-	-
3,601	126	3,475	522	1,042	37	762	282	398
651,250	19,581	631,669	8,925	282,732	3,504	106,174	35,902	59,088
1,108	-	1,108	-	1,108	-	-	-	-
357,756	15,050	342,706	-	-	3,508	107,168	36,211	59,767
369,811	6,058	363,753	-	-	1,525	117,706	37,851	63,868
2,587	34	2,553	-	-	2	1,238	245	366
296	199	97	-	-	-	-	-	32
608,827	14,527	594,300	12,705	65,231	124,750	89,384	63,084	90,798
526,961	13,987	512,974	-	-	124,202	86,814	63,006	90,695
532,737	417	532,320	-	-	123,549	90,380	68,999	96,238
384,783	30,677	354,106	17,226	30,857	1,342	120,959	39,244	55,324
399,169	7,729	391,440	17,870	32,342	275	143,269	41,669	60,869
1,454,455	9,347	1,445,108	-	59,143	1,034,130	124,645	32,890	79,666
⁽¹⁾ 3,785	295	3,490	5	⁽¹⁾ -	10	934	408	919
⁽¹⁾ 536	(14)	550	-	⁽¹⁾ -	50	55	73	122
⁽¹⁾ 1,703	6	1,697	-	⁽¹⁾ 1,697	-	-	-	-
6,024	287	5,737	5	1,697	60	989	481	1,041

ביאור 12א - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)			
פעילות ישראל ^(א)			
משקי בית ^(ב)			
סך הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית
במיליוני ש"ח			
6,765	5,143	56	11
585	-	-	219
6,180	5,143	56	(208)
(2,392)	(3,778)	1	414
3,788	1,365	57	206
996	49	263	148
4,784	1,414	320	354
223	112	13	-
2,684	377	238	91
-	-	-	-
2,684	377	238	91
1,877	925	69	263
654	320	24	93
1,223	605	45	170
-	-	-	-
1,223	605	45	170
139,737	111,055	4,067	456
-	-	-	-
140,481	111,354	4,095	456
150,178	119,495	4,185	440
781	559	-	-
76	-	-	-
124,108	53	12	27,169
123,996	-	-	27,169
128,394	-	-	29,612
91,330	67,111	3,531	644
99,971	73,938	3,640	662
62,339	1,728	-	48,626
2,630	1,365	57	18
1,158	-	-	188
-	-	-	-
3,788	1,365	57	206

- (א) הסיווג בוצע לפי מיקום המשד.
- (ב) יתרות ממוצעות חושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
- (ג) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
- (ד) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.
- (ה) כולל הלוואות לדיור עם יתרת אשראי לציבור לסוף תקופה בסך 18.6 מיליארד ש"ח ללקוחות אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזרים העסקיים.
- (ו) כולל הכנסות בסך של 782 מיליון ש"ח בגין עסקת המיזוג עם Valley.
- (ז) מרווח מפעילות מתן אשראי הינו הפער בין הריבית המתקבלת מהאשראי לבין עלות גיוס המקורות ששימשו להעמדת האשראי (להלן - "מחירי מעבר"). מחירי מעבר אלו הינם פונקציה של תקופה, מטבע וסוג הריבית של העיסקה. מחירי מעבר הינם כלי לתמחור פנימי של הבנק המבוססים על מודלים פנימיים ושיקול דעתו של הבנק. מרווח מפעילות קבלת פיקדונות הינו הפער בין מחירי המעבר לריבית המשולמת ללקוחות עבור אותם הפיקדונות.
- (ח) סווג מחדש. תוצאות הפעילות הבינמגזרית הנובעת מחיוב וזיכוי היחידות העסקיות בגין מחירי המעבר מוינו לטעיף "אחר". זאת, על מנת להציג בסיכום כל המגזרים את סך המרווח מאשראי לציבור וסך המרווח מפיקדונות הציבור, חלף הכנסות הריבית מאשראי והוצאות הריבית על הפיקדונות.

פעילות חו"ל ^(*)								
סך הכל	סך פעילות חו"ל	סך פעילות ישראל	מגזר אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים
18,795	498	18,297	-	3,453	55	3,885	1,395	2,733
5,584	18	5,566	-	1,127	1,428	1,042	578	587
13,211	480	12,731	-	2,326	(1,373)	2,843	817	2,146
-	(101)	101	24	(362)	1,708	(413)	548	574
13,211	379	12,832	24	1,964	335	2,430	1,365	2,720
5,018	103	4,915	⁽¹⁾ 849	798	186	700	344	894
18,229	482	17,747	873	2,762	521	3,130	1,709	3,614
498	-	498	-	84	(1)	20	(12)	184
6,835	310	6,525	586	345	247	511	435	1,626
-	-	-	(20)	13	7	-	-	-
6,835	310	6,525	566	358	254	511	435	1,626
10,896	172	10,724	307	2,320	268	2,599	1,286	1,804
3,564	46	3,518	(93)	777	95	907	451	634
7,332	126	7,206	400	1,543	173	1,692	835	1,170
387	-	387	-	387	-	-	-	-
7,719	126	7,593	400	1,930	173	1,692	835	1,170
10	10	-	-	-	-	-	-	-
7,709	116	7,593	400	1,930	173	1,692	835	1,170
667,555	13,406	654,149	6,633	290,346	3,186	115,156	37,459	61,176
1,112	-	1,112	-	1,112	-	-	-	-
369,647	10,626	359,021	-	-	3,193	114,975	37,840	62,076
389,768	6,487	383,281	-	-	759	126,628	39,473	65,803
1,908	18	1,890	-	-	-	400	290	419
112	-	112	-	-	-	16	-	20
622,140	7,487	614,653	11,430	70,742	130,117	91,781	65,032	94,274
534,496	7,100	527,396	-	-	129,580	87,554	64,946	94,151
557,084	18	557,066	-	-	130,685	97,741	70,077	100,557
395,706	19,040	376,666	17,033	31,310	2,869	135,692	40,667	57,121
425,643	8,418	417,225	14,846	30,585	6,844	163,247	42,542	58,528
1,385,008	4,673	1,380,335	-	52,980	979,141	127,135	31,837	78,277
⁽ⁿ⁾ 8,106	472	7,634	23	⁽ⁿ⁾ -	20	2,114	890	1,939
⁽ⁿ⁾ 3,220	(13)	3,233	1	⁽ⁿ⁾ -	314	316	475	781
⁽ⁿ⁾ 1,885	(80)	1,965	-	⁽ⁿ⁾ 1,964	1	-	-	-
13,211	379	12,832	24	1,964	335	2,430	1,365	2,720

ביאור 12 - מגזרי פעילות גישת ההנהלה

כללי

דיווח מגזרי פעילות על פי גישת ההנהלה מציג את תוצאות הבנק בחלוקה לקווי עסקים, בהתאם למבנה הארגוני של הבנק. קווי העסקים מתמחים במתן שירות למגזרי לקוחות בעלי מאפיינים וצרכים דומים.

מידע בדבר מגזרי פעילות גישת הנהלה הובא [בביאור 29 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

להלן תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)												
בנק	אנשים פרטיים	עסקים קטנים	סך הכל בנקאית	משכנתאות מסחרית	עסקית נדל"ן	שוקי הון	אחר והתאמות	חברות בנות בארץ	חברות בנות בחו"ל	סך הכל	במיליוני ש"ח	
											הכנסות ריבית, נטו:	
מחיצוניים	(483)	291	(192)	1,865	419	574	991	529	(78)	29	147	4,284
בינמגזרי	1,961	270	2,231	(1,495)	351	(286)	(635)	(173)	85	1	(79)	-
הכנסות ריבית, נטו	1,478	561	2,039	370	770	288	356	356	7	30	68	4,284
הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית	378	125	503	14	146	71	105	467	53	63	(10)	1,412
סך כל ההכנסות	1,856	686	2,542	384	916	359	461	823	60	93	58	5,696
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	205	29	234	46	21	(85)	61	3	3	19	16	318
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	706	231	937	100	187	73	39	88	190	43	26	1,683
רווח (הפסד) לפני מס	945	426	1,371	238	708	371	361	732	(133)	31	16	3,695
הפרשה למס	323	145	468	82	242	126	123	251	42	11	19	1,364
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק	622	281	903	156	466	245	238	565	(175)	58	(3)	2,453

ביאור 12ב - מגזרי פעילות גישת ההנהלה (המשך)

תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)

בנק	אנשים פרטיים	עסקים קטנים	סך הכל בנקאית	משכנתאות	מסחרית	עסקית	נדל"ן	שוקי הון	אחר והתאמות	חברות בנות בארץ	חברות בנות בחו"ל	סך הכל
הכנסות ריבית, נטו:												
מחיצוניים	246	290	536	1,424	396	353	377	(49)	4	28	56	3,125
בינמגזר	399	47	446	(1,095)	60	(154)	(113)	872	(2)	3	(17)	-
הכנסות ריבית נטו	645	337	982	329	456	199	264	823	2	31	39	3,125
הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית	375	124	499	13	148	64	90	(88)	737	70	24	1,557
סך כל ההכנסות	1,020	461	1,481	342	604	263	354	735	739	101	63	4,682
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	73	59	132	(1)	22	(36)	(36)	62	(7)	(8)	(2)	126
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	659	268	927	92	170	70	36	108	163	47	28	1,641
רווח לפני מס	288	134	422	251	412	229	354	565	583	62	37	2,915
הפרשה למס	99	45	144	86	141	78	121	192	209	31	5	1,007
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	189	89	278	165	271	151	233	406	374	82	32	1,992

ביאור 12ב - מגזרי פעילות גישת הנהלה (המשך)

תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)												
בנק	אנשים פרטיים	עסקים קטנים	סך הכל בנקאית	משכנתאות	מסחרית	עסקית	נדל"ן	שוקי הון	אחר והתאמות	חברות בנות בארץ	חברות בנות בחו"ל	סך הכל
										2023	2022	2021
הכנסות ריבית, נטו:												
מחיצוניים	(735)	611	(124)	3,498	795	984	1,763	969	8	59	260	8,212
בינמגזרי	3,635	519	4,154	(2,736)	722	(416)	(1,077)	(509)	1	4	(143)	-
הכנסות ריבית, נטו	2,900	1,130	4,030	762	1,517	568	686	460	9	63	117	8,212
הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית	870	272	1,142	34	315	168	204	462	48	114	(4)	2,483
סך כל ההכנסות	3,770	1,402	5,172	796	1,832	736	890	922	57	177	113	10,695
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	332	117	449	71	87	(70)	153	(18)	5	26	21	724
סך כל ההוצאות והאחרות	1,340	450	1,790	191	358	141	76	170	429	95	62	3,312
רווח (הפסד) לפני מס	2,098	835	2,933	534	1,387	665	661	770	(377)	56	30	6,659
הפרשה (הטבה) למס	717	285	1,002	183	474	227	226	263	(163)	19	22	2,253
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק	1,381	550	1,931	351	913	438	435	(518)	(214)	90	8	3,434
יתרות ליום 30 ביוני 2023												
אשראי לציבור, נטו	31,209	25,765	56,974	125,640	64,116	61,782	63,495	22,269	6,147	1,144	7,998	409,565
פיקדונות הציבור	214,050	53,326	267,376	-	89,850	33,355	9,720	133,669	7	-	-	533,977

(א) כולל הפסד מירידת ערך השקעה במניות Valley בסך של כ-1.1 מיליארד ש"ח. למידע נוסף ראה [ביאור 16.א.](#)

ביאור 12ב - מגזרי פעילות גישת ההנהלה (המשך)

תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)

סך הכל	חברות בנות בחו"ל	חברות בנות בארץ	בנק									
			אחר והתאמות	שוקי הון	נדל"ן	עסקית	מסחרית	משכנתאות	סך הכל בנקאית	עסקים קטנים	אנשים פרטיים	
במיליוני ש"ח												
הכנסות ריבית, נטו:												
6,024	312	61	7	(3)	684	629	761	2,489	1,084	559	525	מחיצוניים
-	(25)	1	(3)	1,459	(149)	(234)	67	(1,802)	686	72	614	בינמגזרי
6,024	287	62	4	1,456	535	395	828	687	1,770	631	1,139	הכנסות ריבית, נטו
2,507	97	224	728	(166)	194	123	296	18	993	245	748	הכנסות (הוצאות) שאינן מרובית
8,531	384	286	732	1,290	729	518	1,124	705	2,763	876	1,887	סך כל ההכנסות
86	(13)	(5)	(10)	72	(87)	(33)	126	(2)	38	15	23	הוצאות (הכנסות) בנין הפסדי אשראי
3,435	215	96	373	204	71	136	348	177	1,815	509	1,306	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
5,010	182	195	369	1,014	745	415	650	530	910	352	558	רווח לפני מס
1,490	46	64	(77)	346	255	142	222	181	311	120	191	הפרשה (הטבה) למס
3,601	126	189	446	701	490	273	428	349	599	232	367	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
יתרות ליום 30 ביוני 2022												
364,924	6,025	875	5,535	16,348	50,478	53,266	59,536	114,209	58,652	26,546	32,106	אשראי לציבור, נטו
532,737	417	-	3	142,407	13,244	30,764	97,874	-	248,028	52,927	195,101	פיקדונות הציבור

ביאור 12 - מגזרי פעילות גישת ההנהלה (המשך)

תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)

סך הכל	חברות בנות בחו"ל	חברות בנות בארץ	בנק									
			אחר והתאמות	שוקי הון	נדל"ן	עסקית	מסחרית	משכנתאות	סך הכל בנקאית	עסקים קטנים	אנשים פרטיים	
במיליוני ש"ח												
הכנסות ריבית, נטו:												
13,211	480	121	14	741	1,776	1,336	1,535	5,168	2,040	1,254	786	מחיצוניים
-	(101)	6	(5)	1,642	(659)	(471)	539	(3,745)	2,794	314	2,480	בינמגזרי
13,211	379	127	9	2,383	1,117	865	2,074	1,423	4,834	1,568	3,266	הכנסות ריבית, נטו
5,018	103	484	(778) ^(א)	125	406	298	612	87	2,125	533	1,592	הכנסות שאינן מריבית
18,229	482	611	787	2,508	1,523	1,163	2,686	1,510	6,959	2,101	4,858	סך כל ההכנסות
498	-	(7)	(21)	113	(57)	(16)	115	114	257	126	131	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
6,835	310	199	682	415	148	278	723	377	3,703	1,006	2,697	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
10,896	172	419	126	1,980	1,432	901	1,848	1,019	2,999	969	2,030	רווח לפני מס
3,564	46	101	(63)	677	490	308	632	348	1,025	331	694	הפרשה (הטבה) למס
7,709	116	396	189	1,612	942	593	1,216	671	1,974	638	1,336	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
יתרות ליום 31 בדצמבר 2022												
384,782	6,445	871	5,747	21,310	54,669	54,807	60,820	120,927	59,186	26,688	32,498	אשראי לציבור, נטו
557,084	19	-	7	148,773	14,423	39,617	95,839	-	258,406	55,415	202,991	פיקדונות הציבור

(א) כולל הכנסות בסך של 782 מיליון ש"ח בגין עסקת המיזוג עם Valley.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות^(*) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)						
הפרשה להפסדי אשראי						
אשראי לציבור						
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	סך הכל	בנקים, ממשלות ואגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה	סך הכל
במיליוני ש"ח						
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופת הדיווח	4,751	430	745	5,926	22	5,948
הוצאות בגין הפסדי אשראי	112	31	174	317	1	318
מחיקות חשבונאיות	(156)	-	(160)	(316)	-	(316)
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	108	-	63	171	-	171
מחיקות חשבונאיות נטו	(48)	-	(97)	(145)	-	(145)
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח ¹	4,815	461	822	6,098	23	6,121
ימזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים	588	1	27	616	-	616
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)						
הפרשה להפסדי אשראי						
אשראי לציבור						
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	סך הכל	בנקים, ממשלות ואגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה	סך הכל
במיליוני ש"ח						
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופת הדיווח	4,299	317	699	5,315	34	5,349
הוצאות בגין הפסדי אשראי	42	14	63	119	7	126
מחיקות חשבונאיות	(130)	(9)	(89)	(228)	-	(228)
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	102	-	64	166	-	166
מחיקות חשבונאיות נטו	(28)	(9)	(25)	(62)	-	(62)
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח ¹	4,313	322	737	5,372	41	5,413
ימזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים	468	1	16	485	1	486

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(*) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	סך הכל	בנקים, ממשלות ואגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה
במיליוני ש"ח					
4,420	419	732	5,571	54	5,625
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופת הדיווח					
463	44	248	755	(31)	724
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי					
(251)	(2)	(294)	(547)	-	(547)
מחיקות חשבונאיות					
183	-	136	319	-	319
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
(68)	(2)	(158)	(228)	-	(228)
מחיקות חשבונאיות נטו					
4,815	461	822	6,098	23	6,121
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח ¹					
588	1	27	616	-	616
מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	סך הכל	בנקים, ממשלות ואגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה
במיליוני ש"ח					
3,765	489	727	4,981	3	4,984
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופת הדיווח					
804	(165)	22	661	26	687
התאמה ליתרת הפתיחה בשל השפעת היישום לראשונה ⁽²⁾					
4,569	324	749	5,642	29	5,671
יתרה ליום 1 בינואר 2022					
43	7	15	65	21	86
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
(297)	(9)	(167)	(473)	-	(473)
מחיקות חשבונאיות					
269	-	140	409	-	409
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
(28)	(9)	(27)	(64)	-	(64)
מחיקות חשבונאיות נטו					
5	-	-	5	-	5
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
(276)	-	-	(276)	(9)	(285)
בניכוי יתרות שסווגו ככספים מוחזקים למכירה ⁽¹⁾					
4,313	322	737	5,372	41	5,413
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח ¹					
468	1	16	485	1	486
מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) השפעה מצטברת בגין יישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים כפי שפורסמו בעדכון תקינה 13-2016 ASU. ראה [ביאור 1.כד.1 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

(ג) החל מיום 1 באפריל 2022 בנק לאומי ארה"ב אינו מאחד בדוחותיו הכספיים המאוחדים של הבנק כתוצאה מעסקת המיזוג עם Valley. למידע נוסף ראה [ביאור 15.א. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#). נכון ליום 31 במרס 2022 היתרות הנ"ל סווגו כמוחזקות למכירה. למידע נוסף ראה [ביאור 16.ב. בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2022](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
א. חובות^(א) אגרות חוב לפדיון ואגרות חוב זמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א), אגרות חוב לפדיון ואגרות חוב זמינות למכירה

30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)						
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	סך הכל זמינות למכירה	סך הכל	בנקים, ממשלות ואגרות חוב לפדיון
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):						
232,959	-	550	233,509	119,883	353,392	שנבדקו על בסיס פרטני
27,362	124,018	30,158	181,538	-	181,538	שנבדקו על בסיס קבוצתי
260,321	124,018	30,708	415,047	119,883	534,930	סך הכל חובות^(א)
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א):						
3,547	-	197	3,744	23	3,767	שנבדקו על בסיס פרטני
680	460	598	1,738	-	1,738	שנבדקו על בסיס קבוצתי
4,227	460	795	5,482	23	5,505	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי
30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)						
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	סך הכל זמינות למכירה	סך הכל	בנקים, ממשלות ואגרות חוב לפדיון
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):						
202,153	-	407	202,560	97,288	299,848	שנבדקו על בסיס פרטני
25,274	113,077	28,900	167,251	4	167,255	שנבדקו על בסיס קבוצתי
227,427	113,077	29,307	369,811	97,292	467,103	סך הכל חובות^(א), אגרות חוב לפדיון ואגרות חוב זמינות למכירה:
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א), אגרות חוב לפדיון ואגרות חוב זמינות למכירה:						
3,294	-	143	3,437	40	3,477	שנבדקו על בסיס פרטני
551	321	578	1,450	-	1,450	שנבדקו על בסיס קבוצתי
3,845	321	721	4,887	40	4,927	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(*) אגרות חוב לפדיון ואגרות חוב זמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(*), אגרות חוב לפדיון ואגרות חוב זמינות למכירה (המשך)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)					
מסחרי	דיור	אשראי לציבור			סך הכל
		פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים, ממשלות ואגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה	
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות^(*):					
213,711	-	460	214,171	95,502	309,673
25,902	119,720	29,975	175,597	22	175,619
239,613	119,720	30,435	389,768	95,524	485,292
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(*):					
3,286	-	163	3,449	54	3,503
571	418	548	1,537	-	1,537
3,857	418	711	4,986	54	5,040

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט נירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור

1. איכות אשראי ופיגורים

30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)						
חובות צוברים - מידע נוסף		בעייתיים ^(א)				
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ^(ב)	בפיגור של יותר ^(ג) 90 ימים	סך הכל	לא צוברים	צוברים	תקינים	במיליוני ש"ח
פעילות לווים בישראל						
ציבור-מסחרי						
39	16	64,177	303	907	62,967	בינוי ונדל"ן - בינוי
44	9	40,906	128	685	40,093	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
15	1	34,594	60	10	34,524	שירותים פיננסיים
150	50	97,111	530	1,666	94,915	מסחרי - אחר
248	76	236,788	1,021	3,268	232,499	סך הכל מסחרי
449	-	124,003	547	15	123,441	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
222	91	30,699	279	633	29,787	אנשים פרטיים - אחר
919	167	391,490	1,847	3,916	385,727	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל						
ציבור-מסחרי						
-	-	8,376	95	105	8,176	בינוי ונדל"ן
123	-	15,157	480	649	14,028	מסחרי - אחר
123	-	23,533	575	754	22,204	סך הכל מסחרי
-	-	24	-	1	23	אנשים פרטיים
123	-	23,557	575	755	22,227	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
1,042	167	415,047	2,422	4,671	407,954	סך הכל אשראי לציבור

(א) אשראי לציבור לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(ב) מסווגים כחובות בעייתיים הצוברים הכנסות ריבית.

(ג) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 293 מיליון ש"ח סווגו כחובות בעייתיים.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)						
חובות צוברים - מידע נוסף		בעייתיים ^(א)				
בפיגור של 30 ימים או יותר ^(ג)	בפיגור של 90 ימים ^(ד)	סך הכל	לא צוברים	צוברים	תקינים	
במיליוני ש"ח						
<u>פעילות לווים בישראל</u>						
<u>ציבור-מסחרי</u>						
						בינוי ונדל"ן - בינוי
59 ^(ה)	5	49,713	83	127	49,503	
						בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
22 ^(ה)	2	38,316	113	61	38,142	
						שירותים פיננסיים
16	1	25,562	5	16	25,541	
						מסחרי - אחר
99	24	93,442	853	1,477	91,112	
						סך הכל מסחרי
196	32	207,033	1,054	1,681	204,298	
						אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
425	-	113,054	514	52	112,488	
						אנשים פרטיים - אחר
159	65	29,235	188	492	28,555	
						סך הכל ציבור - פעילות בישראל
780	97	349,322	1,756	2,225	345,341	
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>						
<u>ציבור-מסחרי</u>						
						בינוי ונדל"ן
1	-	5,999	175	-	5,824	
						מסחרי - אחר
328	199	14,395	655	1,249	12,491	
						סך הכל מסחרי
329	199	20,394	830	1,249	18,315	
						אנשים פרטיים
-	-	95	1	-	94	
						סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
329	199	20,489	831	1,249	18,409	
						סך הכל אשראי לציבור
1,109	296	369,811	2,587	3,474	363,750	

(א) אשראי לציבור לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(ב) מסווגים כחובות בעייתיים הצוברים הכנסות ריבית.

(ג) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 444 מיליון ש"ח סווגו כחובות בעייתיים.

(ד) סוג מחדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)						
חובות צוברים - מידע נוסף		בעייתיים ^(א)				
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ^(ג)	בפיגור של 90 ימים או יותר ^(ג)	סך הכל	לא צוברים	צוברים	תקינים	במיליוני ש"ח
פעילות לווים בישראל						
ציבור-מסחרי						
66 ^(ד)	6	53,883	126	849	52,908	בינוי ונדל"ן - בינוי
52 ^(ד)	1	39,249	51	74	39,124	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
30	1	29,228	53	19	29,156	שירותים פיננסיים
108	28 ^(ד)	93,854	640	1,500	91,714	מסחרי - אחר
256	36	216,214	870	2,442	212,902	סך הכל מסחרי
412	-	119,690	559	67	119,064	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
142	76 ^(ד)	30,370	222	517	29,631	אנשים פרטיים - אחר
810	112	366,274	1,651	3,026	361,597	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל						
ציבור-מסחרי						
3	-	6,872	59	-	6,813	בינוי ונדל"ן
216	-	16,527	198	1,060	15,269	מסחרי - אחר
219	-	23,399	257	1,060	22,082	סך הכל מסחרי
-	-	95	-	-	95	אנשים פרטיים
219	-	23,494	257	1,060	22,177	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
1,029	112	389,768	1,908	4,086	383,774	סך הכל אשראי לציבור

(א) אשראי לציבור לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(ב) מסווגים כחובות בעייתיים הצוברים הכנסות ריבית.

(ג) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 360 מיליון ש"ח סווגו כחובות בעייתיים.

(ד) סווג מחדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

1.1. איכות אשראי לפי שנות העמדת האשראי

30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)									
יתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות שהומרו להלוואות מתחדשות		יתרת חוב רשומה של אשראי לציבור לזמן קצוב							
סך הכל	קודם	2019	2020	2021	2022	2023	במיליוני ש"ח		
פעילות לווים בישראל									
ציבור - מסחרי									
105,083	2,103	32,424	7,727	3,882	5,246	16,305	21,417	15,979	בינוני ונדל"ן - סך הכל
102,804	1,918	31,832	7,515	3,833	5,046	15,723	21,026	15,911	אשראי בדירוג ביצוע
256	2	48	11	10	25	62	66	32	אשראי שאינם בדירוג ביצוע ואינם בעייתי
1,592	177	512	76	21	121	482	178	25	אשראי בעייתי צובר
431	6	32	125	18	54	38	147	11	אשראי שאינם צובר
131,705	1,095	35,770	10,625	4,791	10,199	16,211	29,061	23,953	מסחרי אחר - סך הכל
129,136	1,059	35,260	10,066	4,508	9,915	15,886	28,555	23,887	אשראי בדירוג ביצוע
303	7	51	80	11	46	32	44	32	אשראי שאינם בדירוג ביצוע ואינם בעייתי
1,676	11	347	335	203	164	210	377	29	אשראי בעייתי צובר
590	18	112	144	69	74	83	85	5	אשראי שאינם צובר
אנשים פרטיים - הלוואות לדירוג - סך הכל									
124,003	-	-	39,867	9,294	13,782	23,281	27,316	10,463	LTV מעל 60%
74,158	-	-	26,914	6,022	8,396	12,812	14,269	5,745	LTV מעל 60% ועד 75%
48,440	-	-	11,818	3,227	5,324	10,389	12,983	4,699	LTV מעל 75%
1,405	-	-	1,135	45	62	80	64	19	אשראי שאינם בפיגור
123,007	-	-	39,262	9,221	13,683	23,179	27,209	10,453	בפיגור 89-30 יום
449	-	-	199	34	55	64	88	9	בפיגור מעל 90 יום
-	-	-	-	-	-	-	-	-	אשראי שאינם צובר
547	-	-	406	39	44	38	19	1	אנשים פרטיים - אחר - סך הכל
30,699	213	7,270	563	921	2,487	4,845	8,247	6,153	אשראי שאינם בפיגור
30,107	176	7,155	545	891	2,436	4,710	8,066	6,128	בפיגור 89-30 יום
222	-	64	5	8	13	40	77	15	בפיגור מעל 90 יום
91	-	38	1	2	3	13	30	4	אשראי שאינם צובר
279	37	13	12	20	35	82	74	6	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
391,490	3,411	75,464	58,782	18,888	31,714	60,642	86,041	56,548	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל
23,557	196	8,500	1,215	758	1,278	2,104	3,442	6,064	אשראי תקין
22,227	196	8,005	1,115	661	1,053	2,075	3,198	5,924	אשראי בעייתי צובר
755	-	431	99	-	1	5	106	113	אשראי שאינם צובר
575	-	64	1	97	224	24	138	27	סך הכל אשראי לציבור
415,047	3,607	83,964	59,997	19,646	32,992	62,746	89,483	62,612	

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

1.1. איכות אשראי לפי שנות העמדת האשראי (המשך)

30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)

יתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות שהומרו הלוואות מתחדשות		יתרת חוב רשומה של אשראי לציבור לזמן קצוב ^(א)							
יתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות	לזמן קצוב	קודם	2018	2019	2020	2021	2022	במיליוני ש"ח	
פעילות לווים בישראל									
ציבור-מסחרי									
88,029	1,540	27,076	4,259	2,343	3,908	5,431	11,714	31,758	
בינוני ונדל"ן - סך הכל									
87,645	1,525	27,023	4,155	2,305	3,873	5,371	11,663	31,730	
אשראי תקין									
188	1	35	34	10	22	38	33	15	
אשראי בעייתי צובר									
196	14	18	70	28	13	22	18	13	
אשראי שאינו צובר									
119,004	1,123	27,872	6,265	3,031	5,729	12,515	20,713	41,756	
מסחרי אחר - סך הכל									
116,653	1,084	27,514	5,824	2,817	5,515	12,096	20,368	41,435	
אשראי תקין									
1,493	10	219	195	202	139	238	243	247	
אשראי בעייתי צובר									
858	29	139	246	12	75	181	102	74	
אשראי שאינו צובר									
אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור - סך הכל									
113,054	-	-	37,011	6,939	10,536	15,446	25,948	17,174	
LTV עד 60%									
68,355	-	-	24,095	4,638	6,875	9,490	14,311	8,946	
LTV מעל 60% ועד 75%									
43,186	-	-	11,674	2,252	3,606	5,898	11,568	8,188	
LTV מעל 75%									
1,513	-	-	1,242	49	55	58	69	40	
אשראי שאינו בפיגור									
112,114	-	-	36,369	6,885	10,475	15,370	25,886	17,129	
בפיגור 89-30 יום									
426	-	-	252	26	24	47	43	34	
אשראי שאינו צובר									
514	-	-	390	28	37	29	19	11	
אנשים פרטיים - אחר - סך הכל									
29,235	170	6,130	636	938	2,074	4,175	8,601	6,511	
אשראי שאינו בפיגור									
28,823	153	6,044	618	910	2,023	4,107	8,479	6,489	
בפיגור 89-30 יום									
159	-	42	5	9	17	21	52	13	
בפיגור מעל 90 יום									
65	-	29	1	3	5	6	18	3	
אשראי שאינו צובר									
188	17	15	12	16	29	41	52	6	
סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל									
349,322	2,833	61,078	48,171	13,251	22,247	37,567	66,976	97,199	
סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל									
20,489	9	3,323	79	134	984	691	3,971	11,298	
אשראי תקין									
18,409	9	3,168	22	120	444	418	3,463	10,765	
אשראי בעייתי צובר									
1,249	-	6	-	-	303	148	385	407	
אשראי שאינו צובר									
831	-	149	57	14	237	125	123	126	
סך הכל אשראי לציבור									
369,811	2,842	64,401	48,250	13,385	23,231	38,258	70,947	108,497	

(א) ככלל, במקרים בהם אשראי לזמן קצוב ניתן חלק פירעון של אשראי קיים, עודכנה שנת העמדת האשראי למועד מתן האשראי החדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

2.א. מידע נוסף על חובות^(א) לא צוברים

30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)						
	יתרת ^(א) חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה	יתרת ^(א) חובות לא צוברים קיימת הפרשה	סך הכל יתרת ^(א) חובות לא צוברים	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים ^(א)	הכנסות ריבית שנרשמו ^(א)	
במיליוני ש"ח						
<u>פעילות לווים בישראל</u>						
<u>ציבור-מסחרי</u>						
	332	81	99	827	-	בינוי ונדל"ן
	372	176	218	2,453	2	מסחרי - אחר
	704	257	317	3,280	2	סך הכל מסחרי
	547	64	-	557	1	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
	279	147	-	549	2	אנשים פרטיים - אחר
	1,530	468	317	4,386	5	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>						
	390	52	185	800	4	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
	1,920	520	502	5,186	9	סך הכל ציבור ¹
ימזה:						
	1,364	453	412	1,776	3,698	נמדד פרטנית לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	9	3	90	99	931	נמדד פרטנית לפי שווי הוגן של ביטחון
	547	64	-	547	557	נמדד על בסיס קבוצתי

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) יתרת חוב רשומה.

(ג) סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים, בפרק הזמן בו סווגו החובות כלא צוברים.

אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 263 מיליון ש"ח.

מידע נוסף: סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים בשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 הינו 2,187 מיליון ש"ח.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

א.א. מידע נוסף על חובות^(א) לא צוברים (המשך)

30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)					
	יתרת לא צוברים בגינם קיימת הפרשה	יתרת לא צוברים קיימת הפרשה	סך הכל יתרת לא צוברים	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים ^(א)	הכנסות ריבית שנרשמו ^(א)
במיליוני ש"ח					
<u>פעילות לווים בישראל</u>					
<u>ציבור-מסחרי</u>					
	134	40	62	1,021	-
בינוי ונדל"ן					
מסחרי - אחר	610	191	248	2,742	2
סך הכל מסחרי	744	231	310	3,763	2
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	514	69	-	782	-
אנשים פרטיים - אחר	188	150	-	450	-
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	1,446	450	310	4,995	2
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>					
	830	171	1	982	2
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
סך הכל ציבור¹	2,276	621	311	5,977	4
ימזה:					
	1,630	513	275	1,905	4,119
נמדד פרטנית לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים					
נמדד פרטנית לפי שווי הוגן של ביטחון	132	38	36	168	1,076
נמדד על בסיס קבוצתי	514	69	-	514	782

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) יתרת חוב רשומה.

(ג) סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים, בפרק הזמן בו סווגו החובות כלא צוברים.

אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 226 מיליון ש"ח.

מידע נוסף: סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים בשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022 הינו 2,666 מיליון ש"ח.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

א.א. מידע נוסף על חובות^(א) לא צוברים (המשך)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)						
	יתרת לא צוברים בגינם קיימת הפרשה	יתרת לא צוברים בגינם קיימת הפרשה	סך הכל יתרת ^(א) חובות לא צוברים	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים ^(א)	הכנסות ריבית שנרשמו ^(א)	
במיליוני ש"ח						
<u>פעילות לווים בישראל</u>						
<u>ציבור-מסחרי</u>						
2	570	177	41	47	136	בינוי ונדל"ן
4	2,367	693	212	155	481	מסחרי - אחר
6	2,937	870	253	202	617	סך הכל מסחרי
-	579	559	-	77	559	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
1	474	222	-	115	222	אנשים פרטיים - אחר
7	3,990	1,651	253	394	1,398	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>						
2	478	257	53	48	204	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
9	4,468	1,908	306	442	1,602	סך הכל ציבור¹
ימזה:						
	3,623	1,255	258	364	997	נמדד פרטנית לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	266	94	48	1	46	נמדד פרטנית לפי שווי הוגן של ביטחון
	579	559	-	77	559	נמדד על בסיס קבוצתי

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) יתרת חוב רשומה.

(ג) סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים, בפרק הזמן בו סווגו החובות כלא צוברים.

אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 467 מיליון ש"ח. מידע נוסף: סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 הינו 2,657 מיליון ש"ח.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

ב.ב. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי

ליום 30 ביוני 2022				ליום 30 ביוני 2023			
צובר ^(א) שאינו צובר הכנסות ריבית		צובר ^(א) שאינו צובר הכנסות ריבית		צובר ^(א) שאינו צובר הכנסות ריבית		צובר ^(א) שאינו צובר הכנסות ריבית	
סך הכל	צובר ^(א) לא בפיגור	ועד 89 ימים	שאינו צובר הכנסות ריבית	סך הכל	צובר ^(א) לא בפיגור	ועד 89 ימים	שאינו צובר הכנסות ריבית
בלתי מבוקר							
במיליוני ש"ח							
<u>פעילות לווים בישראל</u>							
<u>ציבור-מסחרי</u>							
132	21	2	109	330	80	2	248
בינוי ונדל"ן							
774	183	4	587	604	371	2	231
מסחרי - אחר							
906	204	6	696	934	451	4	479
סך הכל מסחרי							
148	51	1	96	152	60	1	91
אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור							
364	190	4	170	483	228	4	251
אנשים פרטיים - אחר							
1,418	445	11	962	1,569	739	9	821
סך הכל ציבור - פעילות בישראל							
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>							
624	7	-	617	535	374	-	161
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל							
2,042	452	11	1,579	2,104	1,113	9	982
סך הכל ציבור							
31 בדצמבר 2022							
צובר ^(א) שאינו צובר הכנסות ריבית		צובר ^(א) שאינו צובר הכנסות ריבית		צובר ^(א) שאינו צובר הכנסות ריבית		צובר ^(א) שאינו צובר הכנסות ריבית	
סך הכל	צובר ^(א) לא בפיגור	ועד 89 ימים	שאינו צובר הכנסות ריבית	סך הכל	צובר ^(א) לא בפיגור	ועד 89 ימים	שאינו צובר הכנסות ריבית
מבוקר							
במיליוני ש"ח							
<u>פעילות לווים בישראל</u>							
<u>ציבור-מסחרי</u>							
106	54	1	51	401	303	4	401
בינוי ונדל"ן							
708	303	4	401	452	357	5	452
מסחרי - אחר							
814	357	5	452	88	66	1	88
סך הכל מסחרי							
155	66	1	88	196	203	3	196
אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור							
402	203	3	196	736	626	9	736
אנשים פרטיים - אחר							
1,371	626	9	736	סך הכל ציבור - פעילות בישראל			
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>							
552	387	-	165	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל			
1,923	1,013	9	901	סך הכל ציבור			

(א) צובר הכנסות ריבית.

הערה: ליום 30 ביוני 2023 חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי בסך 1,306 מיליון ש"ח סווגו כחובות בעייתיים (ליום 30 ביוני 2022 סך של 1,803 מיליון ש"ח, ליום 31 בדצמבר 2022 סך של 1,025 מיליון ש"ח).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

ב.2. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי (המשך)

1. ארגונים מחדש שבוצעו

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני (בלתי מבוקר)					
2022			2023		
יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
<u>פעילות לווים בישראל</u>					
<u>ציבור-מסחרי</u>					
11	12	78	235	235	93
בינוי ונדל"ן					
42	43	322	52	53	381
מסחרי - אחר					
53	55	400	287	288	474
סך הכל מסחרי					
10	10	32	12	12	36
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
70	71	1,460	117	117	2,118
אנשים פרטיים - אחר					
133	136	1,892	416	417	2,628
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>					
-	-	-	31	31	1
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
133	136	1,892	447	448	2,629
סך הכל ציבור					
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני (בלתי מבוקר)					
2022			2023		
יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
<u>פעילות לווים בישראל</u>					
<u>ציבור-מסחרי</u>					
20	21	139	244	244	172
בינוי ונדל"ן					
99	101	628	89	90	737
מסחרי - אחר					
119	122	767	333	334	909
סך הכל מסחרי					
27	27	82	16	16	51
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
131	132	2,927	222	223	4,085
אנשים פרטיים - אחר					
277	281	3,776	571	573	5,045
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>					
1	1	2	31	31	1
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
278	282	3,778	602	604	5,046
סך הכל ציבור					

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

ב.2. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי (המשך)

2. ארגונים מחדש שכשלו^(א)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני (בלתי מבוקר)			
	2022 ^(ב)		2023
	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים
	במיליוני ש"ח		
<u>פעילות לווים בישראל</u>			
<u>ציבור-מסחרי</u>			
בינוני ונדל"ן	44	5	38
מסחרי - אחר	224	17	178
סך הכל מסחרי	268	22	216
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	12	6	7
אנשים פרטיים - אחר	828	29	838
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	1,108	57	1,061
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>			
סך הכל ציבור - פעילות חו"ל	-	-	-
סך הכל ציבור	1,108	57	1,061

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני (בלתי מבוקר)			
	2022 ^(ב)		2023
	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים
	במיליוני ש"ח		
<u>פעילות לווים בישראל</u>			
<u>ציבור-מסחרי</u>			
בינוני ונדל"ן	88	14	106
מסחרי - אחר	388	33	367
סך הכל מסחרי	476	47	473
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	23	16	27
אנשים פרטיים - אחר	1,408	63	1,893
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	1,907	126	2,393
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>			
סך הכל ציבור - פעילות חו"ל	-	-	-
סך הכל ציבור	1,907	126	2,393

(א) חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של שלושים ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

(ב) סווג מחדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

ג.2. מידע נוסף על אשראי לא צובר בפיגור

30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)									
	אינו בפיגור של 90 ימים או יותר	בפיגור של 90 ימים עד 180 ימים	בפיגור של מעל 180 ימים עד שנה	בפיגור של מעל שנה ועד 3 שנים	בפיגור של מעל שנה ועד 5 שנים	בפיגור של מעל 3 שנים ועד 7 שנים	בפיגור של מעל 5 שנים ועד 7 שנים	בפיגור של מעל 7 שנים	סך הכל
במיליוני ש"ח									
מסחרי	1,272	143	74	30	72	3	2	1,596	
הלוואות לדיור	45	268	137	77	10	7	3	547	
אנשים פרטיים - אחר	279	-	-	-	-	-	-	279	
סך הכל	1,596	411	211	107	82	10	5	2,422	

30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)								
	אינו בפיגור של 90 ימים או יותר	בפיגור של 90 ימים עד 180 ימים	בפיגור של מעל 180 ימים עד שנה	בפיגור של מעל שנה ועד 3 שנים	בפיגור של מעל 3 שנים ועד 5 שנים	בפיגור של מעל 5 שנים ועד 7 שנים	בפיגור של מעל 7 שנים	סך הכל
במיליוני ש"ח								
מסחרי	1,673	39	19	146	3	3	1	1,884
הלוואות לדיור	57	214	120	97	19	3	4	514
אנשים פרטיים - אחר	186	3	-	-	-	-	-	189
סך הכל	1,916	256	139	243	22	6	5	2,587

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)								
	אינו בפיגור של 90 ימים או יותר	בפיגור של 90 ימים עד 180 ימים	בפיגור של מעל 180 ימים עד שנה	בפיגור של מעל שנה ועד 3 שנים	בפיגור של מעל 3 שנים ועד 5 שנים	בפיגור של מעל 5 שנים ועד 7 שנים	בפיגור של מעל 7 שנים	סך הכל
במיליוני ש"ח								
מסחרי	945	59	35	80	4	3	1	1,127
הלוואות לדיור	50	262	138	85	17	4	3	559
אנשים פרטיים - אחר	221	1	-	-	-	-	-	222
סך הכל	1,216	322	173	165	21	7	4	1,908

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור

יתרות לסוף תקופה לפי שיעור המימון (LTV)^(א), סוג החזר וסוג ריבית

30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)					
יתרת הלוואות לדיור					
סך הכל	ימזה: בולט ובלון	ימזה: ריבית משתנה	סיכון אשראי חוץ מאזני סך הכל		
במיליוני ש"ח					
74,165	1,903	45,692	2,589	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
49,848	647	30,998	2,371	מעל 60%	
5	-	4	-		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
124,018	2,550	76,694	4,960		סך הכל

30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)					
יתרת הלוואות לדיור					
סך הכל	ימזה: בולט ובלון	ימזה: ריבית משתנה	סיכון אשראי חוץ מאזני סך הכל		
במיליוני ש"ח					
68,364	1,425	43,232	2,259	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
44,708	761	28,020	2,362	מעל 60%	
5	-	4	-		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
113,077	2,186	71,256	4,621		סך הכל

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)					
יתרת הלוואות לדיור					
סך הכל	ימזה: בולט ובלון	ימזה: ריבית משתנה	סיכון אשראי חוץ מאזני סך הכל		
במיליוני ש"ח					
71,728	1,536	44,838	2,569	עד 60%	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
47,987	744	29,908	2,568	מעל 60%	
5	-	4	-		שיעבוד משני או ללא שיעבוד
119,720	2,280	74,750	5,137		סך הכל

(א) היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת. יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק להערכת סיכון הלקוח בעת העמדת המסגרת.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

31 בדצמבר		30 ביוני			
2022		2022		2023	
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ^(ד)	יתרות החוזים ^(א)	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ^(ד)	יתרות החוזים ^(א)	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ^(ד)	יתרות החוזים ^(א)
בלתי מבוקר			מבוקר		
במיליוני ש"ח					
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:					
1	1,151	1	1,133	2	1,051
84	7,289	68	6,350	98	8,244
15	35,572	15	33,887	16	37,997
95	26,336	71	22,139	94	25,924
18	8,395	17	8,931	23	11,285
43	13,398	38	12,995	50	14,916
286	49,081	221	43,736	275	49,807
43	22,039	55	22,202	58	28,095
-	3,065	-	2,783	-	3,401
-	4,500	-	7,846	-	5,634

- (א) יתרת החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף תקופה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.
- (ב) כולל התחייבויות הבנק בגין חלקו בקרן סיכונים של מסלוקת הבורסה בסך 240 מיליון ש"ח (ב-30 ביוני 2022 סך של 646 מיליון ש"ח כולל מסלוקת מעו"ף וב-31 בדצמבר 2022 סך של 436 מיליון ש"ח).
- (ג) התחייבויות למתן אשראי שניתנו ללקוחות במסגרת "אישור עקרוני ושמירת שיעור הריבית" להוראת ניהול בנק תקין מספר 451, נהלים למתן הלוואות לדיור.
- (ד) החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים כפי שפורסמו בעדכון תקינה 13-2016 ASU. לפרטים אודות השינוי במדיניות חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ראה [ביאור 1.ח. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
ד. ערבויות לפי מועד פירעון

30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)				
סך הכל	מעל חמש שנים	שלוש עד חמש שנים	שנה עד שלוש שנים	עד שנה
במיליוני ש"ח				
8,244	685	678	1,257	5,624
37,997	-	-	37,997	-
25,924	3,417	3,230	5,956	13,321
72,165	4,102	3,908	45,210	18,945

30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)				
סך הכל	מעל חמש שנים	שלוש עד חמש שנים	שנה עד שלוש שנים	עד שנה
במיליוני ש"ח				
6,350	623	188	843	4,696
33,887	-	-	33,887	-
22,139	1,997	1,640	5,548	12,954
62,376	2,620	1,828	40,278	17,650

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)				
סך הכל	מעל חמש שנים	שלוש עד חמש שנים	שנה עד שלוש שנים	עד שנה
במיליוני ש"ח				
7,289	645	255	1,624	4,765
35,572	-	-	35,572	-
26,336	2,827	2,337	6,496	14,676
69,197	3,472	2,592	43,692	19,441

נתוני הביטחונות שלהלן משקפים ביטחונות שהבנק קיבל ספציפית כנגד ערבויות: יתרת המזומנים אשר זמינים לבנק במטרה לפצות על הפסדים שמומשו תחת ערבויות אלה ושיפויים הסתכמו לסך של כ-322 מיליון ש"ח (30 ביוני 2022 - 320 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2022 - 301 מיליון ש"ח). כמו כן, נירות ערך ונכסים סחירים אחרים, המוחזקים כביטחונות, הסתכמו לסך של כ-15 מיליון ש"ח (30 ביוני 2022 - 8 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2022 - 12 מיליון ש"ח).

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)						
		מטבע חוץ ^(א)			מטבע ישראלי	
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ^(ג)	אחר	באירו	בדולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
במיליוני ש"ח						
נכסים						
116,678	1,163	2,367	1,125	7,336	-	104,687
118,040	4,381	2,912	3,562	49,101	4,675	53,409
1,278	-	-	3	369	-	906
409,565	4,455	9,826	4,925	21,886	57,194	311,279
1,194	-	-	387	567	-	240
3,976	3,976	-	-	-	-	-
2,792	2,792	-	-	-	-	-
26,173	8,542	722	669	11,638	337	4,265
7,161	1,044	131	6	45	4	5,931
686,857	26,353	15,958	10,677	90,942	62,210	480,717
התחייבויות						
533,977	5,659	4,916	12,463	121,827	12,228	376,884
19,793	14	227	688	2,458	-	16,406
190	-	-	9	77	-	104
11,007	-	-	-	10,647	-	360
31,585	-	-	-	6,447	18,003	7,135
23,107	8,282	382	386	8,143	395	5,519
15,422	553	154	79	141	9,382	5,113
635,081	14,508	5,679	13,625	149,740	40,008	411,521
51,776	11,845	10,279	(2,948)	(58,798)	22,202	69,196
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:						
-	-	-	-	-	(445)	445
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
-	954	(10,759)	1,886	51,323	(3,233)	(40,171)
-	-	36	219	486	-	(741)
-	-	(2)	179	901	-	(1,078)
51,776	12,799	(446)	(664)	(6,088)	18,524	27,651
-	-	42	249	609	-	(900)
-	-	3	630	3,957	-	(4,590)

(א) כולל צמודים למטבע חוץ.

(ב) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(ג) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיס הצמדה בהתאם להצמדה של האשראי בנינו נוצר בסך 5,482 מיליון ש"ח.

(ד) הון עצמי כולל זכויות שאינן מקנות שליטה.

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)						
מטבע ישראלי						
מטבע חוץ ^(א)						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ^(א)	אחר	באירו	בדולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
במיליוני ש"ח						
נכסים						
171,948	2,345	2,033	1,291	9,100	-	157,179
מזומנים ופיקדונות בבנקים						
87,168	4,402	4,250	4,441	42,109	5,065	26,901
ניירות ערך						
2,006	-	-	15	991	-	1,000
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר						
364,924	2,408	7,219	4,349	19,255	51,460	280,233
אשראי לציבור, נטו ^(ג)						
1,314	-	-	281	482	198	353
אשראי לממשלות						
4,438	4,438	-	-	-	-	-
השקעות בחברות כלולות						
2,678	2,678	-	-	-	-	-
בניינים וציוד						
26,972	8,351	144	306	14,449	278	3,444
נכסים בגין מכשירים נגזרים						
6,232	901	23	3	14	4	5,287
נכסים אחרים						
667,680	25,523	13,669	10,686	86,400	57,005	474,397
סך כל הנכסים						
התחייבויות						
532,737	4,717	4,586	10,187	127,372	10,105	375,770
פיקדונות הציבור						
23,701	39	198	794	2,440	-	20,230
פיקדונות מבנקים						
332	-	-	7	90	-	235
פיקדונות מממשלות						
2,862	-	-	-	2,469	-	393
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
23,678	-	-	-	2,661	15,215	5,802
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים						
23,954	8,405	94	72	9,741	602	5,040
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים						
13,351	443	118	41	86	8,932	3,731
התחייבויות אחרות						
620,615	13,604	4,996	11,101	144,859	34,854	411,201
סך כל ההתחייבויות						
47,065	11,919	8,673	(415)	(58,459)	22,151	63,196
הפרש ^(ד)						
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:						
-	-	-	-	-	(391)	391
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
-	445	(9,100)	(3)	49,002	(3,321)	(37,023)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
-	-	(104)	(117)	1,679	-	(1,458)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
-	90	(40)	61	277	-	(388)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
47,065	12,454	(571)	(474)	(7,501)	18,439	24,718
סך הכל כללי						
-	-	(127)	(122)	2,133	-	(1,884)
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						
-	116	(195)	263	2,253	-	(2,437)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						

- (א) כולל צמודים למטבע חוץ.
 (ב) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
 (ג) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיס הצמדה בהתאם להצמדה של האשראי בגינו נוצר בסך 4,887 מיליון ש"ח.
 (ד) הון עצמי כולל זכויות שאינן מקנות שליטה.

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)						
		מטבע חוץ ^(א)			מטבע ישראלי	
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ^(ב)	אחר	באירו	בדולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
במיליוני ש"ח						
נכסים						
186,569	2,415	919	3,699	10,313	-	169,223
מזומנים ופיקדונות בבנקים						
82,950	4,356	3,549	3,221	44,685	4,438	22,701
ניירות ערך						
3,034	-	-	1	2,509	-	524
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר						
384,782	5,038	7,906	4,923	17,675	54,133	295,107
אשראי לציבור, נטו ^(ג)						
1,109	-	-	347	446	-	316
אשראי לממשלות						
4,947	4,947	-	-	-	-	-
השקעות בחברות כלולות						
2,735	2,735	-	-	-	-	-
בניינים וציוד						
26,638	9,169	661	1,534	10,420	294	4,560
נכסים בגין מכשירים נגזרים						
6,402	854	58	3	19	4	5,464
נכסים אחרים						
699,166	29,514	13,093	13,728	86,067	58,869	497,895
סך כל הנכסים						
התחייבויות						
557,084	7,452	4,606	10,807	130,695	9,809	393,715
פיקדונות הציבור						
22,306	22	89	467	1,951	-	19,777
פיקדונות מבנקים						
247	-	-	8	109	-	130
פיקדונות מממשלות						
3,952	-	-	26	3,577	-	349
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
27,805	-	-	-	4,397	16,255	7,153
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים						
23,311	8,640	611	981	6,476	357	6,246
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים						
15,018	459	213	90	154	9,165	4,937
התחייבויות אחרות						
649,723	16,573	5,519	12,379	147,359	35,586	432,307
סך כל ההתחייבויות						
49,443	12,941	7,574	1,349	(61,292)	23,283	65,588
הפרש^(ד)						
השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:						
-	-	-	-	-	(430)	430
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
-	345	(8,090)	(2,328)	51,991	(1,604)	(40,314)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
-	-	11	174	588	-	(773)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
-	9	(9)	136	853	-	(989)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
49,443	13,295	(514)	(669)	(7,860)	21,249	23,942
סך הכל כללי						
-	-	16	245	695	-	(956)
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						
-	46	(72)	341	3,185	-	(3,500)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						

(א) כולל צמודים למטבע חוץ.

(ב) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(ג) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיס הצמדה בהתאם להצמדה של האשראי בנינו נוצר בסך 4,986 מיליון ש"ח.

(ד) הון עצמי כולל זכויות שאינן מקנות שליטה.

ביאור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)					
שווי הוגן					
סך הכל	רמה 3 ^(א)	רמה 2 ^(א)	רמה 1 ^(א)	יתרה במאזן	
במיליוני ש"ח					
נכסים פיננסיים					
115,844	5,285	8,674	101,885	116,678	מזומנים ופיקדונות בבנקים
116,793	6,935	37,241	72,617	118,040	ניירות ערך ^(ב)
1,278	-	-	1,278	1,278	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
404,956	386,720	-	18,236	409,565	אשראי לציבור, נטו
1,121	1,109	12	-	1,194	אשראי לממשלות
26,173	3,100	19,624	3,449	26,173	נכסים בגין מכשירים נגזרים
456	436	-	20	456	נכסים פיננסיים אחרים
666,621	403,585	65,551	197,485	673,384 ^(א)	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
521,625	260,271	236,010	25,344	533,977	פיקדונות הציבור
19,279	14,652	2,676	1,951	19,793	פיקדונות מבנקים
187	33	154	-	190	פיקדונות מממשלות
11,007	-	-	11,007	11,007	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
30,255	670	-	29,585	31,585	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
23,107	138	19,567	3,402	23,107	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
3,224	1,423	1,354	447	3,224	התחייבויות פיננסיות אחרות
608,684	277,187	259,761	71,736	622,883 ^(א)	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
407	407	-	-	407	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
9,144	9,144	-	-	9,144	בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים נטו ^(ד)

(א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(ב) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה [ביאור 5](#).

(ג) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 185,467 מיליון ש"ח ובסך 242,220 מיליון ש"ח, בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאורים [15ב-15ד](#).

(ד) ההתחייבות מוצגת בנטו, ומתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

ביאור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)				
שווי הוגן				
סך הכל	רמה 3 ^(א)	רמה 2 ^(א)	רמה 1 ^(א)	יתרה במאזן רמה 1 ^(א)
במיליוני ש"ח				
נכסים פיננסיים				
171,455	5,841 ^(ה)	7,420	158,194 ^(ה)	171,948
מזומנים ופיקדונות בבנקים				
86,511	6,150	37,275	43,086	87,168
ניירות ערך ^(ב)				
2,006	-	-	2,006	2,006
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר				
360,137	345,194	-	14,943	364,924
אשראי לציבור, נטו				
1,287	1,176	111	-	1,314
אשראי לממשלות				
26,972	6,210	17,232	3,530	26,972
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
249	233	-	16	249
נכסים פיננסיים אחרים				
648,617	364,804	62,038	221,775	654,581 ^(א)
סך כל הנכסים הפיננסיים				
התחייבויות פיננסיות				
525,374	196,090 ^(ה)	303,309 ^(ה)	25,975	532,737
פיקדונות הציבור				
23,038	16,935	5,013	1,090	23,701
פיקדונות מבנקים				
322	151	171	-	332
פיקדונות מממשלות				
2,862	-	-	2,862	2,862
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר				
23,157	674	-	22,483	23,678
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים				
23,954	433	20,010	3,511	23,954
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
2,824	1,157	1,063	604	2,824
התחייבויות פיננסיות אחרות				
601,531	215,440	329,566	56,525	610,088 ^(א)
סך כל ההתחייבויות הפיננסיות				
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
345	345	-	-	345
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי				
8,689	8,689	-	-	8,689
בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים, נטו ^(ד)				

- (א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- (ב) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה [ביאור 5](#).
- (ג) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 155,714 מיליון ש"ח ובסך 369,005 מיליון ש"ח, בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [ביאורים 15א-15ב](#).
- (ד) ההתחייבות מוצגת בנטו, ומתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.
- (ה) סווג מחדש.

ביאור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)				
שווי הוגן				
סך הכל	רמה 3 ^(א)	רמה 2 ^(א)	רמה 1 ^(א)	יתרה במאזן
במיליוני ש"ח				
נכסים פיננסיים				
185,832	5,570	9,402	170,860	186,569
מזומנים ופיקדונות בבנקים				
81,779	6,428	34,087	41,264	82,950
ניירות ערך ^(ב)				
3,034	-	-	3,034	3,034
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר				
376,957	358,284	-	18,673	384,782
אשראי לציבור, נטו				
1,026	1,009	17	-	1,109
אשראי לממשלות				
26,638	3,772	16,382	6,484	26,638
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
260	241	-	19	260
נכסים פיננסיים אחרים				
675,526	375,304	59,888	240,334	685,342 ^(א)
סך כל הנכסים הפיננסיים				
התחייבויות פיננסיות				
546,154	235,593	278,420	32,141	557,084
פיקדונות הציבור				
21,591	16,344	4,299	948	22,306
פיקדונות מבנקים				
240	34	206	-	247
פיקדונות מממשלות				
3,952	-	-	3,952	3,952
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר				
26,639	661	-	25,978	27,805
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נידחים				
23,311	159	17,199	5,953	23,311
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
2,696	1,378	1,176	142	2,696
התחייבויות פיננסיות אחרות				
624,583	254,169	301,300	69,114	637,401 ^(א)
סך כל ההתחייבויות הפיננסיות				
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
380	380	-	-	380
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי				
8,930	8,930	-	-	8,930
בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים, נטו ^(ד)				

(א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(ב) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה [ביאור 5](#).

(ג) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 153,740 מיליון ש"ח ובסך 276,243 מיליון ש"ח, בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאורים [15-ב](#) ו-[15-ד](#).

(ד) ההתחייבות מוצגת בנטו, ומתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

ביאור 15ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשות			
סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
במיליוני ש"ח			
נכסים			
אגרות חוב זמינות למכירה:			
50,515	26	5,202	45,287
16,354	-	3,521	12,833
47	-	-	47
9,142	-	9,142	-
9,870	4,356	5,514	-
687	-	156	531
4,688	-	4,688	-
91,303	4,382	28,223	58,698
מניות וקרנות שאינן למסחר:			
1,813	-	-	1,813
ניירות ערך למסחר:			
6,262	-	-	6,262
184	-	-	184
519	-	-	519
16	-	16	-
28	6	22	-
227	-	-	227
66	-	66	-
21	-	-	21
7,323	6	104	7,213
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
349	190	159	-
9,341	88	9,174	79
7,525	2,512	5,013	-
8,029	305	5,258	2,466
527	5	20	502
402	-	-	402
26,173	3,100	19,624	3,449
אחרים:			
13,197	-	-	13,197
1,278	-	-	1,278
17	-	-	17
14,492	-	-	14,492
141,104	7,488	47,951	85,665

ביאור 15ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)

מדידות שווי הוגן המשתמשות					
	בנתונים לא נצפים	בנתונים נצפים משמעותיים	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	במחירים משמעותיים אחרים (רמה 2)	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)
סך הכל שווי הוגן					
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:					
	396	109	287	-	חוזי שקל - מדד
	8,736	-	8,687	49	חוזי ריבית
	5,294	22	5,272	-	חוזי מטבע - חוץ
	7,753	7	5,298	2,448	חוזי מניות
	526	-	23	503	חוזי סחורות ואחרים
	402	-	-	402	פעילות בשוק המעוף
	23,107	138	19,567	3,402	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
אחרים:					
	14,053	-	16	14,037	פיקדונות בגין השאלות ניירות ערך
	11,007	-	-	11,007	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
	447	-	-	447	אחר
	25,507	-	16	25,491	סך הכל אחרים
	48,614	138	19,583	28,893	סך כל ההתחייבויות

ביאור 15 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשות			
סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
במיליוני ש"ח			
נכסים			
אגרות חוב זמינות למכירה:			
26,246	28	4,521	21,697
15,579	-	6,694	8,885
49	-	-	49
11,564	-	11,564	-
6,912	4,070	2,842	-
626	-	163	463
5,098	-	5,098	-
66,074	4,098	30,882	31,094
מניות וקרנות שאינן למסחר:			
2,352	-	-	2,352
ניירות ערך למסחר:			
1,785	-	-	1,785
495	-	-	495
51	-	51	-
38	14	24	-
221	-	-	221
72	4	68	-
17	-	-	17
2,679	18	143	2,518
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
329	192	137	-
5,991	15	5,795	181
11,624	2,639	8,984	1
8,394	3,364	2,304	2,726
90	-	12	78
544	-	-	544
26,972	6,210	17,232	3,530
אחרים:			
11,003	-	-	11,003
2,006	-	-	2,006
15	-	-	15
13,024	-	-	13,024
111,101	10,326	48,257	52,518

ביאור 15ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)

מדידות שווי הוגן המשתמשות

סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
------------------	------------------------------------	---------------------------------------	-----------------------------------

במיליוני ש"ח

התחייבויות

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:

432	147	285	-	חוזי שקל - מדד
5,981	-	5,825	156	חוזי ריבית
8,464	279	8,185	-	חוזי מטבע - חוץ
8,443	7	5,696	2,740	חוזי מניות
90	-	19	71	חוזי סחורות ואחרים
544	-	-	544	פעילות בשוק המעוף
23,954	433	20,010	3,511	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

אחרים:

10,764	-	(25)	10,789	פיקדונות בגין השאלות ניירות ערך
2,862	-	-	2,862	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
604	-	-	604	אחר
14,230	-	(25)	14,255	סך הכל אחרים
38,184	433	19,985	17,766	סך כל התחייבויות

ביאור 15 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשות			
סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
במיליוני ש"ח			
נכסים			
אגרות חוב זמינות למכירה:			
21,842	24	4,619	17,199
אגרות חוב ממשלת ישראל			
16,995	-	4,509	12,486
אגרות חוב ממשלות זרות			
46	-	-	46
אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל			
9,627	-	9,627	-
אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים			
7,710	4,059	3,651	-
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)			
670	-	175	495
אגרות חוב אחרות בישראל			
4,919	-	4,919	-
אגרות חוב אחרות זרים			
61,809	4,083	27,500	30,226
סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה			
מניות וקרנות שאינן למסחר:			
2,020	-	-	2,020
מניות וקרנות שאינן למסחר			
ניירות ערך למסחר:			
1,263	-	-	1,263
אגרות חוב ממשלת ישראל			
580	-	-	580
אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל			
53	-	53	-
אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים			
33	10	23	-
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)			
257	-	-	257
אגרות חוב אחרות בישראל			
71	2	69	-
אגרות חוב אחרות זרים			
3	-	-	3
מניות וקרנות			
2,260	12	145	2,103
סך הכל ניירות ערך למסחר			
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
299	153	146	-
חוזי שקל - מדד			
9,152	77	8,900	175
חוזי ריבית			
7,360	1,823	5,537	-
חוזי מטבע - חוץ			
9,192	1,715	1,767	5,710
חוזי מניות			
242	4	32	206
חוזי סחורות ואחרים			
393	-	-	393
פעילות בשוק המעוף			
26,638	3,772	16,382	6,484
סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים			
אחרים:			
14,875	-	-	14,875
אשראי ופיקדונות בגין השאלות ניירות ערך			
3,034	-	-	3,034
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר			
17	-	-	17
אחר			
17,926	-	-	17,926
סך הכל אחרים			
110,653	7,867	44,027	58,759
סך כל הנכסים			

ביאור 15ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)

מדידות שווי הוגן המשתמשות

סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
				במיליוני ש"ח
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:				
439	148	291	-	חוזי שקל - מדד
8,789	-	8,673	116	חוזי ריבית
4,754	4	4,750	-	חוזי מטבע - חוץ
8,695	7	3,451	5,237	חוזי מניות
241	-	34	207	חוזי סחורות ואחרים
393	-	-	393	פעילות בשוק המעוף
23,311	159	17,199	5,953	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
אחרים:				
14,826	-	1	14,825	פיקדונות בגין השאלות ניירות ערך
3,952	-	-	3,952	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
142	-	-	142	אחר
18,920	-	1	18,919	סך הכל אחרים
42,231	159	17,200	24,872	סך כל התחייבויות

ביאור 15 ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)

מדידות שווי הוגן המשתמשות

סך כל הרווח (הפסד) בגין שינויים בשווי בתקופה	סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
					במיליוני ש"ח
	99	99	-	-	אשראי שאינו צובר שגבייתו מותנית בביטחון
	99	99	-	-	סך הכל

30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)

מדידות שווי הוגן המשתמשות

סך כל הרווח (הפסד) בגין שינויים בשווי בתקופה	סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
					במיליוני ש"ח
	168	168	-	-	אשראי שאינו צובר שגבייתו מותנית בביטחון
	168	168	-	-	סך הכל

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)

מדידות שווי הוגן המשתמשות

סך כל הרווח (הפסד) בגין שינויים בשווי בתקופה	סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
					במיליוני ש"ח
	94	94	-	-	אשראי שאינו צובר שגבייתו מותנית בביטחון
	94	94	-	-	סך הכל

ביאור 15 ג - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)

רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2023	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2023	העברות מרמה (3)	העברות אל רמה (3)	התאמות מתרגום דוחות כספיים	מכירות סילוקים	רכישות והנפקות	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:			
							ברוח כולל אחר(3)	בדוח רווח והפסד(4)	שווי הוגן לתחילת התקופה	
במיליוני ש"ח										
נכסים										
אגרות חוב זמינות למכירה:										
(2)	26	-	-	-	-	-	(2)	2	26	ממשלת ישראל
32	4,356	(106)	-	-	(56)	407	31	93	3,987	MBS/ABS
30	4,382	(106)	-	-	(56)	407	29	95	4,013	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה
אגרות חוב למסחר:										
-	6	-	-	-	(4)	-	-	-	10	MBS/ABS
-	6	-	-	-	(4)	-	-	-	10	סך הכל אגרות חוב למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים:										
(3)	190	-	1	-	-	-	-	(15)	204	חוזי שקל - מדד
3	88	-	-	-	(38)	-	-	38	88	חוזי ריבית
1,307	2,512	-	-	-	-	66	-	(193)	2,639	חוזי מטבע - חוץ
(76)	305	-	-	-	-	-	-	(141)	446	חוזי מניות
4	5	-	-	-	-	-	-	4	1	חוזי סחורות ואחרים
1,235	3,100	-	1	-	(38)	66	-	(307)	3,378	סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,265	7,488	(106)	1	-	(98)	473	29	(212)	7,401	סך כל הנכסים
התחייבויות										
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:										
37	109	-	33	-	-	-	-	(76)	152	חוזי שקל - מדד
-	22	-	-	-	-	-	-	21	1	חוזי מטבע - חוץ
-	7	-	-	-	-	-	-	-	7	חוזים בגין מניות
37	138	-	33	-	-	-	-	(55)	160	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
37	138	-	33	-	-	-	-	(55)	160	סך כל ההתחייבויות

- (א) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
- (ב) רווחים שטרם מומשו נכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר. יתרת הרווח (הפסד) הכולל האחר שטרם מומש, בגין אגרות חוב זמינות למכירה המוחזקות ליום 30 ביוני 2023, הסתכמה בסך 30 מיליון ש"ח.
- (ג) העברה מרמה 2 אל רמה 3 - הועברו עסקאות פרוורד מדד לתקופה של מעל שנה, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפירעון היא מתחת לשנה.

ביאור 15 ג - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)

רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2022	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2022	העברות מרמה (3)	העברות אל רמה (3)	התאמות מתרגום דוחות כספיים	סילוקים	מכירות והנפקות	רכישות והנפקות	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:			
								ברוח כולל אחר(א)	בדוח רווח ההפסד(א)	שווי הוגן לתחילת התקופה	
במיליוני ש"ח											
נכסים											
ניירות ערך זמינים למכירה:											
	28	-	-	-	-	-	-	(2)	1	29	ממשלת ישראל
	-	-	-	-	(953)	-	-	-	-	953	מוסדות פיננסיים זרים
	(111)	4,070	462	-	(143)	-	349	(112)	347	3,167	MBS/ABS
	(113)	4,098	462	-	(1,096)	-	349	(114)	348	4,149	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה
אגרות חוב למסחר:											
	-	14	-	-	-	-	-	-	1	13	MBS/ABS
	-	4	-	4	-	-	-	-	-	-	אחרים
	-	18	-	4	-	-	-	-	1	13	סך הכל אגרות חוב למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים:											
	(21)	192	-	7	-	-	-	-	(5)	190	חוזי שקל - מדד
	22	15	-	-	(2)	-	-	-	9	8	חוזי ריבית
	2,407	2,639	-	-	-	-	140	-	1,602	897	חוזי מטבע - חוץ
	2,529	3,364	-	-	-	-	-	-	2,479	885	חוזי מניות
	-	-	-	-	-	-	-	-	(142)	142	חוזי סחורות ואחרים
	4,937	6,210	-	7	(2)	-	140	-	3,943	2,122	סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
	4,824	10,326	462	11	(1,098)	-	489	(114)	4,292	6,284	סך כל הנכסים
התחייבויות											
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:											
	61	147	-	64	-	-	-	-	(43)	126	חוזי שקל - מדד
	(20)	279	-	-	-	-	-	-	(20)	299	חוזי מטבע - חוץ
	-	7	-	-	-	-	-	-	-	7	חוזים בגין מניות
	41	433	-	64	-	-	-	-	(63)	432	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
	41	433	-	64	-	-	-	-	(63)	432	סך כל התחייבויות

- (א) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
- (ב) רווחים שטרם מומשו נכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר. יתרת הרווח (ההפסד) הכולל האחר שטרם מומש, בגין אגרות חוב זמינות למכירה המוחזקות ליום 30 ביוני 2022, הסתכמה בסך (113) מיליון ש"ח.
- (ג) העברה מרמה 2 אל רמה 3 - הועברו עסקאות פרוורד מדד לתקופה של מעל שנה, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפירעון היא מתחת לשנה.

ביאור 15 ג - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)

רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2023	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2023	העברות מרמה (3)	העברות אל רמה (3)	התאמות מתרגום דוחות כספיים	סילוקים	מכירות	רכישות והנפקות	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:			
								ברוח כולל אחר(א)	בדוח רווח הפסד(א)	שווי הוגן לתחילת השנה	
במיליוני ש"ח											
נכסים											
אגרות חוב זמינות למכירה:											
(1)	26	-	-	-	-	-	-	(1)	3	24	ממשלת ישראל
50	4,356	(452)	-	-	(111)	-	597	51	212	4,059	MBS/ABS
49	4,382	(452)	-	-	(111)	-	597	50	215	4,083	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה
אגרות חוב למסחר:											
-	6	-	-	-	(4)	-	-	-	-	10	MBS/ABS
-	-	-	-	-	(2)	-	-	-	-	2	אחרים זרים
-	6	-	-	-	(6)	-	-	-	-	12	סך הכל אגרות חוב למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים:											
57	190	-	18	-	-	-	-	-	19	153	חוזי שקל - מדד
17	88	-	-	-	(368)	-	-	-	379	77	חוזי ריבית
2,087	2,512	-	-	-	-	-	1,790	-	(1,101)	1,823	חוזי מטבע - חוץ
(206)	305	-	-	-	-	-	-	-	(1,410)	1,715	חוזי מניות
2	5	-	-	-	-	-	-	-	1	4	חוזי סחורות ואחרים
1,957	3,100	-	18	-	(368)	-	1,790	-	(2,112)	3,772	סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
2,006	7,488	(452)	18	-	(485)	-	2,387	50	(1,897)	7,867	סך כל הנכסים
התחייבויות											
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:											
30	109	-	63	-	-	-	-	-	(102)	148	חוזי שקל - מדד
-	22	-	-	-	-	-	-	-	18	4	חוזי מטבע - חוץ
-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	7	חוזים בגין מניות
30	138	-	63	-	-	-	-	-	(84)	159	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	סך הכל אחרים
31	138	-	63	-	-	-	-	-	(84)	159	סך כל ההתחייבויות

(א) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
 (ב) רווחים (הפסדים) שטרם מומשו נכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר. יתרת הרווח (ההפסד) הכולל האחר שטרם מומש, בגין אגרות חוב זמינות למכירה המוחזקות ליום 30 ביוני 2023, הסתכמה בסך 49 מיליון ש"ח.
 (ג) העברה מרמה 2 אל רמה 3 - הועברו עסקאות פורוורד מדד לתקופה של מעל שנה, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפירעון היא מתחת לשנה.

ביאור 15 ג - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)

רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2022	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2022	העברות מרמה (3)	העברות אל רמה (3)	התאמות מתרגום דוחות כספיים	מכירות סילוקים	רכישות והנפקות	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:			שווי הוגן לתחילת השנה		
							ברוח כולל אחר(2)	בדוח רווח ההפסד(3)	בדוח רווח ההפסד(3)	ברוח כולל אחר(2)	בדוח רווח ההפסד(3)	בדוח רווח ההפסד(3)
במיליוני ש"ח												
נכסים												
אגרות חוב זמינות למכירה:												
	(2)	28	-	-	-	-	-	(4)	1	31	ממשלת ישראל	
	-	-	-	-	(984)	-	933	-	19	32	מוסדות פיננסיים זרים	
	(195)	4,070	(357)	-	(295)	(19)	715	(163)	396	3,793	MBS/ABS	
	-	-	-	-	(3)	-	-	-	-	3	אחרים זרים	
	(197)	4,098	(357)	-	(1,282)	(19)	1,648	(167)	416	3,859	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה	
אגרות חוב למסחר:												
	-	14	-	3	-	(1)	-	-	1	11	MBS/ABS	
	-	4	-	4	-	-	-	-	-	-	אחרים זרים	
	-	18	-	7	-	(1)	-	-	1	11	סך הכל אגרות חוב למסחר	
נכסים בגין מכשירים נגזרים:												
	46	192	-	11	-	-	-	-	35	146	חוזי שקל - מדד	
	(77)	15	-	-	(237)	-	-	-	128	124	חוזי ריבית	
	2,431	2,639	-	-	-	-	1,363	-	548	728	חוזי מטבע - חוץ	
	2,675	3,364	-	-	-	-	-	-	2,561	803	חוזי מניות	
	-	-	-	-	-	-	-	-	(254)	254	חוזי סחורות ואחרים	
	5,075	6,210	-	11	(237)	-	1,363	-	3,018	2,055	סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים	
	4,878	10,326	(357)	18	(1,519)	(20)	3,011	(167)	3,435	5,925	סך כל הנכסים	
התחייבויות												
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:												
	62	147	-	101	-	-	-	-	(44)	90	חוזי שקל - מדד	
	-	279	-	-	-	-	-	-	(5)	284	חוזי מטבע - חוץ	
	-	7	-	-	-	-	-	-	-	7	חוזים בגין מניות	
	62	433	-	101	-	-	-	-	(49)	381	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	
	62	433	-	101	-	-	-	-	(49)	381	סך כל ההתחייבויות	

- (א) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
 (ב) רווחים (הפסדים) שטרם מומשו נכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר. יתרת הרווח (ההפסד) הכולל האחר שטרם מומש, בגין אגרות חוב זמינות למכירה המוחזקות ליום 30 ביוני 2022, הסתכמה בסך (197) מיליון ש"ח.
 (ג) העברה מרמה 2 אל רמה 3 - הועברו עסקאות פרוורד מדד לתקופה של מעל שנה, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפירעון היא מתחת לשנה.

ביאור 15 ג - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 (מבוקר)										
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2022	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2022	העברות מרמה (3)	העברות אל רמה (3)	התאמות מתרגום דוחות כספיים	מכירות סילוקים	רכישות והנפקות	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:		שווי הוגן רוחח לפסד (א)	שווי הוגן רוחח לפסד (א)
							ברוח כולל אחר (א)	בדוח רווח הפסד (א)		
במיליוני ש"ח										
נכסים										
אגרות חוב זמינות למכירה:										
(5)	24	-	-	-	-	-	(7)	-	31	ממשלת ישראל
-	-	-	-	(984)	-	933	-	19	32	מוסדות פיננסיים זרים
(229)	4,059	(920)	-	(487)	(19)	1,367	(196)	521	3,793	MBS/ABS
-	-	-	-	(3)	-	-	-	-	3	אחרים זרים
(234)	4,083	(920)	-	(1,474)	(19)	2,300	(203)	540	3,859	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה
אגרות חוב למסחר:										
-	10	-	3	(4)	(1)	-	-	1	11	MBS/ABS
-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	אחרים זרים
-	12	-	5	(4)	(1)	-	-	1	11	סך הכל אגרות חוב למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים:										
67	153	-	19	-	-	-	-	(12)	146	חוזי שקל - מדד
(144)	77	-	-	(277)	-	-	-	230	124	חוזי ריבית
1,623	1,823	-	-	-	-	1,583	-	(488)	728	חוזי מטבע - חוץ
1,700	1,715	-	-	-	-	-	-	912	803	חוזי מניות
4	4	-	-	-	-	-	-	(250)	254	חוזי סחורות ואחרים
3,250	3,772	-	19	(277)	-	1,583	-	392	2,055	סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
3,016	7,867	(920)	24	(1,755)	(20)	3,883	(203)	933	5,925	סך כל הנכסים
התחייבויות										
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:										
5	148	-	143	-	-	-	-	(85)	90	חוזי שקל - מדד
-	4	-	-	-	-	-	-	(280)	284	חוזי מטבע - חוץ
-	7	-	-	-	-	-	-	-	7	חוזים בגין מניות
5	159	-	143	-	-	-	-	(365)	381	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
5	159	-	143	-	-	-	-	(365)	381	סך כל התחייבויות

(א) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
 (ב) רווחים (הפסדים) שטרם מומשו נכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר. יתרת הרווח (הפסד) הכולל האחר שטרם מומש, בגין אגרות חוב זמינות למכירה המוחזקות ליום 31 בדצמבר 2022, הסתכמה בסך (234) מיליון ש"ח.
 (ג) העברה מרמה 2 אל רמה 3 - הועברו עסקאות פורורד מדד לתקופה של מעל שנה, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפירעון היא מתחת לשנה.

ביאור 15 ד - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3

מידע כמותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3

30 ביוני 2023 (בלתי מבוקר)					
ממוצע ⁽³⁾	טווח	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן	במיליוני ש"ח
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה					
נכסים					
אגרות חוב זמינות למכירה⁽¹⁾					
bp 205	bp 205	מרווח הסתברות לכשל שיעור הפסד	היוון תזרימי מזומנים	26	אגרות חוב ממשלת ישראל
1.68%	1.68%				
25%	25%				
bp 240	bp 280-200	מרווח הסתברות לכשל שיעור פירעון מוקדם שיעור הפסד	היוון תזרימי מזומנים	4,356	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
2.90%	2%-3.8%				
20%	20%				
30%	30%				
ני"ע למסחר⁽¹⁾					
bp 240	bp 280-200	מרווח הסתברות לכשל שיעור פירעון מוקדם שיעור הפסד	היוון תזרימי מזומנים	6	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
2.90%	2%-3.8%				
20%	20%				
30%	30%				
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾					
1.63%	0.45%-2.80%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	186	חוזי ריבית שקל - מדד
1.60%	^(*) 0.22%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	4	
1.60%	^(*) 0.22%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	88	חוזי ריבית
1.60%	^(*) 0.22%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	2,512	חוזי מטבע - חוץ
1.60%	^(*) 0.22%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	305	חוזים בגין מניות
1.60%	^(*) 0.22%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	5	חוזים בגין סחורות
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾					
1.63%	0.45%-2.80%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	109	חוזי ריבית שקל - מדד
1.63%	0.45%-2.80%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	22	חוזי מטבע - חוץ
1.60%	0.22%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	7	חוזים בגין מניות
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה					
			השווי הוגן של הביטחון	99	אשראי שאינו צובר שגבייתו מותנית בביטחון

* בגין צד נגדי שכשל.

ראה הערות [בעמוד 235](#).

ביאור 15 ד - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך) מידע כמותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3 (המשך)

30 ביוני 2022 (בלתי מבוקר)					
ממוצע ⁽³⁾	טווח	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן	במיליוני ש"ח
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה					
נכסים					
אגרות חוב זמינות למכירה⁽¹⁾					
bp 205	bp 205	מרווח הסתברות לכשל שיעור הפסד	היוון תזרימי מזומנים	28	אגרות חוב ממשלת ישראל
1.68%	1.68%				
25%	25%				
bp 163	bp 215-110	מרווח הסתברות לכשל שיעור פירעון מוקדם שיעור הפסד	היוון תזרימי מזומנים	4,070	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
2.90%	2%-3.8%				
20%	20%				
30%	30%				
ני"ע למסחר⁽¹⁾					
bp 163	bp 215-110	מרווח הסתברות לכשל שיעור פירעון מוקדם שיעור הפסד	היוון תזרימי מזומנים	14	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
2.90%	2%-3.8%				
20%	20%				
30%	30%				
bp 158	bp 210-105	מרווח הסתברות לכשל שיעור הפסד	היוון תזרימי מזומנים	4	אחרים זרים
1.45%	1.1%-1.8%				
30%	30%				
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾					
1.95%	0.75%-3.15%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	186	חוזי ריבית שקל - מדד
1.24%	^(*) 0.34%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	6	
1.24%	^(*) 0.34%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	15	חוזי ריבית
1.24%	^(*) 0.34%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	2,639	חוזי מטבע - חוץ
1.24%	^(*) 0.34%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	3,364	חוזים בגין מניות
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾					
1.95%	0.75%-3.15%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	147	חוזי ריבית שקל - מדד
1.95%	0.75%-3.15%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	279	חוזי מטבע - חוץ
1.24%	0.34%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	7	חוזים בגין מניות
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה					
אשראי שאינו צובר שגבייתו מותנית בביטחון					
השווי הוגן של הביטחון				168	

* בגין צד נגדי שכשל.

ראה הערות [בעמוד 235](#).

ביאור 15 ד - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך)

מידע כמותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3 (המשך)

31 בדצמבר 2022 (מבוקר)					
ממוצע ⁽³⁾	טווח	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן	במיליוני ש"ח
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה					
נכסים					
ניירות ערך זמינים למכירה⁽¹⁾					
bp 205	bp 205	מרווח	היוון תזרימי מזומנים	24	אגרות חוב ממשלת ישראל
1.68%	1.68%	הסתברות לכשל			
25%	25%	שיעור הפסד			
bp 163	bp 215-110	מרווח	היוון תזרימי מזומנים	4,059	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
2.90%	2%-3.8%	הסתברות לכשל			
20%	20%	שיעור פירעון מוקדם			
30%	30%	שיעור הפסד			
ניירות ערך למסחר⁽¹⁾					
bp 163	bp 215-110	מרווח	היוון תזרימי מזומנים	10	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
2.90%	2%-3.8%	הסתברות לכשל			
20%	20%	שיעור פירעון מוקדם			
30%	30%	שיעור הפסד			
bp 158	bp 210-105	מרווח	היוון תזרימי מזומנים	2	אחרים זרים
1.45%	1.1%-1.8%	הסתברות לכשל			
30%	30%	שיעור הפסד			
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾					
1.56%	0.41%-2.72%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	148	חוזי ריבית שקל - מדד
1.39%	^(*) 0.60%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	5	
1.39%	^(*) 0.60%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	77	חוזי ריבית
1.39%	^(*) 0.60%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	1,823	חוזי מטבע - חוץ
1.39%	^(*) 0.60%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	1,715	חוזים בגין מניות
1.39%	^(*) 0.60%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	4	חוזים בגין סחורות
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾					
1.56%	0.41%-2.72%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	148	חוזי ריבית שקל - מדד
1.56%	0.41%-2.72%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	4	חוזי מטבע - חוץ
1.39%	0.60%-100%	סיכון צד נגדי לעסקה	היוון תזרימי מזומנים	7	חוזים בגין מניות
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה					
			השווי הוגן של הביטחון	94	אשראי שאינו צובר שגייתו מותנית בביטחון

* בגין צד נגדי שכשל.

ראה הערות [בעמוד 235](#).

ביאור D15 - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך)

מידע כמותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3 (המשך)

הערות:

- (1) הנתונים הלא נצפים אשר שימשו במדידת השווי ההוגן של ניירות ערך מגובי נכסים או מגובי משכנתאות הם שיעור המרווח, ההסתברות לכשל, שיעור הפירעון המוקדם וחומרת ההפסד באירוע כשל.
 - (2) גידול/קיטון משמעותי בפרמטרים הלא נצפים, יבוא לידי ביטוי בשווי הוגן נמוך/גבוה באופן משמעותי. הנתונים הלא נצפים אשר שימשו במדידת השווי ההוגן של נגזרים הינם סיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה ושיעור האינפלציה החזוי. ככל שסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה יהיה גבוה/נמוך, השווי ההוגן של העסקה יהיה נמוך/גבוה.
 - (3) שינוי בשיעור האינפלציה החזוי, ישפיע על השווי ההוגן של העסקאות בהתאם לפוזיציה המדדית של הבנק בעסקאות אלו. ככל שתחזית האינפלציה תעלה (תרד) והבנק מתחייב לשלם את הסכום הצמוד למדד, השווי ההוגן של העסקאות יקטן (יגדל). ככל שתחזית האינפלציה תעלה (תרד) והצד הנגדי לעסקה מחוייב לשלם לבנק את הסכום הצמוד למדד, השווי ההוגן של העסקאות יגדל (יקטן).
- (3) נתון הממוצע המתייחס לפרמטר הלא נצפה "סיכון צד נגדי לעסקה" משקף ממוצע משוקלל. הממוצע המשוקלל חושב על בסיס שווי הוגן יחסי של החשיפות.

ביאור 16 - נושאים שונים ואירועים לאחר תאריך המאזן

א. ירידת ערך ההשקעה ב-Valley

כמפורט [בביאור 15 ובביאור 1.ה.2. בדוחות הכספיים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2022](#), ההשקעה של הבנק במניות Valley National Bancorp ("להלן: Valley") רשומה בספרי הבנק על בסיס שיטת השווי המאזני.

בעקבות ירידות משמעותיות במחיר מניות מגזר הבנקאות בארה"ב בכלל, והבנקים הבינוניים בפרט, בחן הבנק את הצורך בהכרה בירידת ערך בגין השקעתו ב-Valley.

הבנק בחן אינדיקטורים הקשורים לביצועי Valley וכן למצב המניה, וזאת בשים לב למצב הכללי בשווקים, ובפרט במערכת הבנקאית בארה"ב בדגש על בנקים בינוניים וקטנים.

לאור האמור לעיל, הבנק מעריך כי הירידה בשווי ההוגן הינה בעלת אופי אחר מזמני, ובהתאמה הוכר ההפרש בין השווי ההוגן של ההשקעה לערכה בספרים כהפסד מירידת ערך ברבעון הראשון של שנת 2023.

השווי ההוגן של ההשקעה ב-Valley נקבע על פי מחיר שוק מצוטט של המניה ליום 31 במרס 2023 ללא התאמות, בסך 9.24 דולר למניה, ולתאריך זה הוא עומד על 2.4 מיליארד ש"ח. ירידת הערך שנרשמה בגין ההשקעה ב-Valley הסתכמה לכ-1.1 מיליארד ש"ח, לאחר השפעת המס.

ההפסד מירידת הערך נזקף לדוח רווח והפסד לסעיף "חלקו של הבנק ברווחים (הפסדים) של חברות כלולות".

בגין הפסד זה, הכיר הבנק בנכס מס נדחה, אשר ניתן יהיה למימוש כניכוי מההכנסה החייבת במועד מימוש ההשקעה.

ירידת הערך הוקצתה בהתאם לשווי ההוגן של הנכסים המזוהים נטו הנובעים מהשקעת הבנק ב-Valley.

להפחתת השווי לא היתה השפעה משמעותית על הלימות ההון הרגולטורית של הבנק.

למידע נוסף בנוגע לירידת ערך של השקעות בחברות כלולות המוצגות לפי שיטת השווי המאזני ראה [ביאור 4.כב. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

בסמוך למועד פרסום הדוח, שווי השוק של מניות Valley שמוחזקות על ידי הבנק עומד על כ-2.6 מיליארד ש"ח.

ב. מכירת "בית לין"

ביום 28 במרס 2023 התקשר הבנק (באמצעות חברה בת בבעלותו המלאה) בהסכם עם ג'. טי. אל. וי 3 (בית לין) שותפות מוגבלת ("הרוכשת") למכירה של 50% מזכויותיו במגדל משרדים ברחוב יהודה הלוי 35 ו-37 תל אביב, הידוע כ-"בית לין" המשמש כיום את הבנק ("הנכס") לפי שווי כולל לנכס (100%) של 650 מיליון ש"ח. התמורה שתשולם לבנק הינה 325 מיליון ש"ח בתוספת מע"מ ("התמורה"; "הסכם המכר"). במקביל התקשרו הצדדים בהסכם להסדרת יחסי שיתוף בנכס לשם השבתו.

ג. שלוחת הבנק בבריטניה

ביום 8 במרס 2022 אישר דירקטוריון הבנק את המלצת דירקטוריון BLUK ליישום מהלך, הכולל את החזרת הרישיון הבנקאי הרגולטורי של BLUK, כך שלאחר השלמת המהלך BLUK תהא חברה למתן אשראי. לשם כך, פעילותה של BLUK תמוזג לתוך LABL, חברת בת של BLUK (להלן: "Leumi UK Group").

Leumi UK Group עוסקת במתן אשראי בעיקר בתחומים הנדל"ן, מלונאות ו-ABL, וזאת ללקוחות מסחריים בלבד בבריטניה ובאירופה, לרבות לקוחות ישראלים הפועלים באזורים אלה, ובכלל זה השקעות ופיתוח של נדל"ן למגורים ומימון נדל"ן מסחרי (בתי אבות ומעונות סטודנטים). המימון ניתן הן ללקוחות בבריטניה והן מחוץ לבריטניה (בעיקר ישראלים).

כל התנאים שנדרשו לביצועו של מהלך השינוי הארגוני התמלאו, ובכלל זה העברת כל הפעילות העסקית מ-BLUK ל-Leumi UK Group, הכרזה על פירוק מרצון של BLUK ואישור הרגולטור בבריטניה לביטול הרישיון הבנקאי של BLUK. בכך הושלם מהלך השינוי הארגוני האמור.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מוחזקות שלו
ממשל תאגיד, פרטים נוספים ונספחים
תוכן העניינים

עמוד	
א. ממשל תאגיד	
238	שינויים בדירקטוריון
238	המבקרת הפנימית
ב. פרטים נוספים	
238	השליטה בבנק
239	מינויים ופרישות
239	מבנה ארגוני
239	הסכמים מהותיים
240	חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית
243	דירוג אשראי
ג. נספחים	
244	שיעורי הכנסות והוצאות וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

שינויים בדירקטוריון

נכון למועד פרסום הדוחות, הדירקטוריון מונה עשרה דירקטורים, וזאת בהתאם למספר חברי הדירקטוריון בתאגידים בנקאיים אשר נקבע בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301 (להלן: "הוראה 301"). במהלך הרבעון השני של שנת 2023 לא חלו שינויים בהרכב הדירקטוריון.

ביום 1 בפברואר 2023 רו"ח יצחק אידלמן סיים את כהונתו כדירקטור בבנק. לפירוט נוסף ראה דיווח מיידית שפרסם הבנק ביום 27 בינואר 2023 (מס' אסמכתא: 011986-01-2022) ודיווח אודות סיום כהונתו ביום 2 בפברואר 2023 (מס' אסמכתא: 01-013728-2023).

ביום 17 ביולי 2023 האסיפה הכללית השנתית אישרה את ההחלטות כדלקמן:

1. למנות מחדש את משרדי רואי החשבון סומך חייקין (KPMG) וברייטמן אלמגור זהר ושות' (Deloitte) כרו"ח מבקרים משותפים של הבנק, לתקופה שתחל ממועד אישור האסיפה הכללית השנתית הנוכחית ועד לתום האסיפה הכללית השנתית הבאה של הבנק ולהסמך את דירקטוריון הבנק לקבוע את שכרם.
2. למנות את מר אורי אלון כדירקטור במעמד של דירקטור שאינו דירקטור חיצוני כאמור בסעיף 101(א) (2) לפקודת הבנקאות, 1941 (להלן: "דירקטור במעמד דירקטור אחר"), לתקופה של 3 שנים, החל ובכפוף לקבלת הסכמת המפקח על הבנקים, או אי התנגדותו.
3. למנות את עו"ד אסתר דויטש כדירקטורית במעמד של דירקטור אחר, לתקופה של 3 שנים, החל ובכפוף לקבלת הסכמת המפקח על הבנקים, או אי התנגדותו.
4. למנות מחדש את פרופ' ידידיה שטרן כדירקטור במעמד דירקטור חיצוני בהתאם לקבוע בהוראה 301, לתקופה של 3 שנים, החל ובכפוף לקבלת הסכמת המפקח על הבנקים, או אי התנגדותו.

למידע נוסף ראה דיווחים מיידים מיום 4 באפריל 2023, 10 במאי 2023 ו-17 ביולי 2023 (מס' אסמכתאות: 038853-01-2023, 050268-01-2023, 01-081393-2023). (בהתאמה).

למידע בנוגע לכשיריות הדירקטורים כנדרש בהוראה 301 שעניינה הדירקטוריון, ראה פרק [חברי דירקטוריון הבנק בדוח ממשל תאגידי ליום 31 בדצמבר 2022](#).

המבקרת הפנימית

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה, ובכלל זה מינוי מבקרת פנימית חדשה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, תכנית העבודה השנתית והרב שנתית והשיקולים בקביעתה, נכללו [בדוח ממשל תאגידי ליום 31 בדצמבר 2022](#).

דוח הביקורת הפנימית לשנת 2022 בקבוצת לאומי, הוגש לוועדת הביקורת ביום 22 במרס 2023, נדון בוועדה ביום 29 במרס 2023, הוגש לדירקטוריון ביום 27 במרס 2023 והוצג בדירקטוריון ביום 24 באפריל 2023.

השליטה בבנק

החל מיום 24 במרס 2012 מוגדר הבנק, על פי הקבוע בדיון, כתאגיד בנקאי ללא גרעין שליטה ואין בעל מניות המוגדר כבעל שליטה בבנק.

למידע מעודכן לגבי החזקות בעלי עניין בבנק נכון ליום 30 ביוני 2023, ראה דוח מיידית על מצבת החזקות בעלי עניין ונושאי משרה בכירה מיום 6 ביולי 2023 (אסמכתא: 01-076281-2023). כן, ראה דיווח מיידית בעניין רשימת בעלי אמצעי שליטה מהותי בבנק ליום 31 במרס 2023 מיום 10 באפריל 2023 (אסמכתא: 01-035011-2023), דיווח על מי שהפך להיות בעל אמצעי שליטה מהותי מיום 13 באפריל 2023 ומיום 4 ביוני 2023 (אסמכתא: 01-040491-2023-01-052108-2023, בהתאמה).

מינויים ופרישות

מינויים

רו"ח **חגית ארגוב**, מבקרת פנימית ראשית, ראש חטיבת הביקורת הפנימית וחברת הנהלת הבנק, בדרג סמנכ"ל בכיר, מונתה לתפקיד ראש החטיבה הפיננסית וחשבונאית ראשית, החל מיום 12 בפברואר 2023.

רו"ח **בשמת בן צבי**, ראש חטיבת שוקי הון וחברת הנהלת הבנק, בדרג סמנכ"ל בכיר, מונתה לתפקיד מבקרת ראשית וראש חטיבת הביקורת הפנימית, החל מיום 12 בפברואר 2023.

רו"ח **עומר זיו**, ראש החטיבה הפיננסית, חשבונאי ראשי וחבר הנהלת הבנק, בדרג סמנכ"ל בכיר, מונה לתפקיד ראש חטיבת שוקי הון, בדרג משנה למנכ"ל, החל מיום 12 בפברואר 2023. כמו כן, מונה רו"ח עומר זיו לתפקיד יו"ר החברה הבת לאומי פרטנרס.

רו"ח **ליאת שוב**, ראש חטיבת ניהול סיכונים וחברת הנהלת הבנק, מונתה לתפקיד ראש החטיבה העסקית, החל מיום 15 בפברואר 2023.

מר **רון מורי**, מונה לתפקיד ראש חטיבת ניהול סיכונים, כחבר הנהלת הבנק, בדרג סמנכ"ל בכיר, החל מיום 15 בפברואר 2023.

עו"ד **מיכל אלטרמן**, מונתה לתפקיד יועצת משפטית ראשית וראש חטיבת הייעוץ המשפטי, כחברת הנהלת הבנק בדרג סמנכ"ל בכיר, בתוקף מיום 15 בפברואר 2023.

מר **אייל בן חיים**, ראש חטיבת תפעול ושירות וחבר הנהלת הבנק, בדרג סמנכ"ל בכיר, מונה לתפקיד ראש החטיבה הבנקאית, בתוקף מיום 16 במאי 2023.

גב' **אביבית קליין**, ראש חטיבת משאבי אנוש וחברת הנהלת הבנק, בדרג סמנכ"ל בכיר, מונתה בנוסף על תפקידה לתפקיד יו"ר דירקטוריון לאומי בריטניה, בתוקף מיום 15 במאי 2023.

מר **אבי פולק**, מונה לתפקיד ראש חטיבת תפעול ושירות, כחבר הנהלת הבנק, בדרג סמנכ"ל בכיר, בתוקף מיום 16 במאי 2023.

מר **פנחס שץ**, מונה לתפקיד ראש מערך ציות ואכיפה וקצין ציות ראשי, החל מיום 28 בדצמבר 2022.

מר **רון בן חיים**, מונה לתפקיד מנכ"ל לאומי פרטנרס, החל מיום 1 באפריל 2023.

עו"ד **שלי ביינהורן**, תתמנה לתפקיד מזכירת הבנק והקבוצה, במהלך שנת 2023.

פרישות

רו"ח **רון אגסי**, ראש החטיבה העסקית וחבר הנהלת הבנק, סיים את תפקידו ב-14 בפברואר 2023, לאחר כ-6 שנות עבודה בלאומי.

עו"ד **מור פינגרר**, יועצת משפטית ראשית, ראש חטיבת הייעוץ המשפטי, מזכירת הבנק והקבוצה וחברת הנהלת הבנק, סיימה את תפקידה ב-14 בפברואר 2023, לאחר כשנתיים בלאומי.

מר **אבי אורטל**, מנכ"ל לאומי פרטנרס, סיים את תפקידו ביום 31 במרס 2023, לאחר כ-4 שנות עבודה בקבוצת לאומי.

מר **שמוליק ארבל**, ראש החטיבה הבנקאית וחבר הנהלת הבנק, סיים את תפקידו ב-15 במאי 2023, לאחר 28 שנות עבודה בלאומי.

מבנה ארגוני

הסכם קיבוצי בנושא זכויות עובדים

ביום 16 באפריל 2023 חתם הבנק עם ארגון העובדים על הסכם קיבוצי מיוחד לשנים 2023-2026.

למידע נוסף ראה [ביאור 8.א](#), ודיווח מידי מיום 16 באפריל 2023.

הנפקת כתבי אופציה

לפרטים אודות הנפקת כתבי אופציה ראה [ביאור 8.ב](#).

הסכמים מהותיים

לפרטים בנוגע להסכמים מהותיים ראה [ביאור 16](#) ופרק [הסכמים מהותיים בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022](#).

חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית

חלק מהמידע בפרק זה הינו "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה והתוצאות הנובעות ממשמעות זו – ראה פרק [מידע צופה פני עתיד](#).

בתקופת הדוח פורסמו הצעות לשינויים רגולטורים ושינויים בהוראות דין שונות, אשר עשויה להיות להם השפעה על מאפייני הפעילות של הקבוצה, על היקף הפעילות בחלק מתחומי הפעילות של הקבוצה, על שיעור הרווחיות בחלק מפעילויות הקבוצה ועל סיכוני האשראי והסיכונים התפעוליים והמשפטיים להם חשופה הקבוצה. חלק מההוראות מצויות בשלבים שונים של דיונים ולפיכך לא ניתן להעריך האם יפורסמו כהוראות מחייבות ואם יפורסמו מה יהיו ההוראות הסופיות שייקבעו. לפיכך, לא ניתן להעריך בשלב זה את ההשפעה שעשויה להיות לאותן הוראות על הפעילות הכוללת של הקבוצה, אם בכלל. בפרק זה מפורטות הוראות אשר נכנסו לתוקף במהלך תקופת הדוח והוראות הצפויות להיכנס לתוקף, אשר פורסמו לאחר מועד החתימה על הדוח הכספי לשנת 2022, אשר השפעתן על הבנק עשויה להיות משמעותית.

לתיאור של הוראות שפורסמו בתקופת הדוח לפני מועד החתימה על הדוח הכספי לשנת 2022 ראה פרק [חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית בדוח ממשל תאגידי לשנת 2022](#).

הוראות הפיקוח על הבנקים

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 461 – פעילות תאגידי בנקאי כברוקר דילר וקובץ שו"ת ליישום ההוראה

ביום 19 ביולי 2023 פורסמה ההוראה שמטרתה הסדרה של פעילות התאגידיים הבנקאיים בתחום התיווך הפיננסי בנושא של קבלת הוראות וביצוע פעולות בניירות ערך ובמכשירים פיננסיים עבור לקוחות, בדרך של מסחר לחשבונם העצמי (פעילות ברוקר דילר). להלן עיקרי ההוראה: קביעת מבנה ארגוני, מדיניות ונהלים לביצוע עסקאות ולבקרה עליהן ולמניעת ניגודי עניינים; אימוץ קוד התנהגות לפעילות ביושרה, הוגנות ומקצועיות לטובת האינטרסים של הלקוחות, לרבות מתן מידע הנוגע לעסקה; התאמת הפעילות של הלקוחות בניירות ערך ובמכשירים פיננסיים לרמת הידע או הניסיון שלהם; קביעת נהלים לביצוע הוגן ומהיר של הוראות לקוחות; נקיטה בכל האמצעים הסבירים על מנת להשיג את התוצאה המיטיבית עבור הלקוחות; הטמעת מערכות מידע להגנה מפני סיכונים תפעוליים וסיכוני סייבר; שמירת תיעוד ופיתוח כלי ניטור ובקרה.

תחילת ההוראה שמונה עשר חודשים ממועד פרסומה.

ההוראה מחייבת ביצוע התאמות בתהליכי העבודה.

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 451 – נהלים למתן הלוואות לדיור

בהמשך למפורט בפרק [חקיקה ורגולציה בדוח ממשל תאגידי לשנת 2022](#), ביום 19 ביולי 2023 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון נוסף להוראה במסגרתו עודכן תהליך ביצוע פירעון מוקדם של הלוואה לדיור, לרבות באמצעות הלוואה מתאגידי בנקאי או מלווה מוסדי אחר (מחזור הלוואה).

תחילתו של העדכון להוראה שנה מיום פרסומו.

הוראות מתחום הצרכנות הבנקאית

חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2023 ו-2024), התשפ"ג-2023

במסגרת החוק, שפורסם ביום 7 ביוני 2023, תוקן חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 ונקבע כי: (א) על התאגידי הבנקאי ליידע את הלקוח במסגרת תעריפוני העמלות, כי הוא רשאי לגבות סכומים או שיעורים נמוכים יותר מהסכומים או השיעורים הנקובים בהם; (ב) תאגידי בנקאי לא יגבה מלקוחותיו עמלה בסכום או בשיעור העולים על הקבוע בתעריפוני העמלות; (ג) במקרה בו הוסכם עם לקוח כי תגבה ממנו עמלה נמוכה מהנקוב בתעריפון – אין לגבות מהלקוח עמלה גבוהה מהמוסכם; (ד) אין לגבות מלקוח עמלה, אלא בעד שירות שניתן בפועל ללקוח.

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 422 – פתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות וניהול חשבון

ביום 29 במרס 2023, פורסם תיקון להוראה לפיו הובהר, כי הואיל וחשבון עובר ושב הוא חשבון חיוני, באמצעותו מנהל לקוח את רוב פעילותו הפיננסית (ולכן על תאגידי בנקאי לאפשר לכל לקוח לפתוח, לכל הפחות, חשבון עובר ושב ביתרת זכות ולנהלו, ובלבד שלא קיימת סיבה סבירה לאי מתן שירות ("סירוב סביר") – בהתאם לחוק הבנקאות (שירות ללקוח)), אין לקבוע כללים גורפים לחסימת פעילות של לקוח בחשבון, ולמנוע אמצעי תשלום בסיסיים או ביצוע פעולות בחשבון, רק בשל השתייכותו של החשבון או של הלקוח לסוג מסוים של חשבונות או של לקוחות, וכי יש לבחון כל בקשה לגופה, תוך הפעלת שיקול דעת. בנוסף הורחבה ההוראה כך שתחול לא רק על חשבונות ביתרת זכות אלא גם על חשבונות ביתרת חובה שאינם חורגים ממסגרת האשראי המאושרת. כמו כן, הורחבו שירותי התשלום הבסיסיים שנקבעו בהוראה על מנת לאפשר ללקוח להתנהל כלכלית באופן יעיל ונוח. תחילת התיקון שנה מיום פרסומו.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 501 - ניהול מערך שירות ותמיכה ללקוחות

ביום 29 במרס 2023 פורסמה ההוראה שקובעת עקרונות למתן שירות ותמיכה ללקוחות הנותנים ביטוי לתפיסת "הלקוח במרכז", ומחייבת את הבנקים לקיים תקשורת יעילה ואחראית עם לקוחותיהם ולתת להם שירות ותמיכה מקצועיים, אפקטיביים וזמינים בערוצי השירות השונים, תוך התייחסות לצרכי הלקוחות, למאפייניהם ולמורכבות המוצרים הפיננסיים. בין היתר קובעת ההוראה חובות בתחום הממשל התאגידי לפיהם הדירקטוריון והנהלה הבכירה נדרשים לקבוע אסטרטגיה ומדיניות למתן שירות ותמיכה ללקוחות ולקדם תרבות ארגונית, תשתיות תפעוליות, מנגנוני בקרה ותהליכי עבודה שיספרו את איכות וזמינות השירות והתמיכה הניתנים ללקוחות. ההוראה כוללת עקרונות למתן שירות ותמיכה ללקוחות, כמפורט להלן: (1) מערך שירות ותמיכה מיטבי - יש להבטיח מתן שירות ההולם את צרכי הלקוחות, במגוון ערוצים, בשפה פשוטה, מכבדת וברורה ובאופן מקצועי, זמין, מהיר ומועיל; (2) קידום תקשורת מועילה בין התאגיד הבנקאי והלקוח במסגרת מתן השירות והתמיכה; (3) מניעת חסמים בשירות, נזק או הטעיה; (4) זמינות ואיכות לאורך כל תקופת ההתקשרות; (5) שירות ותמיכה מותאמים ללקוחות; (6) מתן שירות נאות ואיכותי במגוון ערוצים.

בנוסף נקבע שיש לפרסם אמנת שירות והסכם תנאי שירות. ההוראה כוללת תיקון עקיף להוראת ניהול בנקאי תקין 401 "ימי פתיחה של משרדי התאגידים הבנקאיים" במסגרתו נקבע כי תאגיד בנקאי לא ימנע מלקוחות להיכנס לסניף ולקבל שירות גם ללא שתואם תור מראש. עוד נקבע שיש לפרסם ממוצע של זמני המתנה ומענה בפועל בהתייחס לשירותים ולערוצי השירות המפורטים באמנת השירות ובהשוואה לרמות השירות אליהם התחייב התאגיד הבנקאי באמנת השירות. ההוראה תכנס לתוקף ביום 29 במרס 2024. פרסום המידע על מועדי ואופן מתן השירותים - נכנס לתוקף ביום 29 ביוני 2023 והקביעה כי אין למנוע כניסה לסניף וקבלת שירות כמתואר לעיל נכנסה לתוקף באופן מיידי. פרסום ממוצע זמני המתנה והמענה בפועל יכנסו לתוקף שנתיים מפרסום ההוראה.

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 434 - תנאי "היוותרות בחיים" וטיפול בהתחייבויות קיימות בפטירה

התיקון מיום 13 ביוני 2023 קובע הוראות שונות להגברת רמת המודעות של שותפים בחשבון לקיומו של תנאי היוותרות בחיים ולמשמעויותיו, ולהקלה על הנותן בחיים לפעול בחשבון במקרה של פטירת שותף, ובין היתר: (1) בהסכם לפתיחת חשבון משותף, על התאגיד הבנקאי להציע ללקוחותיו תנאי של "היוותרות בחיים" ולהציגו באופן ברור ובולט. בסמוך לתנאי "היוותרות בחיים", יוכלל הסבר על משמעותו; (2) במקרה של שינוי זכויות החתימה בחשבון המשותף על הבנק ליידע את השותפים אודות תחולת תנאי "היוותרות בחיים" בחשבון ועל אפשרותם לשנות את בחירתם; (3) אם הצטרף שותף לחשבון, נדרש הבנק לקבל מהשותפים את בחירתם העדכנית לעניין תחולת תנאי "היוותרות בחיים"; (4) נקבעו תהליכים אשר נועדו לאפשר לשותפים שנתרו בחיים לפעול להסדרת חיובים קיימים באמצעי התשלום שהונפקו לשימוש השותף שנפטר. תחילת התיקון 12 חודשים מיום פרסומו. בתוך 6 חודשים ממועד פרסום התיקון על הבנק לפנות באופן חד פעמי אל כל בעלי החשבונות המשותפים הקיימים, שלא בחרו שהתנאי יחול לגביהם, על מנת להסב את תשומת ליבם לנושא ולברר את צרכיהם.

טיטוט תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 367 - בנקאות בתקשורת

במסגרת הטיטוט שפורסמה ביום 5 ביולי 2023 מוצע לתקן את סעיף 29 להוראה כך שניתן יהיה לפנות לכלל הלקוחות באמצעות מסרונים, לרבות מסרון קולי, וזאת ללא צורך בכריתת הסכם בנקאות בתקשורת, לשם משלוח הודעות בנושאים הבאים: (1) עידוד לקוחות עם יתרת עובר ושב חיובית מעל רף מסוים, שייקבע על ידי התאגיד הבנקאי, להסטת כספים המוחזקים בחשבון העובר ושב לאפיקים נושאי ריבית כדאיים יותר או לאפיקים שיקטינו את סך תשלומי הריבית שהם משלמים; (2) סיוע של התאגיד הבנקאי לנוטלי משכנתא הנמצאים או הצפויים להיקלע לקשיים.

ההוראות האמורות מתחום הצרכנות הבנקאית, והטיטוט, אם יתקבלו, מחייבות ביצוע התאמות בתהליכי העבודה, ככל הנדרש.

הבנק פועל במטרה לעדכן תהליכים אלה.

יזמות בתחום הגברת התחרות

בהמשך למפורט בפרק חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית בדוח ממשל תאגידי לשנת 2022, להלן פירוט הוראות בתחום זה, אשר פורסמו לאחר מועד החתימה על הדוח השנתי לשנת 2022. הוראות אלה צפויות להשפיע בשנים הקרובות על המערכת הבנקאית בישראל.

חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2023 ו-2024), התשפ"ג-2023

במסגרת החוק, שפורסם ביום 7 ביוני 2023, בוצעו התיקונים הבאים:

- (1) נקבע כי ההוראה בחוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017, המחייבת בנק בעל היקף פעילות רחב המנפיק כרטיסי חיוב לצמצם את מסגרות האשראי בכרטיסי האשראי שהנפיק ללקוחותיו, תבוטל לאחר 31 בינואר 2024. הרחבה בנושא זה ראה בפרק [חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית בדוח ממשל תאגידי לשנת 2022](#).

- (2) נקבע כי ההוראה בחוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017, לפיה בנק בעל היקף פעילות רחב המנפיק כרטיסי חיוב ראשי לפנות ללקוח בעניין חידוש כרטיס אשראי רק בתוך 45 ימי העבודה שלפני המועד לסיום חוזה כרטיס האשראי (למעט במקרים המנויים בהוראה), תבוטל לאחר 31 במאי 2025.
- (3) תוקן חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981, כך שהחל מיום 1 בספטמבר 2023, תאגיד בנקאי המסרב לפתוח חשבון לגוף פיננסי ולחברת תשלומים, ימסור על כך הודעה מנומקת למפקח על הבנקים.
- (4) תוקן חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981, באופן הקובע, כי החל מיום 1 בספטמבר 2023, במסגרת הסכם ההתקשרות שבין התאגיד הבנקאי לבין הלקוח שלטובתו מונפק כרטיס החיוב, תחול הוראה לפיה התאגיד הבנקאי יאפשר לגוף פיננסי העוסק בתפעול הנפקה של כרטיסי חיוב שמנפיק התאגיד הבנקאי, לבקש ולקבל את הסכמת הלקוח לעשות שימוש במידע אודות הלקוח שהגיע לידיו אגב ביצוע הנפקה או תפעול הנפקה, לשם מתן שירותים פיננסיים ללקוח. תאגיד בנקאי לא ימנע מהגוף המתפעל במעשה או במחדל, לקבל את הסכמת הלקוח כאמור.
- (5) תוקן חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981, באופן המחייב את הבנקים, לשלוח לכל לקוח, בתחילת כל חודש קלנדר, הודעות המפרטות את הסכומים הכוללים של העמלות ושל הריביות שגבה הבנק מהלקוח בחודש שהסתיים (סכומים כאמור שנגבו בעבור הלוואה לדיור יפורטו בהודעה נפרדת). התיקון ייכנס לתוקף: לגבי עמלות - החל מיום 1 בינואר 2024, ולגבי ריביות והלוואה לדיור - החל מיום 2 ביוני 2024.
- (6) פורסם החוק להסדרת העיסוק בשירותי תשלום וייזום תשלום, התשפ"ג-2023. החוק מטפל בשני עניינים עיקריים: (א) רישוי שירותי תשלום - הסדרת העיסוק בשירותי תשלום הניתנים על ידי גופים חוץ-בנקאיים, (ב) ייזום תשלומים - הסדרת פעילות ייזום תשלומים, לרבות היבטי רישוי והיבטי הגנות צרכניות של שירותי הייזום. הסדרת תחום שירותי התשלום נועדה לייצר דרישות אחידות לגופים העוסקים במתן שירותי תשלום, לעודד את התחרות בתחום שירותי התשלום בישראל ולאפשר כניסה של שחקנים חדשים לשוק. תחילתו של החוק שנה מיום פרסומו למעט בנושאים מסוימים כמפורט בפרק י"ב לחוק.

הודעת הממונה על התחרות ביחס לאפשרות שתקבע כי חמשת הקבוצות הבנקאיות הגדולות הן קבוצות ריכוז

ביום 29 ביוני 2023 הודיעה רשות התחרות, כי במסגרת בדיקה שהיא עורכת מול הבנקים, הממונה על התחרות החליטה לפתוח בהליך היועצות עם נגיד בנק ישראל והמפקח על הבנקים (בהתאם לחוק) ביחס לאפשרות לקבוע כי חמשת הבנקים הגדולים הם קבוצת ריכוז ולתת להם הוראות בתחום הפיקדונות וניהול יתרות עו"ש כמפורט להלן: (1) איסורים על קשירה בין פיקדון לבין קבלת שירותים בנקאיים אחרים; (2) הטלת חובה על הבנקים לקבל פיקדון מחברות תשלומים חוץ בנקאיות שיבקשו לפעול כ"מאגדי פיקדונות"; (3) הפחתת חסמים בהעברת פיקדונות בנפרד מיתר הסל הבנקאי (פיקדונות "פריקים"); (4) הוראות המחייבות את הבנקים להציג מידע השוואתי רלוונטי ללקוחות ב"דחיפה".

בהודעה הובהר, כי בדיקות הממונה טרם הושלמו. ככל שהממונה אכן תחליט להכריז על קבוצת ריכוז ולתת הוראות, יתקיים שימוע לעניין ההכרזה ולעניין ההוראות.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 473 - הפצת כרטיסי אשראי של מנפיקים הקשורים עם תאגיד בנקאי בהסכם הפצה

סעיף 17 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 קובע, כי בעת פנייה של לקוח לתאגיד בנקאי בבקשה להתקשר עמו בחוזה כרטיס אשראי, או בעת פנייה של תאגיד בנקאי ללקוח בהצעה להתקשרות כאמור, על התאגיד הבנקאי להפיץ את כרטיסי האשראי של המנפיקים הקשורים עמו בהסכם הפצה. הסעיף מסמך את המפקח על הבנקים לקבוע הוראות בדבר הסכם הפצה בין התאגידים הבנקאיים לבין המנפיקים האחרים. בהוראה מיום 29 ביוני 2023 נקבעו הוראות לעניין תהליכי הפצת כרטיסי אשראי כאמור, בין היתר, בנושאים הבאים: (א) אופן הפצה; (ב) הפרטים שהתאגיד הבנקאי מחויב להציג ללקוח; (ג) הנחיות לעניין סירוב בלתי סביר להתקשר עם מנפיק בהסכם הפצה.

תזכיר חוק קרנות כספיות (תיקוני חקיקה), התשפ"ג-2023

ביום 30 ביולי 2023 פורסם תזכיר החוק המציע לתקן את חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994 וכן את חוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995, במטרה לאפשר השקת קרנות כספיות חדשות בעלות מאפיינים דומים יותר למאפייני הפיקדונות הכספיים (קרן בסיכון נמוך, תשואה צפויה מוערכת מראש ומועדים קבועים). ערוצי הפצה של קרנות אלה יורחבו, כך שניתן יהיה להפיצן לא רק על ידי יועץ השקעות או משווק השקעות, באופן שיגדיל את נגישותן לכלל הציבור. מהלך זה עתיד, בין היתר, להגביר את התחרות במוצרי "שוק הכסף" (שוק של מוצרים נזילים קצרי טווח, עד שנה, בעלי סיכון אשראי נמוך), ולעודד כניסתם של שחקנים חדשים לתחום תיווך ההשקעות.

חקיקה

חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי (תיקון מספר 4 - הוראת שעה - נגיף הקורונה החדש) (תיקון), התשפ"ג-2023
 בהמשך למפורט בפרק [חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית בדוח ממשל תאגידי לשנת 2022](#), תיקון מספר 4 לחוק קובע מסלול ייעודי לטיפול בחובות של חייבים (תאגידים ויחידים) שנפגעו ממשבר הקורונה, המאפשר לחייב, בין היתר, להגיע להסדר חוב מוסכם כחלופה להליכי חדלות פירעון מלאים. ביום 21 במרס 2023 הוארך תוקפו של התיקון האמור ב-12 חודשים נוספים, עד ליום 17 במרס 2024.

נושאים נוספים

תקנות הגנת הפרטיות (הוראות לעניין מידע שהועבר לישראל מהאזור הכלכלי האירופי), התשפ"ג-2023
 בהמשך למפורט בפרק [חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית בדוח ממשל תאגידי לשנת 2022](#), התקנות, אשר קובעות הוראות לעניין מידע שהועבר לישראל ממדינה באזור הכלכלי האירופי, פורסמו ברשומות ביום 7 במאי 2023.

דירוג האשראי

להלן דירוג האשראי והתחזית של המדינה והבנק ליום 14 באוגוסט 2023

חברת דירוג	טווח ארוך	תחזית	טווח קצר
מדינת ישראל	Moody's	stable	P-1
	S&P	stable	A-1+
	Fitch	stable	F1+
בנק לאומי: מט"ח	Moody's	stable	P-1
	S&P	stable	A-1
	Fitch	stable	F1+
	Fitch	stable	F1 (xgs)
דירוג מקומי (בישראל)	S&P מעלות	stable	A-1+
	מידרוג	stable	P-1

להלן התפתחות דירוג האשראי ותחזית הדירוג של הבנק מה-1 בינואר 2023 ועד ליום 14 באוגוסט 2023

ביום 1 בפברואר 2023 סוכנות הדירוג Moody's אישררה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.
 ביום 2 במאי 2023 סוכנות הדירוג Fitch הודיעה על שינוי מתודולוגי בדירוג הקיים של בנקים שונים ברחבי העולם, לרבות הבנקים בישראל כולל בנק לאומי, במסגרתו לצד הותרת הדירוג הקיים, התווסף דירוג שלוקח בחשבון תרחיש של אי תמיכת המדינה לכיסוי פיקדונות הציבור בעת משבר.

ביום 1 באוגוסט 2023 סוכנות הדירוג S&P אישררה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.
 ביום 2 באוגוסט 2023 סוכנות הדירוג S&P מעלות אישררה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות^(א) וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2022			2023		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב) ריבית	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב) ריבית
באחוזים		במיליוני ש"ח	באחוזים		במיליוני ש"ח
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ^(ג)					
4.01	3,469	345,810	6.44	6,389	396,564
בישראל					
4.13	59	5,710	8.94	145	6,490
מחוץ לישראל					
4.01	3,528	351,520	6.48	6,534	403,054
סך הכל ^(ד)					
אשראי לממשלה					
4.15	12	1,156	4.55	13	1,144
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
4.15	12	1,156	4.55	13	1,144
סך הכל					
פיקדונות בבנקים					
0.74	28	15,214	4.23	168	15,894
בישראל					
-	-	110	-	-	227
מחוץ לישראל					
0.73	28	15,324	4.17	168	16,121
סך הכל					
פיקדונות בבנקים מרכזיים					
0.47	142	121,608	4.61	943	81,788
בישראל					
0.67	2	1,202	5.26	1	76
מחוץ לישראל					
0.47	144	122,810	4.61	944	81,864
סך הכל					
ני"ע שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
0.68	4	2,343	5.22	32	2,454
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.68	4	2,343	5.22	32	2,454
סך הכל					
אג"ח לפדיון וזמינות למכירה ^(ה)					
1.37	287	83,831	3.54	921	104,040
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
1.37	287	83,831	3.54	921	104,040
סך הכל					
אג"ח למסחר ^(ו)					
2.72	23	3,387	3.18	51	6,418
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
2.72	23	3,387	3.18	51	6,418
סך הכל					
2.77	4,026	580,371	5.63	8,663	615,095
סך כל הנכסים נושאי ריבית					
6,207			6,123		
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
62,879			70,504		
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ^(ז)					
4,026	649,457		8,663	691,722	
סך כל הנכסים					
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילות מחוץ לישראל					
3.47	61	7,022	8.60	146	6,793

ראה הערות [בעמוד 250](#).

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2022			2023		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ^(א) ריבית	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ^(א) ריבית
באחוזים		במיליוני ש"ח	באחוזים		במיליוני ש"ח
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור					
0.84 ⁽¹⁾	540	256,653 ⁽¹⁾	4.29	3,858	359,717
בישראל					
0.34 ⁽¹⁾	91	107,594 ⁽¹⁾	4.26	1,084	101,675
לפי דרישה					
1.20	449	149,059	4.30	2,774	258,042
לזמן קצוב					
1.41	7	1,981	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	33	-	-	-
לפי דרישה					
1.44	7	1,948	-	-	-
לזמן קצוב					
0.85 ⁽¹⁾	547	258,634 ⁽¹⁾	4.29	3,858	359,717
סך הכל					
פיקדונות הממשלה					
1.27	1	315	-	-	286
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
1.27	1	315	-	-	286
סך הכל					
פיקדונות מבנקים מרכזיים					
0.05	2	16,934	0.05	2	15,815
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.05	2	16,934	0.05	2	15,815
סך הכל					
פיקדונות מבנקים					
0.12	2	6,645	1.33	26	7,826
בישראל					
-	-	35	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.12	2	6,680	1.33	26	7,826
סך הכל					
נ"ע שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
1.02	9	3,536	6.83	110	6,445
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
1.02	9	3,536	6.83	110	6,445
סך הכל					
אגרות חוב					
6.38	340	21,330	5.20	383	29,471
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
6.38	340	21,330	5.20	383	29,471
סך הכל					
1.17 ⁽¹⁾	901	307,429 ⁽¹⁾	4.17	4,379	419,560
סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
		261,418 ⁽¹⁾			176,082
פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית					
		1,551			1,665
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
		34,603			40,533
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽¹⁾					
	901	605,001		4,379	637,840
סך כל ההתחייבויות					
		44,456			53,882
סך כל האמצעים ההוניים					
	901	649,457		4,379	691,722
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים					
1.60 ⁽¹⁾			1.46		
פער הריבית					
תשואה נטו⁽¹⁾ על נכסים נושאי ריבית					
2.14	3,071	573,349	2.72	4,138	608,302
בישראל					
3.08	54	7,022	8.60	146	6,793
מחוץ לישראל					
2.15	3,125	580,371	2.79	4,284	615,095
סך הכל					
1.39	7	2,016	-	-	-
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילות מחוץ לישראל					

ראה הערות בעמוד 250.

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2022			2023		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ^(א)	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ^(א)
באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ^(א)					
3.74	6,257	334,925	6.18	11,917	385,935
בישראל					
3.86	294	15,252	7.52	259	6,888
מחוץ לישראל					
3.74	6,551	350,177	6.20	12,176	392,823
סך הכל ^(א)					
אשראי לממשלה					
3.82	21	1,099	4.18	23	1,101
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
3.82	21	1,099	4.18	23	1,101
סך הכל					
פיקדונות בבנקים					
0.54	43	15,984	4.20	335	15,950
בישראל					
-	-	205	-	-	221
מחוץ לישראל					
0.53	43	16,189	4.14	335	16,171
סך הכל					
פיקדונות בבנקים מרכזיים					
0.27	175	129,627	4.18	2,016	96,388
בישראל					
0.46	4	1,724	5.06	2	79
מחוץ לישראל					
0.27	179	131,351	4.18	2,018	96,467
סך הכל					
ני"ע שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
0.36	5	2,771	4.57	66	2,891
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.36	5	2,771	4.57	66	2,891
סך הכל					
אג"ח לפדיון וזמינות למכירה ^(א)					
1.31	526	80,414	3.17	1,542	97,211
בישראל					
2.44	27	2,216	-	-	-
מחוץ לישראל					
1.34	553	82,630	3.17	1,542	97,211
סך הכל					
אג"ח למסחר ^(א)					
2.47	35	2,834	3.02	75	4,961
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
2.47	35	2,834	3.02	75	4,961
סך הכל					
2.52	7,387	587,051	5.31	16,235	611,625
סך כל הנכסים נושאי ריבית					
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
					6,159
					5,947
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ^(א)					
					70,657
					58,613
סך כל הנכסים					
					16,235
					7,387
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילות מחוץ לישראל					
3.35	325	19,397	7.26	261	7,188

ראה הערות בעמוד 250.

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2022			2023		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
באחוזים		במיליוני ש"ח	באחוזים		במיליוני ש"ח
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור					
0.64 ⁽¹⁾	796	248,952 ⁽¹⁾	3.93	7,084	360,073
בישראל					
0.19 ⁽¹⁾	97	104,576 ⁽¹⁾	3.72	2,014	108,176
לפי דרישה					
0.97	699	144,376	4.03	5,070	251,897
לזמן קצוב					
0.45	15	6,619	-	-	9
מחוץ לישראל					
0.15	3	3,985	-	-	9
לפי דרישה					
0.91	12	2,634	-	-	-
לזמן קצוב					
0.63 ⁽¹⁾	811	255,571 ⁽¹⁾	3.93	7,084	360,082
סך הכל					
פיקדונות הממשלה					
0.63	1	319	0.75	1	265
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.63	1	319	0.75	1	265
סך הכל					
פיקדונות מבנקים מרכזיים					
0.06	5	16,994	0.06	5	16,365
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.06	5	16,994	0.06	5	16,365
סך הכל					
פיקדונות מבנקים					
0.12	4	6,574	1.46	47	6,423
בישראל					
-	-	45	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.12	4	6,619	1.46	47	6,423
סך הכל					
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר					
0.76	11	2,899	6.50	177	5,443
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.76	11	2,899	6.50	177	5,443
סך הכל					
אגרות חוב					
5.32	531	19,972	4.88	709	29,073
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
5.32	531	19,972	4.88	709	29,073
סך הכל					
0.90 ⁽¹⁾	1,363	302,374 ⁽¹⁾	3.84	8,023	417,651
סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
			176,252		
פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית					
			1,727		
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
			1,666		
			39,063 ⁽¹⁾		
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽¹⁾					
1,363	608,827		8,023	634,693	
סך כל ההתחייבויות					
			53,748		
סך כל האמצעים ההוניים					
1,363	651,611		8,023	688,441	
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים					
			1.47		
1.62 ⁽¹⁾					
פער הריבית					
תשואה נטו⁽¹⁾ על נכסים נושאי ריבית					
2.01	5,714	567,654	2.63	7,951	604,437
בישראל					
3.20	310	19,397	7.26	261	7,188
מחוץ לישראל					
2.05	6,024	587,051	2.69	8,212	611,625
סך הכל					
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילות מחוץ לישראל					
0.45	15	6,664	-	-	9

ראה הערות בעמוד 250.

חלק ג' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2022			2023		
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ^(א) ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ^(א) ריבית
באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים	באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים
מטבע ישראלי צמוד מדד					
9.94	1,385	55,747	7.81	1,197	61,343
(8.30)	(477)	22,999	(5.95)	(423)	28,436
1.64			1.86		
מטבע ישראלי לא צמוד					
2.15	2,276	422,723	5.62	6,200	441,034
^(א) (0.42)	(229)	^(א) 218,865	(3.71)	(2,552)	274,969
^(א) 1.73			1.91		
מטבע חוץ					
1.28	304	94,879	4.23	1,120	105,925
^(א) (1.18)	(188)	^(א) 63,549	(4.83)	(1,404)	116,155
^(א) 0.10			(0.60)		
סך פעילות בישראל					
2.77	3,965	573,349	5.60	8,517	608,302
^(א) (1.17)	(894)	^(א) 305,413	(4.17)	(4,379)	419,560
^(א) 1.60			1.43		

ראה הערות [בעמוד 250](#).

חלק ג' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2022			2023		
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ^(א) ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ^(א) ריבית
באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים	באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים
מטבע ישראלי צמוד מדד					
8.59	2,355	54,834	7.24	2,192	60,543
(6.93)	(765)	22,086	(5.44)	(753)	27,680
1.66			1.80		
מטבע ישראלי לא צמוד					
1.96	4,122	420,562	5.31	11,731	441,716
^(א) (0.30)	(318)	^(א) 211,266	(3.34)	(4,645)	278,295
^(א) 1.66			1.97		
מטבע חוץ					
1.27	585	92,258	4.01	2,051	102,178
^(א) (0.85)	(265)	^(א) 62,358	(4.70)	(2,625)	111,667
^(א) 0.42			(0.69)		
סך פעילות בישראל					
2.49	7,062	567,654	5.29	15,974	604,437
^(א) (0.91)	(1,348)	^(א) 295,710	(3.84)	(8,023)	417,642
^(א) 1.58			1.45		

ראה הערות [בעמוד 250](#).

חלק ד' - ניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית

2023 לעומת 2022					
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני			לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
גידול (קיטון) בגלל שינוי נטו		גידול (קיטון) בגלל שינוי נטו		מחיר	
מחיר		מחיר		מחיר	
במיליוני ש"ח					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור					
5,660	4,085	1,575	2,920	2,102	818
(35)	280	(315)	86	69	17
5,625	4,365	1,260	3,006	2,171	835
נכסים נושאי ריבית אחרים					
3,252	3,516	(264)	1,632	1,791	(159)
(29)	(3)	(26)	(1)	2	(3)
3,223	3,513	(290)	1,631	1,793	(162)
8,848	7,878	970	4,637	3,964	673
סך כל הכנסות הריבית					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור					
6,288	4,102	2,186	3,318	2,213	1,105
(15)	(15)	-	(7)	(7)	-
6,273	4,087	2,186	3,311	2,206	1,105
התחייבויות נושאות ריבית אחרות					
387	211	176	167	71	96
-	-	-	-	-	-
387	211	176	167	71	96
6,660	4,298	2,362	3,478	2,277	1,201
סך הכל הוצאות הריבית					

הערות:

- (א) הנתונים בלוחות אלה ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (ב) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים, ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, חברות בנות בחו"ל על בסיס יתרות לתחילת הרבעונים.
- (ג) לפני ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (ד) מהיתרה הממוצעת של אג"ח למסחר ושל אג"ח זמינות למכירה נוכחה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר וכן של רווחים/הפסדים בגין אג"ח זמינות למכירה הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בגין אג"ח שהועברו מהתיק הזמין למכירה לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 בסך של (3,418) מיליון ש"ח ובסך (3,469) מיליון ש"ח, בהתאמה, ולתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022 - (1,343) מיליון ש"ח ו-(361) מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (ה) לרבות יתרות מאזניות של מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית, נכסים לא כספיים ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (ו) לרבות יתרות מאזניות של מכשירים נגזרים והתחייבויות לא כספיות.
- (ז) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו, לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- (ח) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר מחושב על ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.
- (ט) עמלות לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 בסך 102 מיליון ש"ח ובסך 199 מיליון ש"ח, בהתאמה, נכללו בהכנסות ריבית מאשראי לציבור (עמלות לתקופה של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022 בסך 109 מיליון ש"ח ובסך 253 מיליון ש"ח, בהתאמה).
- (י) סווג מחדש. במהלך הרבעון הראשון של 2023 בוצע שינוי סיווג בין פיקדונות נושאי ריבית ואלו שאינם נושאי ריבית. מטעמי השוואתיות, ביצע הבנק התאמה לא מהותית במספרי השוואה. לאמור לא הייתה כל השפעה על הרווח והפסד וההון של הבנק. לפרטים נוספים ראה [ביאור 7](#).

מילון מונחים

מונח	הגדרה
א	
אובליגו	מייצג את סך החבות שהועמדה ללקוח ומהווה את החבות הכוללת לבנק.
איגוח	פעולה של הפיכת הלוואות ואשראי בנקאי להלוואה ארוכת טווח, באמצעות אגרות חוב.
אירוע קיברנטי (סייבר)	אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משובצות מחשב על ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל.
אנשים פרטיים	יחידים שאינם תאגידים (רשומים או לא רשומים) ואינם עוסקים בפעילות עסקית. אנשים פרטיים מוגדרים בהתאם להוראות בנק ישראל כך שבקטגוריה זו נכללות הלוואות ליחידים שאינן למטרות עסקיות אשר מסווגים לענף משק אנשים פרטיים בהתאם להגדרות אחידות של הלמ"ס לרבות משקי בית ובנקאות פרטיות.
ארגון מחדש של חוב בעייתי	חוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של החייב, הבנק העניק ויתור בדרך של שינוי בתנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב או בדרך של קבלת נכסים אחרים.
אשראי on call	אשראי שניתן למספר ימים ונפרע על פי קריאה בהתאם לתנאי ההסכם בין הבנק ללקוח.
אשראי בהשגחה מיוחדת	אשראי בהשגחה מיוחדת מאזני הוא אשראי אשר מתקיימות לגביו חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב מיוחדת של הנהלת התאגיד. אשראי חוץ מאזני מסווג כאשראי בהשגחה מיוחדת אם מימוש ההתחייבות התלויה בגין הסעיף הינו ברמת "אפשרי" וכן אם החובות, שיתכן שיוכרו כתוצאה מהתממשות התלויה, ראויים לסיווג בקטגוריה זו.
אשראי דוקומנטרי מותנה - SBLC	אשראי דוקומנטרי מותנה הוא ערבות בנקאית בניסוח של אשראי דוקומנטרי מסחרי, אשר מטרתו העיקרית היא להבטיח ביצוע תשלום. אשראי דוקומנטרי מותנה דומה לערבות בכך שהוא מהווה התחייבות של בנק לשלם את הסכום הנקוב בו כנגד מסמך דרישת תשלום מהמוטב, בעוד שלאשראי דוקומנטרי מסחרי בו נדרשת הצגת מסמכים שונים על מנת להפוך את התחייבות הבנק למוחלטת.
אשראי נחות	אשראי אשר מוגן באופן שאינו מספק על ידי השווי הנוכחי המבוסס ויכולת התשלום של החייב או של הביטחון ששועבד, אם קיים. לסיכון אשראי מאזני שסווג כאמור, קיימת חולשה או חולשות מוגדרות היטב, אשר מסכנות את מימוש החוב. אשראי אשר מוכרת בגינו הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי יסווג כנחות כאשר הוא הופך לחוב בפיגור של 90 יום או יותר.

הגדרה	מונח
<p>אשראי מאזני הנבחן על בסיס פרטני, ואשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים, צפוי שהתאגיד הבנקאי לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו (תשלומי קרן וריבית) לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. חוב הנבחן על בסיס פרטני יסווג כלא צובר בכל מקרה כאשר קרן או ריבית מצויים בפיגור של 90 ימים רצופים או יותר, למעט אם החוב מובטח היטב וכן מצוי בהליכי גביה.</p> <p>אשראי חוץ מאזני מסווג כאשראי לא צובר אם מימוש ההתחייבות התלויה בגין הסעיף הינו ברמת "אפשרי" וכן אם החובות, שיתכן שיוכרו כתוצאה מהתממשות ההתחייבות התלויה, ראויים לסיווג בקטגוריה זו.</p> <p>בנוסף, חוב לא צובר ייחשב גם חוב שנבחן פרטנית ואשר תנאיו שונו בשל ארגון מחדש של חוב בעייתי.</p>	אשראי לא צובר
<p>הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (BCBS), העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.</p>	באזל 2/באזל 3
<p>הון על בסיס מתמשך - going concern capital. הון עצמי רובד 1 כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו (זכויות מיעוט) ובניכוי מוניטיון, נכסים בלתי מוחשיים אחרים, והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים, והכל כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי", ובכפוף להוראות המעבר שבהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".</p>	ה הון עצמי רובד 1
<p>הון המשמש לחישוב יחס הלימות הון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד). רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבות נדחים הכשירים להיכלל כהון רגולטורי).</p>	הון פיקוחי
<p>שכבת הון הנכללת בחישוב ההון הרגולטורי הכשיר. הון רובד 2 הינו הון נחות יותר (gone concern capital) והוא כולל בעיקר מכשירי הון כשירים שהונפקו על ידי הבנק בעבר אשר נכללים בהון זה בהתאם להוראות המעבר ליישום הוראות באזל 3 וכן מכשירי הון החדשים הכשירים שמהווים ההון המותנה (contingent convertible - CoCo) שהונפקו על ידי הבנק ושיומרו למניות הבנק בקרות אירוע מכונן (point of non viability). בנוסף, במסגרת הון זה נכללים פריטים כגון: יתרת הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי.</p>	הון רובד 2
<p>ההיקף הצפוי של חשיפתו של צד נגדי בעת כשל אשראי.</p>	<p>החשיפה בעת הכשל EAD - (Exposure At Default)</p>

מונח	הגדרה
הסכמי רכש/מכר חוזר (Repurchase agreement or reverse repurchase)	הסכמי ריפוי אלה הם הסכמים לרכישה או למכירת נייר ערך תמורת מזומנים או ניירות ערך כאשר בעת העסקה מסכימים המוכר והקונה לבצע עסקה חוזרת, הפוכה מזו שבוצעה לראשונה, במועד ובמחיר מוסכמים מראש.
הפרשה פרטנית	הפרשה שנקבעת לגבי כל חוב שנבחן פרטנית, למעט הלוואות לדיור (ובכלל זה כל חוב שעבר ארגון מחדש של חוב בעייתי וכפוף לבחינה פרטנית בהתאם למדיניות הבנק). סכום ההפרשה נאמד בהתאם לתזרים המזומנים הצפוי המהווה בשיעור הריבית האפקטיבית המקורית של החוב או כאשר החוב מוגדר כחוב מותנה ביטחון או כאשר צפויה תפיסת נכס, בהתאם לשווי הוגן של הביטחון בניכוי עלויות מימוש ותוך הפעלת מקדמי ביטחון זהירים. לצורך קביעת ההפרשה הנאותה, הבנק בוחן באופן שוטף ובהתאם לנהלים את הלוויים הרלבנטיים.
הפרשה קבוצתית	הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, וכן בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם לא צוברים. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות באומדני הבנק ביחס לסבירות הניצול של הפריטים החוץ מאזניים השונים.
חובות	סך חשיפות האשראי של הבנק כלפי הלווה או קבוצת לוויים שכוללת אשראי באחריות הבנק, השקעה בניירות ערך של הלווה, התחייבויות התאגיד הבנקאי לשלם כסף על חשבון הלקוח (לרבות ערבויות ואשראי תעודות) ועסקאות בנגזרים מעבר לדלפק (OTC). חבות מחושבת בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 של הפיקוח על הבנקים.
חוב בפיגור	פיגור של חוב נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו. החוב נמצא בפיגור אם הוא (כולו או חלקו) לא נפרע תוך 30 יום מהמועד שנקבע לפירעון. לעניין זה, חוב בחשבון עובר ושב ייחשב כחוב בפיגור, אם חריגות ממסגרות אשראי מאושרות לא תיפרענה תוך 30 יום ממועד היווצרותן או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה שנקבעה על ידי הנהלת הבנק.
חוזה אופציה	מתחלקים לחוזי רכש (CALL) ולחוזי מכר (PUT). חוזה רכש הוא הזכות לקנות כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופית) תאריך מסוים. חוזה מכר הוא הזכות למכור כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופית) תאריך מסוים.
חישוב אקטוארי	כל חישוב הנותן ביטוי לתנאי אי וודאות, כלומר, מותאם לסיכון. לדוגמא, משקף את ניסיון העבר והערכת ההנהלה לגבי מועדי הפרישה הצפויים של עובדי הבנק וההטבות הצפויות עם הפרישה, המיוחסות ליניארית על פני תקופת העבודה הצפויה.

הגדרה	מונח
<p>חשיפות אלו נובעות ממחויבות שנטל הבנק כלפי הלווים שלו אך לתאריך הדיווח טרם מומשו/נוצלו על ידי הלווים ולאור זאת חשיפות אלו טרם באות לידי ביטוי ברישום נכס או התחייבות מאזנית. דוגמה לחשיפות אלו הן, בין היתר:</p> <ul style="list-style-type: none"> • התחייבויות למתן אשראי שטרם נוצלו; • מסגרות אשראי לא מנוצלות; • התחייבויות בהתאם להסכמי ערבות; • התחייבויות בהתאם לאישור עקרוני המחייב את הבנק לשמור על ריבית לתקופה מסוימת. • ועוד. 	חשיפות חוץ מאזניות
<p>החשיפה לסיכון הבסיס מתבטאת בהפסד שעלול להתרחש כתוצאה משינויים במדד המחירים ובשערי החליפין, עקב ההפרש בין שווי הנכסים להתחייבויות, כולל השפעת העסקאות העתידיות, בכל אחד ממגזרי ההצמדה. החשיפה לסיכונים הבסיס נמדדת כאחוז מההון החשוף של הקבוצה. ההון החשוף ברמת הבנק, כולל את ההון העצמי ועתודות מסוימות, בניכוי נכסים קבועים והשקעות בחברות מוחזקות.</p>	חשיפת בסיס הצמדה ושער חליפין
<p>יחס בין ההון הרגולטורי הכשיר שברשות הבנק לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקט הבנק במהלך הפעילות.</p>	יחס הלימות ההון
<p>יחס כיסוי הנזילות הינו יחס הבוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצורכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה.</p>	יחס כיסוי נזילות
<p>יחס מימון יציב נטו נועד לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הארוך באמצעות דרישה מתאגידים בנקאיים לשמור על פרופיל מימון יציב בהתאם להרכב נכסיהם ולפעילויותיהם החוץ מאזניות. היחס מגביל הסתמכות יתר של התאגידים הבנקאיים על מימון סיטונאי קצר טווח. המדידה הן במאוחד והן בסולו מתבצעת אחת לרבעון והדרישה לעמוד ביחס של 100%.</p>	יחס מימון יציב
<p>מוגדר כמדידת ההון (המונה) מחולק במדידת החשיפה (המכנה), כאשר היחס מבוטא באחוזים.</p>	יחס מינוף
<p>כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבות אחרים מאותו סוג.</p>	כתבי התחייבות נדחים

מונח	הגדרה
מ	
מבני איגוח	מבנים שהוקמו במטרה להעביר לבעלי האג"ח תזרימים הנובעים ממכשירים/נכסים אחרים. לצורך כך, מוקמת חברה ייעודית (Entity SPE - Special Purpose) שקולטת את הנכסים היוצרים תזרים מזומנים שמועבר על ידי יוצרם (originator) ומסיטה את תקבולי תזרים המזומנים המסויים ממנה אל בעלי האג"ח זאת בהתאם למבנה שמוסכם עם בעלי האג"ח לפי סדר הקדימויות הגלום בסדרות האג"ח השונות (tranche). המחאת הזכויות כאמור יוצרת מבנה משפטי שבו נושי ה-SPE לא יוכלו לרדת לנכסי הישות המעבירה וגם לא יהיו חשופים לסיכונים הגלומים מפעילויות האחרות של הישות, וכי כל מהותה של ה-SPE היא קבלת תקבולי תזרים המזומנים המדובר והעברה לבעלי האג"ח.
מודל ההון הכלכלי	הבנק נעזר במודל ההון הכלכלי, המתבסס על דירוגי הלווים, על מנת להעריך את סיכון האשראי ברמת המכלול של תיק האשראי ובחתיכים שונים מתוכו.
מכשירים נגזרים משובצים (Embedded Derivative)	נגזרים משובצים הינם מכשירים נגזרים, אשר משובצים (embedded) במסגרת חוזים ומכשירים פיננסיים אחרים או חוזים מסחריים לרכישה או מכירה של מוצרים ושירותים (חוזים אלו מכונים בספרות החשבונאית כ"חוזים מארחים" (Host Contract)). הטיפול החשבונאי מבוצע בהתאם למהות הכלכלית של הפריטים והעסקאות ולא בהתאם לצורתם המשפטית ולאור זאת, מכשירים נגזרים משובצים שעל פי מאפיינים כלכליים אינם קשורים באופן ברור והדוק לחוזה המארח מופרדים ממנו לצורכי המדידה בספרי הבנק.
מניות רדומות	מניות המוחזקות במישרין על ידי החברה עצמה. ממניות אלה נשללו הזכויות בהון ובהצבעה בחברה.
מרווח Bid-Ask	המרווח בין מחיר הרכישה ומחיר המכירה המוצעים. זהו למעשה ההבדל בין המחיר הגבוה ביותר שקונה מוכן לשלם עבור נכס והמחיר הנמוך ביותר בו מוכר מוכן למכור אותו.
משך חיים ממוצע (מח"מ)	משך חיים ממוצע (מח"מ) נמדד בשנים ומשקלל את תשלומי הריבית התקופתיים של המכשיר הפיננסי לאורך חייו עד לפדיון הסופי.
נ	
נגזר אשראי	חוזה המעביר סיכון אשראי מקונה למוכר. נגזרי אשראי יכולים ללוש צורות שונות כמו: אופציות להגנה על כשל אשראי, שטר לכיסוי חלקי של סיכון האשראי, SWAP לכיסוי מלא של הסיכון וכו'.
נדבך 1	הקצאת הון מזערי כנגד סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים, בשיטה הקושרת את היקף החשיפות לסיכונים השונים לדרישת ההון הרגולטורית. הוראות נדבך 1 שנקבעו על ידי ועדת באזל אומצו במסגרת הוראות נוהל בנקאי תקין מספר 201 עד 209 והם קובעים שיטה פיקוחית לחישוב נכסים משוקללים בסיכון ואופן החישוב של דרישות ההון בגין נכסי סיכון כאמור.
ניהול נכסים והתחייבויות - ALM	ניהול נכסי בנק והתחייבויותיו במגמה ליצור הקבלה מתאימה ביניהם ולהכביר את הונו של הבנק בטווח הארוך, לטובת בעלי מניותיו.

הגדרה	מונח
<p>נכסי סיכון משקפים חשיפה מאזנית וחוז' מאזנית שנוצרת בגין פעילויות הבנק, משוקללת בסיכון המיוחס לה בהתאם להוראות נוהל בנקאי תקין מספר 203 עד 209 בכל הקשור לסיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי. נכסי סיכון כאמור נועדו לשקף את הסיכון המשוקלל בגינו נדרש הבנק להחזיק דרישת ההון הרגולטורי במסגרת הדרישות להלימות ההון. מאית של אחוז אחד המשמש כמודד לגבי שיעורי ריבית.</p>	<p>נכסים משוקללים בסיכון או נכסי סיכון (RWA)</p>
	<p>נקודת בסיס - BP</p>
	<p>0</p>
	<p>סיכון אשראי</p>
<p>סיכון האשראי הינו סיכון של הבנק להפסד כתוצאה מהאפשרות שלווה/צד נגדי לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי התאגיד הבנקאי, כפי שסוכמו.</p>	
<p>סיכון ה-Conduct (התנהלות מול לקוחות) הינו הסיכון שהתנהלות מול הלקוחות אשר אינה הוגנת, שקופה ומתאמת לצרכיו תוביל להפסדים כתוצאה מנזקים משפטיים, קנסות או נזקי מוניטין.</p>	<p>סיכון ה-Conduct (התנהלות מול לקוחות)</p>
<p>סיכון הנזילות הוא הסיכון הנוצר בשל אי הוודאות ביחס לאפשרות לגיוס מקורות ו/או למימוש נכסים, באופן בלתי צפוי ותוך פרק זמן קצר, מבלי שיגרם הפסד מהותי.</p>	<p>סיכון נזילות</p>
<p>סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. הגדרה זו כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי וסיכון תדמיתי.</p>	<p>סיכון תפעולי</p>
<p>הסיכון השיורי, הוא הסיכון שנשאר אחרי שיוך כל הסיכונים הספציפיים. לדוגמה: כאשר אדם רוכש נכס, הוא נחשף לחבילה של סיכונים שונים. רבים מהסיכונים הללו אינם ייחודיים לנכס שנרכש, אלא משקפים תרחישים רחבים יותר, כמו למשל עלייה או ירידה של מניות, העלאה או הורדה של שערי ריבית או שינוי קצב הצמיחה בכלכלה או בתעשייה מסוימת. ניתן לצמצם את החשיפה אליו באמצעות גיוון.</p>	<p>סיכון שיורי</p>
<p>סיכון הבסיס, אשר מתבטא בהפסד שעלול להתרחש כתוצאה משינויים במדד המחירים ובשערי החליפין, עקב ההפרש שבין שווי הנכסים להתחייבויות, כולל השפעת העסקאות העתידיות, בכל אחד ממגזרי ההצמדה.</p>	<p>סיכונים בסיס</p>
<p>סיכון להפסד או לירידת ערך כתוצאה משינויים בשערי הריבית במטבעות השונים.</p>	<p>סיכונים ריבית</p>
<p>סיכון עסקי הכולל את ההשלכות הנוכחיות והעתידיות על הון, רווחים, מוניטין או מעמד הנובעים מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום בלתי נאות של החלטות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים, כלכליים, רגולטורים וטכנולוגים.</p>	<p>סיכון אסטרטגי</p>
<p>הסיכון שפרסום או גילוי ציבורי של עסקה או נוהג הקשור ללקוחות, כמו גם תוצאות עסקיות ואירועים הקשורים לקבוצה, ישפיע באופן שלילי על אמון הציבור בקבוצה או יגרמו לירידה בבסיס הלקוחות או יגררו עלויות משפטיות גבוהות או ירידה בהכנסות.</p>	<p>סיכון מוניטין</p>

מונח	הגדרה
סיכוני שוק	סיכון שוק מוגדר כסיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוץ מאזניות הנובע משינוי בשווי הוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי שוק (שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים, תנודתיות בשיעורי ריבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות ומדדים כלכליים נוספים).
סינדיקציה	עסקה שבה מספר מלווים חולקים מתן הלוואה ללווה יחיד, אך כל מלווה מעמיד הלוואה בסכום מסוים ללווה ויש לו את הזכות להיפרע ממנו. לעיתים קרובות, קבוצות של מלווים מממנות יחד אותן הלוואות כאשר הסכום שהועמד גדול יותר מהנכונות של מלווה יחיד כלשהו להלוות.
ע	
עלות ריבית	מרכיב הריבית שמוקצה לשנה שוטפת ומסווג כחלק מהוצאות אחרות.
עלות שירות	כל מרכיבי עלות ההטבה לעובדים המוקצים לתקופה מסוימת.
ר	
רווח בסיסי למניה	הרווח הבסיסי למניה יחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם (המונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (המכנה) במהלך התקופה.
רווח מדולל למניה	חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי המניות הרגילות של החברה האם, ובממוצע המשוקלל של מספר המניות הקיימות במחזור, בהתחשב בהשפעת כל המניות הרגילות הפוטנציאליות המדוללות.
רווח/הפסד אקטוארי	בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף השנה של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.
ריבית העוגן	ריבית הנקבעת לפי בסיס אובייקטיבי חיצוני היינו, שלתאגיד לא תהיה השפעה ישירה בקביעתה, על פי נוסחה קבועה מראש.
ש	
שווי הוגן	ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתחייבות הפיננסית בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון. שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי ההוגן שנקבעה בתקינה החשבונאית: <ul style="list-style-type: none"> רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק; רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים; רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש בטכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים.
שוק פעיל	שוק בו עסקאות בנכס או בהתחייבויות מתקיימות בתדירות ובנפח מספיקים על מנת לספק מידע על התמחור על בסיס שוטף.
שיעור התשואה הפנימי (שת"פ)	מדד לבחינת כדאיות ביצוע השקעות. המדד מצביע על יעילותה ואיכותה של השקעה ספציפית לעומת ערך נוכחי נקי המצביע על ערכה וגודלה. שיעור התשואה הפנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים מהמכשיר הפיננסי אל היתרה המאזנית בדוח הכספי.

הגדרה	מונח
<p>היחס בין התשואה של עסק (רווח נקי) לבין ההון העצמי שלו. שיעור זה מודד את יכולות הבנק ביצירת רווחים מהנכסים נטו, וממחיש עד כמה יעיל הבנק בניצול השקעות נוספות ליצירת גידול בהכנסותיו.</p> <p>התשואה להון בבנקים מתבטאת ביחסים אלה:</p> <ul style="list-style-type: none"> • רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק בניכוי דיבידנד למניות בכורה שלא נרשם כהוצאה ברווח והפסד והוכרז בתקופת הדיווח בלבד מחולק בהון עצמי ממוצע; • רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק בניכוי דיבידנד למניות בכורה שלא נרשם כהוצאה ברווח והפסד והוכרז בתקופת הדיווח בלבד מחולק בהון עצמי ממוצע בניכוי יתרה ממוצעת של מניות בכורה שנכללו בהון העצמי. 	<p>שיעור התשואה להון</p>
<p>תאגיד שאינו עצמו תאגיד בנקאי שעיסוקיו הם רק בתחום הפעולה המותר לתאגיד בנקאי השולט בו, למעט עיסוקים שהתייחדו לתאגידים בנקאיים בהתאם לחוק.</p> <p>התהליך נועד להבטיח כי התאגידים הבנקאיים יקצו הון הולם על מנת לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכמו כן לעודד את התאגידים הבנקאיים לפתח ולהשתמש בטכניקות משופרות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכונים.</p> <p>במסגרת התהליך בוחן הפיקוח את פרופיל הסיכון של התאגיד הבנקאי וכן התהליך הפנימי שנקט על ידי הבנק להערכת נאותות כוללת של הלימות ההון הרגולטורי המוחזק על ידי הבנק כנגד החשיפות. תהליך זה נועד לתת לרגולטור כלים להערכה עצמאית של פרופיל הסיכון של הבנק וניהול הסיכונים ולקבוע צעדים להתערבות מוקדמות במטרה למנוע פגיעה ביציבות הבנק והאיתנות הפיננסית שלו.</p>	<p>ת תאגיד עזר</p> <p>תהליך הסקירה הפיקוחי SREP - (Supervisory Review Process)</p>
<p>סכומי קצבה או ביטוח קבועים וידועים מראש המשולמים לזכאים, בין שאלה תלויים בתוצאות ההשקעות של קרן הקצבה או המבטח.</p>	<p>תכנית הטבה מוגדרת</p>
<p>רווח נקי בניכוי דיבידנד למניות בכורה שלא נרשם כהוצאה ברווח והפסד והוכרז בתקופת הדיווח בלבד מחולק בהון עצמי ממוצע.</p>	<p>תשואה להון</p>
<p>נייר ערך שהבטוחות שניתנו לו, או השיעבוד, לגבי תשלומי הריבית והקרן, הינם תשואה על מסמך פיננסי מסוים.</p>	<p>A ABS - Assets Back Securities (אגרות חוב מגובי נכסים)</p>
<p>כלי ניהולי למדידת ביצועי הבנק וקווי העסקים שלו במגוון נושאים כמותיים ואיכותיים אותם הגדירה הנהלת הבנק במסגרת התכנית האסטרטגית.</p>	<p>B BSC - Balanced Score Card</p>
<p>מימון פרויקטים ציבוריים בו גוף פרטי מקבל זיכיון מגוף ציבורי כדי לממן, לתכנן, לבנות ולהפעיל מתקן ציבורי לתקופה קצובה בסופה עוברת הבעלות על הפרויקט לממשלה.</p>	<p>B.O.T - Build Operate Transfer</p>

מונח	הגדרה
	C
CECL - Current Expected Credit Losses	מודל הפרשות להפסדי אשראי צפויים.
CDO - Collateralized Debt Obligation	אגרות חוב המגובים על ידי תיק אגרות חוב ו/או הלוואות ברמות "בכירות" (seniority) ובדירוגים שונים.
CDS - Credit Default Swap	מכשיר פיננסי המעביר חשיפת אשראי למנפיק בין הצדדים לעסקה.
CLO - Collateralized Loan Obligation	איגרת חוב המגובה בתיק הלוואות.
COSO - Committee Of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission	מודל מובנה של בקרה פנימית. מטרת מסגרת המודל הינה לסייע לעסקים ולישויות אחרות להעריך, לאמוד ולהעצים את מערכות הבקרה הפנימית הפועלות אצלם.
Cross Border Activity ("פעילות חוצת גבולות")	מונח המתייחס להסדרי מימון שונים שחוצים גבולות לאומיים, כגון מתן הלוואות לאנשים וגופים במדינה אחרת, מכתבי אשראי, קיבולים בנקאיים וכו'.
CVA - Credit Valuation Adjustment	חישוב סיכון האשראי בנגזרים משקף את תוחלת ההפסד הצפוי לבנק במקרה בו הצד הנגדי לעסקה יגיע למצב של כשל אשראי.
	D
DFA - Dodd Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act	ה-(DFA) הינו חוק פדראלי אמריקאי אשר נכנס לתוקף ב-28 ביולי 2010 ומכיל רפורמה מקיפה ברגולציה הפיננסית, שלה השלכות שונות על קבוצת לאומי, שהעיקרית בהן מתייחסת לעסקאות בנגזרים מעבר לדלפק (OTC) מתחום החלף (Swap).
	E
EMIR - European Market Infrastructure Regulation	רגולציה של האיחוד האירופי שנועדה להגדיל את יציבותם של השווקים מעבר לדלפק (OTC) בכל מדינות האיחוד האירופי.
	F
FATCA - Foreign Accounts Tax Compliance Act	חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושויכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.
FDIC - Federal Deposit Insurance Corporation	התאגיד האמריקאי הפדרלי לביטוח פיקדונות ואחת מרשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב.
FHLMC - Freddie Mac	סוכנות המסונפת לממשלת ארה"ב הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן לציבור. (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).
FNMA - Fannie Mae	חברה ציבורית בחסות ממשלת ארה"ב הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן בשוק החופשי (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).
FORWARD (חוזה אקדמה)	חוזה בין שני צדדים למכירת כמות נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה זה אינו חוזה סטנדרטי ואינו נסחר בשוקי הון מאורגנים אלא נעשה לפי צורכי הלקוח.

מונח	הגדרה
	FUTURE (חוזת עתידי)
	חוזת בין שני צדדים למכירת כמות נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזת קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזת עתידי זה הוא חוזת סטנדרטי הנסחר בשוקי הון מאורגנים.
	G GNMA – Ginnie Mea
	חברת פדראלית למשכנתאות. האג"ח המונפקות על ידה זוכות לערבות של הסוכנות הממשלתית למשכנתאות (Government National Mortgage Association).
	I ICAAP – Internal Capital Adequacy Assessment Process
	תהליך הערכת הלימות ההון משמש לצורך בחינת היקף ההון הדרוש לתמיכה בסיכונים השונים שהקבוצת חשופה אליהם, על מנת לוודא שהון הקבוצת בפועל עולה על דרישות ההון האמורות בכל זמן.
	L LGD – Loss Given Default (שיעור הפסד בהינתן כשל)
	השיעור מתוך חשיפת האשראי הכללית של הלווה במועד הכשל (EAD) אשר צפוי לגרום נזק לבנק בקרות אירוע הכשל.
	LTV (שיעור המימון)
	השיעור שמהווה המימון של הבנק בעסקת הרכישה ביחס לשווי הנכס הנרכש. שיעור המימון משקף מימד אחד של סיכון ההלוואה, כאשר יחס LTV גבוה משקף סיכון גבוה יותר לבנק נתן האשראי.
	M MBS – Mortgage Back Securities (אגרות חוב מגובי משכנתאות)
	אגרות חוב המגובות בנכסים פיננסיים שבהן תשלומי הריבית והקרן מתבססים על תזרים מזומנים הנובע מפירעון הלוואות המובטחות בנכסים פיננסיים. הנכסים המגבים עשויים להיות קבוצות של הלוואות, לרבות משכנתאות למגורים, או נכסים פיננסיים אחרים.
	N NIM – Net Interest Margin
	היחס שבין הכנסות ריבית נטו ליתרה ממוצעת של נכסים נושאי ריבית.
	NPL – Non Performing Loan
	אשראי בעייתי שאינו צובר ריבית.
	O OECD
	ארגון בינלאומי של המדינות המפותחות המקבלות את עקרונות הדמוקרטיה הליברלית והשוק החופשי. הארגון הינו פלטפורמה לדיון במדיניות, השוואת ביצועים, איתור פתרונות לקשיים וגיבוש קודים, עקרונות מנחים וסטנדרטים משותפים לביצוע מדיניות כלכלית וחברתית ברמה הלאומית. במסגרת הארגון כל מדינה חברה יכולה לתרום באופן משמעותי לקביעת מדיניות הארגון וניסוח קווי פעולה משותפים.
	P PD – Probability of Default (כשל תוך שנה מיום הדרוג בתקופת נתונה)
	מונח המתאר את ההסתברות שהלווה יגיע למצב של כשל אשראי בתוך תקופת זמן נתונה ממועד ביצוע הדרוג. המונח מספק הערכה של הסבירות שלווה לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו כפי התנאים החוזיים של חובותיו.
	PSU (יחידות מניה חסומות תלויות ביצוע)
	מענק בצורת מניות אשר הינן חסומות ותלויות בביצועים עתידיים של התאגיד הבנקאי.

מונח	הגדרה
	R
	<p>RORAC (תשואה להון מותאמת סיכון)</p> <p>שיטה המשווה תשואות על השקעות שונות הלוקחת בחשבון את הסיכון. התשואה בפועל מתואמת על ידי מדידת חשיפות הנכס לסיכון ומתאמת כלפי מטה את התשואה על נכסים מסוכנים יותר. יעילות השיטה תלויה בדיוק הערכה של הסיכון בנכסים שונים, ועד כמה ה"עונש" המוטל על נכסים מסוכנים יותר אכן משקף את דרגת סלידת הסיכון של כל משקיע נתון. לסוגים חדשים של נכסים, כמו נגזרים פיננסיים הערכת סיכון הוא דבר מאוד לא ודאי, לאור הניסיון בדבר התנהגות מחיריהם בפועל.</p>
	<p>RSU (יחידות מניה חסומות)</p> <p>מניה רגילה שעל פי תנאי ההנפקה שלה לא ניתנת למסחר חופשי במשך פרק זמן מסוים או עד שיקרה או שלא יקרה אירוע מסוים ופרק זמן זה טרם חלף ו/או אירוע זה עוד לא התממש.</p>
	S
	<p>SBA - Small Business Administration</p> <p>סוכנות ממשלתית אמריקאית לתמיכה בעסקים קטנים בארה"ב.</p>
	<p>SCDO - Synthetic Collateralized Debt Obligation</p> <p>הסכם המגובה על ידי תיק CDS (שהינן נגזרות) ברמות בכירות (Seniority) שונות.</p>
	<p>SWAP</p> <p>סדרת חוזים עתידיים או סדרת חוזי אקדמה למספר תקופות ידוע מראש אשר בהם שני הצדדים מסכימים להחליף זרמי תשלומים על קרן מושגית.</p>
	V
	<p>VaR - Value at Risk (ערך בסיכון)</p> <p>הינו מודל למדידת ההפסד המקסימאלי הצפוי בשל התממשות סיכונים השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש. השימוש בשיטה זו מצריך שיערוך שוטף של כל הפוזיציות של התאגיד בהתבסס על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות. מטרות המודל הינן לאמוד את הסיכונים שהמוסדות הפיננסיים חשופים להם, וכן להחזיר הון הולם לכיסוי הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכונים השוק בפעילויות שונות.</p>

אינדקס

א

אומדנים חשבונאיים קריטיים 3, 37, 91, 92, 93
איגוח 251, 255
אקטוארי 120, 121, 122, 150, 151, 152, 253, 257
ארגון מחדש של חובות בעייתיים 113

ב

באזל 34, 35, 37, 38, 69, 85, 87, 88, 158, 162, 163, 252, 255
ביטחונות 68, 92, 213
בניינים וציוד 13, 24, 25, 27, 99, 101, 108, 109, 214, 215, 216
בקרות 3, 87, 94, 96, 97, 252, 260

ג

גידור 100, 112, 114, 116, 119, 120, 121, 122, 167, 168, 169, 172, 173, 174, 176

ד

דוח מאוחד על הרווח הכולל 4, 100
דוח על השינויים בהון 4, 102, 104, 106
דוח על תזרימי מזומנים 4, 108, 109, 110
דוח רווח והפסד 4, 13, 99
דיבידנד 11, 16, 30, 36, 102, 104, 106, 108, 109, 115, 155, 156, 161, 258, 165

ה

הון והלימות ההון 3, 10, 16, 26, 27, 34, 36, 38, 63, 64, 65, 71, 72, 87, 178
הון מניות 102, 104, 106
הון עצמי רובד 9, 16, 34, 35, 36, 37, 38, 155, 158, 159, 160, 161, 252
הון רובד 1 נוסף 35
הון רובד 2 34, 35, 159, 160, 252
הלבנת הון 89, 166
הלוואות לדיור 28, 34, 35, 38, 45, 46, 47, 48, 53, 59, 63, 64, 65, 73, 75, 76, 77, 78, 155, 159, 180, 182, 184, 186, 188, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 240, 253
הנפקה 33, 156, 157, 242, 261
הפחתת סיכון אשראי 71, 177, 178
הפרשה לירידת ערך 108, 115
הפרשה למס 9, 17, 18, 40, 41, 45, 190, 191
הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי 35, 91, 92, 252, 253
התחייבויות בגין הטבות לעובדים 26, 100

ו

ועדת 6, 37, 38, 69, 85, 88, 158, 162, 163, 252, 255

ח

חובות בעייתיים 58, 59, 91, 92, 141, 142, 143
חובות פגומים 158

י

ירידת ערך 13, 17, 18, 22, 23, 29, 92, 93, 108, 128, 236

ל

לקוחות עסקיים 32

מ

מאזן מאוחד 4, 101
מבנה ארגוני 4, 53, 237, 239, 240
מגבלות 55, 56, 57, 63, 64, 65, 66, 69, 71, 80, 81, 86, 178
מגזרי פעילות 3, 40, 45, 46, 47, 48, 111, 180, 182, 184, 186, 188
מגזרי פעילות - גישת ההנהלה 3, 40, 41, 42, 43, 44, 111, 190
מגזרי פעילות פיקוחיים 3, 45, 46, 47, 48, 111, 180, 182, 184, 186, 188
מדד המחירים לצרכן 7
מדינות זרות 70, 71
מדיניות חשבונאית 3, 37, 91, 92, 93
מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים 160
מוסדות פיננסיים זרים 29, 31, 72, 123, 124, 125, 126, 127, 128
מוסדיים 33, 38, 45, 46, 47, 48, 71, 72, 146, 156, 177, 181, 188
מזומנים ושווי מזומנים 108, 109
מינוף 9, 36, 39, 111, 155, 158, 161, 252, 254
מיסוי 148, 149
מיסים נדחים 108
מכשירי הון 35, 252
ממשלה 6, 90, 109, 244, 245, 246, 247, 258
מסגרות אשראי 27, 212, 254

נ

נזרים 15, 22, 23, 24, 27, 34, 38, 39, 63, 64, 65, 71, 72, 76, 77, 173, 172, 171, 170, 169, 168, 167, 161, 116, 115, 114, 111, 108, 101, 178, 220, 219, 218, 217, 216, 215, 214, 212, 179, 178, 177, 176, 175, 174, 234, 233, 232, 231, 230, 229, 228, 227, 225, 224, 223, 222, 221, 261, 255, 250, 235
נזילות 9, 10, 70, 71, 80, 85, 88, 90, 93, 162, 254
ניירות ערך 11, 12, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 37, 39, 63, 64, 65, 72, 136, 135, 134, 128, 126, 124, 123, 114, 113, 111, 108, 101, 93, 92, 78, 195, 174, 164, 161, 156, 155, 147, 143, 142, 141, 140, 139, 138, 137, 223, 222, 221, 220, 219, 218, 217, 216, 215, 214, 213, 198, 197, 196, 253, 247, 235, 234, 228, 225, 224
נכסי סיכון 34, 37, 38, 158, 159, 180, 182, 184, 186, 188, 252, 255
נכסים אחרים 101, 108, 149, 151, 214, 215, 216, 244, 246, 250, 251, 255
סייבר 53, 87, 240, 251
סיכון מוניטין 53, 88, 89, 256
סיכון נזילות 85, 256
סיכון ריבית 80, 81, 82

ר

רגולציה 4, 53, 89, 237, 240, 241, 243, 259
 רואי החשבון המבקרים 4, 94, 98
 רווח למניה 111, 116, 117

ש

שווי הוגן 26, 29, 82, 83, 100, 111, 112, 113, 116, 118, 119, 120, 121,
 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 131, 132, 134, 135, 136, 137, 138,
 139, 150, 170, 171, 173, 174, 178, 204, 205, 206, 217, 218, 219, 220,
 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233,
 234, 250, 257

ת

תגמול 152, 153, 166
 תיאבון הסיכון 52, 53, 59, 66, 75, 80, 91
 תיק בנקאי 82, 83, 84
 תיק למסחר 29, 30, 31
 תשואה להון 15, 17, 18, 147, 258, 261
 תשואה להון מותאמת סיכון 261
 תשלום מבוסס מניות 102, 104, 106, 108

סיכוני אשראי 3, 28, 31, 38, 53, 66, 75, 78, 111, 167, 168, 169, 170,
 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 255
 סיכוני שוק 3, 34, 53, 80, 159, 257
 סיכונים אחרים 3, 54, 89, 90
 סיכונים תפעוליים 3, 53, 87, 240, 255

ע

עמלות 9, 11, 13, 15, 21, 22, 23, 24, 89, 99, 242, 250
 ענפי משק 28, 63, 64, 65, 78
 ערך בסיכון 261

פ

פחת והפחתות 25
 פיקדונות הציבור 11, 27, 32, 42, 43, 44, 46, 47, 48, 49, 50, 78,
 101, 111, 114, 146, 180, 182, 184, 186, 188, 192, 193, 194, 214, 215,
 216, 217, 218, 219, 243, 245, 247, 250
 פנסיה 25, 26, 32, 37, 100, 108, 149, 151, 153, 158, 257

ק

קיצוז נכסים והתחייבויות 178